

4. díl

Kroniky

obce

Kohovlادowa

Bělá

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV PARDUBICE

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV PARDUBICE

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV PARDUBICE

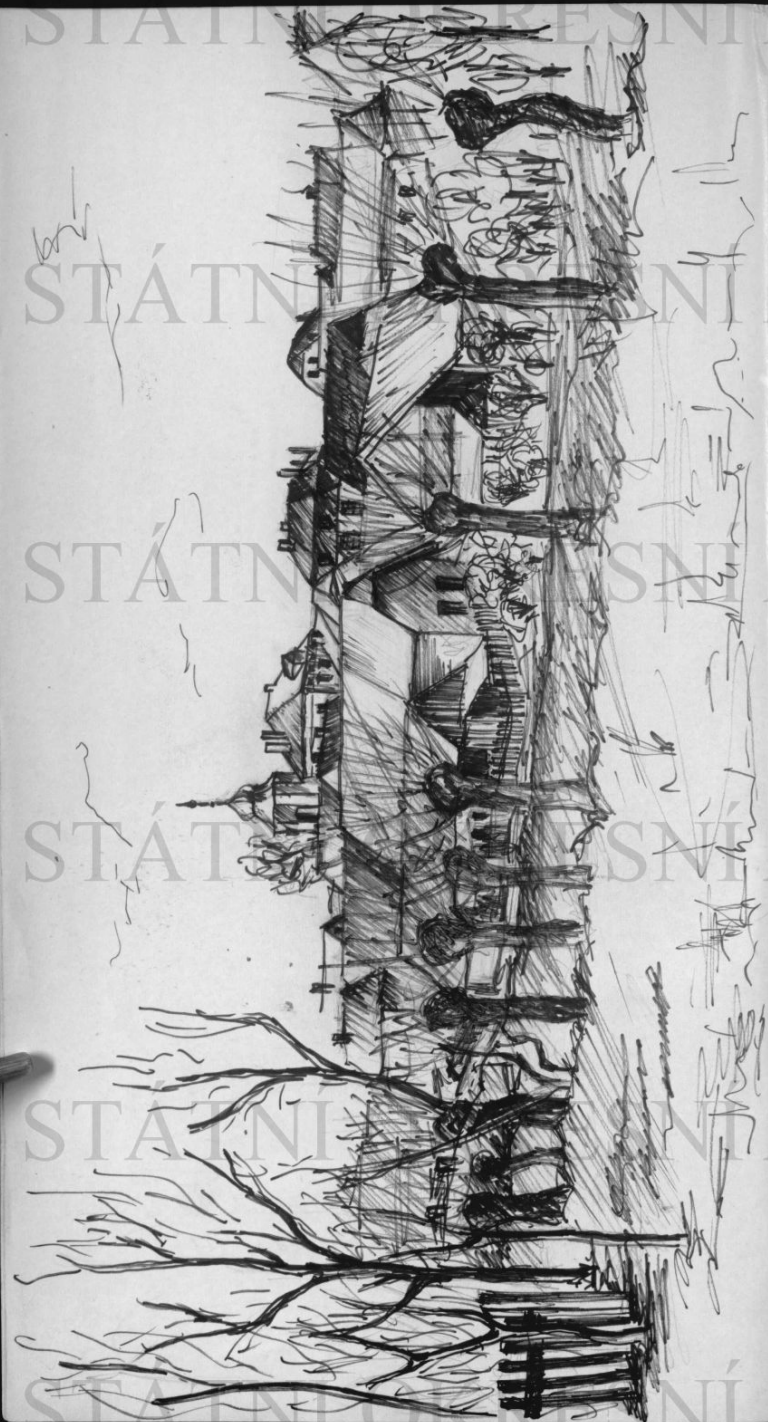
STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV PARDUBICE

*Kronikář: Zdeněk Pač
(od r. 1958)*

STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV PARDUBICE

1910
30

rok
1961-65

1. Úvod.

Rok 1960 i 1965 pro nás znamená velmi významná výročí - 15. té a 20. té výročí osvobození a skončení 2. světové války. Avšak i bez ohledu na tato výročí se každý občas zamýšlí nad osudem a budoucností naší republiky. A každý je jinak spoločen. Někteří zdůrazňují více úspěchy, které naši společnost a celé lidstvo dosahuje; jiní vidí hlavně nedostatky a chyby, kterých se stále dopouštíme. Ano, společnost nevdí jen moudrým filosofům (jako si někteří starší myslitelé přáli), ale i chybujícím docela obyčejným lidem. Tisíce úředníků rozpracovávala základní směrnice schválené vládou, každý z nich vtiskl do konkrétních případů kus své povahy a svého charakteru. Proto vždy byli a jsou pracovníci obětiví a čestní, ale i takoví, kteří rádi

vyslupují autoritativně a suaduo podléhají pocítu
mojí.

Mezku zde připomínat ani úspěchy a pokroky,
kterých bylo dosaženo a kterých je nemálo, ani
chyby; nemám k tomu právo. Víme všechnu,
že různé nedostatky na př. v záborováni, v organi-
saci práce, ve školství a všude jinde nejsou vždy
zaviněny jen objektivními překážkami, ale že často
je chyba v nás. Dřeba v tom, že se někdy příliš
chytáme cizích vzorů a nehlédáme vlastní cestu
pro nás mnohem vhodnější. V tom, že je u nás
řada funkcí a úřadů a oddělení jen proto, aby
tam mohli být vyřadně zaměstnaní některé lidi;
v tom, že se leckde nepodařilo dosud podělit
všechny pracovníky k plodné spolupráci, ale naopak,
že jsou odrazováni zbytečným a formálním úřa-
dováním a pod. Chyby, kterých se lidé a naše
společnost dopouštějí, je tedy jistě mnoho; přitavují
však být chybami, umíme-li si je přiznat a poučit
se z nich.

Lidská společnost se stále vyvíjí, každému

duem považova' něco nového. Nové myšlenky a poznatky,
které jí vědci dávají, slouží k jejímu dalšímu pokro-
ku; někdy však mohou být i zneužitý. Každý z nás
má radost, podaří-li se na př. vypuštění nové kos-
mické lodi, ať je to již v Sov. svazu, či ve spoje-
ných státech. Dolela rádi sledujeme střídavě úspěchy
obou zemí a jejich soupeření, vyjímecně i spolupráci
(na př. vypuštění družice ECHO 2, umožnění radioný-
přenos mezi oběma velmocemi v r. 1964 a j.).

I menší radosti a méně příjemnými pocíty sledujeme
pokusy s nukleárními zbraněmi. Někdo z nás,
protých lidí, nevidí rad' soutěžení ve vojenské'
technice a ve vyabrožování. My obzlaštíme, vidět
dodnes není mírově vyřešena pro nás tak ožehavá
německá otázka. Dodnes existují v blízkosti
našich hranic vojenské' základny, vybavené ato-
movými zbraněmi. Ještě dnes, 20 let po válce
se bombardují města ve Vietnamu, dodnes se ve
světě válí.

Přesto všechno lze říci, že myšlenka o nutnosti
a možnosti soužití dvou různých společenských

vody.

Prudké bouře a uragany, způsobující zejména na pobřežích oceánů a na ostrovech nesmírné povodně (Japonsko, v NSR, v Portugalsku, ve Francii v r. 1962 a 1963), záplavy ve Španělsku, Pakistánu (1962), v blízkém Polsku (rozvodněná Vísła 1963), v Americe (1964), konečně i u nás rozvodněné slovenské řeky (1963) a především letos v r. 1965, kdy byla zaplavena celá rozsáhlá oblast kolem Koumarova, nebo silně krupobiti na p. v červnu 1962 na Jičínsku (kroupy o velikosti přes 3 cm poškodily v Libáni celé domy a některé zárody). Velmi častá jsou v této době zemětřesení (Itálie, Irán v r. 1962, Jugoslavie v letech 1962 a 1964). Dokonce i u nás jsme pocítili otřes půdy (2. XI. 1963). Zemětřesení, jehož centrum bylo v Alpách, měřili až v Praze. Ovšem škody nebyly prakticky žádné. Nejvíce však těmito otřesy trpí opět ostrovy a přímorské státy. Veliké půdní otřesy v Chile v r. 1960 vyvolaly vznik obrovských mořských vln, které zhoube přenesly násnou rychlostí (uvádí se rychlost

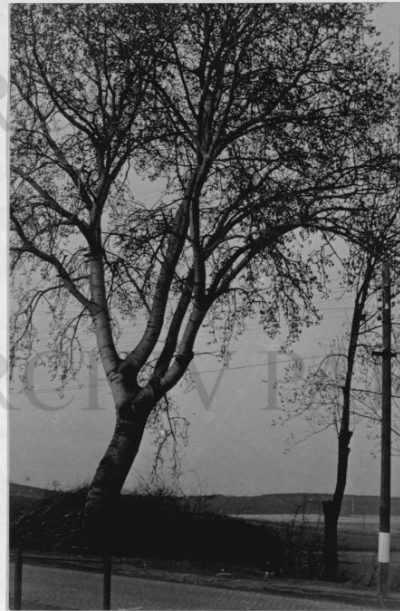
až 800 km/hod.) na všechna tichomořská pobřeží (Harajské ostrovy, Aljaška, N. Zéland, Austrálie a další), nejohroženější však na Japonsko. Jediným ohrožením, kterým zrušeno asi 900 obyvatel a na 20 tisíc jich zůstalo bez přístřeší. Hruzy, které si my na štěstí neumíme ani přestavit.

Ale vrátíme se již zpět do naší obce. V září r. 1959 jsem psal o plánech naš. výboru - Jozáru, nádraží, autobusová čekárna, úprava prostřanství před budovou MNV a její generální oprava, oprava místního rozhlasu a talík potrubí na stavbu nové školy. Myslím, že téměř vše bylo uskutečněno a i když to leckdy nešlo lehce, práce byla i stavba nádraží a dvou čekáren dokončena tak, aby 20. té výročí osvobození zastihlo naši obec mnohem hezčí. O tuto skutečnost se přičinilo mnoho občanů i tím, že svoje domy opravilo, opatřilo novou fasádou, postavilo nové oplotení a pod. Jenom ta nová škola, ne vinou naší, zůstala opět snem. Její výstavba byla opět odložena, neboť se v ce-

ostatku'm měřička ukázalo, že naše stavob-
mětvi trpí velíkoa pozostaveností a že do-
končovau' práce na většine staveb silně vázuou.

Jak se jistě zvidní'm dále, zlepšila se posléd
situace v pohostinství RAI a vyřešila se i si-
tuace s vyvažováním jídel.

Au' další' plány v naší obci nejsou malé,
připomeňme jen stavbu koupaliště, k němu co-
nevidět dojde, snahu o rozšiřování služeb
občaním (auto, traktor, fréza, které již
naš vybor vlastně a půjčuje) a pomoc při
jejich práci na opravách domů a j..

Jedna z chráněných
památek v obci;
druhou památkou je
od r. 1964 místní kostel.

2. Zaměstnání občanů .

V r. 1964 bylo v obci hlášenů k trva-
lému pobytu 449 osob. Rozsáhlých čísel domů má
obec 118. Vímněme si alespoň hrubě jak a kde jsou
občané zaměstnáni.

Počet
obyvatel

1) Místo zaměstnání obyvatel obce:

v obci Bělá	170 *
Seuthín, Rybitví..	66
Pardubice	35
Přelouč	14 **)
Bohdaneč	5
Hradec Králové	1

jinde (hlavně stavbaři, jejichž pracovní čas mění) 11

302

*) po odečtení těch, kteří nejsou v prac. poměru, je toto číslo nižší - 80

***) z toho Tesla 7, Zbrojovka 3, električárna 1, játky 1, jiné 2

Místo a druh zaměstnání

Číslo 170 v prvním řádku tabulky zahrnuje také 49 důchodců a 41 žen v domácnosti, tedy 90 občanů, kteří nejsou v pracovním poměru. Žijící (80 občanů) pracují převážně v zemědělství.

Přímě v obci tedy pracuje 80 občanů (t.j. 26,5%) za práci jinam dojíždí 132 občanů (t.j. 43,5% - počítáno ze součtu 302)

Polovina občanů (bereme-li v prvním řádku tabulky opravu počet 80 *) - tak téměř 2/3

tedy denně odjíždí za prací mimo obec a to nejvíce směrem na Pardubice. Dopravu obstarávají autobusy ČSAD s vlečnými vozy. Do Pardubic odjíždějí v pracovní dny 2 autobusy v 5 hod. ráno, 2 autobusy kolem 6. hod. (zolařské v zimním období přefluencí), v 7 hod. (školaři děti a ostatní cestující), v 9¹⁵ hod. ve 13 hod. (našlup na odpolední směry), kolem 14. hod. v 16¹⁰, 14⁴⁵ a konečně v 21¹⁵ (našlup na noční směry).

2) Rozdělení podle druhu zaměstnání:

	počet občanů	%
Zemědělství	JZD (včetně dvouštrouhku důchodců)	50
	zem. zárodky (st. statek, družstevní, sklady, nákup aj.)	6
	soukromé	8
Chemický průmysl (prakticky jen VCHZ)	60	18,5
Stavbaři (Pos. stavby, Průmysl, dělníci i administrativní zaměstnanci..)	10	3,1
Státní zaměstnanci (ONV, pošta a j.)	11	12,4
Školství	11	
Zdravotnictví	1	
Obchod (prodejny, pohostinství..)	11	
Techničtí pracovníci	4	

	počet obč.	%
mechanici, opraváři, údržbáři	10	8
služby a provozovny MNV v obci	8	
řidiči	8	
Ženy v domácnosti	41	12,4
Důchodci (v závorce je počet pracovních důchodců)	60 (16)	20,0
Důchodci - invalidi	5	
Brigádníci, pomocníci + JZD	4	5,9
Jiná zaměstnání	15	
	326 *)	100,0

*) Celkový počet 326 nesouhlasí se součtem 302 z předcházející tabulky, protože zahrnují pracovníky důchodce, ženy v domácnosti, vypomáhající brigádníky v JZD, a souhrnné zemědělce, pracovníci obvykle ještě v jiném odvětví.

Přehled ukazuje, že přibližně 1/5 občanů pracuje v zemědělství, 1/5 v chemickém průmyslu, 1/5 tvoří zaměstnanci státního aparátu a ostatních nář. podniků (mimo VCHZ) a zbytek cca 1/3 je tvořen důchodci a ženami v domácnosti.

K tomuto přehledu lze ještě poznamenat, že v letech 1960-65 navštívilo průměrně 80 dětí z naší obce základní devítiletou školu.

Zbytek do počtu obyvatel cca 450 připadá na děti do 6ti let, žáky škol 3. stupně a odborových učilišť a na chlapce v základní vojenské službě.

3. Změny v obci.

Tato kapitola bude sice málo zajímavá a suchá, poražteji však za správné uvést zde vše, co jsem o změnách tohoto druhu v naší obci mohl zjistit. Za většinu údajů děkuji tajemníkovi MNV J. Rozínkovi.

Počet obyvatelstva se u nás pohyboval okolo 450. V dubnu 1964 (volby do nář. výboru) byl stav 449 obyv., z toho 111 dětí ve věku do 15 let. Velkou lze pozorovat pomalý pokles, neboť mnozí pracovníci odcházejí z obce jinam (nejčastěji do měst). Průčinnou bývají problémy bydlení, dojíždění do zaměstnání a pod.. Pro představu je připomínám, že např. v r. 1922 měla naše obec

Počet obyv.

490 obyvatel (podle starších zápisů v kronice).

Úmrtí
a narození

V r. 1960 se narodilo 5 děvčat.

V r. 1961 se narodilo 6 děvčat a 2 chlapečci.

Zemřelo 6 občanů: 28. I. B. Mach čj. 44,
24. II. J. Hamalík, děkan (po delší nemoci, rakovina plic), 11. V. J. Vrabec čj. 5 (obyč. m. Buzánkově), 3. VI. F. Moráň čj. 38, 6. VII. A. Doudorá čj. 107, 4. IX. V. Páňa (byl v. starosta obce - zemřel po dlouhé nemoci).

V r. 1962 se narodilo 1 děvče a 3 chlapečci.

Zemřeli 4 občané: 15. I. N. Trubáč, 17. V. M. Hořková čj. 70, 1. XI. A. Svrůčková čj. 12, 4. VII. J. Svatoň čj. 31 (nahlé úmrtí na cestě)

V r. 1963 se narodili 3 chlapečci a 3 děvčata.

Zemřelo 5 občanů: 21. III. J. Malý čj. 95 (uška), 17. IV. J. Kalhous (tragická smrt 65 letého chlapeče v Velikoušicích), 21. IV. C. Krejčíková čj. 45, 13. V. J. Vínenský čj. 70 (po dlouhé nemoci), 19. XII. E. Nekomříková čj. 111.

V r. 1964

Zemřelo 6 občanů: 9. I. A. Jiran, 11. III. F. Kozáková, 27. III. F. Svrůčková, 7. VII. K. Doudorá, 12. VII. M. Pětiška, 11. IX. F. Chlupáč.

V r. 1965

Zemřeli 3 občané: 29. VII. J. Mrváček, 6. X. A. Flonerová, 10. XI. F. Ceruň.

V r. 1961 se z obce odstěhovali Moráňovi čj. 38

do Truhovského okresu, M. Musilová čj. 5 do Měrotína ke své dceři, Josef Douda s rodinou do Závadce, kde zakoupil domek, F. Věclák s rodinou (čj. 73) do Dvora Králového a A. Kunzová čj. 1 (fara) odešla do domu důchodců v Rábech. V člámku se do obce přizemil B. Mojžiš (oženil se s dcerou B.

Zemřelý

Marka), ke své ženě se vrátil J. Paulus a K. Provančík z Pardubic se oženil s m. Pališovou, nyní již nedoucí pošt. úřadu.

V r. 1962 se z obce odhlásili manželé Šárovi, kteří se spolu s A. Svarešovou (vdova po mlynáři a matka O. Šárovi) přestěhovali do Jablonce nad M., dále J. Fiala ml., který nastoupil v Dobřenicích do státního statku (na jeho místo v TJZ Beta přišel mladší syn František), a A. Musil, který odešel do domova důchodců. Přistěhovali se pouze manželé Svrůčkoví z Dobřenic a sice do domku paní Pališové čj. 69.

V r. 1963 se odhlásili: M. Pětiška (nar. 1944) čj. 7, která odešla do Dobřenic, F. Kuomíček (nar. 1938)

z čp. 46, který se oženil a odešel do Dolan. Dále
 odešla A. Tichá a to ke své dceři do Pardubic.
 Souj domek prodala manželům Mrušákovým,
 kteří přišli z Kasalíc. Z obce odešla také I. Ko-
 marčková (nar. 1939) se svou malou dcerkou, ro-
 dina Bekeroých, rodina učitelky Lišky (do
 Pardubic) a rodina Havlíčkových (zakoupili domek
 v Kráčevě). V provincii odešli také Francovi
 z čp. 83 do Bohdaneč, kde si koupili vlastní
 domek.

Pozitív jsou i země uvnitř samotné
 obce. V r. 1960 byl uskutečněn převod domu
 čp. 86 z F. Kučerové na manžele Nekovarůvkovi
 a domu čp. 111 na E. Nekovarůvkovou. F. Kučerová
 prodala již dříve (1959) bývalý hostinec (čp. 51)
 Jednotě v Křelovicích a koupila budovu staré pošty
 (čp. 86 a 111). Také Macháčkovi darovali dceru
 Marii, provd. Radoušové, dím č. 28. V r. 1961
 se přestěhovali Novákovci (Jar. a Jarmila) z čp.
 96 do čp. 31 (objekt J2D). A. Věselá přišla
 z obecního domku čp. 64 do „lihovarského“

domku odkud se oštěhoval F. Svoboda a rodi-
 nou. V r. 1962 se přestěhovali Čechovi z čp. 114
 do Langnerovy vily čp. 97 a konečně Doušovi
 přišli z čp. 83 do domku, kde bydlí rodiče
 manželky - Pšovovi čp. 10. Manžele Krčárkovi
 se přestěhovali z čp. 93 do Sokolovny (čp. 91),
 manžele Voljímkovci z čp. 35 do svého rodinného
 domku čp. 21 a P. Tander z čp. 81 do čp. 5 (1963)

Z tohoto suchého výjetu je patrné, že jsme
 se v této době rozloučili také s našim farářem
 a děkanem, který v obci působil mnoho let.

K tomu se vrátíme ještě později. Smutnou udá-
 lostí byla i tragická smrt 6-tiletého J. Kalkou-
 se. Stalo se to právě o velikonočním pondělí (1963),
 kdy chlapeček šel na poulačku. Při přecházení
 silnice v zatačce pod hospcem ho zachytilo auto.
 Druhý den po převozu do nemocnice však zemřel.

Odehodem lékaře MUDr. F. Ludvíka (1959),
 děkana J. Havalíka vznikly nové problémy -
 nalezení nového obvodního lékaře, úpravy zdrav.

střediska a pod., dojíždění cizího faráře. Ovšem těchto problémů se zmiňm až v dalším.

Nové
stavby
a opravy

V obci vzniklo i několik nových nebo skoro nových staveb. Připomeneme si je u opravy budovy

Nová vodní nádrž, v parádě
jedna z posledních
„zvěrců“
(1965)

MNV a prostranství před ní, úpravu a rozmištění informačních tabulí, opravu školy, vyjetbu vodní nádrže u bývalé kovářny, a ta je přínosem ke

zkráslení obce, neboť zmišl ne příliš půvabný „bělský rybníček“. Také

dostavení domu pana Štěpánka na rocesti ke Kasalicím a k Pošci, nový velký rodinný domek L. Volyníka (1962), na němž prakticky pracoval jen sám s rodinou, rozešavený dům O. Chodury a další přispívají k nové tvůři naší obce.

B. Voudrově (č. 106) úplně přestavěl starý domek a odstranil i vedlejší dřevěné stavení gauš Polakové (1960). V letošním roce (1965) začal také se stavbou J. Vávra a to na parcele za kanceláří JZD směřem k Nýseckuovicím a Jo. Černý si upravil domek č. 67 (dříve část zdrav. střediska), který zakoupil. Nezapomeneme ani na drobné úpravy, které provádějí statní občane (nové fasády, ploty a j.). To nám přispívá k hezčímu a čistšímu vzhledu obce.

4. Veřejný život.

4.1. Místní národní výbor.

Letá, která chci zachytit v těchto zápisech, obsahují prakticky jedno funkční období MNV.

V červnu 1960 (12. VI.) se konaly první volby v červnu 1964 (14. VI.) druhé. Pro toto období

Volby
1960

bylo zvoleno 13 poslanců, z toho 4 ženy :

J. Nekovarčík, J. Rozínek, J. Vávra, J. Havelka,

J. Špaš, J. Velínský, V. Pauchátek, K. Dušek

M. Svráček, M. Valášková, M. Lišková, J. Čeruš

a J. Moráková. Rada MNV byla tvořena pěti

poslanci - J. Nekovarčíkem (jako předseda),

J. Rozínkem (tajemník), J. Vávrou, J. Havelkou

a J. Špašem.

Trů MNV pracovaly jako již dříve komise, jejími složení bylo :

Komise
MNV

1. Zemědělská komise - J. Havelka a J. Velínský, V. Svráček (členové JZD), J. Bídlo, F. Perný a J. Douda.

2. Finanční a plánovací komise - J. Vávra, M. Lišková, R. Čihařová, J. Rejček.

3. Komise školství a školníka - M. Svráček, J. Moráková, A. Kudýn, K. Rašín, Z. Pálek.

4. Komise pro výstavbu a vodní hosp. - J. Špaš, Vinc. Pauchátek, F. Štěpánek, Z. Voljímek, E. Rydl, B. Mach, F. Kočí, A. Travní, J. Tala.

5. Komise pro ochranu veřejného pořádku : J. Rozínek, J. Nekovarčík, J. Čeruš, L. Řezanka, F. Vošablo, J. Kludský (předseda JZD).

Konečně tu byla ještě komise pro pěti omládeň, která byla sestavena ze zástupců různých složek a organizací - J. Koloušek (za školu), J. Vošablová (za výbor žen), Bl. Kočová (za SRPS), Z. Žeman (za ČSM) a L. Řezanka (za VB). Tato poslední komise se scházela jen dle potřeby a zabývala se některými přestupky školní mládeže, sledovala na jedné straně chování mládeže, na druhé však i pěti rodičů o tyto děti.

Všechny komise se scházely a pracovaly celkem dobře. Výjimkou byla snad jen zemědělská komise, jejíž činnost byla slabší a nepravidelná; základní otázky musela obvykle řešit rada MNV.

Při nář. výboru pracuje i čtyřčlenný výbor

pro občanské záležitosti, předsedou je J. Rožínek. Spolu s výborem žen a ČSČK organizuje velmi zdařilé akce „Vítání nových občáčků“, které mají u nás již trvalou tradici. Projevy při takovýchto příležitostech, blahopřejné projevy i projevy soustrasti při pohřbech a pod. vykonává většinou předseda výboru J. Rožínek. Činnost výboru pro občanské záležitosti je zlatě ceněna vyššími okresními orgány a naše obec je často v tisku dávána jako to stránce za vzor jiným obcím.

Spolupráce
MNV se
se složkami

Spolupráce MNV s různými složkami NF a školou je vcelku dobrá. Zejména velmi užky styk je se školou (učitelé a školou děti pomáhají při různých rozhlasových relacích a pod.) a s výborem žen, který pracuje velmi iniciativně. Také spolupráce s JZD je užká; tajemník MNV je denně v JZD a velmi pečlivě sleduje produkci, stará se o práci a j. Je to jedna z jeho povinností, neboť od poloviny r. 1960 je místo tajemníka

v naší obci plánuje (je tedy normálním zaměstnancem), povinností, kterou J. Rožínek plnil pečlivě a svědomitě. Slyk s ostatními složkami se týká zejména pomoci při akcích „Z“, při vystavbě kravína, při zemědělských pracích (svoz obilí, vymlaty aj.); všechny tyto akce organizoval MNV, především tajemník. Duševně a invalidně zajišťovali sběr. Je pro ilustraci uvádím výsledky sběru z r. 1961 - 20 q starého papíru, 9 q textilu, 7 q kosti a 5 q železa.

Deset let poslancem lidu

V červnu tomu bude deset let, co byl soudruh Václav Pařízek zvolen do místního národního výboru. V Rohovládově Bělé jej znají velmi dobře. Jako občana, provozáče a podnikavého funkcionáře.

Prvním rokem byl náměstkem předsedy MNV, od roku 1951 je předsedou. Má nemalé zásluhy na vybudování čtyřhektarového sadu, provizorního kina, rozšíření sportovního hřiště, provozu MNV, jako autodivů, holičství, zahrádknictví atd. Velkou pozornost věnoval založení místního JZD a jeho postupného upevnování.

Rada MNV v Rohovládově Bělé, vedená soudruhem Pařízkem se příkladně stará o to, aby život místních občanů byl stále radostnější. Na počest 15. výročí

osvobození naší vlasti Sovětskou armádou se v obci adaptuje zdravotní středisko, do kterého budou dojíždět i odborní lékaři. V akci „Z“ budují občané vodní nádrž.

Když byste procházeli naší vesnicí, téměř na každém kroku byste viděli podlé soudruha Pařízka na jejím zvelebení. Na příklad osmiletá střední škola byla zmodernizována, došla novou fasádu a střechu.

Předseda Pařízek má rád lidi; zrovna jako oni mají rádi jeho za veřejnou práci, které včetně všech vojny čas. Jako člen sboru pro občanské záležitosti působil při vítání novorozenců a jako předseda MNV se loučil se svými spoluobčany na jejich poslední cestě. Když mluví v práci na předáčky, říká: „Kdybychom neměli potíže, práce by nás nebavily.“

Jako komunista hledá vždy oporu v místním stranickém výboru. Společně s ostatními funkcionáři řeší všechny problémy rozvoje života v obci. Nyní působí jako aktivista ONV v Rosicích nad Labem, kde kandiduje do místního národního výboru. V dílečku toho se se soudruhem Pařízkem brzy rozloučíme. Odejde pracovat jinde, ale u nás zanechá trvalou vzpomínku. Na jeho občanství a houževnatost v desetiletí práce - poslance lidu.

Josef ČERNÝ,
předseda MO KSČ,
Rohovládova Bělá

Rokem 1960
koucí také
prakticky
desetiletá
věřejná čin-
nost V. Pařízka
v naší obci.
Od r. 1951 byl
předsedou MNV
a zanechal po
sobě skutečný

Odešel
V. Pařízka

kus nového kraje. Množku organizovat ne
 (ani ne věnuji), vzpomínám si, že byl u zrodu
 každé organizace, že se vždy snažil, aby ty
 plátně a neprovedl je přesně. V r. 1960
 od nás odešel do Ruzice M. L., za jeho sta-
 hořetou práci musíme mít dík před obzvlá-
 stně, byl pro nás rozumný, jasný, odlišný.

Rohovládova Bělá bude mít zdravotnické středisko

Pět o zdravotní péči dnes a
 v předvalném Československu se
 vylíbe měla srovnat. Navzdory se
 zrytáje péče o zdraví našich občanů
 a aby bylo možno dále jistě říci
 v rozvoji, tudíž se po-
 dešl budovat zdravotnická střediska.
 V pohledu dnešních se pro vyhu-
 dovaných zdravotnických středisk
 v Rohovládově Bělé. Obec již plně
 v centru zdravotního střediska
 vzhledně moderně spojení s okolím.

Zač. n. 13. 1. 1960.

1964
 byly nové školy do národních výstav. Nové
 NV dostaly do mládeže i nové úřady a tyto
 mnohou věcí zdravotní. Základem byla
 rozvíjení zdravotní a tělesné výchovy
 z r. 1960 se podařilo zveřejnit úřady a kromě-
 dou nové úřady organizace zdravotní (nové)

MAPA NOVÉHO PARDUBICKÉHO OKRESU

r. 1960.

Nový okres Pardubice patří
 zemědělné do středního Poelsi,
 které je na jihovýchodě omeze-
 no klesajícím výběžkem Zele-
 ných hor. Rovinná území s
 kvalitní půdou dává dobré
 předpoklady pro rozvoj země-
 dělství. Pardubický okres je
 okresem průmyslově zemědě-
 lským se silným chemickým
 průmyslem. Vytvoření nového
 okresu vzniká celok ekonomicky
 i historicky plně opodstatněný,
 který má všechny
 možnosti dalšího rozvoje.

červeně je na mapě vyznačena obec zdravotnické středisko Bělá

územní mapa okresu Pardubice je na str. 27).
 V r. 1964 však šlo o to, aby nové NV skutečně
 a mnohem lépe hluměly potřeby a zájmy spo-
 lečnosti. Zásady, vyložené v říjnu 1964 před-
 sedou vlády, zdůrazňují nutnost nových
 proků a zvidělení naší soustavy plánování,
 nutnost využít všech místních přírodních
 i ekonomických zdrojů, zainteresovat více
 všech občanů na veřejné práci; na druhé
 straně však plně rozvíjet služby obyvatel-
 stvu a jiné! Hlavním úkolem všech NV
 však zůstává pomoc našemu zemědělství,
 které po předcházejících letech sucha zů-
 stává značně pozadu. Nejvýznamnějším problé-
 mem tu je zajistit pro zemědělství dostatek
 mladých sil (nejen pro pomoc při oří-
 kových pracích, ale pro trvalou práci).
 A to předpokládá velký rozvoj kultury
 a životní úrovně na vesnicích (bydlení,
 zásobování vesnických prodejen zbožím aj.).
 Tedy úkoly nikoliv malé! Dříve než se

zvíme o tom, jak se náš NV vyrovnal s tímto
 úkoly, všimneme si ještě krátce průběhu voleb
 v r. 1964. Východočeské noviny "Záh" označily
 volební místnost v naší obci za jednu z nejhez-
 čích. Přispěla k tomu výzdoba a květiny, které
 donesli pionýři, členové NV a ČSM. Hudba hrá-
 la, vše probíhalo hladce. A přece došlo k ma-
 lejší příhodě, která se však hladce vyřídila
 a stala se tak veslou perličkou dne. Rodina
 O. Chodorů nebyla zanesena ve volebních sexua-
 mech. Jak se to mohlo stát? Došla jedur-
 duše. Chodorovi se přestěhovali ze Sokolovny
 do chaty, kterou mají vedle rozestavěné vilky
 na své parcele. Chata nemá popisné číslo a ro-
 zestavěná vila ještě ne. A tak dům bez čísla
 v sexuamech nebyl.

Voleb se zúčastnilo celkem 297 občanů,
 t. j. volilo plných 100%.
 Složení nového NV bylo: Č. Horušk - před-
 seda, Jan Beránek - tajemník (mými opět pouze
 funkce při zaměstnání), F. Věclák ml. - předseda

Stožení
 MNV

zemědělské komise, J. Vávra - předseda finanční komise, Z. Zeman - předseda kulturní a školské komise, F. Štěpánek - předseda stavební komise a F. Mach - předseda pořádkové komise. Polednice J. Nováková (roz. Marková) vede ročník učení a záruky o vozidlech MNV.

V r. 1964 odchází z funkce tajemníka J. Rozinek, nyní pracuje v Pardubicích na odboru lidové kontroly. Vzhledem k tomu, že v době od r. 1960 do r. 1964 byla v naší obci funkce tajemníka MNV plázena, mohl se J. Rozinek opravdu plně věnovat této práci. Jak jsem se již zmínil, věnoval se jí s plným počtem zodpovědnosti a nikdy neklelel na čas, který na NV strávil. Je nesporné, že v tomto období spočívala hlavní tíže chodu NV právě na tajemníkovi, jakožto stálém pracovníkovi. Jeho práci ocenil i okresní výbor v Pardubicích, na slavnostním zasedání rady MNV dne 8. V. 1965 byla J. Rozinkovi a J. Černému předána zastupcem ONV

F. Kuvoňákovou a Běle' vyznamenaní za dlouholetou budovatelskou činnost. Toto zasedání bylo uskutečněno na počest 20-tého výročí osvobození naší vlasti.

Za pět let, o nichž píšete, bylo vykonáno skutečně dost a to o mnohých akcích ani nevíme, nebo byly již zapomenuty. Na př. v r. 1960 byla provedena úprava prostranství před budovou MNV, oprava pohostinství, dále bylo po více jak dvouletém jednání s u. j. RAJ počátkem r. 1962 uskutečněno vyvažování jak veřejné tak i pro školní děti. Když stavba nové školy byla přes všechny urgenční předsedy MNV dále odkládána a vlastně dodnes není jistá, byla stará škola opravena. V 1. třídě totiž hrozil seutím strop, naprosto nevyhovující bylo sociální zařízení (spec. záchody), chyběly dílny pro polytechnickou výchovu, studna na hřišti a další. Polytechnická dílna byla umístěna do vedlejšího domu (č. 30). V roce 1961-62 byly tyto nejzávažnější nedostatky opraveny.

Výsledky práce MNV

Po smrti MUDr. Ludvíka vystoupila do popředí otázka nového obvodního lékaře. Dočasně sem pře dojížděl MUDr. Kečera z Pílovic, ale to nestačilo. Teprve v únoru 1960 se našim občanům představil nový obvodní lékař MUDr. V. Brandejský (dojíždí z Pardubic). Zpočátku měl k dispozici samitku auto, s nímž jezdil B. Vondrouš (čp. 19), později však vzhledem k nedostatku automobilů mu bylo poskytnuto auto z Pílovic a to jen na náročný; to trvalo až do doby, kdy si opatřil vlastní auto. Jak jsem se již zmínil v zápisech z r. 1959, byla u nás díky iniciativě předsedy V. Pavička a tajemníka J. Rozínka zajištěna nová ordinace v místnostech budovy fary. Ta byla nejprve upravena pro účely ústavu nář. zdraví v 1. patře, později pak v celé budově. Zůstala pouze jediná místnost pro kotelníka - Doudu. Později v r. 1965 tam byla přemístěna i ordinace zubního technika z domu čp. 67 na dolním konci obce. Tím zůstala obec jak generalu opravu staré fary, tak i soustředění

Kovářovka proti býv. kovárně (charakterisována propadající se dlažbou a sochou zohyděnou křivkami barvami).

zdravotnických zařízení do jedné budovy.

V r. 1962 byl v obci proveden nový rozvod elektrické energie (zrušen starý transformátor v obci a zříseny 2 nové na sloupech mimo obec), ve 3. čtvrtletí 1964 byla provedena rekonstrukce a gen. oprava místního rozhlasu. Rozhlas již delší dobu nevyhovořal (zaplněna na dolním konci obce), jeho oprava však byla příslušným podnikem stále odkládaná, takže starý NV se již uskutečněním slyšet snah nedočkal. V r. 1964 na podzim byla postavena autobusová čekárna u školy a o něco menší také na dolním konci (v pohy pozemku pro skládku řepy), počátkem r. 1965 dostaly obě pěknou barevnou fasádu. Hodnota čekáren je cca 12 a 6 tisíc Kčs.

Služby
MNV

Ve snaze rozšířit služby MNV občanům bylo v r. 1961 zakoupeno nákladní auto PRAGA RND (od ČSAD) a 4. z. v. freza, 4. j. motorová PPG2. A tak si lze u MNV objednat

na př. dovoz uhlí, dříví z lesa, stavebnin a pod.

V létě 1964 získal NV ještě traktor (převodem kmeňového jmění od STS) a v r. 1965 (v únoru) skříňové nákl. auto, které je však majetkem požárního. To se používá hlavně k dopravě osob a jako rozhlasový vůz při některých veřejných akcích (na př. při terenních závodcích, pořádaných odbočkou Svazarmu apod.). Řidiči těchto vozidel jsou F. Vosáhlo, K. Krejza, B. Voudrouš, s příezou jedni B. Marek nebo J. Straub. Podarilo se získat ještě ke koupi valník (nový, jen s fotokopírovacími světly), byla porušena malá el. m'čkačka na beton a zakoupeno trubkové lešení pro opravy domů (koncem r. 1964). Uvažuje se ještě o zakoupení i jiného vhodného dřevěného nářadí za traktor (nářábna sadu, pomoc J2D.) a o porušení dalšího zednického nářadí jako pomoc občanům, kteří si sami staví nebo opravují svoje domy. Pro informaci uvádím ještě, že poplatky za použití (objednání) nákladního auta občany činily: 1,50 Kčs za 1-hm a 8,0 Kčs za 1-hodinu.

Pro podniku soc. sektoru jsou podle předpisů poplatky o něco vyšší. Při objednání motorob- tu zaplatí občan pohonné hmoty a 5 až 10 Kč za hod. (podle toho, zda jde o dopravu po silnici nebo na poli).

Požárů
nádrží

Samostatnou kapitolou zůstává stavba vodní nádrže za býv. kovářnou. Stavby podobného druhu jsou v naší obci měly totiž terčem posměchu. Je to pozůstatek z porátcůvé doby, kdy jsme brigádníky budovali koupaliště za lesem k Vlčí Habríně. Stavba se táhla velmi dlouho a za značného finančního nákladu a tisíce bezplatných brigádnických hodin a nakonec nebyla dokončena. Dnes na tomto místě roste nový les, je betonováni kolem stavidla připomíná mnohým lidem ony doby. Stavba vodní nádrže u býv. kovářny začala v dubnu 1960, do konce roku bylo vyčerpáno asi 37 tisíc Kč a to hlavně za materiál (kamen, betonové rovny, desky aj.). V následujícím roce cca 12 tisíc Kč, především

za odvoz zeminy. Pracovalo se brigádníky hlavně z jara. Velké potíže nastaly při bagrování a čiš- ní dna; silné prameny bránily vysychání dna, které tak bylo stále bahavé. V létě se pochopi- telně na nádrži nepracovalo, byly žně, pordějí řepa a brambory a tak na brigádnické práce na nádrži už nebyl čas. Další práce, kladeu kamene na dno (prakticky již byla financována nákladem) pokračovaly pomaleji v r. 1962 a 1963. Stagnace práce v těchto letech byla způsobena hlavně potížemi v zemědělství (suchý rok 1963, dlouhá zima 1962/63). Za této obtížné situace se pokračovalo v kladeu bočních betonových desek, v r. 1964 byl zhotoven betonový lince, vybetonovány rohy nádrže, zhotovena trubkové zábradlí a konečně v létě 1965 byla natřemín zábradlí stavba ukončena.

Nový výbor za předsednictví Č. Horníka tedy splnil 2. polovinu r. 1964 a v r. 1965 všechny neokončené projekty starého NV. Nelze se ovšem divit, že některé práce trvaly déle; uvážíme-li,

že v období starého NV nebylo možné žádným způsobem brigáduky odměnit, pochopíme to a pak musíme mít upřímnou radost z toho, co se vykonat podařilo. Vidět i se stravou pro brigáduky měl NV nesnáze. Vypráví se, že J. Rozinek rozprodával asi po 2 dny u křehotora stěnk, jen aby za získané peníze mohli brigádučkám poskytnout alespoň nějaké jídlo. Muselo se tedy spoléhat jen a jen na dobrou vůli některých občanů pomoci při starosti. A to není v době, kdy má každý své práce nad hlavu a kdy se požadavky na pracovnístích stále zvětšují, suadně! Mnohý výbor měl již možnost odměnit aspoň ty brigádučky, které odpracovali více jak 10 hodin. Mělo ovšem přehlédnout, že předseda stavební komise F. Štěpánek se své funkci oprávněně věnoval. Tuto skutečnost naznačil sám předseda nového výboru, když na slavnostním zasedání 8. V. 1965 hodnotil výsledky práce za 20 let od skončení války.

Na podzim r. 1964 schválilo plénum MNV návrh, aby se obec Bělá zapojila do soutěže ke 20. výročí osvobození. Začátek obsahoval asi tyto body: dokončení požárního nodu (a úpravu kolejí), stavbu autobusových čekarek, gen. opravu místního rozhlasu, celkovou úpravu vesnice; připojili se i členové TJZD se slibem, že plán na r. 1964 splní na více jak 100%. Začátky byly vesměs splněny.

Nesmíme zapomenout ale ani na drobné služby, které MNV poskytoval občanům. Tak na př. po kruté zimě 1962-63 a po smutných zkušenostech se záborováním mohli ze skladi v Přelouči najít národní výbor (velkou zásluhu o to má tajemník) dobře mohli přímo do obce. Od hravina, kam mohli složit auta ČSAD je podle přidělení rozvážili traktoristé TJZD J. Velínský a Fiala a spěšou B. Marek. Občané byli také upozorněni na možnost získat z Čepi u Pardubic lisovaný uhelový prášek (mourovky) v množství až 18g na rodinu. Dovor opět obstarali trakt.

riste' JZD a auto MNV. Nár. výbor také pravidelně každý rok organizuje noční hlídky v období žni, brigády na pomoc JZD a pod..

Činnost NV se však reorganizuje jen na materiální stránku života obce, ale pořádá veřejná zasedání rady MNV, různé přednášky a schůze, které jsou odzvučeny na mezinárodní situaci.

4.2. Gložky národní fronty, organizace.

Strážnická organizace

Místní organizace KSČ, vedena již po dobu několik let z. Volejníkem, se zaměřuje především na problémy JZD. Snaží se o zlepšení pracovní morálky družstevníků a společně s MNV o získání zbytků soukromníků do JZD. Druhým klíčovým problémem, na nějž se zaměřuje, je mládež; především jde o oživení činnosti T.J. Sokol.

Velmi aktivně pracuje výbor žen (VŽ).

V r. 1961 měl 14 členek, z toho 2 členky JZD. Pravidelně jednou měsíčně se scházejí; zabývají se stavem zemědělských prací, pomocí JZD při žních a hlavně při okopávce a sblížení pípy. Starají se rovněž o uklid a pořádek v obci. Jejich spolupráce se sborem pro občanské záležitosti je téměř příkladná. Spolu s červey'm knížem vytvářejí prostředí pro tradici vítání nových občánků.

Výbor žen

V tempu budovatelského hnutí

Těba se budete divit, ale soudružky v Rohovládově Bělé přišly nehořoviti radši

Já vím, máte plno námitek: „Kterpáček žena nerada povídá!“ Takhle to vlastně je: Když si členky Výboru žen v Rohovládově Bělé něco řeknou, pak od slov není daleko k činům. Důkaz? To je opravdu dlouhá a radostná přehlídka. V jednu letošního roku pořádal výbor žen ples, na kterém připravují vítání občánků. A nebude první!

Ženy jsou odvedena strážnickými pořádku do jarního úklidu se dají všechny společně. Přitom také chtějí upravit zahrádku při zemědělském útluku a okolí pomůlek padlých.

Na plnění plánu v zemědělství mnoho záleží. A tak se ženy i letos budou starat o jeden hektar řepy. Dovedou vyládnout všim: lopatou nebo malířským štětcem, podle toho, jak je potřeba. Při společné práci bývá veselo. Přichází radost, spokojenost z dobré práce. A je k tomu se přiznávají jen s rozpacitým úsměvem. Je lépe pořádně otáčet se, než povídat, co bylo vykoušeno. Výbor žen v Rohovládově Bělé nestojí stranou veřejného života a proto je puchvala právem na místě. [H]

Jsou připraveny

Ženy v Rohovládově Bělé dospěly v těchto dnech k názoru, že je potřebné, aby se seznámily s obsluhou požárních přístrojů. Všechny aktivistky a členky výboru žen se přihlásily do družstva požárníků a kromě toho vytvořily dvě ženská družstva domovních požárních hlídek. Včevík zajistí MNV spolu s předsedou místní požární ochrany soudruhem Vošáhem.

V Rohovládově Bělé věří. Ze vždycky budou pomáhat v míru a klidu budovat lepší zítřek.

(listopad 1961)

O zveřejnění v tisku

Velmi zdavila' byla i společní akce výboru žen,

(duben 1962)

MNV a ČičK na MDŽ 8. III. 1964. Na odpolední slavnosti byly nám ženám předány dárky.

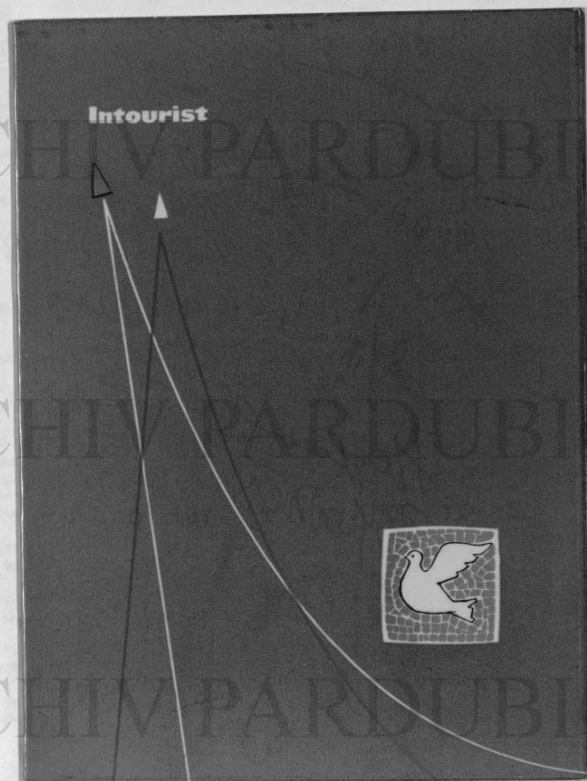
Slavnosti se zúčastnili také sovětské hosté z Tbilisi (viz str. 43).

ČSM

Spása československé mládeže (předsedky-
ní byla Pavlovová ml.) pořádá téměř každoročně v dubnu pálení čarodějnic, a květnu pak házení máji s taneční zábavou, taneční zábavy s pouti a posvícením. Silvestrovské pořady však pomalu mizí, stále více lidí tráví poslední den roku doma při poslechu rozhlasu nebo televise. Mládež pomáhá jako ostatní slásky při žních (nocní vymlá-
ty) a jiných špičkových zemědělských pra-
cích, při akcích Ž; na výstavbě kravína
opracovali přes 3 tis. hodin (při pokrývací
střeše).

Sokol

Problémem již po řadu let je Sokol. Dř.
1960 byl starostou L. Čihák, později tuto fun-
kci přemal J. Čech. O činnosti Sokola bude
zmiňka v kap. o sportu.

Podpisy sov. hostů z gruzínské
republiky, kteří byli přítomni slavnosti
MDŽ dne 8. III. 1964.

MNV a ČČČ

slavnosti -

Slavnosti s

z Tbilisi.

ČSM

Uraa

ni byla 4

roci v d

pak káccu

zábavy o

pořady vš

traví pose

rozhlasu

jako ostat

ty) a jiný

И Н Т У Р И Т

Handwritten notes in Cyrillic script, including 'Температура', 'при работе', 'на высоте', '3.0.74', and 'М. М. М.'.

odpracovali přes 3 tis. hodin (při pokrývání
střechy).

Sokol

Problémem již po řadu let je Sokol. Dr.

1960 byl starostou L. Čihák, později tuto fun-
kci převzal J. Čech. O činnosti Sokola bude
zmiňka v kap. o sportu.

ПАМЯТЬ
ОБ СССР
SOUVENIR
OF THE USSR

Podpisy sov. hostů z guinejské
republiky, kteří byli přítomni slavnosti
MDŽ dne 8. III. 1964.

Kezku dobře si vede i pobočka SVAZARMU
 (předsedou je V. Koloupek). Soustředěně střelechý
 kroužek, kroužek radioamatérů a další. V sou-
 střeži jízdy bez nehody je zapojeno 9 řidičů, to ovšem
 nejsou všechny řidiči, musní jsou k této soustře-
 ži přihlášení u závodních a podnikových od-
 boček. V posledním roce (1964) se zájem soustře-
 dil hlavně na motorismus. Svazarmovci si upra-
 vilí v bývalé cihelně trat a začali pravidelně
 na součce piouy'reck (obsah 50 cm³) kré'novat
 terenu jízdu. Byli to hlavně Jiřka Vondrouš,
 P. Poare, Jo. Pětioký. J. Vondrouš trápil již dří-
 ve motokáru a tal o hluk na dolním konci
 obce bylo rydatně postaráno. Tréinik těchto
 motoristů (a napeti zejména sluchových
 nervů občanů, bydlících na dolním konci
 obce) se stupňoval až nyrcholil dne 11. VII.
 1965, kdy byl v cihelně usporádán 1. terenu
 závod motocykli o obsahu do 50 cm³. Starto-
 valo 13 jzdu; z našich chlapců tři tři, kterú
 jsem již jmenoval. Ostatní byli „cizí“, jzdu

Terenu
 závod
 motocykli
 do 50 cm³

a z Holic. Závod se jel za slumelro počasí, jen
 jednou byl přerušen silným lijá'kem, který
 rozbahnil dráhu a učinil ji krajně obtí'anou.
 Konečně umístě-
 ní našich jzdu-
 ců: J. Vondrouš
 jako první, Poare
 jako šestý (2x
 defekt, v posled-
 ním kole přehl
 zadní kolo), Pě-
 tioký jako druhý.
 Účast občanů by-
 la značná (i ze
 sousedních obcí);

Před startem

Záběry z jízdy.

závod se neobecně líbil a uvažuje se o prodloužení dráhy a opakování podobných závodů.

Celý závod vtipně komentoval J. Rozimník a nesporně jeho zásluhou je to, že ani během proučného lijáku nikdo ze závodíště neodšel.

Společené s Voláři organizovali naši svazem novou doškolovací kurs pro řidiče motorových vozidel (4x počátkem r. 1965).

Spaz československo-sovětského přátelství (ČČSP) - v r. 1959 byl zvolen nový výbor v čele s F. Vočlákem a učitelem J. Liškou jako jednatelům. Situace se však nelepšila, naopak došlo k úplné krizi. Mimo vybírání příspěvků, kterého se účastnil vždy celý výbor v čele s pokladnicí J. Vosáhlovou, se odbočka zúčastnila jen na několik málo akcí, které však neměly žádný úspěch u občanstva. Krizi si uvědomili na okresním výboru ČČSP a tak na jejích nátlak byl v červnu r. 1964 sestaven nový výbor s V. Běbou jako předsedou. Počet členů v této době byl asi 40. Na jaře

ČČSP

r. 1965 provedli členská výboru včasné vybrání příspěvků a vyměnou nových členských průkazů. Zároveň byl zrevidován starý seznam členů.

Akce "žnívařská beseda", která se počítala na červec 1964, se neuskutečila nikoliv vinou místní organizace (potiže z hudbou a souborem, které měl zajistit okr. výbor). Ani v r. 1965 se nepodařilo realizovat nějakou plánovanou besedu.

Požárucci získali v únoru r. 1965 starší skúťonové auto o němuž již byla řeč. V létě v r. 1962 se místní požárucci podíleli (spolu s jinými požáručními sbory) na likvidaci houčelého stohu slámy (v těsné blízkosti kravína). Největším problémem byla voda, kterou museli táhnout až z rybníčka na zahradě JZD (bylo státní Jičinského) a již i tak bylo málo. Hašení požáru trvalo až do druhého dne i přes pomoc místních občanů, kteří odhazovali uhašenou a mokrou slámu. Jiště několik dní tak musely být u stohu hlídky, protože stoh stále nově doutnal. Teukrát se jasně uká-

Požárucci

žala, mutualita, dobré požární nádrže vody ve
střední obci.

Předsedou ČsPO je F. Vosáhlo, neličím Vinc.

Pauchartek, hospodářem Karel Pauchartek.

Druhá strana záku požárníku získala na okres-
ní soutěži ve Vápně (1964) druhé místo.

Ostatní v obci je také organizace lidové myslivosti,
organizace Čs. čeručelého kříže, svazu protifašistických bo-
jovníků a Čs. svazu invalidů.

Dobře se v naší obci uchytil také spolek
zahradkářů (předseda B. Krejčík, místopředseda
J. Rejček). Mimo obstarávání hnojiv, stromků
a j. a četné odbočné besedy, uspořádali např.
v říjnu 1962 výstavu ovoce, v listopadu 1964
výstavu ovoce a květů. Také první ples již
mají úspěšně za sebou (11. 1. 1964).

4.3. Doprava a bezpečnost v obci.

Autobusové spojení je až na návaly v zimních
měsících celkem dobré (postupně se trochu zlepšuje),
nehoda nebyla žádná. Případy většího zpoždění
autobusů jsou vzácné. Cena jízdenky do Pardubic
je 5,40 Kčs, týdenní resp. měsíční jízdenky 11,-
resp. 27,- Kčs. Spojení je časté. Autobusy

Počet soukromých dopravních prostředků (hlavně
aut) stále vzrůstá. Od poloviny r. 1964 byla podstat-
ně zvýšena povinnost základní daně z mot. vozidla;
na fi. z motocyklu ob. 250 cm³ - 340,- Kčs, z moto-
cyklu s obsahem 350 cm³ - 440,- Kčs, z auta Škoda-
Octavia - 900,- Kčs a podle obsahu až do 1600,- Kčs Daně
z mot.
vozidel
Zvýšení daně je ospravedlněno snížením ceny ben-
zinu ze 4 na 2 Kčs za litr. Dokazuje se, že tato úpra-
va je pro majitele mot. vozidel, kteří jezdí častěji,
výhodná. Tento výklad je ale dosti problematický.
Inače více jezdit však povede k dalšímu zvýšení
provozu na silnicích a tím i ke zvýšení neho-
dovosti (a ta je u nás i tak velmi vysoká) a také

ke zvýšenému opotřebování mot. vozidel. A ta-
dy se motoristům příliš vstřícně nemychají. Moto-
tečny jsou prodejny známé především svými
odporčnými "nemáme" a "nemí" a to zejména
u často potřebných a drobných součástek. Tato
situace trvá dodnes, přestože se prodejny různě
speciální a organizačně rozděly.

Motocykly jsou zcela krásným dopravním
prostředkem, který lze dnes koupit okamžitě;

Nepodářný start

(ze zářdu 1965)

doráží celá řada zakrácených automobilů
u ceně od 25 do 50 tisíc Kč. Musíme si však
uvědomit, že v druhé době již naprosto není

eluy zůstaly
přibližně stý-
ně - od dvoe
do deseti tisíc Kč
podle obsahu.

Potřeba

aut není dodnes
plně nasy cená
i když se k nám

auto přepychem, ale potřebujm dopravním prostřed-
kem nejen pro zaměstnání ale i pro odpočinek
a rekreaci.

Zvýšenému
prorazu na sil-
nicích však radí
u nás všeobecně
špatný stav sil-

nic. Téměř zou-
falým se stal
tento stav pro

unola místa a obvody po zimě 1962-63, kdy se
celé úseky hlavních silnic sportily. Mnozí se vypo-
menou kolikrát naši cestáři (F. Kočí a ostatní)
opravovali a předlařovali ten kousek pardubické
silnice před naší obcí. Dodnes (leto r. 1965) jsou
na ní prolákliny a cestáři F. Kočí si asi oddechli,
když této práce musel ze zdrav. důvodu zanechat.

Ma podzim 1962 bylo provedeno rozdělení
silnic na polovinu plnou nebo přeřvanou
čarou; to proto, aby se na nebezpečných místech

Jediny MOPED mají PIONÝRY
(ze zářdu 1965)

Stav
silnic

zaměřilo předjíždění vozidel, resp. vybočení z prave' poloviny. Zvláště u nás jsou prakticky všechny zatáčky značně nebezpečné, hlavně za mlhka. V r. 1964 bylo dokonce postaveno na dolní křižovatce u Vondroušů druhé zrcadlo, které umožní bezpečně odbočování z Pardubické silnice na Habřanou.

Od r. 1962 je v naší obci nový člen VB -

Člen VB
v obci
a PSVB

Fáběra z Chyžotě. L. Řezanka (upor. VB) přešel do Pardubic.

Na bezpečně dopravě v naší obci mají zásluhu i členové pomocné služby PSVB, kteří řídí provoz při různých

Ještě jeden záber ze zárodků žitiny do 50 cm³ (1965)

akcích v obci a při nepravděpodobných občanských občanských akcích. Již na udržování veřejného pořádku v obci. Každý člen takto odpra-

cuje asi 60 hod ročně. Dosud nemají plně pochopení u všech občanů.

Asi od r. 1963 je naše obec "obcí bez dopravních nehod". Rok předtím (1962) došlo k havárii vojenského auta (Vč Pardubice) v křižovatce od Volče na Kasalici.

Ještě krátkou poznámku, která sice nesouvisí přímo s dopravou, ale týká se členů PSVB.

Členové dbají na pořádek v obci a považují také chránit objekty socialistického i soukromého majetku. To ukazuje i následující příběh.

V r. 1960 projížděl naší obcí 18x trestaný recidivist J. Hor z Frydlantu na odříznutém kole. Zásluhou J. Rozínka a členů PSVB u nás a ve Volči byl zločej u Volče zadržen.

5. Hospodářský život.

5.1. Obchody a zásobování v obci.

Zásobování v obci je celkem dobré. Prodejna Jednoty se smlouevým zbožím obstarává i sber oděvu, kabaťu a pod. pro čistírnu. Vedoucí prodejny je stále E. Horáková, které pracuje se dvěma učeďnicemi a o prodejnu a její zásobování se stára opravdu dobře.

Podle zápisů na MNV bylo poněkud zhoršene zásobování jiu v obci v letech 1961-62 (proto, že objednávký prodejny nebyly plně pokryvány), avšak i tato situace se zlepšila. Vedoucí prodejny textilu je B. Nadimská (roz. Kokejlová), k prodejní patří oblohu a bezvinné čerpadlo. V prodejně masa a uzenin pracuje od r. 1960 paní Dražková z Vyšehovic. Drogerie je otevřena denu, a to od 9 do 15 hod. prodej obstarává V. Limčková z Vzklek.

Učitelka zlepšího dozualo místní pohostinství. Četné úpravy, umožňující vydatím

obědu, účelové rozdělení bývalého sálu na

skladistiše a schůzovní místnost, přispěly rovněž k vytvoření příjemnějšího a čistšího prostředí.

Od poloviny r. 1963 je vedoucíu pohostinství F. Kašpar z Bohdanů. Otvírací doba byla upravena tak, že dnu klidu je sobota. Mnohým se to sice zdálo divné a nelogické (proč právě v sobotu má být zavírací dnu), ale bylo to nutné s ohledem na stravování školních dětí a učitelů (v sobotu byl počet obědů pro školu nejmenší).

Obědy připravovala manželka vedoucího pohostinství s pomocí B. Mojžíšové (roz. Markové). Denu se vařilo až 80 (někdy prý až 100) obědů (3 až 4 druhy). Cena obědů pro školní děti činila v 1. až 5. třídě 2 až 3 Kč, pro děti v 6. až 9. třídě 2,10 až 3,20 Kč (upravováno podle příjmu rodičů); zbytek do 5 Kč doplácel nář. výbor. Tato možnost využívalo prakticky 50 až někdy i 90 % dětí; stejně i učitelé. Nář. výbor také

poskytoval touto cestou doplňkovou péči manželům Štyblovým (poskytoval jim oběd). Jídlo bylo chutné a celkem levné (IV. cenová skupina) a čemž svědčí i to, že se zde zastavují téměř pravidelně řidiči a závozaři dálkových nákl. vozů.

5.2. Zemědělství v obci

5.2.1. Jednotné zemědělské družstvo.

Protože jde o zápis, zahrnující období 54 let, pokusím se zachytit především změny, ke nimž v družstvu došlo. Provaním pak nejlepše ukáže půst družstva i jeho budouce.

Předseda
JZD

V r. 1960 byl družstvem přidělen okresním nár. výborem jako předseda J. Klucký z Kasalíc, od r. 1961 dodnes pracuje na tomto místě F. Kuoničková. Družstvo se

značně rozrostlo; z původních 36 členů v r.

1959 jich v r. 1964 bylo již 48, bohužel však největší část přírůstku členstva je ve věkové hranici nad 60 let. Také půdy přibývá, za těch 5 let vzrostla půda asi o 50%.

Přes všechny nepříznivé počasí, přes zvýšené investiční náklady (hrani, vodovod, cesty a j.) se družstvo drží dobře. Výše pracovní jednotky prakticky neklesla pod 20 Kčs, to ukazuje tabulka:

rok	1959	1960	1961	1962	1963	1964
výše pracovní jednotky (ber. naturalní) (Kčs)	17	20	20	19	22	20

Tak mohlo být již pro rok 1965 plánováno plus penězů vyplacených pracovní jednotky družstevníkům během celého roku ne nižší 20 Kčs. Oponuji se tak systému, kdy členové dostávali zálohu na p. ne nižší 10 Kčs za prac. jednotku a na konci roku doplatek.

Pracovní
jednotka

Změny v představenstvu nejsou velké, jen

na místě předsedy a agronoma. V druhém případě se dosud ještě projevuje lidská živoucnost.

Změny ve vedení J20

Rok	1960	1961	1962	1963	1964
ředitel:	J. Klucký	F. Kuonišková	→		
agronom:	J. Havelka	F. Rejček	F. Rejček	F. Rejček	J. Havelka
zoošlechtitel:	Vinc. Bryšák	→	→	J. Polický	
	Č. Pauchartek	→	→		
	J. Velínský	→	→		
	F. Kuonišková	F. Novák	J. Kuonišková	→	
	M. Lyršková	→	→		
účetní:	F. Dole	→	→		
skladník:	J. Douda	J. Douda	Jaušnický	→	

Změny v činnostech ukazuje tabulka na str. 59.

Velmi ilustrativní je i následující tabulka, v níž je činnost rozdělena do věkových kategorií:

Rok	do 25 let	25-45 let	45-60 let	nad 60 let	členský celkem
1959					36
1960	11	22	9		42
1961	10 (3 muži & žen)	23 (8m, 15ž)	11 (7m, 4ž)		44
1962	1	9	20	16	46
1963	1	9	19	17	46
1964	1	11	18	18	48

Poznámka: v r. 1960 pracovalo v roln. výrobě 19, v živočišné 21 čl., v r. 1961 - - - - - 16, - - - - - 24 - -

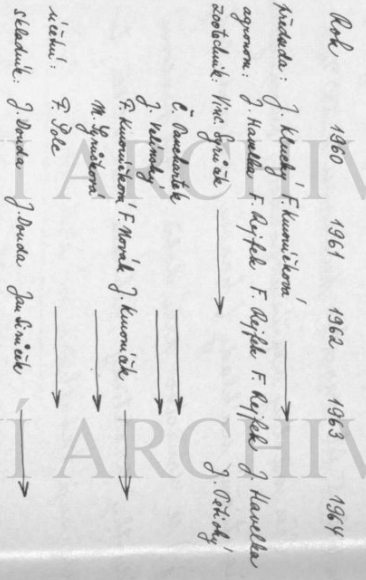
Změny v činnostech od r. 1960 do r. 1964

Upravení	1960	1961	1962	1963	1964	
Upravení:	Jan a M. Havelka (47, 41) V. Havelka (41, 41) Vinc. a M. Pauchartek (47, 47) 547/547 Kl. a V. Pauchartek (47, 48) 486/480 M. Lyršková (47, 51) 497/495 M. Štepanková (47, 52) 347/350	Jan a M. Kuonišková (46, 46) 613/584	G. Fiala (47, 3) M. Čížová (47, 9) 470/441 L. Běhal (47, 55) -	Alena Lyršková (47, 60) G. Fiala 47, 11/1, 50	Jan a M. Polický F. Polický (47, 7 a 3) 42, 56/10, 50	K. Doudová (47, 50) (zavázána)
celkem:	9	2	3	2	3	
Upravení:	A. Doudová (47, 83) A. Morávková (47, 36) M. Doudová (47, 34)		Jan. Fiala ml. (47, 3)	A. Šymonková (47, 12) E. Kuonišková (47, 44) (zavázána)		
celkem:	3	0	1	2	1	

Poznámka: Mladí za jménem značí příslušní zemědělské/pruž. práce v lesu při nástupu do zaměstnání.

Změny
ne vedou
720

Změny v představenstvu neprovedly, na místě ředědy a agronoma. N. Druhá řada, které se dráha ještě projevuje a dále pokračovat.

Změny v činnostech ukazuje tabulka na str. 59. Velmi důležitou je i návštěva ředitelů, kteří je účastní, rozvíjejí se některými kategoriemi.

Rok	do 25. srpna	25. 8. - 4. 9.	4. 9. - 6. 10.	6. 10. - 31. 10.	celkem
1959					36
1960	41	22	9	41	113
1961	10	23	41	44	118
1962	9	20	16	46	111
1963	1	9	19	46	75
1964	1	11	18	48	78

Poznámka: v r. 1960 pracovníci v době 19. a 20. srpna v práci nebyli.

Změny v činnostech od r. 1960 do r. 1964

Ukazatel	1960	1961	1962	1963	1964
Učastníci:	Jos. a M. Havelka (ep. 41) V. Havelka (ep. 41) Vinc. a M. Pauehartkovi (ep. 47) 9,49/9,47 Karel a A. Pauehartkovi (ep. 48) 4,86/4,50 M. Páčekovi (ep. 51) 4,57/4,51 M. Štěpánková (ep. 52) 3,58/3,0	Jos. a M. Kružíkovi (ep. 46) 6,53/5,84	F. Fiala (ep. 3) M. Páčekovi (ep. 9) 9,50/4,55 L. Běhal (ep. 53)	Albín Lyrůvka (ep. 69) F. Voelák 2,14/1,50	Jos. a M. Páčekovi (ep. 4 a 3) 12,56/10,80
celkem:	9	2	3	2	3
Učastníci:	A. Doudová (ep. 83) A. Morchová (ep. 30) M. Rumlíková (ep. 31)		Jos. Fiala ml. (ep. 3)	A. Sýmčíková (ep. 12) E. Měková (ep. 111) (obě zemřely)	K. Doudová (ep. 50) (zemřela)
celkem:	3	0	1	2	1

Poznámka: Údaj za jednotlivé zemědělské/průmyslové podniky a há při vstupu do družstva.

To znamená ponalý úbytek členů ve stáří do 60ti let a přibývá starších. Většinou průměr se tedy zhoršuje. A výhledy na zlepšení jsou nepatrné.

Plán počtu zářků, kteří by odešli do zemědělství, nebyl v žádnou splněn přes nejlepší snahu učitelů i národního výboru.

Zemědělská půda
Míst členské základy seborů, nese také píseň celkové zemědělské plochy:

rok	1959	1960	1961	1962	1963	1964
orná půda (ha)	145	184	195	196	196	206
louky a pastviny (ha)	14	18	19	19	20	25
zemědělská půda celkem (ha)	159	202	214	215	216	231

Také v oblasti výstavby a nákupu zemědělských strojů můžeme pozorovat značný vzrůst. V roce

Investicím
výdajů
1960 v říjnu se začalo se stavbou kravína (typ K 96). Náklady na vlastní stavbu činil 516 tis.

Kčs, k tomu pak přistupují další investice na stavbu cesty (133 tis. Kčs), vodovod (40 tis. Kčs), kanalizaci a jímku (60 tis. Kčs) a přípojku el. vedení (16 tis. Kčs), tj. dohromady 768 tis. Kčs.

Na stavbě bylo odpracováno i několik tisíc brigádnických hodin (zejména při pokryvání střešiny); celá stavba byla dokončena počátkem r. 1962 a 15. května 1962 byl kravín předán dráždě. Nové ustájení zvířat bylo takovéto: dojnice (případně frizuské jalovice), které byly dříve ustájeny v čp. 30 a 31 (u jídelny), ve stájích členů Vím. Pauchartka čp. 47, Jos. Havelky čp. 4, Fr. Nováka čp. 59, byly převezeny do nového kravína. Do čp. 31 byly dány jalovice a do čp. 30 ostatní mladá a širou skot. Také v ustájení nepr. dobytka došlo ke zlepšení a zjednodušení. Právnice, dříve ustájené v čp. 6 a 15, dále v čp. 46 Jos. Kurovička, čp. 47 Vím. Pauchartka, čp. 3 Jos. Fialy a čp. 48 Václ. Pauchartka, byly nově rozděleny do čp. 6 (Jan Liruček) a čp. 15 (Fr. Rejček) a sice po 15ti kusech. Stáj pro širou nepré byla od počátku v čp. 27 u Jar. Andrese. Od 1. ledna 1964 byla pak získána ještě jedna stáj pro širou nepré v čp. 7 u Jos. Pětiochého. Tím se situace velmi zjednodušila, takže bude

možné dobytek lépe krmit a také ovšem lépe sledovat a kontrolovat. Rovněž ustájení koní, jejichž počet byl poněkud snížen (z 11t. na 6 kusů), se zlepšilo; místo pěti stájí (v čp. 3, 15, 59, 6, 42) byla určena jedna stáj a to u Osův v čp. 9.

Družstvo zůstává stále ve dvou družbech drahách na zahradě v čp. 23 („a Jičínských“). V roce 1963 se sice družstvo usneslo na postavění haly pro 5 000 nosnic, avšak v následujícím roce se od tohoto projektu upustilo.

Plánovala byla sice největší polévka ve výdejích JZD v tomto období, ale zdaleka ne jedinou. Jev na nákup nových strojů a zařízení bylo poskytováno ročně kolem 100 tisíc Kčs. Tak v r. 1960 byl zakoupen nakladač (20 tis. Kčs), 2 stabilizátory (24 tis. Kčs), traktor Zetor Super 50 (36 tis. Kčs), valník a j. V r. 1961 byla postavena zděná drůbežárna (35 tis. Kčs), studna a vodovod v čp. 30 (12 tis. Kčs), zakoupeny 2 vlečné

vozy (18 tis. Kčs), sklizeč řezačka a jiné nářadí. V tomto roce byla na JZD přenesena také budova čp. 23 (uvolnila se zrušením střediska STS, družstvo ji převzalo za úhradu 40 tis. Kčs). V r. 1962 mimo kravín a již zmíněné stavby s tím související musíme uvést ještě motní váhu (do 250 q, u kravína - 29 tis. Kčs), obilni kombajn (12 tis. Kčs), traktor Zetor Major 3011 (26 tis. Kčs), třídíčku brambor (6 tis. Kčs), vlečný vůz, fekální vůz a jiné stroje. Ani další roky 1963 a 64 nebyly chudší na výdaje. Piláží gáma (50 tis. Kčs), salaš pro pšot na stráni za Rejfkou (mi (22 tis. Kčs), další dva vlečné vozy a jiné nářadí v r. 1963, klimatizační zařízení do stáje prasnic v čp. 6 a 15 (topná tělesa) stálo v r. 1964 jen 12 tis. Kčs. Vyčít by mohl ještě pokračovat. Meliorační práce na lukách v letech 1963 a 1964 znamenaly foliočku 85 tis. Kčs. Načrtnuta je tabulka na následující straně; ukazuje rozdělení nákladů na stavbu účely a na ostatní (tj. nákup strojů a nářadí).

Rok	Výdaje v tis. Kčs na účely		Výdaje v tis. Kčs celkem
	stavební	ostatní	
1959	-	83,0	83,0
1960	-	118,4	118,4
1961	86,6	45,4	132,0
1962	797,4	139,8	937,2
1963	113,1	43,0	156,1
1964	58,7	64,8	123,5

Rozsah
výroby

Rozsah rostlinné i živočišné výroby porovnané
z následujících dvou tabulek:

Rok	1960	1961	1962	1963	1964
žito	16/27	16/20	15/26	14/26	12/25
ječmen	25/29	26/28	28/28	26/30	29/31
oves	10/26	16/21	17/26	10/21	11/22
luštěniny	3/24	2/23	4/24	4/24	3/5
řepka	4/17	6/17	6/14	6/3	-
cukrovka	30/336	32/302	32/198	33/317	39/392
brambory	14/113	14/130	15/141	15/133	17/223
plnění na orné půdě	48/-	44/-	37/-	40/-	51/-
zeleňina aj.	4/-	4/-	4/-	6/-	4/-

V tabulce je rozsah rostlinné výroby podle osetých
ploch a hektarové výnosy největších plodin
(čísla znamenají osetá plocha v ha / výnos v q/2 ha).

Z tabulky suadno vidíme, že rok 1962 byl stě-
ně jako r. 1959 velmi nepříznivý pro řepu (vel-
mi sucha), neboť výnosy klesly v těchto letech
téměř na polovinu. Žáto r. 1964 byl velmi štědrý
na brambory. Číslo v prvních řádcích tabulky
mluví jasně o rostoucímu pěstování pšenice na úkor
ostatních plodin. Nová půda, přinášející rolní-
ky při vstupu do družstva, byla osívána hlav-
ně pšenice, méně již řepou a bramborami.

Hlav živočišné výroby a produkce (vidy
k 1. lednu):

rok	1960	1961	1962	1963	1964	1965
šrot celkem (ks)	131	160	170	166	166	186
vepř celkem	145	176	207	141	212	255
krávy	56	71	81	89	90	92
prasnice	22	27	30	30	30	30
druhá	436	633	533	424	830	820
koně	11	11	10	8	4	6

rok	1960	1961	1962	1963	1964
výroba mléka (tisíce l)	136	138	128	144	205
výroba vajec (tisíce ks)	58	53	47	85	106
výroba hov. masa (g) nepr. masa (g)	120	180	163	147	171
drůbež. masa (g)	188	208	230	224	349
4	11	10	13	14	
výroba masa celkem (g)	312	399	403	414	534

Nápadný je především silný vzrůst produkce vajec a mléka; v tomto bodě také JZD myslí již stále přepracuje povinnou dodávku. Zkrátit uhybnutím zvířat jeví tendenci k poklesu, v r. 1959 na př. uhybnulo za rok 8 ks skotu a 14 ks nepr. dobytka, v r. 1964 však již jen 4 ks skotu, zato však neprů jednou tolik co v r. 1959. Snad se tu příznivě projevila možnost soustředit od r. 1962 skot do prakticky jen dvou míst; ne nepřímo se snad příznivě projeví i vliv topení od r. 1964.

Effekt hospodárení družstva vysvitne opět nejdele z tabulky, v níž jsou významné jednak výnosy (vyjádřené již v penězích

ponoel jednotlivých tržních cen), jednak náklady (vyjádřené opět v Kčs) podle let a podle druhu výroby.

rok	1959	1960	1961	1962	1963	1964
Výdaje (v tis. Kčs)		8				
příj. náklady na rozšíření výroby		85	102	112	116	167
příj. náklady na zivocísto výroby		121	51	60	51	102
273						
veřejné náklady (energie, opravy, brigády...)		152	231	256	269	286
správní náklady		6	7	4	8	21
odvod statku (daně, úroky, pojistění)	34	120	125	121	178	280*
na doplnění fondů družstva	124	185	226	220**	207	195
na území a majetek (ubytí zvířat...)	-	-	20	33	38	15
celkem	431	669	762	806	867	1066

pozn. *) z toho je 69 tis. Kčs ONV na sociální zabezpečení
**) dotace fondů krmiv 51 tis. Kčs

Příjem (tržby v tis. Kčs)	1959	1960	1961	1962	1963	1964
tržby z rozš. výroby	253	390	466	378	530	609
za zvířata	247	368	436	490	461	547
z živocísto výroby	155	248	295	254	323	465
za služby a práce (dobor...)	10	25	29	27	30	31
úhrady od pojistovny				70**	15	20

pokračování tabulky:

	1959	1960	1961	1962	1963	1964
průmysl od státu					4	8
za prodej v přírodním hosp.		19	15	19	7	2
ostatní	40	49	77	25	52	10
příjem celkem	402	1099	1298	1263	1425	1632

poznámka: *) za požár stáhu a živelnou pohromu (brusky, děti.)

Rozdíl mezi výnosem a celkovými náklady připadá na odměnu členům družstva:

odměna členům (v tis. Kč)	1959	1960	1961	1962	1963	1964
celkový počet odpracovaných jednotek (členy i brigádníky) přibližně, v tisících	17	22	26	24	25	31

Jestě poznámku k cenám. V r. 1959 byly nadsmlovné dodatky počítány podle výšiček cen má dodatky smlouvi. Od počátku r. 1960 náš byly ceny již jednotné. Zemědělská daň činila 4,5 %, od počátku r. 1963 byla zvýšena na 11,5 %.

Rozdělení práce na jednotlivá odvětví země-

dělské výroby můžeme posoudit z tohoto:

počet odpracovaných jednotek v tisících je asi: v rolnině vyrobě 10, v živočišné také 10, na

údržbu traktorů se spotřebuje v průměru 0,3 až 0,4, na údržbu strojů a budov asi 0,6 a na

správu a řízení 0,5 až 2 tisíce pracovních jednotek. To je ovšem velmi přibližný údaj, kte-

lý se podle let také mění; avšak vzájemný poměr zůstává asi takovýto. Pro ilustraci toho,

že družstvo zbytečně nevyžaduje brigády (prakticky jiu tehdy, jsou-li lhoty pro sklizeň

bratře, nebo je-li nestálé a špatné počasí) uvádím, že za posledních 5 let nečinilo pro-

cento odpracovaných jednotek brigádníky více jak 3 až 5 %.

Družstvo mělo brigádníky proplácí podle odpracovaných jednotek v jednotné výši 20 Kč bez ohledu na výši plánované jednot-

ky.

Na tomto místě chci ještě připomenout to, co jsem již jednou naručil. Tajemník MNV velmi úzce spolupracoval s družstvem, zejména

brigádníky
za pomoc

Větal
JZD
a MNV

v letních a podzimních měsících byl denně ve styku s předsedkyní družstva, agronomem a ostatními funkcionáři družstva. Měna, že družstevníkům byly nikdy až nemilé jeho znalosti všech jejich potíží a problémů. Ale vždyť i jeho hlavním zájmem byla právě prosperita družstva a rýčasně plnění státních dodávek.

Kulturní život členů JZD | Představenstvo družstva pořádalo pro svoji činnost také četné zájezdy do divadel (do Pardubic, Prahy) a výletní zájezdy např. do Liberce, na Macochu, do Dvora Králového, na Slapskou přehradu a pod. Průměrně 2-3 celodenní zájezdy za rok. V zimních měsících probíhaly odborné zemědělské přednášky. Družstvo přispívalo rovněž částkou 200 Kčs ročně na místní lidovou knihovnu a zúčastnilo se řady akcí společně s výborem žen a MNV. To bylo umožněno tím, že družstvo cílevědomě zvyšovalo svůj kulturní fond.

Správné počínání představenstva ukazuje i to, že byl časem vytvořen dostatečný sociální fond a co je zvláště důležité, také fond zájmový. Jediný růst je poučný:

Zříseu
zajišování
ho fondu

Rok	1956	57	58	59	60	61	62	63	1964
kulturní fond	3,4	7,1	10,4	8,9	12,8	18,6	21,9	27,8	28,8
sociální fond	2,7	15,2	29,7	31,0	40,5	65,1	71,5	78,0	87,2
zájmový fond (v tis. Kčs)	-	-	37,4	37,4	74,5	111,8	119,2	123,8	123,8

Právě vytvoření zájmového fondu umožnilo přechod družstva počínají 1. lednem 1965 mezi družstva s vyšší úrovní hospodářství. Tak místo výplat záloh na pracovní jednotku je od počátku r. 1965 vyplacena plná peněžní odměna podle ročního plánu. V případě, že se této výše nedosáhne (neúroda a pod.), uhradí se rozdíl do plánované výše právě z tohoto zájmového fondu. Přechod na vyšší úroveň má jistě jeden velmi významný efekt. Staví totiž družstvo na rovnou tonažňu, nář. podnikům i v tom, že vy-

se sociálního důchodového zabezpečení bude prakticky stejná. Dosud mohl důchod členů JZD činit max. 400 Kč, za této situace se však bude řídit jako v průmyslu počtem odpracovaných let a výši výdělků za posledních 5 či 10 let. Výplaty sociálního zabezpečení bude uhrazovat ONV, jemuž od 1. ledna 1964 odděluje družstvo měsíční příspěvek ve výši 11% hrubé výplaty všech pracovníků.

To, co bylo dříve o družstevnicích řečeno, je téměř jen sama chvála. Je nesporné, že si družstvo vede velkou velkou dobře, ale při troše dobré vůle by to mohlo být ještě lepší a hlavně práce by mohla být ještě veselější, radostnější a bez hádek. Vážně nevráží, závist některých lidí - to by přece nemělo být.

Družstvo by pomohlo také upravení pracovní morálky a dobrovolně každé všech členů většinu funkcí.

5.2.2. Soukromě hospodářící zemědělci.

Po vstupu J. Petiškeho do družstva (1. ledna 1964) je největším soukromě hospodářícím zemědělcem u nás A. Kadavý, neboť rozloha jeho půdy činí 13,94 ha; z toho je 12,63 ha orné půdy.

Ostatní soukromíci:	J. Štěpánek vlastní	Soukromí
3,48 ha půdy, z toho 3,0 ha orné;	M. Krubá	zemědělci
3,15 ha, z toho 2,67 orné;	F. Věclák st.	2,18 ha,
z toho 1,5 ha orné půdy;	K. Nováková	1,23 ha,
z toho 0,28 ha orné;	J. Čermík	0,81 ha, z toho
0,28 ha orné. Posledním je E. Ryjdl, který je		zaměstnan ve VCHZ.

M. Krubá přišla později také do družstva a sice od 1. ledna 1965.

Plnění dodávek soukromými zemědělci je nedostatečné. Jako průměr udávají jednatelství okolí a jednak statku bonitu půdy, která jim byla přidělena při hospodářsko-technické úpravě půdy pro JZD v r. 1953.

5.2.3. Věclari.

Krátke zmluky si jiste zaslouží i spolek věclari, který je v obci již od r. 1907. Zahruu je věclara z naší obce, z okolních obcí většou Sopřecí a Chyšt (do r. 1960, kdy byla provedena územní reorganizace naší republiky, také Mělnovka, Dobřemice a Hřivčice), celkem 86 věclari. V naší obci je nyní 12 věclari (J. Bídlo, Krejčík, J. Rejček, F. Folec, R. Fhancl, J. Nouza, B. Veselý, Chodora st., Ryjdl, Krejča, J. Kohoutek, děkan J. Hanáček, dříve také MUDr. Ludvík), důvěrníka zastává již po mnoho let J. Bídlo.

Spolek oadadí roční 7 až 20 q medu, podle toho, jak byly během roku podušinky průsuivé.

Každoročně pořádají věclari výroční schůzi, střídavě u nás a ve Volci; to proto, že předsedou spolku je již po mnoho let O. Kratochvíl z Volce (jduatel p. Schejbal z Záharic, pokladník p. Kolman z Vyšehovic.

6. Kulturní život.

6.1. Osvětová beseda.

Vytvořit podmínky pro dostatečný kulturní život, to je jeden z hlavních úkolů MNV (resp. jeho orgánu osvětové besedy) na vesnici. Již dříve jsem naznačil, že můžeme pozorovat zcela zřetelný pokles počtu obyvatel naší obce. Kam odcházejí? Pochopitelně do měst. Život je tam třice jku jednodušší. Rušné slavnoby, kultura (kino, divadlo, tanec atd.) a suad i méně povinnosti a starostí. Na vesnici nemají lidé zdaleka tolik volných nedělí a sobotních odpolední. Vedle rušných a nekonečných prací kolem domu (vždy se najde něco, co je třeba opravit) jsou brigády a rušné povinnosti plynoucí z rušných veřejných funkcí.

V naší obci je jiste jeden velký problém (jako patří i v jiných obcích), a to TJZ - velký pokles členu ve středním věku a značný

O PRÁCI OSVĚTOVÉ BESEDY V ROHOVLÁDOVÉ BĚLE **SOUČASNOST I PERSPEKTIVA**

• Především na naší vesnici se nejvýrazněji projevuje prudký vzestup budovatelského rozvoje. Změny jsou opravdu velké, dotýkají se života lidí i způsobu jejich práce, proměňují do všech úseků jejich činnosti. A zase zpětně: přiznáváme, že tohle všechno je vytvořeno právě pro nás — družstevníky a ty, kteří na vesnicích žijí.

Budujeme-li a tvoříme-li nové, pak nesmíme nic opomenout. Ruku v ruce s hospodářskými úspěchy rostou požadavky a nároky také na kulturní a osvětovou činnost našich obcí. O tento úsek se starají osvětové besedy a družstevní kluby. Jsou propagační a nositeli nové kultury...

Většina příkladů z našeho okresu ukazuje, že osvětové besedy i družstevní kluby tímto směrem jdou, že jim otázka výchovy člověka, který tak napomáhá, není lhostejná.

Pro jeden příklad jsme si zvolili do Rohovládové Bělé. Mají tu osvětovou besedu, patřící mezi dobré. Její správce soudruh Adolf Kudýn nám vyprávěl o tom, jak osvětová beseda pracuje. Velkou pozornost věnuje národní agitaci. Dům osvěty v Pardubicích pomohl, dnes mají už i nové agitáční skříňky. Aby národní agitace byla aktuální a účinná, o to se už postarají!

Také o čístu je v Rohovládové Bělé zájem. Knihovna má 60 až 70 stálých čtenářů. Místnímu rozhlasu pomáhá rozhlásový kroužek školy, vysílání však přece není soustavné. I o tom hovoříme, protože ne vždycky jde všechno bez obtíží.

Dům osvěty v Pardubicích je dobrým pomocníkem, postaral se o ustavení kulturní brigády z řad odborníků, kteří sem záhlédli, rádi. A nejen to! Osvětová beseda pořádá už tradiční zájezdy na kulturní akce: do Vyšehodského divadla, do Prahy. — V červenci bude dvoudenní zájezd na Moravu

s návštěvou estrádní scény „Ve černém Brně“. — V květnu návštěvu učiní občanské Rohovládové Bělé Prahu a zhlédli operní představení. Byl to nezapomenutelný zážitek. Člen kulturní brigády soudruh Diviš vysvětlil mladým ještě před zájezdem tuto operní tvorbu, takže se představení zúčastnil jako zasvěcení diváci a posluchači.

Stejně pochvalně bychom mohli hovořit i o pomoci dalších členů kulturní brigády. Výtvarník pardubického Domu osvěty sestavil návrh na úpravu okolí před agitáčním skříňkami (který bude co nejdříve realizován). A až se dokončí stavba kravina, bude v něm vytvořen propagační a agitáční koutek.

I když je pořádání zájezdů věcí nepochybně dobrou a hodnotnou, nelze se spokojit výlučně s kulturou „dováženou“. V přípravách je ustaven vlastní divadelní kroužek malých forem. Zároveň se rozhoduje o výběru repertoáru a získávání zájemců. V podzimním období se s touto činností začne. A právě ona bude malým kručkem v celším obhacení kulturního života obce, která usiluje i v této oblasti o větší náročnost, vyšší kvalitu i hodnotu. (Ih)

rušit v počtu starších, tj. důchodců. Naše družstvo dodnes prosperuje dobře; nebude-li se však tento problém stát řešit, mohl přijít na družstvo velmi kritická doba. Snad jsem trochu odbočil, ale s otázkou kultury a úspor ně života na vesnici to souvisí velmi úzce.

Nejjednodušší formou kultury a jistě nejmasovější je kino. To u nás jako tak fungovalo do poloviny roku 1961 (u Sejkorů). Úprava pokojů stravi (vyotály důležitější problémy se stravou pro školní děti) a zrušil polední večeři sál. Průkazy přístroj je uložen ve škole dodnes. Neuv to škoda?

Činnost osv. besedy

deník
lišek
(1962)

Šla'va bělského ochotnického divadla rovněž pokasla a v období, o němž píšete, se už kroužek nebyl schopen sejít, aby po dobru začal znovu pokračovat. Činnost OB (osv. besedy) je proto tvořena akcemi, které pořádají jednotlivé složky v obci; zájezdy za kulturou do měst (do VČD v Pardubicích, na hudební a divadelní představení do Prahy a do Kolína, za různými kulturními památkami, na výstavy i za přírodními krásami naší vlasti) i poradny, vyplněné „dováženou kulturou“ (přednášky, besedy, estrády a j.), nebo te nečiní zábavy. A i s těmi zábavami jsou někdy problémy, neboť jediným sálem je u nás Sokolovna,

kteřá také plně nevyhovuje. Mimoto tím
 vznikají i drobné spory různých organizací
 se sobě (úklid, topení, výše nájmů atd.).
 Tím nerozděluje, že by byly vyčerpány úplně
 všechny možnosti, avšak o mnoho více se nada
 dělat. Konečně v letech 1961 a 62 byla
 činnost OB u nás hodnocena jako dobrá
 (viz vyřizování z noviny na str. 46). To bylo

Co chtějí mladí lidé

Čtvrté kolo soutěže „Hledá-
 me nové talenty“, které se ko-
 nalo 24. května v pardubickém
 hotelu Grand ukázalo, že v Par-
 dubicích se objevilo něco no-
 věho, krásného, něco, co mlá-
 dež lidí chtějí. Znovu se zaplní
 sídla a za milé asistence J. So-
 chora se obecenstvem předsta-
 vovalo mládež, aby ukázalo, co
 umí...

Na podium přišla Jana SA-
 FETOVÁ, sestra z nemočnice,
 Mláďa PRISLINGROVÁ, prodá-
 vačka z Pramenů, přišla do
 Pardubic už z Brumova, Marie
 VALÁSKOVÁ z pardubického
 Prámostavu, J. FAJKUSOVÁ z ná-
 rodního podniků Tesla Pardubice,
 z Hradce Králové si k
 nám přišla zastupovat Libuše LIN-
 HARTOVÁ ze Zdobůl Vítězného
 února. Soutěž byla velice
 nadšená a skončila na 3. místě
 Cest města Svitav hájila Jaros-
 lava STÁNKOVÁ, stejně jako
 Petr SVATÝ ze sezemického Chi-
 rány. Chrástka byla zastoupena
 Františkem PAVLÍKEM, země-
 měřičem, který se umístil na
 2. místě a zastíhl si tím i po-
 stup do finále. Největšího úspě-
 chu dosáhl Fr. SVOBODA z
 Hradce Králové, který v této
 soutěži ještě nebyl úspěšný.
 Zpíval totiž již v roce 1961 v
 soutěži ve Slovanském domě v
 Praze.

Tak jako v předchozích letech

Demůřák, 1962

kolech i tentokrát se projevila
 velmi pěkná spolupráce obec-
 nosti, poroty i soutěžících. Fo-
 die zastoupení soutěžících ve IV.
 kole se dá říci, že to byla sou-
 těž krajského měřička. Posted-
 ní dva vítězové se budou kvalifi-
 kovat do finále v V. kole, kte-
 ré se uskuteční 8. června. Na
 finále 25. června se mimo pra-
 covníky československého roz-
 hlasu přijdou podívat zvláště
 okem kameru i Československá
 televize.

Je potěšitelné, že pracovníci
 FarKu kultury a oddechu této
 soutěže nebudou podobně akce
 končit, ale již dnes připravují
 pro naše občany pořady nové,
 stejně hodnotné a dobré jako
 byla tato soutěž. [ar]

v době, kdy bylo upra-
 veno prostranství před MNV
 a školou a podle návrhu
 vytrávilba z Douhi Osvěty
 v Pardubicích rozvlastěny
 vývěsní skřínky a tabule

pro informaci materiály MNV a složek. Vprá-
 ci OB pracuje v obci také 14tičlenná kapela J.
 Kmoučeka (č. 46), která hraje při různých
 příležitostech (oslavy, pohřby...).

Hospodářskou činnost OB vidíme z příkladů

z r. 1961:

Výdaje:

z r. 1960 zůstal 2 175 Kčs
 přispěvek od MNV 1 500 Kčs
 výnos kina 744 Kčs
 celkem 4 419 Kčs

Výdaje:

údržba budov,
 odměny, daně
 z představení 549 Kčs

Mezi soutěžícími dívkami byla
 i osmnáctiletá M. Valášková z
 pardubického Prámostavu. Foto
 O. Hrubé.

z října 1962

Do dalšího roku
 tedy zůstává 3 870 Kčs

Upravením OB byl v období let 1960-65
 a zůstává i nadále je dítě z DŠ A. Kudryň.
 Součástí OB je i věrojina lidová kvi-
 lovna.

Hospodářství
 OB

6.2. Nevejna' lidova' knihovna.

Knihovníkem ji stále bývalý ředitel z DŮ K. Rašín. Rozsah knihovny stále vzrůstá, neúměrně místu, které má knihovnice k dispozici. Skříně jsou přeplněné (knihy jsou se svou řadačkou za sebou) což sebou nese rostoucí potíže při vyjižďování. Rozsah sumer, která je k dispozici pro nákup knih, je obvykle asi 800 Kčs (500 Kčs poskytuje OB, cca 200 Kčs přispívá JZD ze svého kulturního fondu a cca 100 Kčs čimí zisk z pujižďování) a to již představuje řadu lehkých knih. V r. 1961 bylo v knihovně 1670 knih, převážně z oblasti krásné literatury. Pokrytí různých oborů literatury ukazuje následující přehled (vztahují se rovněž k r. 1961) :

krásná literatura	956 ks
knihy pro mládež	223 ks
technická a naučná literatura	192 ks
přirodovědecká	32 ks

zemědělská	118 ks
oborová politická literatura	149 ks
<hr/>	
	1670 ks celkem

Knihovnu navštěvuje průměrně 60 až 80 čtenářů, z toho je téměř polovina detekých čtenářů. Počet vyjižďek se pohybuje kolem tisíce ročně.

Knihovnick pořáda' několikrát ročně besedy o některých knihách a to hlavně s dětmi. S dospělými čtenáři má špatné zkušenosti a proto obvykle besedu připojuje ke schůzím a jiným setkáním.

Nejnětřím problémem knihovny je tedy nedostatek místa. Stejně se mluví o nutnosti rozvoje kultury na vesnici, ale skutečnost je velmi obtížná. Jisté by bylo určitě (a lidé by si zvykli tam chodit), kdyby tu byla i nějaká čítárna. V současné době má jí lidé, čekající třeba na autobus, možnost zajít jen do té ("i když dnes lepší") hospody "resp. pohostinství".

Problém
knihovny

6.3. Škola

Rošířením
na ZDŠ

Od školního roku 1960-61 se dostávka rozširuje o 1 rok, místo osmileté je u nás nyní základní devítiletá škola (ZDŠ). Od tohoto školního roku dostávají děti zdarma učebnice a školní potřeby (sešity...). Základní fond učebnic byl vytvořen žáky, kteří používali učebnice v jiných školách; další učebnice (nově vydané) byly dopřeny. Tak nyní poskytuje stát každému žákovi všechny potřebné učebnice a jiné potřeby na celý rok. Na konci školního roku se učebnice opět vrací.

Problémy
místní
školy

Výuka je trvale dvouměsíční. Tato situace je velmi nepřijatelná, jak pro učitele, tak zejména pro děti a hlavně pro děti předškol. Alespoň, že se již podařilo vyřešit problém se stravováním dětí. Od poloviny roku 1963 mají možnost chodit celý týden na obědy; výjimkou je jen sobota, kdy má pohostitelská volný den. Do této doby bylo vyřazováno

horší a ne stále'.

Situace ve staré škole se stávala kritická; nedostatek učeben, kabinetů, horké se strop v 1. třídě, chybějící dílky a j.. Přesto byla vy- stavba nové školy odsunuta a vlastně dodnes není známo, kdy se skutečně se stavbou začne. Ředitelství školy a rodiče (SRPS) jednali osobně (když nepodařily úsilí předsedy MNV) s orgánem ONV, ale marně. Proto se SRPS obrátil na ústřední výbor KSČ do Prahy a žádal prověření situace. Odpověď, kterou si škola uslechla ve své školní kronice, je zcela stručná a nekonkrétní; to dokazuje jen, že se se stavbou školy počítá zatím jen zcela předběžně.

Odsunutí
stavby
nové školy

Plánovaná generální oprava školní budovy (v ceně 45 tis. Kčs) byla provedena s jednoročním zpožděním v roce 1961-62 stavební správou z Přelouče. Byla provedena výměna stropu v 1. třídě (hrozilo sesutí), rozšířil se kabinet v přízemí, byly postaveny schody na půdu a opravena dlažba na chodbách. Také na

Oprava
budovy

dvorku byla znovu vybudována kanalizace,
dvorek částečně vydlážděn a opraveny záclony.

Následná úprava školy, nové oplocení (ná-
kladem 8 tis. Kčs) je z roku 1963/64 a byla
provedena za pomoci rodičů.

Uybavování školy různými pomůckami
Makup se dále především nákupem za peníze, které
pomůck škola utrácí za ovoce ze školní zahrady nebo
provýžku za brigády. Značný podíl na tom má také
SRPŠ, který škole poskytuje výřezky všech
svojích akcí (plesů a zábav aj.). Tak v roce
1959-60 přibyl škole nový šicí stroj za
1900 Kčs (SRPŠ), gramofon za 1350 Kčs, náfo-
koraní matrace, tenisový stůl a jiné drobnosti
sportovního charakteru. Na hřišti byla
vybudována stupa. Ve školním roce 1960-
-61 to byl zvešovaný přístroj (SRPŠ) a ostatní
mínutější vybavení fotolaboratorie. Naše-
dujícího roku byl zakoupen dřevoobráběcí
stroj a pila, dále pro fotokroužek elektriko-
nický blesk (SRPŠ) a pro tělovýchovu švédské

bedna (SRPŠ). Na objektu JZD byly upraveny
dvě místnosti pro školní dílnu. Dosavadní dílna
pak fungovala jako klubovna pionýrů. V dalším
roce byl svépomocí rodičů upraven chodník
podél školní zahrady. Z výřezku přátelského
večera (přádaného jako vždy v únoru SRPŠ)

byly opatřeny pracovní stoly pro školní dílnu,
špací pytle a konstrukce s hraadou, kruhy
a šplhem. Škola zakoupila řadu nových tělo-
výchovných pomůcek a protidžbu do dílny.
Z řečanské školy byl získán také starší škol-
ní nábytek. Tak bychom mohli vypočítávat
znovu a znovu věci, zakoupené školou a dopl-
ňující pomalu základní vybavení její. I v ro-
ce 1963-64 to bylo doplnění nářadí v díl-
ně, sklo pro laboratorní cvičení, navíc
tak nové knihy jak pro záborškov, tak
i pro učitelskou knihovnu.

Sdružení rodičů a přátel školy (SRPŠ), SRPŠ
jehož předsedou je p. J. Lejčkovi z Habřiny
od šk. roku 1960-61 J. Rejtek, se pravidelně

schazi na sojek třídních schůzkách. Mimo každoroční běžnou pomoc při prázdninové ubludě a myšl. školy velkou měrou pomáhají rodiče škole i při jiných pracích (oplocení, úprava školního nábytku aj.), jak je již vidět z předšlého velkou vydatnou se i jejich pomocí finanční.

Něrejš
činnost
školy

Činnost školy v obci je značná a všestranná. Každoročně jsou o vyřazování dnech (MDK aj) pořádány besídky a slavnostní relace s místním rozhlase. Také mezinárodní den dětí byl již 2x velkou besídkou oslavou; ve šk. roce 1961-62 uspořádala škola památnostní velkou pořad (každá třída předváděla vlastní program) s tělesy'chovným programem. V roce 1963-64 byla školou mládež na dva děti na zájezdu v Praze (prohlídka Hradu, návštěva Domu Děti aj.). Každoročně se školou mládež účastní různých sportovních soutěží v rámci okresu. Značného úspěchu dosáhli v r. 1962-63 ve sportovních

Sport

hrách mládeže a více ve stolním tenisu. Druhé místo družstva získaly v rámci okresu bylo

Škola v zimě (leden 1960)

překvapivě. Předobrazil tomu prakticky jediný rok, kdy se na jediném stole (umístěném ve třídě) měli hrát. Sportu je právem na škole věnována zvláštní pozornost. Také od šk. roku 1961-62 je počet hodin mimoškolní tělesy'chovy rozšířen. V rámci výuky plavání jízдили

na koupaliště do Bohdaně, někdy krátě také do lázní do Hradee. Oblíbené jsou i cyklistické výlety. Žáci se účastnili i závětku na II. československé Spartakiádu (1960) a okresních spartakiádových vystoupení. Navštívili také na II. CS, která se konala v červenci 1965. Cvičení se zúčastnily 4 útvary (mladší a starší žáci, nejmenší žáci a dívky), celkem 112 dětí. Mládež třídy se také účastnily okresních vystoupení v Přelouží, vyšší třídy v Pardubicích.

Škola používá trvale jako tělocvičnu sál v Lokolově. Roční nájem, který nyní platí činí 2 500 Kčs, zahrnuje osvětlení i otop a náklady sálu. I když je toto nájemné vyšší než tomu bylo dříve, je tím odstraněna řada nehod a potíží (na př. dřívě si škola šli do Lokolovy vždy dovážela).

Mezi to osvětlení je tělovýchova, na druhé straně se žáci těmto pravidelně účastní matematické olympiády; pořádají roční

sbov staršího surovní a chodí na brigády. To jsou také i zdroje výdělků, které také vedou k putují do polezen pionýrské organizace. Počet odpracovaných brigádnických hodin v JZD je někdy opravdu značný; tak jen pro ilustraci uvedeme, že v r. 1960-61 odpracovali žáci na polích zjara, během prázdnin a na podzim až 4 tis. hodin. Dále žáci byly v r. 1959-60 také odpadni kose umístěni v okolí školy.

Od ledna 1962 se děti i učitelé stravují v pohostinství Jednota.

Změny v učitelském sboru během let 1960-61 byly značné; u plně jsou zachyceny v zápisech školy kroměky (přehledně je to zachyceno v tabulce na str. 91).

Ze stáležších učitelů je možno jmenovat Z. Kudýnovou (A. Kudýn - ředitelem školy), J. Koutka, D. Šumrovou z Bohdaně, M. Háskova z Habřovic, M. Šenkovou z Habřovic, J. Jirůvkou, M. Krásovou a K. Dobrkovskou.

Brigády,
sbov surovní

Učitelé

Také v místě ředitelů nastala změna. Po skončení školního roku 1962-63 odešli do důchodu ředitel K. Rašín. Na jeho místo nastupují doavadní zástupce ředitelů A. Kudýn. Novým zástupcem je jmenován učitel J. Voděhál z Pardubic.

V r. 1959-60 odešlo 6 žáků na studii Vyšší zemědělské školy v Praze. 9 žáků odešlo do učitelského poměru z oboru zemědělství, v následujícím roce odešli z 9. třídy na další studii 4 žáci. V r. 1961-62 se hlásilo na školy III. stupně 8 žáků, 14 žáků do učebního poměru zemědělství, v rok později 10 žáků na školou II. stupně a 12 žáků do zemědělství. V minulém roce 1963-64 se přihlásil 1 žák do hornictví, 14 žáků do zemědělských oborů a 16 žáků bude pokračovat ve studiu na školách III. stupně.

V pionýrské organizaci bylo zapojeno průměrně 95% žáků i více. Práce PO byla celkem dobrá, zlepšila se ještě v r. 1961/62 kdy byl vedoucím učitel J. Kohoutek.

Učitelé ve škole v letech 1959-64:

Třída (prv. žáci)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1959-60	V. Dědek (33 žáků)	J. Jiráček (24+24) M. Křížová (32)	J. Jiráček (29) M. Křížová (22+23)	D. W. Kauer (31) M. Janková (30)	J. Prásová (42) M. Janková (33)	M. Janková (24+25) K. Štěpánková (40)	J. Křiváček (40)	Z. Šemberová (36)	
1960-61	S. Štěpánková (27)	Z. Kudýnová (32) M. Janková (29)	M. Křížová (31) J. Jiráček (31)	M. Janková (30) M. Křížová (21+21)	M. Janková (33) M. Jiráček (31)	M. Nováková (26+25) B. Janková (38)	M. Nováková (23+24) X. Štěpánková (23+25)	J. Křiváček (34)	Z. Šemberová (32)*
1961-62	Z. Křížová (36)	M. Janková (37) M. Křížová (29)	M. Janková (31) Z. Kudýnová (29)	J. Jiráček (31) M. Křížová (29)	M. Jiráček (31) A. Ševců (32+22) K. Jiráček (31)	Z. Šemberová (38) J. Jiráček (32+22) J. Štěpánková (39)	M. Nováková (22+24) B. Janková (23+25)	D. Janková (38) J. Křiváček (21+22)	J. Křiváček (38)
1962-63	M. Janková (34)	M. Křížová (35) M. Janková (33)	M. Janková (32) S. Štěpánková (32)	Z. Kudýnová (28) M. Janková (28)	A. Ševců (34) Z. Kudýnová (34)	J. Jiráček (22+22) J. Štěpánková (36+27)	M. Nováková (22+23) M. Janková (22+23)	M. Nováková (21+22) J. Křiváček (21+22)	D. Janková (41) J. Křiváček (30)
1963-64	M. Janková (27)	M. Janková (33) M. Janková (33)	S. Štěpánková (32) M. Janková (32)	M. Janková (28) M. Janková (28)	Z. Kudýnová (34) M. Janková (34)	P. Michalová (26+27) M. Janková (26+27)	P. Michalová (22+23) M. Janková (22+23)	M. Janková (30)	D. Janková (32)

Poznámky: *) V r. 1960-61 jisté nepřijímá, *) odešly vyšetřit do Pardubic, *) před koncem šk. r. přeláza do Pálsku, zastupoval ho J. Blážík z Pardubic, *) na konci roku odešel do Chotěboře, *) odešla do Chotěboře, *) odešla do Pardubic, *) odešly koncem šk. roku.

Školní a mateřské školy v naší škole vznikly. První školní rok byl 1862-63 odešel z naší školy ředitel K. Rašín. Na jeho místě nastoupil dovedavý ředitel J. Koloušek a. Kudyň. Norym zastupoval je jmenovaní učitel J. Vachal a Pančoch.

U r. 1879-80 odešel z naší školy na studium J. Šalko odešel do učitelství jmenován z oboru zemědělství, a učitelství, rozešel se z školy na další studium 4 září. U r. 1881-82 se ke škole na řadu III. stupně 8 září, 14 září a učitelství jmenován zemědělství, 9. rok prakt. Ji 10 září na oboru III. stupně a 12 září do zemědělství. N. minimum k r. 1863-64 se přihlásil 1 září do konstituce, 14 září do zemědělství oboru a 16 září bude jmenován učitel na školě III. stupně.

U konstituce organizace byla započata jmenován 95% zářím i r. 1881. Právě Po byla celkem odešla, odešla se ještě v r. 1881/82 kdy byl odešel učitel J. Kabanek.

Trída (počet žáků)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1859-60	O. Dalická (33 žáků)	J. Jiráčková (A) M. Krásová (B) (24+24)	D. Šumrová (29)	D. Urbanová (31)	J. Prásová (42)	M. Javůrková (A) K. Dobrková (B) (24+25)	J. Koloušek (40)	Z. Hemberová (36)	
1860-61	Z. Šatková (29)	Z. Kudyňová (32)	M. Krásová J. Jiráčková (22+23)	M. Javůrková (30)	J. Prásová (33)	M. Mradová B. Kmeťová (26+25)	D. Šumrová K. Dobrková (23+24)	J. Koloušek (38)	Z. Hemberová (42) *)
1861-62	Z. Koupilová (36)	M. Panková (29)	Z. Kudyňová (37)	J. Jiráčková M. Krásová (21+21)	M. Šatková (31)	Z. Hemberová (38)	M. Mradová B. Kmeťová (23+25)	D. Šumrová K. Dobrková (22+24)	J. Koloušek (38)
1862-63	M. Šatková (34)	M. Krásová (35)	M. Panková (28)	Z. Kudyňová (29)	A. Feroldová (4) Kryžová (5) (22+22)	J. Jiráčková K. Dobrková (22+22)	Z. Kolář (39)	M. Mradová J. Koloušek (21+22)	D. Šumrová (41))
1863-64	Marišková (27)	M. Šatková (33)	J. Hospodková (32)	M. Panková (28)	Z. Kudyňová (34)	T. Michallová (26+27) D. Mertová (26+27)	Davidová B. Dolálová (22+23)	Šatková (38)	D. Šumrová (37))

*) U r. 1860-61 přišel nepovinně, *) odešel vyučovat do Pardubic, *) před koncem šk. r. přelámal do Příbramě, zastupoval ho J. Olšoch z Pardubic, *) na konci roku odešel do Chotčic, *) odešla do Ochranc, *) odešla do Dobrušky, *) odešel koncem šk. roku.

Organisace získala v soutěži bývalého přeloučského okresu 1. místo. Lehčíky pionýrské organizace byly však trvale narušovány střídavým vyučováním. V 70 pracovaly kroužky: tělovýchovný (ve šk. r. 1961-62 také kroužek stolního tenisu), technický, letecko-modelářský, v r. 1959-60 vznikl také včelářský kroužek (od včelářského spolku dostal 1 včelstvo s úlem), přírodovědecký, radiotechnický a pěvecký (ne však po celou dobu).

V březnu 1961 byl u pionýrů sov. komso-molec z Vladivostoku, v témže roce s nimi besedoval člen našeho národního hokejového muzea J. Dolana (člen Tělovýchovného klubu Pardubice). Pionýři mají podíl na naplnění všech akcí, které v obci byly pořádány, to bylo zdůvodněno již na jiném místě. Pravidelně se také účastní soutěže tvorivosti mládeže, kde několikrát získali první místo v recitaci (J. Rašnová).

Nyčnam školy je zejména na vesnici nesměrný. Situace v naší obci, jak jsem již mnohokrát zdůvodnil, je velmi vážná. Tvrdí o tom dokonce i to, že řada rodičů (bydlících v obvodu naší školy) raději posílá svoje děti do Přelouče než k nám. Na př. v roce 1961 tak odešlo asi 6 dětí. Důvodem je dvojnásobná vyučovací (do r. 1962 to byly také problémy se stravováním dětí). Velkým a závažným nedostatkem je i značný počet záleží v některých třídách (35 až 40), pro účinnou výuku je již příliš velký. Odstranit tento problém a řadu ostatních bude ovšem možné jen v prostornější nové škole. Jen pro zajímavost připomínám, že o stavbě nové školy mluví už zápis z 3. dílu kroniky na št. 284 (zápis z let 1945-50).

Budoucnost
školy

6. 4. Žení dětský útluk.

Vedoucím útluku byla M. Pauchantková (č. 80), učitelkou J. Nováková. Útluk pracoval dobře, zdravotní poměry byly rovněž

Dětský
útluk

dobře. Mezi dětmi se nerozšířila žádná infekce, lékařský dozor byl pravidelný (1x měsíčně).

Počet dětí v útulku se pohyboval asi kolem 10.

V r. 1963 bylo nutno uvolnit místnosti útulku majitelé a protože počet dětí nepřesňoval potřebné číslo 15, nebyl útulěk v průběhu roce již obnoven.

6.5. Sport.

O sportovní činnosti školy nebyla zmínka v kap. 6.2., rovněž také o nácviku školních dětí na I. a II. C.Y. i účasti na okresních vystoupeních.

Spartakiáda

Na I. C.Y. vystupovaly až v řadě naše ženy (viz zápis z r. 1959), na II. C.Y. nebyl nácvik vůbec prováděn. V době 1960-65 se podařilo přimět ke cvičení jen dvě děti (vyčvik nedla J. Horáková ne.) a chlapci (Horáček - manžel H. Pičkově). Problémem je nejen získat cvičence, ale především zajistit jim

cvičitele. Přesto, že se těmito otázkami zabýval HNV i KSČ, nezlepšila se situace valně. I nad přesto by to mohlo být lepší, na škole totiž mají být 2 tělocvičárny a ty by jistě bylo možné poprosit o radu nebo o alespoň dočasnou výpomoc. Jistě pomocí radou, výběrem cvičku a pod., neboť oni vědí nejlépe jaké cviky jsou pro který věk nejvhodnější.

Problémy
Škola

Do budoucna se uváděje o další úpravě sálu v Sokolovně a to vybouráním jivité. Je tu však stále řada vážných nedostatků. Především podlaha; prkna leží přímo na vyběhém podkladu a tak při každém jejich prudším pohybu se z podlahy valí spousta prachu. Také s vytápěním jsou potíže. Tak velké a vysoké sály nelze prakticky vytopit jen pomocí jedné kamny, v žádném případě nelze dosáhnout alespoň trochu rovnoměrné teploty po celé prostě. I nad by pomohlo instalování teplovodního ústředního topení (jako se v současné době a v omezení míře vyrábí pro soukromé domky).

obojí ovšem představují velké finanční náklady a tak ještě asi dost dlouho se bude s tímto problémem zápasit. Avšak je podobné větší investice by mohly ze Zoholovny udělat operadnu sál (tělocvičnu) jaký obec potřebuje a jaký by byl mnohem více a lépe využívan. V současné době jej trvale používá jen škola.

O motoristickém sportu již byla zmínka dříve.

7. Zdravotnictví.

V roce 1960 se začalo s adaptací místní fary, zatím v 1. patře. Koncem roku byla úprava skončena. Na jaře 1965 bylo upraveno i přízemí, takže od 1. července mohl v tomto středisku ordinovat i zubní lékař. Do té doby pracoval ještě na dolním konci obce (č. 67), ordinace však již nevyhovovala. Tak bylo v bývalé farní zřízeno zdravotní středisko, v němž ordinoval obvodní lékař, zubní lékař, poradna pro děti, poradna pro ženy a malý a školní lékař. V přízemí zůstal jen byt pro hostelůka pana Doudu, který byl také nově upraven, neboť na místě jeho dřívějšího bytu je čekárna zubního lékaře. Přestavbu organizoval OUN z Pardubic, neastui práce si však občané prováděli sami; zúčastnili se stavební skupiny z obcí Habřiny, Kaxalce a Nýšehůvce.

Obvod nového střediska tvoří 15 obcí: Bělá,

Úpravy
střediska

Obvod

Bukovka, Habřínka, Habřina, Kasalice, Kasalický, Pravy, Volč, Chyboš, Vykleky, Vápuš, Piepychy, Vyšehušovice, Žáravice a Loprč.

Obvodním lékařem je od února 1960

Mudr. V. Brandyšský z Pardubic. Přestože národní výbor měl připraven být pro nového lékaře, nebylo toho třeba, neboť Mudr. Brandyšský stále

Obvodní

lékař

stejně dobře skončil dvacetiletou výstavbu v Pardubicích. Ordinuje denně, přesněji řečeno 5 dnů v týdnu; sobota je ponechána jen pro těžší případy a na vyřízení organizačních záležitostí a agendy střediska. Podle informací paní doktorovi Ludvíkové, která pracuje s obvodním lékařem, je za normálních podmínek (ne tedy v období chřipkových či jiných epidemií) ošetřeno asi 1300 až 1400 pacientů měsíčně.

K návštěvám pacientů má lékař k dispozici sanitní vůz z Přelouče. Jednou dobou bylo i u nás sanitní auto (B. Vondrouš), avšak pro neplně vyřízení bylo obci opět odebráno.

Kdykoliv však lze ze střediska (i mimo ordi-

nační doby, v noci a pod.) volat sanitní auto a lékařskou pomoc.

Otázka aut pro lékaře má být řešena ve smyslu opatření z konce r. 1964 tak, že lékařům bude umožněna přednostní koupě vlastního vozidla, s čímž také budou vyhovovat i tyto služební cesty.

Žubní lékař, dentista s. Janus, ordinuje 3x týdně a ošetřuje k plné spokojenosti občany.

V dětské poradně pracuje Mudr. Wünschová a sestra Malčková (roz. Heinová) - 3x týdně, poradnu pro ženy vede již od r. 1958 Mudr. Hendrych - 1x týdně. Mudr. Wünschová je zároveň školní lékařkou (ordinuje 1x týdně).

Preventivní lékařská péče se projevuje v pravidelném sulkováním všech občanů (opakuje se po 2-3 letech) - organizuje proti tuberkulózní poradna, očkováním proti tetanu (pracovníci JZD povinně, ostatní dobrovolně); byla provedena rovněž prohlídka všech žen (s ohledem na rakovinu). Školní mládež je

Ostatní

lékařské

služby

pravidelně prohlížela školní lékařkou a očkována. Novinkou bylo první, bezbolestné očkování dětí od 1. měs. do 6ti let proti obrvi.

T. 20. Tabinova vakcína byla podávána na létece ve formě sirupu (ne tedy injekcí) ve třech etapách. To bylo v r. 1960 (1. etapa 20.3, 2. v dubnu, 3. v květnu). V dalších letech se očkování opakovalo pro nové děti.

Školní mládež navštěvuje pravidelně zubního lékaře; po prohlídce chrupu následuje sjetá.

Dobrá práce střediska je vidět i z tohoto příkladu: ve šk. roce 1963-64 se ve škole vykytla infekční žloutenka; čtyři třídy byly ihned očkované. Žloutenka se tak dale nerozšířila; v každé z ověch čtyř tříd to byl jen jediný případ.

Žloutenkou onemocněl i jeden učitel (Z. Holub).

Mimo tuto nemoc se jako v celé republice rozšířila asi 2x (1961 a 62) sílná epidemie chřipky spojené s horečkami. Toto onemocnění značně narušilo (celostátně) docházku dospělých do práce a dětí do škol. Absence dětí

ve škole na jaře 1962 byla dokonce až dvoutrídinná.

V obci byl uspořádán několikrát odber hrve. Většinou šlo o čestné dárcce (dávají hrve zdarma); středisko bylo za tuto činnost pochváleno.

V r. 1960 došlo k přeměně reorganizaci republiky; změnil se tak i náš okres. Z původních 40 skupin ČSČK přeloučského okresu vzniklo 240 skupin nového okresu pardubického. V čele obvodního výboru ČSČK je u nás MUDr. Brandyšský, jednatelkou B. Ludvíková. Zástupci oba se scházejí 1-2x za čtvrt roku. Mimo běžnou činnost, kontrolu lékárníček a j., pořádají (organizují) pro místní skupiny odborné přednášky. Rovněž letos (1965) probíhá cyklus odborných přednášek; první část - 4 přednášky - byla uskutečněna z jara, druhá část na podzim.

V místní skupině pracuje od r. 1962 (po odchodu M. Cejperové) J. Rozínková. Pořádají školení dětí a velmi aktivně se účastní

Černey
kně

všech akcí, pořádaných v obci, zejména však spolupracuji s výborem žen a sborem pro občanské záležitosti při MNP.

8. Náboženský život.

Náboženský život v obci je nutně spjat s osobou pana faráře a děkana. A tím byl u nás od r. 1921 J. Hanzlík. Celých 40 let života strávil prací v naší obci; až do r.

úvrtí
děkana
J. Hanzlíka

1961. V druhé polovině roku 1960 na úřad onemoučil, na námořní války byl v nemocnici a odtud se k nám už nevrátil. Zemřel 24. února 1961 ve věku 80 let; příčinou jeho smrti byla rakovina plíce.

Zimní pohled na kostel (leden 1960).

Mnoho lidí si na našeho pana děkana vzpomene, myslím tím i takové lidi, kteří svou aťi nepřekypovali a v kostele se třeba aťi za celá ta léta neobjevili. Tito lidé si važíli každého člověka, neboť i on byl především prostým člověkem s dobrým srdcem ale i chybami. Žalují jej jako vášnivého věčláře, mívají si k němu rádi zašli zakrát nácky a pod.

Po smrti děkana J. Hanzlíka složil v našem kostele naši farář z Boleďavice (v době nemoci kolsaucského faráře dojížděl přeloučsky). Po jistou dobu (během nemoci našeho bývalého faráře) k nám dojížděl farář z Vařeva. Měsece nyní konají v neděli (1x) v 11 hod..

Mnoho prací a úsilí věnoval náš

Kostel jako
kult.
památku

děkan péči o kostel sv. Petra a Pavla, byl si dobře vědom i jeho kulturní ceny. Sam mne jdenkrát upozornoval na jednu obraz na hlavním oltáři.

Hopodine, v Tebe jsem doufal, neboťi zabaven na výky...

V hlubokém zármutku oznamujeme, že všemohoucí povolal k sobě svého věrného sluhu, veledě-
stejného pána

CEPEA HANZLÍKA,

rače, osobního děkana a faráře v Bělé Rohovládově.

rošine, v Nové Vsi u Lomnice nad Popelkou a od roku 1921 jako farář

i v pátek dne 24. února 1961 o 17. hodině, zaopatřen několikrát sv.

snulého budou vystaveny v kostele sv. Petra a Pavla v Bělé Rohovládově od 8. hodiny ranní.

nož dne o půl 10. hodině dopolední, po nichž tělesná schránka v Pánu hřbitov.

rošine o zhořnou vzpomínku na duši v Pánu zesnulého.

Bělá Rohovládova dne 25. února 1961.

Jménem přibuzenstva:

Žofie Kučerová, roz. Hanzlíková,
roštra.

Za vikariátní úřad:

František Anđěl,
biskupský vikár.

M. Florian, dřevoryt

Mnozí lidé si na mnoho smůdel
 vzpomene, myslím tím i Kateřině, kteří mlu-
 vili, když vyprávěl a v kostele se čítal ani tak
 ale ta léta nepřijde. Ty to lidé si neví, v
 čírně, neboť i on byl křesťanským křesťanem
 nikem v obzvláštním věku, což
 jsi jako náhodou věděl, musel si k němu
 rádi zvěsti zabírat páry a tot..

Poprvé děkana J. Hanzlíka obzvlá-
 v našem kostele má Janáček s Božkou
 v době novověké křesťanského Janáček
 dopřítel křesťanský. O jistém do-
 (období novověké křesťanského Janáček)
 k nám dopřítel Janáček s Matyá. Mnozí
 myslí Janáček v kostele (X) v 11. led.
 Mnoho lidí Janáček a v čírně německé
 děkan Janáček v kostele sv. Petra a Pavla,
 byl si dobře vědom i jeho křesťanské
 evy. Václav Janáček křesťanské křesťanské
 na evy, obzvláště na křesťanské křesťanské.

Hospodine, v Tebe jsem doufal,
 nebudu zahanben na věky...

V hlubokém zármutku oznamujeme, že Všemohoucí povolal k sobě svého věrného sluhu, veledů-
 stojného pána

JOSEFA HANZLÍKA,

čestného konsistorního radu, osobního děkana a faráře v Bělé Rohovládově.

V Pánu zesnulý působil v Karle, v Nové Vsi u Lomnice nad Popelkou a od roku 1921 jako farář
 v Bělé Rohovládově.

Zemřel odevzdán do vůle Boží v pátek dne 24. února 1961 o 17. hodině, zaopatřen několikrát sv.
 svátostmi v pozeňnaném věku 80 let.

Tělesné pozůstatky v Pánu zesnulého budou vystaveny v kostele sv. Petra a Pavla v Bělé Rohovlá-
 dově ve čtvrtek dne 2. března 1961 od 8. hodiny ranní.

Pohřební obřady začnou téhož dne o půl 10. hodině dopolední, po nichž tělesná schránka v Pánu
 zesnulého přenesena bude na místní hřbitov.

Dpp. spolubratry i věřící prosíme o zbožnou vzpomínku na duši v Pánu zesnulého.

Bělá Rohovládova dne 25. února 1961.

Jménem přibuzenstva:

Za vikariátní děd:

Žofie Kučerová, roz. Hanzlíková,
rozn.

František Anděl,
biskupský vikář.

Exponeční list na sv. 104
 Bělá Rohovládová, vědomí
 Jan. Hanzlíka
 19. únor 1961, 10. 19. 61

že měl skutečně pravdu, o tom svědčí to,
že kostel byl v prosinci 1964 vzat do státní
péče jako kulturní památka, říčeno
mezi nejčinnější mori totiž patří celý oltář
někteř velké obrázky sv. Petra a Pavla.

Z dopisu krajského střediska státní památko-
vé péče vyčlodoceho kraje citují:

„Na Vaš dotaz Vám sdílujeme, že kostel sv.
Petra a Pavla je ve státním seznamu
nemovitých památek charakterizován takto:

Stavba s gotickým chórem ze 14. stol., barokní,
upravená r. 1768. Architektura dobré
vytvarné úrovně. Z movitých památek je do
státního seznamu zahrnut zvon z r. 1751
a oltář z období vrcholného baroka (kol.
1730), se sochami sv. Barbory a sv. Anny
a postavami andělů a s obrazem sv. Petra
a Pavla.

(dopis č. j. 1881/65 - Lo/Ha'
ze 13. 7. 1965)

9. Klimatické poměry

v letech 1960 - 1965.

Zima 1959-60 byla velkou mrazivá

a se suchem. O Vánočích 1959 bylo mrazivě to-
časně s deštivými přehánkami (čestný sníh též).

Teprve v polovině ledna 1960 nastalo snížení,
velkou ale se i nadále udrželo mrazivě počasí (ho-
lem 0°C). V únoru bylo nepatrně chlaději
(přes den kolem 0°C, v noci až -18°C).

počasí
1960

Jaro začalo hezký, koncem dubna se
nějak ochladilo až k 0°C, květen byl
opět teplý a slunný (teploty odpoledne kolem
20°C), prováděny jeu občasným deštěm.

Léto bylo deštivé, což ztěžovalo práce
při sklizení luk; uprostřed léta (konce
července) se pak poněkud ochladilo (3-10°C).

Rovněž v srpnu občasné náhlé silné pu-
šily hladký průběh ať (dovů až trdenní

nepřetržitě lijáky).

Podzim byl spíše deštivý a chladný, počátek zimy opět mluň.

1961 Ani v roce 1961 nebyly zolaštní mimořádné výkyvy. Vánoce byly bílé (s malou vrstvou sněhu), zima velmi mluň. Ochlazení nastalo teprve asi v únoru 1962 (v poledním týčku).

1962 Zima se sněhem se udržela až do března (začátkem března opět 8-10°C mrazu, občasná sněhové přehánky).

Začátek jara byl poněkud studený, postupně se však oteplovalo. Za zimu stoj' nepěkud bouřka v červnu (16.6.) se sílným bouřkovitím, které většinu přehodilo zahrady, stromy i pole. Na některých místech okras byly dokonce vyvráceny stromy (na tv. v Bohdaneč) a poškodno telefonní vedení.

Léto a zejména podzim byly suché, hlavně na podzim třpěla půda absorpčnímu suchem.

Teprve koncem října nastalo mluň oteplení a občas drobné pršelo.

První sníh padal už v listopadu; neměl však dlouhého trvání. Počátek zimy byl tak hez sněhu, teprve druhá polovina prosince přinesla kravly sněh a mrazy (až -20°C). Počátek roku 1963 pro nás nebyl příznivý. Vytvářaly přisun studeného vzduchu ze severu působil také zimy (holen -20°C). Práce na železnicích a obecně v dopravě sařla. A právě tato ochromená doprava pak působila další problémy v zásobování zařvodu a hlavně elektráren sblím, v zásobování obyvatelstva atd.

Nedostatečn zásobení elektrárny nemohly do dávat potřebný výkon elektrické energie a tak vznikaly další nám dobře známé problémy, jak řešit nedostatek el. energie tak, aby se nemusel vypínat proud nemocním, školám, dětským jeslím, kličovým zařvodům atd. (maximálně u šora el. energie, zrušna prac. doby, aby se odstranily spíčky ve spotřebě elektriny ...). Větší spotřeba paliva v armácnostech a nemožnost toho, aby uhelne'

1963

Zima 1962-63, problémy dopravy, nedostatek uhlí

sklady pluly pláň rozvozu, vedla k urči-
te'auce. Jak uvedla na př. "žár" (2. 16. 11.
1963) bylo jen v samotných Pardubických
zjištěno na 2000 fingovaných, neexistu-
jících rodin, na něž se jim' snažili získat
přídel uhlí. Proto byly otázky zařazení
uhlím řešeny všemi národními výbory
a hledána různá kritéria a způsoby rozde-
lování tak, aby se pomohlo opravdu těm,
kteří uhlí skutečně potřebují.

Tato svízelná situace nepostihla však
jen nás. Ať se podíváme kamkoliv, všude byli
zasáhnutí. V Belgii, v zemi, kde se z cel'
záp. Evropy těží nejvíce uhlí, se snaží situaci
zúžit tím, že se zřizují společně ohřívárny
(mrazí -22°C); v celém Řecku sněží,
doprava je zcela ochromena. Rovněž v Ma-
darsku silně září úplně podlomil dopra-
vu; stejně je to v Turecku a jinde.

Podle informací meteorologů byla
tato zima v období asi 60ti posledních let

jedna z nejstudenejších (průměr na př. v Praze v led-
nu činil -6,3°C).

Přestane-li už ale myslět na potře, které'
dlouhodoběji zima 1962-63 přinesla, a všimně-
me si ještě jedné zvláštnosti, v tomto případě
míle! Díky elektrárně u Opatovic, která zna-
ně otepluje tok Labe, mohli jsme vidět až
pouhých pardubických mostech četné vodní ptactvo,
které hledalo potravu až zde. Byli to rackové,
potáčky, lyšky, šlípky a j. naše vodní ptactvo;
mimoto se zde usídlilo i vzácnější ptactvo ze
severu (morčáci, koholi, chocholáci a j.),
dokonce jsme mohli spatřit i tři labuť.

První únor přinesl krátké oteplení
(asi 0 až -5°C).

Kolem Velikonoce bylo počasí kerke',
mírné, občas mrvný déšť. Květen byl spíše
deštivý, nepřítis' teple' (až 4°C).

Tak jako se mnohým lidem vryla do pa-
měti zima na počátku tohoto roku, tak ani
letu 1963 si v unikátnosti s ní nezapadalo.

Suche
léto 1963

Horší léto, vypoující púdu bez jakýchkoliv srážek (zejména v Českých Ruzích) - valo stále teploty 30 až 36 °C (na slunci bylo možné naměřit až 50 °C); podobná vedra byla podle informací Ařku v r. 1957, 1943 a 1905. Vlivem suchého větru klesala vlhkost vzduchu až pod 30%.
Suchý, ráz letního počasí neměnil ani občasné silné bouřky s krátkými lijáky. Stav spodní vody a stav v říkách byl téměř katastrofální.

Zařím přineslo ožizení (až na 6 °C) a občasné deště. Konec října byl horký, teploty až 25 °C, v noci mívání nad nulou. Řeční byla tak blízká do 1. listopadu. I listopad byl mimořádně teplý (až 20 °C přes den) a slunný.

Tak jako většinou začala zima opět bez sněhu (teploty ~ -15 °C). O vánočních svátcích nastalo zmláknění až k 0 °C.

První den po Vánocích nastala katastrofa

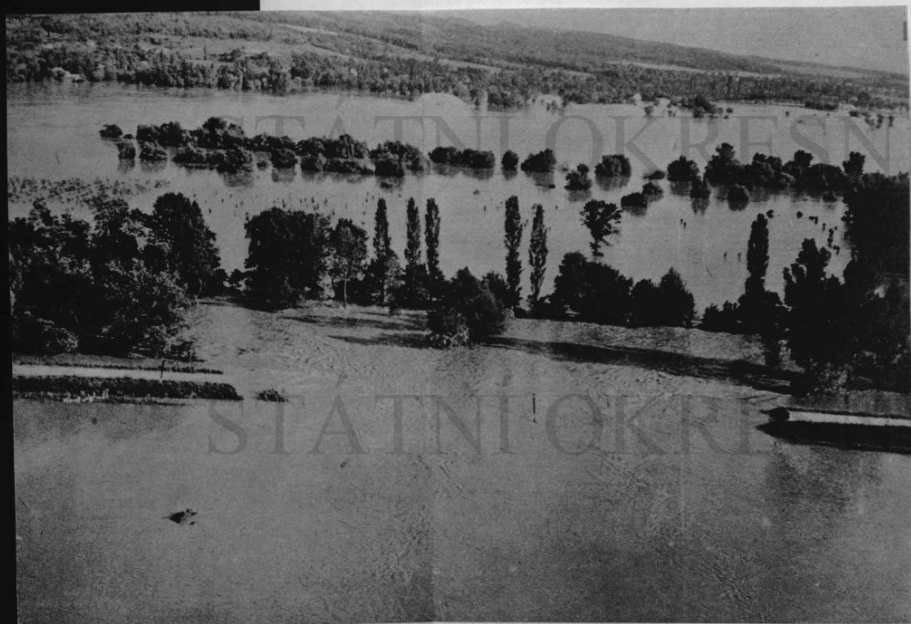
pro silniční dopravu, resp. pro nepřipravené cestáře. Silná ledovátka a neprosypané silnice znemožňují i autobusovou dopravu. Autobusy od Chlumce, které měly od nás odjet v 5, 6 a v 7 hod. na Pardubice dojezdy až k osmé hodině. Přestože i pak jely kroleem, skončily u rybníku za Bukovsku. Odtud si lidé šli do Bohdanece resp. až do Semtina (krolejbusy jezdily až do deváté hodiny).

Ani po Novém roce nenapadlo sníh, teprve v druhé polovině ledna (teploty -10 až -15 °C).

1964

Poslední týden v lednu se oteplilo (teplý vítr) a nastala obléva a tím i snůžná nebezpečná počasí. I v únoru byla zima celkem mírná, občas sníh (ne však mokry). Značné ožizení nastalo až v březnu (v noci i 14 °C pod nulou) - chladno, větrno. Zima sice byla mírná (až nato, že se protáhla až do března), ale přinesla velkou malou rošty (velkou málo sněhu a srážek). V dubnu a v květnu byly mírné přeháňky, teploty až 25 °C.

velmi prudkými bouřkami (časté vyjádření el. síte). Ani červenec nebyl teplejší. Chladno a deštivo; v mnohých douhařovkách se topilo v kamnech. Teprve druhý týden v srpnu se počasí umoudřilo, bylo méně přeháňek a teplota (přes den 25°C), na průměru slunci vedro. Toto období bylo pro zneprůzvě. Ale už konce srpna se opět pokazil a dalo se do vytrvalého deště.

Protržená hráz u obce Patince. Osmdesát metrů širokým průlivem se rozlila voda Dunaje na desítky plošných kilometrů Žitného ostrova.

O rychlou pomoc postíženým

Brno (jině) - Krajská výrobní zemědělská správa v Brně v těchto dnech skončila soupis škod, které letos v Jihomoravském kraji způsobily rozvodněné řeky Dyje, Morava, Svratika, Jihlava a další. Voda se vyliila na více než 45 000 ha půdy, z toho na 30 000 ha orné půdy a na 15 000 ha luk. Největší škody způsobily záplavy na území Břeclav, Hodonína a Uh. Hradiště. Např. v hodoninském okrese záplavy způsobily škody za 23 000 000 korun a větrná eroze další škodu 7,5 milionu korun.

Krajská výrobní zemědělská správa jedná v současné době se státní pojišťovnou o tom, aby poškozeným zemědělským podnikům vyplátila co nejdříve alespoň polovinu náhrad za vzniklé škody.

Trisk 20. VI. 1965

Zelošší studené jaro a léto, neustálé deště, které zatajily pole, způsobilo jednak velké opoždění sklizně, jednak velké škody na ni. Zatím je již zcela jisté, že výnosy cukrovky budou štos velmi malé a že i hodnota cukrovky bude podstatně

nižší než jindy. Může ještě čímit zádušně zvěř, ale jisté je, že pro zemědělce je také tento rok krajně nepříznivý a že zábluj nadbytek pobraou nemůžeme očekávat. Jarm deště způsobily naší republice obrovské ztráty. Vzpomeňme na zátopy na jihozápadě Slovensku v oblasti Komárna. Protržením hráze Dunaje, stoupnutí spodních vod, to znamenalo zatopení téměř 100 tisíc ha naší nejlepší půdy. Celé oblasti byly eva-

Záplavy

kuorány; tisíc uráďi číslo kolem 50 tisíc evakuovaných osob. A tato pída v letošním roce, možná, že i pro příštích několik let, je stracena, neboť po opadnutí vody zůstane zbakuena.

Qui na Moravě nebyly strážty malé, přestože pozornost všech lidí byla soustředěna hlavně na Slovensko. Na 45 tisíc ha zaplavené pudy, to představuje škodu několika desítek milionů Kčs.

A škody, to není jen strážty pudy, to je také nezbytná budoucí nová výstavba celých vesnic a měst, které byly zatopeny zručením.

10. Závěr.

V tomto posledním odstavci chci ještě na několika příkladech ukázat, že občane naší obce umějí dobře pracovat a že i na svých pracovních místech dojí zručně hodnotěni. Již jsem se zmiňoval, že k 20. výročí

vyznamení občane

1962 7. 7. Slovo bezpartijního

Již tehdy, když OV KSC předložil našim občanům k diskusi druhý předsezdnový materiál, řekl bezpartijní František Stěpánek, průkopník socialistické práce a vedoucí brigády v Poddubí stávkách Pardubice — stavební akce 3 tisu slova: „XII. sjezd Komunistické strany Československa není jen záležitostí komunistů. Týká se všech. Naše brigáda na počest

sjezdu uzavřela závazek zkrátit termín výstavby mycí plochy čistěn v Hněvčích v Severočeském kraji. Termín jsme zkrátili o 20 dnů. A tak jsme se přihlásili do soutěže o název XII. sjezdu. Od té doby neexistuje zakázka, kterou bychom převzali bez uzavření závazku ke zkrácení termínu a nevystavili po skončení záruční listek.

bychom třeba potřebovali způsobit plán práce ročním období, jsme komplexní četa — zedníci, tesaři, montéři, instalatéři... Oslámě vodovody, kanalizace, výkopy... Od jara do zimy můžeme pracovat venku, ale v zimě bychom potřebovali dělat uvnitř.

Vesměs všude se hovoří o dožadování pracovní doby. V naší brigádě to již problém není. Zavedli jsme si přesnou evidenci pracovních dnů a neodpracujeme-li v týdnu několik hodin navíc, tak méně rozhodně nelze. Ve stavebnictví je zanedbává největší fluktuace. Nemusela by být, kdybychom lidem, kteří k nám přišli v rámci organizovaného náboru, vytvořili podmínky. Většina z nich nebydlí. V naší brigádě to jsou dva mladší hoši. Oba mají rodinu. Navrhují, když to bude jen trochu možné, stavět pro stavěče byty s vědomím z ušetřeného materiálu. A šetřit se dá, i když neporušíme technologické normy. Tím bychom možná vyřešili jeden z problémů, který ve stavebnictví máme: nedostatek pracovních sil a velkou fluktuaci.

To jsou slova jednoho z tisíců. Slova hospodáře, který se nespokojuje s tím, co zná, který se ve svém oboru soustavně zdokonaluje, studuje v kursu nové techniky, který je řízen ministerstvem stavebnictví. O hospodářství tak života nás všech. Rozhodně slovo řekne i ke stavebnictví. Mnoho je třeba u nás zlepšit. Zvláště pokud jde o organizaci a řízení práce. My

Foto: P. Strauss.

Z úvleho českého tisku (červenec 1962)

osvobození naší vlasti předal okresní výbor
našim J. Rozinkovi a J. Čermákovi za jejich
netrýbnou činnost (1965). V r. 1962 byl
F. Štěpánkovi, čj. 98, propůjčen řád, Brnkop-
ník socialistické práce "za jeho snahu pracovat se svým

stavbami rychle,
ale na rozdíl
od mnohých ji-
ných, také
zodpovědně.
Z jeho slov
(výstřižek na

počes-
bických Pozem-
v průmyslové, bytov-
ných nebo i zkrácených termi-
nů dosud setkávaly. Stavbaři, kteří budou
rozhodli splnit ve III. čtvrtletí objem hrubé vy-
7.7. 1962 a přiblížím.
soutěžs o titul
"Stavba vzorné
kvality".
Nejsou jediní,
kteří si zaslouží uznání.
Vždyt ve Východočeském
kraji v 418 kolektivních
soutěžích o hrdý titul bri-
gáda socialistické práce přes tři tisíce pracujících. K šede-
sáti třem brigádám stavbařů přibude v předvečer Dne stav-
bařů dalších dvadřacet. Jednatřicet jednotlivců rovněž dnes
převzeme čestný odznak „Nejlepší pracovník ministerstva
výstavby“. František Štěpánkovi z pardubických Pozemních
stavěb a tešarí Bohuslav Marvanovi z Prámslavu se dostalo
zvlášť vysoké pocty — byl jim propůjčen titul „Brnkopník
socialistické práce“!

Průchodské straně 119) je vidět, že si je
vědom toho, že společnost může posunout
jenom pozitivní práce, ne negativní. A lepší
život to práce přáním naš roků, straníků
i nestraníků.

V r. 1964 byl ze svou dlouholetou práci
rovněž vyznamenán J. Uřla. Jisté že by bylo

může jmenovat další a další občany, kteří
byli jmenováni vzorovými pracovníky v rámci
závodu a třeba i po několika letech!

Některé občany pracují i v okresních
orgánech. F. Kuvoňková je členkou pléna
ONV, také M. Valášková pracovala v minu-
lém funkčním období na ONV. Do funkce
soudců a lidu byli ve volbách 1964 zvoleni
Z. Řeman a M. Kozáková, předtím zastával
tuto funkci J. Špaš.

Občane,
pracující
ne vyšších
funkcích

Na druhé straně bychom měli jmeno-
vat Mirka Veselého, který svým častým
střídáním pracovních oborů přidělová naš
výboru starost i korespondenci.

O naší mládeži nelze říci nic špat-
ného. Zatím obyčejní hou a děvčata, zádne
vytrieduosti v ústroji či chování. Mají
rádi zábavu a tanec, ale jinak se jejich
volný čas vyplní spíše sportem než zába-
mi. V posledních letech, a to je dáno klar-
ně možnostmi dnešní mládeže, se chlapci

věnují hodně času "Pionýrům" (obok 10 cm³)
a motorismu (ať někdy mají dospělí z jejich
jízdy po silnici strach). Ale vždyť tu
máme dobrou tradici známého plavá-
če A. Trance a plnou podporu místní
dílny B. Vondrouše. Bylo by ovšem ještě
potřeba podělit mládež více pravidel-
ným cvičením v Lohole, ale to je zatím
problémem jak vhodné tělocvičny, tak
cvičitelů.

lefa

1966-70

1. Úvod

Je těžké psát o těchto uplynulých letech. Jako vždy strádaly se chvíle radosti z dosažených úspěchů a to nejen hmotných, ale i morálních, s chvilou, kdy nám prostým lidem bylo smutno a těžko.

Význam a dosah některých událostí zvláště širšího místního okruhu nemůžeme pouzrovat a vařit jen podle přitomu, ale musíme tak činit i s ohledem na budoucnost, kdy se jejich význam plně projeví.

Prjme si však, aby v našem světě bylo stále více takových událostí, v nichž se lidstvo propouje se stránky lidských vztahů, které umožňují soužití národů v míru, a bez násilného uplatňování moci jedněch národů nad druhými.

2. Změny v obyvatelstvu

Tato kapitola nebude asi příliš zajímavá, avšak i suchá čísla a jména, která uvedu, mohou přispět ke správnému obrazu o vývoji naší obce.

Již v dřívějších zápisech byla patrna některá tendence v celkovém počtu obyvatelstva. V letech 1967 až 1970 to pokračuje ještě dále.

Počet obyvatel

rok	Celkový počet obyvatel	z toho dospělých, dětí**	
1881 *	489		
1922 ***	490		
fol. r. 1964	447	336	111
st. l. 1966	431	331	100
fol. r. 1967	427	314	113
" 1968	425	310	115
" 1969	412	332	80
" 1970	401	327	74
fol. r. 1970	396	317	79

*) údaj z monografie o pardubicku

***) starší zápis v kronice

***) děti do 15 let (do vydání obč. průkazu)

A ještě se tomu divit. Zejména mladá lidé odchází do města. Podarí-li se jim získat byt

Pokles
počtu
obyvatel

oa podniku, nebo jistě se po dlouhé době čí-
kám' postaví dřevěstevně, je to proto má vyloučen
a pohodlnější než na venkově. Odpadá jim
dojíždění do práce, které je do dnes a zejména v
zimních měsících značně svízelné. Mimoto po-
úprava města jsou vždy nějaké finanční pro-
středky, na vesnici toho zbyva' už nemálo.
tam si to přese postaví své pomoci, v akcii Z
a pod. Často vidím sám v Pardubických řádu
obchodu přechodem uzavřených, upravují se
a adaptují. Nemůžu se dotýkat účelnosti
nebo oprávněnosti těchto úprav, jen má někdy
zardá' jich počet. Rozdíl v počtu a místo
a vesnici je někdy zarážející. Vždyť u nás
si nedokázali za dobu nejméně 6-7 let
ujasnit ani hranu nové silnice (viz dále).

Shrnutěmost je tedy taková že za posled-
ních 6 let klesl počet obyvatelstva o 11% ;
užší převládajícímu stavu čím pokles prakticky 20%.

V minulých zápisech je naznačeno rozděl-

ení obyvatelstva podle zaměstnání. Zajímavé je
že i v některé rozdělení obyvatel. Nejstarším obča-
nem byla do r. 1968 A. Balánová (čp. 33), která
zemřela ve věku 86 let, další pak V. Hájek
(čp. 20, naroz. 1884), který zemřel r. 1963, F. Ma-
cláček (čp. 28) - naroz. 1884, zemřel 1968 a A. Pa-
lišová (čp. 69) - naroz. 1885, zemřela r. 1968.

Starí
občanů

V současné době je nejstarší M. Fikarová
čp. 3 (naroz. 1885). Více rozrosteu' Aharuji
tato tabulka :

Počet občanů, narozujících		1	1	1	2	3		
v roce		1885	1888	1890	1891	1892		
1	1	1	4	3	2	2	7	10
1893	1894	1895	1896	1897	1898	1899	1900	1901
8	3	6	5	2	8	4	4	4
1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910
6	5	7	3	4	5	4	3	3
1911	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919
8	4	6	5	4	4	6	5	5
1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928
4	4	4	6	3	4	8	3	2
1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
2	2	3	3	5	3	4	4	10
1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946

3	11	7	3	13	11	9	11	6
1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955
6	4	8	6	4	6	3	3	1
1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
5	4	2	3	4	1			
1965	1966	1967	1968	1969	pol. r. 1970			

Křídla četnosti věkových skupin ukazují první maximum kolem roku narození 1900-1902 (věk ~ 70 let), druhé pak kolem r. 1907-13 (věk ~ 60 let); obě odpovídají starší generaci. Střední generace je podle třetího maxima převážně ve věku 35-40 let (roky narození 1929-32 a 1935) a končí mladá generace je reprezentována posledním maximumem mladá lety narození (1946-51), resp. 1958, t. z., že je ve věku pod 25 let.

Přibližný věk občanů je podle tabulky přibližně 38 let.

Tříhled o úmrtích v jednotlivých letech ukazuje tabulka na následující straně (podává se mi zohledně až od r. 1962).

Rok	Živitelů celkem (včetně obvodu)	zemřelí * v nemocnici	počet do 20 let	Zauváží na zdravotní věk ** af. pracovníky BBLČe	Z toho bylo občanů BBLČe
1962	32	8	18	14	3
1963	39	11	21	18	5
1964	33	10	16	17	6
1965	41	13	21	20	3
1966	27	6	13	14	3
1967	46	16 **	24	22	5
1968	40	15	22	18	4
1969	39	7	25	14	4
1. pol. r. 1970	29				3

* údaje pro celý zdravotní obvod, který zahrnuje 15 obcí (viz seznam d. 4, st. 98).

** Dva zemřelí na pracovních místech pracovníků obvodu.

*** údaje pou až od r. 1968.

3	11	4	3	13	11	9	4	6
1947	1948	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955
6	4	8	6	4	6	3	3	1
1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964
5	4	2	3	4	1			
1965	1966	1967	1968	1969	1970			

Knižku číselníku náborů a výpisů záznamů

knihu maximálně jednou ročně navazují 1900-1964

(někdy v 70 letech) kniha je k dispozici v 1907-13

(někdy v 60 letech) - někdy odpovídá stavu záznamů

Státní záznamy je podle knihy maximálně 1907-13

nebo 35-40 let (byly navazují 1929-32 a

1935) a koncem úvodu záznamy je 1935-1964

koncem jím maximálně 1907-13, 1946-17,

1958, 1. 2. 3. je je ne 35 let.

Průměrný název stavu je podle knihy

1907-13 38 let.

Průměr a průměr je 1907-13 38 let

Knihy záznamů na národních straně (koncem

ne mi zvlášť údaje až do r. 1962).

Rok	Zavřeli * celkem (včetně obvodu)	Zavřeli *		Pohřbí		Zavřeli ne zkončili nábor *** aj. pracovníky	Z toho bylo občanů ČSČL
		doma	v nemocnici	doma	žehem		
1962	32	24	8	18	14		3
1963	39	28	11	21	18	1 sebestača	5
1964	33	23	10	16	17		6
1965	41	28	13	21	20		3
1966	24	21	6	13	14	2 sebestačy	3
1967	46	28	16 **	24	22		5
1968	40	25	15	22	18	10 sebestačy (z toho jich 18 1962- lety z Chyžat)	4
1969	39	32	7	25	14	12 sebestača	4
1. 1. 1970	29						3

* Údaje jsou pro celý zdravotní obvod, který zahrnuje 15 obcí (viz kromka d. 4, str. 98).

** Dva zavřeli na pracovním místě pracovního úrazu.

*** Údaje jsou až do r. 1968.

Úmrtí v naší obci :

Rok 1962 :

Trubač V. (* 1906), zemřel + 16.2. v nemocnici,
Hošíková M. (* 1884), + 17.5., doma,
Syrůčková A. (* 1902), + doma,

Rok 1963 :

Malý Jos. (* 1884), + 21.3., doma,
Kachova Jos. (* 1954), + 17.4. v nemocnici
pro nehoště,
Krejčíková Em. (* 1882), + 21.4., doma,
Váneček J. (* 1908), + 13.5., v nemocnici,
Kehovříková Em. (* 1904), + 19.12., doma,

Rok 1964 :

Jiran A. (* 1900), + 9.1., v nemocnici,
Kozalová Fr. (* 1884), + 11.3., doma,
Siváčková Fr. (* 1882), + 27.3., doma,
Doudová Kr. (* 1910), + 4.4., doma,
Pětiška M. (* 1887), + 12.4., v nemocnici,
Chlapáč Fr. (* 1886), + 11.9., v nemocnici,

Rok 1965 :

Moučáček J. (* 1915), + 29.7., v nemocnici,
Flounerová A. (* 1895), + 6.10., doma,
Čeněk F. (* 1886), + 10.12., doma,

Rok 1966 :

Kaloušek M. (* 1902), + 26.1., doma,
Dvořák Jan (* 1885), + 14.2., doma,
Jiranová F. (* 1907), + 28.3., doma,

Rok 1967 :

Potvrd M. (* 1895), + 25.2., v nemocnici,
Lyrůčková Č. (* 1898), + 25.8., doma,
Chvořa Jan (* 1898), + 16.11., doma,
Nová Jan (* 1900), + 17.11., doma,
Loukotová Anna (* 1892), + 18.12., doma,

Rok 1968 :

Baldová A. (* 1882), + 25.3., doma,
Pětišský F. (* 1886), + 13.8., doma,
Bořta Jan. (* 1908), + 1.10., v nemocnici,
Macháček J. (* 1890), + 10.1., doma,

Rok 1969 :

Pavlová F. (* 1898), + 23.3., doma,
Vesela A. (* 1893), + 25.4., doma,
Hýblo V. (* 1886), + 19.8., doma,
Čihák P. (* 1897), + 12.12., doma,

Příchůz. Polomky

roku 1970 :

Kadava M. (* 1896), + 7.2., v nemocnici,
Adamcová Jos. (* 1900), + 13.2., v nemocnici,
Douda P. (* 1891), + 24.2., doma.

Změny v obyvatelstvu, zprůsobení odštěňování
nebo přístěňování :

V r. 1967 přišel z Vyšlavič do čp. 4 F. Grigel,
do čp. 6 se přistěňovali 1967 manželé Vašíčkovi,
sousedé Rozinkovi (1970) a M. Koudrková (1969).

z čp. 9. se v r. 1968 oddělil Č. Paiva,
 z čp. 10 pak odešli v r. 1968 Doušovi a to do Pílonic,
 do čp. 11 přišli v r. 1968 Havelkové z Křesovic,
 z čp. 14 se v r. 1969 vztěhoval Br. Svarec,
 z čp. 16 se oddělili v r. 1968 manželé Bláhovi
 a odešli do Prahy,
 z čp. 20 odešla M. Pýchlová do domova důchodců
 v Pílonicích (1969),
 do čp. 23 se nastěhovali Jančovi (1967) a Jindřichovi (1970),
 z čp. 27 odešli Křesťanovi v r. 1968 do Pardubic,
 do čp. 30 přišla z Pardubic A. Pícha,
 z čp. 36 odešel v r. 1970 B. Mojžoš,
 z čp. 41 odešli v r. 1969 Jos. a Zden. Novákové,
 do čp. 43 se přestěhovala Helga Stauchová (z MDR) - 1968,
 z čp. 45 odešel Filipček J. (*1949) do Pardubic
 z čp. 52 odešli M. Fialová (1968) do Pílonic a M. Svato-
 táhová do Křečan (1967), přestěhovali se ale Bř.
 Diviš (1969) a V. Griegel (1970).
 z čp. 54 odešli do Pardubic v r. 1968 manželé Koračkové,
 z čp. 63 odešli v r. 1968 do Pardubic Chároví,
 z čp. 66 odešel v r. 1969 do Pardubic Jos. Valdčík (*1946)
 z čp. 75 odešli v r. 1968 Panělkovi do Rosic, přestěhovali
 se rodina Šabotínových (1968).

z čp. 77 odešla v r. 1969 do Pardubic Jindřiška Mo-
 rhušová, z čp. 79 odešli Jos. Špač (1969) a Hana Špačová
 (1968), v r. 1967 se přišel V. Matička,
 z čp. 83 odešli v r. 1969 A. Pacovská, Jitka Vávrová
 do Pardubic a H. Liničková, v r. 1970 J. Kozák,
 z čp. 87 se odstěhovali Kalhousovi do Ochranic (1970),
 z čp. 90 odešli v r. 1969 Falckhanerovi,
 z čp. 95 odešel v r. 1970 E. Ryděl (*1948) do Bratčovic,
 z čp. 115 odešli v r. 1968 V. Jelníková a v r. 1969
 A. Hubáček do Hradce Králové.

V obci je 118 popisných čísel, z toho dvě čísla jsou
 pouze již pouhými parcelami (čp. 58 a 64) a osm jich
 je neobydleno (zchátralé a polozapadlé nebo jinak
 již nevyhovující budovy - čp. 9, 14, 33, 54, 84, 85,
 105 a 111).

3. Hospodářský život v obci

3.1. Věstava v obci

Poslední akcí, kterou provedl starý národní výbor, bylo vybudování požárního nádrže ve středu obce (za bývalou kovárnou). Novému výboru zbylo jen definitivní dokončení a úprava okolí (zábradlí).

V době stavby nádrže „Plastovními stěrami“, t. j. v obci z, trvala několik let, byla do konce v r. 1966 a stala se poslední ozdobou obce.

Nově zvolený NV však nezůstal pozadu. K radosti všech, kteří dojíždějí za prací do měst, byly postaveny čekárny u zastávek autobusů, zejména nakonec u školy, obzvy nato i dole, u valby.

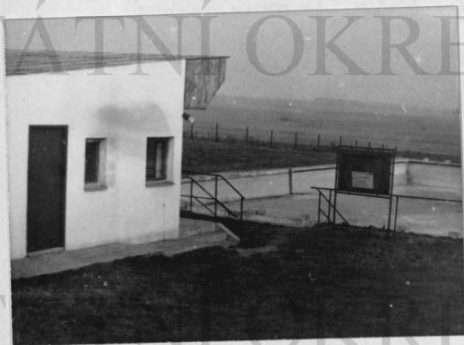
V r. 1966 byla provedena také generální oprava budovy Sokolovny. Od podzimu 1966 (poč. října) pracovali na opravě zaměstnanci

Stavebního podniku Holiče, pozemky Přílouč.

Budova byla zvenku omítnuta, přes zimu pak pokračovaly práce uvnitř. Na jaře následujícího roku (v březnu) byla položena parketová podlaha. Rozpočet na opravu budovy činil cca 130 tisíc Kčs. Tak byl konečně upraven jediný sál, kterému mimo cvičení (Sokol, školní mládež) lze provozovat i občasně taneční zábavy v obci. Správcem Sokolovny zůstali i nadále Kočárkovi.

Koncem léta 1966 (v srpnu) se začalo také s úpravami na stavbu koupaliště. Začalo se s rozměrováním, šakemínou a svážením materiálu (betonové panely, trubky a j.). Pod vedením F. Štěpánka pracovali brigádníci, aby připravili práci pro těžké stroje. Po vyhloubení a srovnání půdy se v následujícím roce 1967 upravovalo dno a zavařilo pískem. Stěny byly obkládané železobetonovými deskami.

V polovině července 1969 bylo možné vlastně koupaliště napustit vodou a děti mohly zahájit

práce. Rok 1969 a zejména letošní rok 1970

byl ukončovací fáze výstavby. To byla především
o úpravu okolí a postavení stáje a soc. zařízení.

Děle tedy provedli práci a vytrvalosti ndr. výboru,
předseda F. Štěpánek a řada pravidelných brigádů-
ků bude v brzké ukončení další významné dílo
pro obyvatele obce.

To měm není něčím. Středisková obec Bělá
by potřebovala mnohem více. Nemám na mysli jen
stavbu nové školy, hostince a obchodního centra
(jak se to slibuje již řadu let), ale i „drobnější“
stavby. Na pr. rekonstrukci baráčky se a propadající-
cí se kaulis ace, snad i zavedení vodovodu.

(odstranit by se stále kritičtější nedostatky pod
na dalším konci obce), zavědenu modernizace sítě
ní, oprava chodníků a zřízení nových a pod.
A to nezávisle na tom, že by lidé neměli chut do
práce, do těchto zlepšení, z nichž by měl určitě
každý občan, nezávisle na malé iniciativě li-
di. Příčinou je neochopnost okresních přísluš-
krajských orgánů, které se ještě nedokázaly opo-
tit s podnikem Čs. státních silnic na křižov-
trase nové silnice Pardubice - směr Praha. Pra-
covníci MNV od svého zvolení v r. 1964 provádě-
li až dodnes sporné zbytečné hodiny s pracovníky
okresu nad výhledovou plánem státního silnic
i nad průřeznými variantami trasy nové silnice.
Jistě se nemůžeme snadno rozhodnout, kterou část
silnice postihne bourání, které domy bude nutné
vykoupit a zbořit, aby totiž takto vzniklé
byly nejmenší a přitom, aby nová silnice byla
vedena co nejprůběžněji a její stavba byla spojena
s rozumnými náklady. Takové rozhodnutí není
lehké, je nesmírně zvažováno, sebedůvěrně opomenutí,

Nová
silnice

vzhledem k něčemu, se může po mnoha letech vyplatit.
K výhledu chápu. A jistě se to neděje u obě strany
naš. NV i nadřízené orgány. Ale dlouholetá válka
vede také k ničemu. Postihuje obec velmi citlivě.
Omezují soukromou výstavbu v obci, omezují mnohé
opravy domů, odumývají stavbu nových rodinných
domků (které dříve byly pozvednou vzhledem k
oblasti obcí), není se, co se bude v budoucnu
boudat a co lze zlepšit^{*)}, odumývají se i státní vý-
stavba. Vždyť stavba pohostinárny, obch. domu a pod.
při vlastně průřeznými podniky, kladejší na jejich
plochu více nové silnici. Je to neochopitelé.
K rozhodnutí je, že k definitivnímu rozhodnutí
o trase silnice dosud nedošlo.

Žádnou se rozhoduje stále mezi těmito dvěma
variantami:

Varianta 1.: silnice od Bucharly na dolní křižov-
átku a dále přes Boudovky čp. 19 a Štěpánka;
(7. 9. 8)

*) na p. stavba na parcelách čp. 54, 58 dle (Štěpánkovi
a Novákově), úpravy o čp. 19 (Boudovky), 34 (Ramboušek) a j..

za obcí by se připojovala na veřejnou silnici. Patrně by tím byla omezena i parcela čp. 54 a 57 (P. Kolář) a 78 (J. Rejlek).

Varianta 2. : Od Bukovky přes louky směrem na horní křižovatku u hostela. Pásl by tím výminkou Liničkov (čp. 34), Havelkov (čp. 15), část dřívešního kolonistův, omezen by byl patrně pro- mek J. Petišek a Rambouska (čp. 34).

Varianta č. 2 navrhl v podobě nár. výbor. Znamenalo by to totiž zbourání starých a desíť př. ne plně využitých domů na „kopečku“. Patrně by tato varianta byla méně bolestná než ta první.

Při variantě, kdy by silnice procházela okem v polovině (pod vrcholem kopce) by byla spíše ještě s většími potížemi. Proto měla jen krátké trvání.

Ať již bude řešení jakkoliv, bude nutné a bude spojeno s potížemi. Ale nelze se divit, kdyby domy, které bude nutno odstranit, ať již jejich vnitřní vybavení je moderní nebo ne, nebude velká. V žádném případě to neposkytne potřebné

skutečnou náhradu. Hlavně v dnešní době soukromí domů není snadné, zvláště pro starší lidi. Hlavně materiál je drahý a těžko dostupný. Nár. výbor nemá snad ani možnost zajistit pro tyto rodiny předstihu dodání cihel a j. materiálů. Má pouze možnost od- podat zbouraných domů starší cihly.

V případě vyhranění situace může NV zajistit náhradní bydlení. Jaké si bydlení by si je skutečně mohl zajistit, ale v žádném případě ne rovnocenné nové. Starosti s křivými budovami a to nikoliv má!

Když je člověku prostě rozum zastaví a vy- maní-li se z denní apatie, časem. Někdy od příjmu 1969 máme na př. novou silnici z Bolešovic do Bukovky, ale dosud s omezením rychlosti na 60 km/h (nezpevněné okraje) a s oblouky 30 km/h. a tak jak dlouho budeme jít po nové pově a hladké silnici bez ostrých zatáček, ale při omezení rychlosti?

Ale vrátíme se opět do obce. Jediná prodejna potravin a ostatního krásného zboží je malá. Síl- dovací možnosti jsou špatné, rozšíření není možné a přestavba (modernizace) se asi podívka Jednota ne-

Další problémy

vyplatě. Vydět se v budovném (staře oddalovaném) ma' staveb moderní prodejny (ať bude ořechův úrodná trasa nové silnice a bude možno dokončit vyřetovaný plán vyřetavy obce). Jednu návrh tu již byl; počítalo se se stavbou menší prodejny na parcelě mezi J2D a Ž. Valjevkem (č. 100). Bylo to však skemím byjgřičičkem zamtauto.

Pohled do „uličky“

Mebydleu' domy

Obce Bělá ma' celkem 118 popisných čísel. Měkké domy jsou však již rozbořeny nebo nepoužívatelne' a proto i mebydleu'. To je na př. č. 58 - pouze parcela (po Svatoňovjch), majitelem je V. Koráb, č. 54 - dům Štěpánkovjch (oděšili se nělce do pohraničí)

po odelodu Píckovjch a Hordákovjch již není obyde- no; majitel V. Štěpánek zde chce stavět, to závisí však na tom, přijde-li nová silnice k dolní či horní křižovatce; dům č. 9 (Bořivoj) - mebydleu, stáji' měřod J2D pro horně. Mebydleu' je i starý Jovareův mlýn (č. 14); mebydleu' je i č. 33; bývalá pastouška č. 64 je zbořena, popisné číslo je tím uvoleněno pro měřterou novou stavbu. Nepoužitelný a mebydleu' je i dům č. 84 a 85, podobně č. 111 (u staré pošty); v domě č. 63 je pouze jeden byt, část domu je někdeu rozpadla'. To je ořechův osud starjch domků, které' už není možné' přestavovat tak, aby mohly uspokojit potřeby dnešních lidí. Na druhé straně proto počít opravovanjch a rozvířovanjch domů. V r. 1965 koupil J. Čeruj' domek č. 67 (po paní Pauskartkové) a upravil si jej; bylo v něm dřívě umístěno zubu' středisko). Rozvíření a úpravy provedl F. Čeruj' v č. 114, Jan Chodora v č. 81, V. Kučmáček v č. 90, Ž. Valjevk č. 100, Matičkovj (Gřabová) a j. Z nových staveb byly dokončeny v tomto období stavby L. Valjevka a O. Chodory (č. 21 a 24). Národní výbor se

sužilo o řešení bytové situace i zajištění možnosti
 dřevěné výstavby v rámci JZD. Hlavní důvod
 by muselo mít ovšem více jak polovinu svých členů
 zaměstnaných v JZD. Zájem o tuto výstavbu byl ale
 především ze strany nečlenů JZD. A tím to také skonči-
 lo. Je to opravdu škoda, protože příležitost k moderní-
 mu bydlení by přes něj mohla přivést další mladé
 resp. mladší lidi do JZD. Škoda i proto, že se do-
 konce podařilo pro tuto výstavbu nalézt i místo,
 za Mozejlovými (č. 117), ovšem s podmínkou, že v bu-
 doucnu bude drážbařna za JZD zrušena a pře-
 měněna zcela za vesnici.

Pro pokračování výstavby se nyní jedná
 (až bude ověřeno rozhodnutí trasa nové silnice) opět
 s prostorami „Na pastatech“. Město by bylo
 hezké, s výhledem k Bukovce a byla by tak zastře-
 šována jen půda s horší jakostí.

Je tedy očekávat, že v nejbližších letech,
 po vyřešení současných problémů, nastane i pro
 naši obec období rozkvětu.

3.2. Spojení obce s městem.

Z naší obce je přibližně stejně daleko do
 blízkých měst: Pardubic, Přelouče a Chlumu. Pracovní
 příležitosti jsou ovšem hlavně na pardubicku, o něco
 méně pak v Přelouči. Proto i cestování a dojíždění do
 práce je naměřeno především směrem na Pardubice,
 méně do Přelouče.

Dopravu do Pardubic obstarává ČSAD linkou
 Pardubice - Bělá nebo Pardubice - Chlumec. Spojení je
 dosti časté a s výjimkou „dělnických autobusů“ (v časech
 tržní směrem ke VCHZ SEPTIN) i dost pohodlné. Jízdné

přády se v podstatě nekruvíly. Cena normalní jízdenky
 do Pardubic je 6,- Kčs, týždenní jízdenky 12,- Kčs.

Od dob A. Hubáčka jízdi na lince Pardubice - Chlumec
stáří jízdi: Zb. Čermák, F. Kosáček, V. Glos a M. Jech,
v poslední době občas zastavují mladý Glos.

Na přeloměské lince jízdi bratři Landové z Sopra,
Jurek a Krávoňek.

Zlepšení a zrychlení dopravy měla přispět i nová
silnice z Bohdaneč. Nová silnice je širší a odstraňuje

Silnice několik bývalých ostrých zatáček, dovedl tedy i
z Bohdaneč zrychlení jízdy. Při přípravě se začalo již v srpnu
1967, kdy byly vyházeny břázy od hájovny k bohdanečskému
rybníku. Ihoda těch hájovných a stávkových
břáz, čumáčích starou silnicí. Patrně to ale navázalo
vrat na druhou stranu do lesního porostu nešlo.
Od 20. listopadu 1967 je silnice uzavřena, objížďka
je od nás na Píloně, resp. na silnici Píloně-Bohdaneč.

Autobusy objížďají na Krčíně (to přinejmenší i zdražení
jízdenek). Po týden od uzavření teprve začali s ka-
menem dalšího stromu a s navážení písku. Pro
ilustraci „pečlivosti“ uvádím, že na uzavřené
silnici na dolní křižovatce v naší obci nebyla
od 8.12. asi 19 dní zabrana vůbec osvětlena.

Nastěh k zedníkům nehode nedošlo. V listopadu 1968
byla otevřena část silnice z Bohdaneč ke křižovatce
na Krčíně.* V lednu 1969 byl stao takovýto: Ke
krčíněské obouce hotovo, k hájovně betonový pod-
klad, dále k rybníckému úpravě písčový podklad,
od rybníka k lesu je navážení písek a dále už
při vyvážení stromy a stará dlažba.

Dokončení už za les před Bukovku se jim
podařilo v termínované době stihnout; 1. října 1969
byla silnice oficiálně otevřena. Zcela dokončena

*) Stavba silnice nebyla jistě snadná. Téměř všude
je o bazinaty terén (okolo rybníka v Hloltčích
a okolo bohdanečského rybníka). Nejprve naváželi
písek a stěrk, který dlouho váleovali. Uválcovaný pís-
kový povrch zasypávali cementem a pak kladli betonový
podklad. Na ten pak teprve kladli asfalt se stěrkem.

však neud. Okraj silnice jsou neoplocené a proto je rychlost omezena na 60 km/h. Tak tomu je dosud, navíc přibyl u každé zastávky s oznamováním na 30 km/h.

Pro ilustraci problému, spojených s výstavbou silnic u nás, uvádím i vyřizování z novin.

Od konce července šest lidských životů Záhada nebezpečné silnice

HRÁDEC KRÁLOVÉ (na) - Vetejná bezpečnost požádala experty stavební fakulty Vysoké školy technické v Bratřicích, aby vypracovali znalecký posudek o nové silnici vedoucí z Chlumce nad Císlinou do Hradce Králové. V historii dopravních nehod má dva-

cet kilometrů této silnice neslavný přím. Od konce července, kdy byla otevřena, došlo na ní k jednanácti haváriím, které si vyžádaly jedenáct těžkých zranění, šest životů, nahládně ke škodám převyšujícím tři dvacíti miliónu korun. K většině havárií došlo za deště a byly způsobeny amykem.

Již stavba přišla na dvacet miliónů korun a při kolaudaci byla prohlášena za stavbu vzorné kvality. A přesto musela být označena výstražnými znameními, umělé zdražena, což se ovšem nepodařilo, a na úsecích, kde došlo k největšímu počtu nehod, byla rychlost vozidel pokusně snížena na 20 km v hodinu. Pověrch asfaltového vozovky prý není hladší, než na jiných silnicích stavěných v poslední době stejnou technologií. Na rozsvětlení je též investice. V Československu nexistuje norma, která by pro kolaudaci silnic stanovila stupeň drsnosti a umyvavosti povrchu. Faktorem však je, že si nemůžeme dovolit stavět silnice, na nichž by se muselo jezdit rychlostí odpovídající panským kočárům, a hradecký případ není totiž ojedinělý.

Komentář není
nutný.
(Hvězda 20. listopadu
1967)

Jelikož se toto máš' abce utýkla', je to jistě smutně zajímavé.

3.3. Obchody a provozy v obci.

V této oblasti není mnoho nových. Z provozu zůstává i nadále prodejna se smíšeným zbožím (vedoucí E. Hornuková) s průměrným měsíčním obrátem

100-120 tisíc Kčs, prodejna textilu (vedoucí Bl. Vadimová), drogerie (ved. B. Havelková) a obuvní (často aut.

prodejny vedoucí, mysl' již asi 2 roky pan' Č. Havelková).

Prodejně masa a uzenin pracuje od července 1969

pan. Lejchová. Před ní krátkou dobu dojížděla do

obce pojišťovna prodejna. K prodejně textilu patří i obsluha beverinového čerpadla.

Z pohostinství odešla počátkem r. 1968

F. Kořar, který dojížděl z Bohdaneč. Po krátké přestávce přijel vedoucí pan Čižola z Bukovky.

Pod národní výborem pracuje několik provozů.

Je to především zahradnictví (V. Trubáček), autopracovna (B. Vondruš), švadlena (pan' Beráňková), elektrikář (pan' Černík), kolář (L. Volejník), instalatér a opravář domáckých potrubí (F. Vosařlo, F. Mach), hrobník

(A. Handl), kadeřnice (B. Koučová - dopřídí z Pardubic 3 x týdně) a kameňák (J. Píkl a P. Louč - hlavní opravy hrobu). Nejproduktivnější provozovnou je pochopitelně zahradnictví a pak autoopravna. Někteří řemesla uvalenou více uplatněním při ojetosti v obci (odboru práce na praž. nadržích, koupališti, opravy veřejného osvětlení, práce pro MNV a pod.) než u jednotlivých občanů, jde na př. o instalatérské a kolářské práce, případně i elektrikařské práce. Zisk, který je dvojnásobně

Zdravotní středisko

provozovny přidávají pracovnímu vybavení, je vidět z následující tabulky (platí pro rok 1969):

PROVOZOVNA :	ZISK (odhad do rozpočtu) MNV	Poznámka
zahradnictví :	43.200,- Kčs	příjem : 194.800,- úhrady : 121.600,-
autoopravna :	2.800,-	Zkráceno polyhedra materiálu a malých dílců ve skladu
kadeřnictví :	2.900,-	
švadlena :	350,-	
elektroinstalace :	150,-	
instalatér, opravy :	450,-	
ostatní :	zauvedbátelův hlavní práce pro MNV	
autodoprava :	3.500,-	
motorobot (řeza) :	900,-	hlavní práce pro MNV na koupališti a pod.; to se neprojevuje v zisku nah. úboru

MNV vlastní na skladu auto (uváděno již v dřívějších zařuzamech) - pro služby občanům; poplatek činí 8 Kčs za 1 hodinu a 1,50 Kčs za 1 kw. Dále vlastní frézku, mléčáku malty a lešeni

(poplatek 5 Kč za 1 den půjčený).

Celkový obrát a hospodářství provozovny
v letech 1966-69 da'vají tato čísla:

ROK	ODVOD do rozpočtu MNV v tisíci Kč	ZŮSTATEK do dalšího roku
1966	50,-	34,-
1967	64,-	33,5
1968	51,-	41,4
1969	75,-	45,9

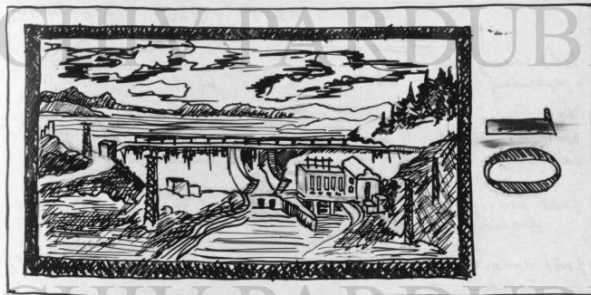

Paui Palášková
v provozovně
zahradnictví.

3.4. Pošta a sportklub.

Vedoucí místní pošty je M. Provančíková
z Bělé (č. 13) a to již od 27. 3. 1960, kdy odešel do
úvodu Jan Novák. Pošta je umístěna v dosavadní ku-
pě sportklubu, v čp. 10, neboť ul. agenda sport-
klubu byla již dříve (č. 1495) převzata poštou.

Na poště je mimo vedoucí ještě telefonistka
(nepřímý zaměstnanec) a tři doručovatelé (z Bělé
p. Ptáček, A. Pilora, porádají Z. Chodorová (roz. Fanelová)).

Obvod pošty má celkem 9 obcí a je rozde-
len s ohledem na počet doručovatelů na 3 úseky:
1. úsek zahrnuje Bělou a Vyšehradice, 2. úsek Klášterec
3. úsek zahrnuje Bělou a Vyšehradice, 2. úsek Klášterec.

Obvod
pošty

nu, Buchovku a Katiňku, J. učky pak Kárala, Kasalický, Pravy a Paleč.

Od r. 1957 přijíma' pošta také' sa'zenky Sportky a Sažky. Mimoto v r. 1960 (současne se zrušením okresu v Pálcovci) byla pošta přidělena i postovní novinnová' služba, t. j. přijíma' ní objednávek s vyjádřením číselnic (mimo okresních a zahraničních časopisů) a vybrání předplatitelů. Od 1. července 1970 se působnost pošty rozšířila i o prodej knih. Rozsah činnosti charakterizuje nákoruě tabulka.

	1964	1965	1966	1967	1968
Počet prodejních a doporučených zápisů	68.406	71.413	63.398		
Počet doporučených zápisů	4.960	3.570	4.939	} % 932 } 60.329 *	
Počet prodejních balíčků	1.961	1.777	1.902	1.807	1.708
Počet dodávaných balíčků	1.955	1.879	2.045	2.030	2.071
Počet vyřazených důchodů	436	420	480	495	488

*) Míra počtů oproti předcházejícímu letu byl způsoben hlavně pracovní situací!

Od r. 1965 bylo také zavedeno 1.20. spojení inkaso (zahrnuje i poplatky za elektrinu, roaklas a televizi).

Vhlady

Vhlady ve spořitelně činily v r. 1967 2,635.819,- Kčs na 2% úrok a 522.673,- Kčs na 3% úrok. V roce 1968 to bylo 2,946.000,- Kčs a 663.127,- Kčs. Na výkerných vkladních knížkách (673 knížek) byla uložena celková částka 2,049.912,- Kčs.

4. Zemědělství v obci.

4.1. Jednotlivé zemědělské družstvo.

Pro období let 1965-1970 jsou charakteristické:

že tyto změny:

a) Vytvořením dostatečně velké zájmové cího fondu (viz str. 91) umožnilo vyplacení první pracovní jednotky během celého roku a tedy přechod družstva na vyšší formu hospodářství - a to od počátku r. 1965;

b) od r. 1964 byla zrušena soustava účetnictví;

c) postupně vyhodněni přeapbladu pro spojení s některým dalším družstvem tak,

že se již v r. 1970 vrací k spojení s Bukovinou a Kasalovicemi a vytvoření silného komplexu, zaměřeného především na živočišnou výrobu.

To nám nepopírá svědčí o tom, že družstvo v naší obci prosperuje.

Rozloha půdy družstva je už nastalena.

Rozloha
půdy

V r. 1965 to bylo 235 ha zemědělské půdy (z toho 110 ha orné), v r. 1966 pak 237 ha zemědělské,

z toho 210 ha orné půdy; k tomu patří ještě 12 ha zahuménkové půdy. V r. 1970 je to v podstatě stejné: 239 ha zemědělské, z toho 213 ha orné půdy a k tomu opět 12 ha zahuménků (z toho 9 ha orné půdy).

Počet družstevníků v r. 1965 byl 46.

Z celkové rozlohy půdy lze vypočítat, že na jednoho družstevníka připadá 5,2 ha zemědělské půdy.

Věkové složení však stále není příznivé, to ukazuje tabulka:

ROK 1965:	věk:	počet družstevníků:
	do 25 let	1
	25-45 let	12
	45-60 let	14
	nad 60 let	16 *
		<hr/> 46 celkem

* z toho bylo 12 důchodců.

V dalších letech se situace přece jen trochu

členů
zlepšila, přistoupilo několik nových členů a co
základna

hlavní, mětilo se i několik mládevců po absol-
nování zemědělské školy. Změny v čleňst-
pou stručně shrnuty zde:

Va. Kovář r. 1964 přistoupila do družstva M. Hladová,
roz. Macháková (* 1925) (16. 10. 1964)

V r. 1965 přistoupili: M. Krubá (* 1923) č. 60 (13. 7. 1965)
L. Housková (* 1930) č. 23 (11. 6.)
J. Petišky ml. (11. 6.)
Jan Liniček ml. (* 1948) č. 6 (11. 6.)

V r. 1966 přistoupili: M. Kocouřková (* 1907) č. 61 (11. 4.)
J. Chalouš (* 1902) č. 50 (15. 4.)

V r. 1967 přibyl jen Lad. Kuoniček (* 1940) č. 46 (13. 10.)

V r. 1968 přistoupil Jiří Hrástský (* 1941) voleč 33 (1. 3.)
Marta Kuoničková (* 1950) č. 46 (20. 12.)

V r. 1970 konečně
Jo. Jiráček (* 1921) č. 23 (10. 1.)
M. Jiráčková (* 1926) " (10. 1.)
Z. Jiráčková (* 1973) " (10. 1.)
M. Komolická (* 1948) č. 90 (4. 4.)

Členové, kteří z družstva odešli:

V r. 1966 - M. Pícková (odstěhovala se z obce),

V r. 1967 - M. Pořvová (* 25. 2. 1967),
č. 9

F. Válek, č. 73,

V r. 1968 - F. Petišky (* 13. 8. 1968),

L. Kuoniček (* 1946),

V r. 1970 - F. Fiala (* 1945).

V r. 1970 byl celkový počet členů 56, přičemž

některé povrstvení bylo: 8 do 25 let, 7 do 45 let,
13 do 60 let, 28 nad 60 let. Z tohoto celkového

počtu 56 družstevníků je 21 důchodců (17 jich ještě
pracuje), z ostatních družstevníků pracuje J. Peti-
šky jako předseda JZD v Bělohovici a F. Rejček ml.

(* 1946) v Okresním zemědělském sdružení v Pardubi-
cích. Mimo důchodců je tedy 23 pracovníků druž-
stva.

Předseda
družstva

K určitému omlazení došlo i v představen-
stvu družstva. Mám na mysli předsedu J. Hrástského
(* 1941) a agronoma V. Kuonička ml.. Lze předpoklá-
dat, že tyto lidi jsou průběžně v jedné a rozho-
dování, že mají bližší vztah k starším bydlům!

a kulturních podmíněk na vesnici a pod...
 To snad vypráví i trochu menší praktické zkušenosti ze zemědělství, které zase mají v sobě více starší usedlí zemědělci. To se se jisto činně ukládá. Složeni představenstva:

Rok	1965	1966	1967	1968	1969	1970
předseda	F. Kuoničková	J. Pětišky		→*)	J. Trávník	→
agronom	F. Rejlek	J. Havelka		F. Rejlek	J. Trávník	V. Kuoniček ml. →
zootechik	Jo. Pětišky	→		→	M. Lgručková	→
účetní	M. Mrůšková	M. Pauchartková				
skladník	Jana Šimíčková	→		→	Jana Šimíčková	J. Havelka →

*) J. Pětišky - poradi jako předseda JSD v Kolovráti.

Číslo plánované pracovní síly je vyřazeno:

Rok	1965	1966	1967	1968	1969	1970
DJ (7.20. norma)	20	22	22	27,50	27	27 kč

Tím postou i osměny družstevní kádr. Je třeba nutně uvěřit, že skutečná životní úroveň neroste

Pracovní jednotky

Zdaleka tak rychle, neboť řada výrobků spotřební.
ho zboží (nikoliv tedy potraviny) v průběhu let
také poněkud stoupla v ceně a také se pochopitelně
objevují i výrobky nové, dokonalejší a modernější
a proto i dražší.

Oproti letům 1960 - 1965, kdy družstvo
stavělo kravič, reorganizovalo stáje vata., jsou tato
leta již klidnější. V r. 1969 vyhotovila družstevna
(rada elektrická instalace) a tak byla rychle pou-
zuta nová (od požárního získalo družstvo 28 tisíc
Kčs), v témže roce se začala stavět i kůlna u
kravična (v hodnotě 276 tisíc Kčs) s ocelovou
nosnou konstrukcí.

V r. 1966 se zřítěla stáj v č. 31. Předtím
bylo, že strop, nad nímž bylo krmivo, se sesul
na žlaby, takže dobytek nebyl postřehen a mohl
být vyveden bez úrazu ven. Outeinová bylo stáje
budovy; zde byly staveny ještě z nepalenyých cihel,
t. zv., bačkor. V posledních letech (1963-70)
se staví u kravična velký přístavek pro hovězí
dobytek.

Posuávka:

V r. 1965 bylo provedeno přelodnocení
savadních investic a ceny byly sníženy u budov
- 86 tisíc Kčs, u staveb o 51 tisíc Kčs.

Stavy dobytka se již také mnoho nemě-
ní. Tak na př. v r. 1966 se družstevníci starali
o 190 kusů skotu (z toho bylo 92 krav), 238 pra-
sat (z toho 10 prasnic), o 1009 kusů drůbeže. Potvr-
zuji to starší zápisy (díl 4., str. 65). Klesá pouze
stao koní; ještě v r. 1962 vlastnilo družstvo
10 koní, bylo to v r. 1966 jen 4 kusy a v r. 1970
byli poslední 2 koně prodáni do JZD Kasalice.
V současné době je tedy družstvo úplně bez živých
koní; zato kovářských sil uvážněných v traktorech
stále přibývá (311 k.s.)

Obraz o rozsahu výroby dávají následující
čí tabulky:

Roční výroba (RV) v r.	v letech 1964	a 1966
pšenice	1.142 q	1.290 q
žito	306	389
ječmen	583	666
oves	443	238

Rozsah výroby

roky 1965 a 1966

lisťovní (pád)	23 q	-
řepa cukrovka	4.063 q	10.600 q
brambory	854	2.980
šlomy sušé	1.697	1.882
alouí	4.232	5.711
sest z luk	1.510	1.152
železnina	270	-
ovoce	69	-

Živočišná výroba (žV)

1965	1966
skot	212 (144)
prasata	267 (276)
drůbež	23 (19)
maso celkem	504 (439)
mléko (tis. litrů)	237 (209)
vejce (tis. ks)	131 (131)

Pohled na bránu.

Roční výroba

1967	1968	1969	1970	
šenice	1380/32,1	1583/36,7	1467/35,8	1456/27,5
řepa	340/24,6	418/29,8	216/19,6	295/24,6
brambory	430/24,7	838/38,9	1196/37,4	1259/33,6
sest	466/21,2	550/26,8	1349/24,7	256/26,9
šalva (šelva)	3508/61	4060/41	1607/-	2000/37,7
šalva (brana)	1674/31	2726/55	2154/-	1260/26,8
řepa cukrovka	11.211/448	12.368/475	6.324/252	9064/362
řepa brana	1.276/638	1.065/410	880/440	1.125/412
brambory	194/33	204/102	453/226	639/237
štatí	2.548/25	2.508/288	1.956/196	1.922/167

Živočišná výroba

1967	1968	1969	1970	
hovězí maso	180/0,54	166/0,50	191/0,58	178/0,53
šalva	30/-	52/-	57/-	36/-
špice maso	233/0,46	271/0,42	262/0,49	268/0,50
šalva (šalva)	40/17,8	63/17,3	57/16,2	78/17,2
drůbež (q)	18	18	13	82
mléko (tis. l/na štatí a sest)	242,5/7	224,3/6,5	222,1/6,7	226,3/7
vejce (tis. ks na štatí a sest)	141,9/215	126,3/208	166,9/205	188,7/200
ovčí šlva (kg)	-	23	52	70

V tabulkách jsou zachyceny i hektarové výnosy v rostlinné výrobě u jednotlivých plodin a užitkovost některých chovaných zvířat v živočišné výrobě.

Lze si všimnout značného poklesu ve výnosu cukrovky v letech 1969 a 70; v r. 1969 to byla nejmenší sklizeň řepy (jen o málo lepší než v r. 1962), patří s tímto značného sucha. Produkce a výnosy z brambor se však zvýšily. Napadně je zvýšení produkce drůbeže v r. 1970 (nová drůbežárna). V r. 1964-68 byl zaveden také chov ovcí.

Ač na některé tyto výjimky jsou výnosy v RV i užitkovost v ŽV celkem ustálené. Je také vidět, že se na neukoně rok 1968 (přes nesporu potíže, vyvolané situací na konci léta) neprojevil zhoršením výroby či poklesem pracovní morálky. Društvo od samého počátku hospodářsky ekonomicky a účelně řeší některé problémy. Upevňuje se vlastními silami a prací, bez nároků na státní podporu.

Náklady na zemědělskou výrobu i tráhy v odvětví

pro možnost porovnání s jinými lety.

Náklady v tis. Kčs	1965	1966
Průměrné náklady na RV	154	204
Průměrné náklady na ŽV	138	157
Všobecné náklady	307	311
Právní náklady	22	24
Kulturní výnosy	4	-
daně, úroky, pojistné	202	229
Převěnek	-	-
na sociální zabezpečení	62	76
rozděleno na fondy	251	198
Prémie členům	18	22
Průběžná odměna členům	543	630
celkové náklady:	1 698	1 851 tisíc Kčs
Příjmy v tis. Kčs	1965	1966
Výnosy z RV	513	584
výnosy z ŽV	1 105	1 188 *)
za práce a služby	24	28
náhrady od pojistovny	14	19
Prémie za vyřazení produkce od státu	25	12
úroky a j.	17	17
Celkem činí příjmy	1 698	1 851 tisíc Kčs

*) viz poznamku

^{4/} Rozvadka:

Růst hrady z záročné výroby lze dopřít pro další lta: 1327 (1964), 1343 (1965), 1392 (1966) a 1621,3 (v r. 1970); výnosy jsou opět v tisících Kčs.

Počet odpracovaných hodin byl v r. 1965 a 1966: 26,2 a 28,6 tisíc a počet hradek pracovníků členů 44 a 48.

Klasifikace
dovolená

Od r. 1968 vyplácí družstvo členům také placenou dovolenou. Do druhé doby to činilo početně v průměru 28,7 tis. Kčs. Práce v družstvu se tedy stala naprosto rovnocennou zaměstnáním v průmyslu svých zárodech a má již také všechny jejich výhody - první plat, prémie za splnění, placenou dovolenou atd. To nás bylo umozněno tím, že si družstvo cílevědomě buduje a udržuje dostatečně vysoké fondy. Výše jednotlivých fondů (rozdělení je podle nové ústavy, platí od r. 1967) ukazují tato tabulka:

Ústav fondů v tis. Kčs

	v roce		
	1968	1969	1970
fond výstavby	64,24	221,7	200,0
fond bytové výstavby	100,-	150,-	175,-
historický fond	1.478,-	1.533,-	1.563,-
kulturní a sociální fond	48,8	48,8	257,2
účetní fond	532,5	532,5	593,8
fond záložních prostředků	1.426,7	1.839,3	2.008,9

Z kulturního a sociálního fondu si družstvo hraje také zájezdy (divadla, kulturní památky, aj.), pořádání odborných přednášek, příspěvků na některé kulturní akce, pořádání společných a některých složkami národní fronty, příspěvků na místní lidovou knihovnu a pod. Z této položky se také vyplácí dovolené členů.

Potřeba brigádnické pomoci je stále menší; přichází v úvahu opravdu jen v obdobích, kdy obzvláště nepříznivé počasí vyžaduje rychlé záchrany. Podle vyplácených odměn činí stále pomoc brigádníkům měrně neco 5% (viz též zápisy v d. 4 na str. 68).

Zařizem chci ještě malot stavo majetku ležícího.

ho zamekci a stroji, které dva stroje vlastni:

kalové traktory - 8 ks - (a to od 20 do 65 k.s.)
 kombajny na obilí - 2 ks - (ZM 330 a sv. SK-4)
 nařkladu auto - 1 ks
 fekalnu cisterna - 1 ks
 traktorové zářevy jednovápravoé - 4 ks
 dvouvápravoé - 11 ks
 (z toho je 10 s rotačními)

elektromotory celkem - 43 ks

zářevy na nářadí

za traktor: pluhy - 4 ks
 pluh na podmitání - 1 ks
 brány - 8 souprav
 kultivatory - 2 ks
 plechy - 3 ks
 válece - 1 souprava
 sumpy - 2 ks

reči stroje - 4 ks (z toho 1 stroj na řepu)

řezáč brambor - 1 ks (čtyřválcový)

rozmetadla lupin - 1 ks a mrvy (2 ks)

samovaa - 1 ks

žací lišty - 3 ks

šetrací lis - 1 ks

expoz/sklizeč - 1 ks

sklizací řezáček - 1 ks

výřavač brambor - 2 ks

sklizací brambor - 1 ks

sklizací řepy - 2 ks (dvořválcový)

ořezavač chrástu - 1 ks

výřavač řepy - 1 ks

nařkladač řepy - 1 ks

obrací (1 ks), pohřbovač (1 ks) a shrnovač
 píce (3 ks)

ventilatory na drosušen' píce - 2 ks

výřavač píce - 2 ks

nařkladač - 2 ks

mlatička - 2 ks

čistička obilí - 1 ks

sušárna na obilí - 1 ks

Patrué se muselmu študri bude adát, že zde

mlitna řabalky, šivelu' řclaj a patrué i tento

poslední soupis stroji vodním zřeteú, že se tím za-

řepy stárají suché a medáivné. Přesto si myslím,

že to zcela zřeteú neu; išla konec koncu umožnu-

ř' srouduvat s dřivejšími či pozdějšími lety, a obra-

žaji píce výsledky práce lidí a jejich úsilí. Jem

si ovšem nedom doho, že zde chybí vyřáču' řádných

mlalostí včetně konkrétních osob, které ři tom

řetují; tedy to, co by zachytilo vřaly mezi lidmi

a řtuosféru jejich denní práce. To je ovšem téměř

mimo možnosti jediného člověka, zameřtuaného

na to ve zcela jiném oboru a mimo vše.

4.2. Soukromě hospodářící zemědělci.

Počet soukromě hospodářících zemědělců v naší obci byl v tomto období malý. Jdou to: J. Kadany, J. Hejpalník, Fr. Nováková, J. Čížek a E. Ryděl.

Rozlohy jejich půdy byly uvedeny již dříve (viz dle 4., str. 73); největší rozlohu půdy má J. Kadany.

5. Správa obce a společenské organizace.

Od poloviny roku 1964, kdy byly poslány volby do NV, je předsedou Č. Konec a tajemníkem J. Beranek (další údaje - viz d. 4, str. 29-30). Funkční období se odložením voleb z r. 1968 poněkud protáhlo; nové volby budou patrně až počátkem r. 1971.

Funkcionáři tohoto NV nastupovali s určitým konkrétním programem toho, čeho chtějí v obci dosáhnout. Byly tu především některé úkoly, které již předseda/zeptející NV nemohl dokončit - uzavření akce výstavby požární nádrže, vybudování dvou autobusových čekáren a generalní oprava místního rozhlasu. O tom byla již zmínka ve starších zápisech. Z nových a dlouhodobých úkolů tu zůstala otázka školy (úspěch o proa-

zem' stavy nové budovy pro školu do plánu ONV),
 problémy kolem nové prodejny a nového pohostinství,
 snaha o řešení bytových problémů v obci a koncezí
 zřízení koupaliště. To je pochopitelné jen rámcově
 naznačením hlavních úkolů, které před narozením
 výboru stály a kterých se jeho funkcionáři snaži-
 li co nejlépe zhostit.

Zámýšleli nás výsledky, jichž NV dosahl
 (viz kap. 3.1, str. 136-146), ukazují, že to, co
 bylo v jeho silách, to, co mohl v rámci své pe-
 vnosti prosadit, že opravdu splnil. Všechny zmi-
 něné věci, které předtím NV začal, byly skutečně
 hruď na počátku tohoto období dokončeny.
 O škole bude zmiňka dále v kap. 6.1. Tehdy
 byla opět odložena stavba nové budovy, bylo
 dosaženo povolení a financování poměrně velké
 opravy a rozšíření staré školní budovy. Více
 asi skutečně nebylo možné dosáhnout. Rozví-
 o problémech kolem nové prodejny a pohostinství
 jsem se již zmínil v kap. 3.1. Jejich řešení zatím
 stále vidíme na definitivním projektu nové síhvi

a tím i na konečné formě výhledového plánu obce.
 Ale tato není v moci místního národního výboru.
 Funkcionáři MNV mohou jen urgovat výšší orgány
 a žádat urychleně jejich rozhodnutí. Poslední
 služba, na niž mělo dojít k rozhodnutí se kon-
 la počátkem května 1970 na ONV v Pardubicích.

Žádost o odhruď dopravy ONV se však ani tehdy
 nedokázali s projektantem o trase nové silnice
 domluvit. Na stručnou a přímou výjavu k urychle-
 ní rozhodnutí, kterou jsem nás MNV zaslal konem
 července, a po několika kere telefonické urgenci
 přišla konce srpna odpověď, že „stanoviško
 KVV se vypracovává“ a v nejbližší době bude
 vydáno. Tedy zcela konkrétní odpověď! Jenže
 ono se to má vypracovávat takhle několik let.

Otázka bytové výstavby v obci závisí
 především na zemědělském družstvu. Tehdy to
 zatím nebylo, vzrušením to, že by v budoucnu
 nebyla naděje.

Vybudování nové vodní příhranu mádrže byla
 vytvořena hodnota ve výši cca 150 tis. Kč; čekány

Problémy
se silnicí

hodnoty
v akci Z

představují hodnotu 12 a 6 tis. Kčs. Hodnota koupaliště je zatím asi nejvyšší z toho, co bylo v obcích „Z“ vytvořeno. A přitom zejména tedy nelze přiblížit jiu k hodnotě financí, ale přitom k hodnotě, jakou koupaliště má a bude mít pro děti a mládež, pro školní i pro volné celí obce. Alec nem' jisté ukázaná: náklady v jednotlivých letech ukazují tabulka:

ROK	Náklady celkem (tis. Kčs)	Náklady (tis. Kčs) za materiál	Náklady (tis. Kčs) za dopravu	Náklady (tis. Kčs) za odměny	Náklady (tis. Kčs) za údržbové práce
1965	2,6	-	-	-	-
1966	43,8	38,9	8,7	0,6	-
1967	92,2	41,4	8,0	16,1	21,8
1968	54,1	24,9	8,0	18,3	1,1
1969	97,3	43,2	1,5	48,7	2,0
Součet:	296,1	144,6	26,2	84,0	24,9
do 31. 7. 1970	62,7	33,6	2,4	22,2	0,96

Položky ve sloupci odměn varují; zpočátku byli totiž odměňováni jiu ti brigádníci, kteří ospraco-

váli přes 10 hodin, později ničelni. Vyšě odměn byla od 5 do 10 Kčs za hodinu podle druhu a namahavosti práce. Je neformé, že financí odměna je jistou pobídkou a že bez ní by takové rozsáhlé práce asi skončily nedarem. J tak se však obrul pracovníci omezil na pár stálých občanů, kteří z počátku, tedy ve jisté ani takak nemoblo odměnot, tvořile jádro pracovní skupiny. Z nejvýrobnějších a nejpoctivějších pracovníků přifoučime především organizátory - členy MNV - a to hlavně P. Fteřánka, Č. Korubka a J. Beránka, dále V. Běla-la ml., J. Lejhora, V. Faraňka, F. Vořáha, V. Mar-ka, B. Mar-ka, Jar. Nováka a další. Nelze vyjmenovat všechny, i těch, na něž jsem zapoměl, patří dik obce za jich práci i čas. Na dokončovacích pracích (starba kabín)

se podíl i mládež (Lejhorovi, Liničovi, Audisovi, Mar-

koví a další), což je zvláště radostné.

V zápisech z r. 1959 je uvedeno také sešera
 hospodářství
 NV skladby rozpočtu MNV. Protože to může být jedinou
 zajímavou a poučnou, uvádím to i pro tuto období
 a to na př. pro rok 1969.

Příjmy v hospodářství MNV jsou tyto (v Kčs):

	ROZPOČET.	SKUTEČNOST.
1) daně z příjmů obyvatel	300,-	530,-
2) zemědělská daň	14.000,-	8.960,-
3) domovní daň	10.000,-	11.001,-
4) příjmy ze správních poplatků	2.000,-	2.935,-
5) příjmy z činnosti rozpočtových organizací:		
a) rodinné hospodářství	-	59,-
b) školství (poplatky na učební desky)	29.000,-	31.278,10
c) místní hospodářství (poplatky za majetek provozující jednotou, nájemné z bytů, poplatky za mládež školou...)	8.000,-	8.346,-
6) dotace z rozpočtu ONV (hlavně na školu)	270.400,-	270.400,-
7) nerozpočtované příjmy, úrčeno pro fond rezerv	-	57.370,80
8) převod z fondu rezerv (získaných z před. roku)	106.600,-	106.615,85
Příjmy celkem:	440.300,-	540.054,75

*) Poznámka: Bez zůstatku z předchozího roku je příjem 333.700,- Kčs.

Stočené výdaje, skutečné náklady (v Kčs):

1) rodinné hospodářství (údržba a opravy)	110,-
2) stavebnictví (investice) - náklady z	97.331,-
3) doprava	299,-
4) místní správa (NV, CO, škola pro obě záležitosti, požárníci...)	4.425,-
5) místní hospodářství (bytová péče, osvětlení, údržba krbů, topná...)	17.908,-
6) školství (poplatky za potřeby, jídelna, poplatky za užívání školovny **...)	30.822,-
7) kultura a informace (oprava rozhlasu, knihovna, ...)	2.401,-
8) sociální zabezpečení (příspěvek na vánoce k nejmenším důchodcům)	1.937,-
9) místní správa	3.829,-
Celkové výdaje:	219.061,-

**) Poznámka: Po opravě školovny je roční poplatek za užívání školovny 2.500,- Kčs (včetně otopu). Za r. 1967 činil 1000,- Kčs, neboť více jak 1/2 roku byla školovna v důsledku opravy neuvolněna.

Oproti rozpočtovaným výdajům (výdaje a příjmy v rozpočtu musí být stejné) jsou skutečné výdaje v r. 1969 nižší. To proto, že tu byla dotace

na generalní opravu budovy školy a ta se v uvedeném roce neprovedla (až v letovním roce 1970).

Plánuje náklady vešmi asi 470 tis. Kčs.

Rozpočet tedy zatím není překročen přesto, že ceny stavebnin v poslední době lezele značně vzrostly (až o 50%). V plánu je i projekce (cena projektu koupaliště (5 tis. Kčs); skutečná hodnota projektu je ale menší. Po provedení prací se totiž ukázalo, že zakoupený projekt není nejúčinnějším řešením a proto se při vlastní stavbě dále postupovalo většinou odlišně. Konečně, bylo možno si to doplnit, protože vedoucí prací F. Pěšánek a také M. Běhal ml. jsou stavitel a těmto pracem rozumí.

Vzhledem k prodlouženému funkčnímu období bude současný NV schopem započítat díla také úspěšně ukončit.

Komise NV

Při NV pracuje rada komise; její sídlo včít je na str. 30. Za nejaktivnější a také nejúspěšnější lze považovat právě stavební komisi, vedoucí F. Pěšánkem. Komise se scházela pravidelně,

měla a má stále spoustu problémů (organizace nále brigády, zajištění materiálů a stavebnin, což není v dnešní době naprosto lehký úkol a pod.);

ale i díky a konkrétní výsledky. Velkou dobrou práci také kulturní a školská komise, řízená Z. Zemanem. Zemědělská komise od r. 1968 není, původně se ale, že bude opět zřízena. V této souvislosti se zmíním i o vztahu NV a JZD. Druhý den kontroly (jak to bylo požadováno v období let kolem 1963-64) v JZD již odpadly, rovněž tak i dispečinková služba a do té doby se v tomto období neprovozovala. Doumívám se, že je to tak správně. Funkce předsedy i tajemníka nár. výboru zastávají lidé s plným pracovním úvazkem v zaměstnání, zastávají ji tedy jen po večerech ve svém volném čase. V tom případě není takový denní kontrolní styl s JZD ani možný. Místní JZD velkou podporuje ve své odborné zemědělské problematice a staci jeho funkcionáři sami.

Věstaň
MNV-JZD

Při MNV pracuje také Starosta pro občanské záležitosti (řešený matricářem K. Rašínem). O druhu

činnosti
SOZ

Takto práce bylo psáno již v dřívějších zápisech.
 V r. 1968 bylo na př. uvítáno 6 novorozenců,
 občanské příkazy (v 15 ti letech) obdrželo 44
 žáků místní devítileté školy. Byly uzavřeny 4 sňat-
 ky. V následujícím roce bylo přivítáno 7 dětí,
 občanské příkazy byly předány 40 žákům ZŠ
 a sňatků bylo 5. Od r. 1969, kdy se začalo
 s opravou radnice v Bohdaneč, jsou odtud
 přebírány sňatky naší obcí (bezplatně pomocí
 našeho NV bohdanečského). Vedle obcí stěží
 novorozenců, předávání občanských příkazů mlá-
 deži, obstarává sbor pro občanské záležitosti
 také zaslání kondolencei soustavně a blahopře-
 ní k narozeninám osobám starším 60ti let
 a podílí se na příjích obcí v obci. Pro pro-
 pagaci činnosti SOZ byla asi před 2 lety objedná-
 na škrínka ve Věži, dosud však není hotová.
 K národnímu výboru patří i osvětová
 beseda, jejíž předsedou je ředitel školy A. Kudýn.
 Součástí je i řada kulturní a osvětové činnosti slo-
 žek a organizací v obci.

Osvětová
beseda

Činnost NV byla hladce oceněna v květnu
 r. 1970 na slavnostním střediním zasedání MNV,
 předsedou 25. výboru osvobozené republiky a výboru
 národního výboru. Při této příležitosti by-
 la předána vyznamenání za zásluhy v oblasti
 veřejné činnosti a to J. Beráňkovi, J. Raínkovi
 a J. Těšklíkovi.
 Předsedou místního skupiny KSČ je to Z. Volejm-
 kovi jeho bratr L. Volejmík. Ke změně došlo v době,
 kdy Z. Volejmík začal s úpravou a rozšiřováním své-
 ho domu (r. 1967) a nemohl by tedy již návrat
 k této národní funkci předsedy.
 K čile výboru žen, který je stále aktivní slož-
 kou národní fronty, byla od r. 1964 A. Polová, r. r.
 1966-67 M. Valabková, později Kmoníčková. Členkou
 (ČSČK) vedl paní Liníčková ml. Mladší je sou-
 středěna hlavně kolem Golala, Lozarmu a ne fotba-
 lemi odděle. ČSM od r. 1968 není, pozdější
 organizace Juvena u nás ustavena nebyla.
 Výbor žen byl pro svoji iniciativní práci
 vždy oceněn. V každém roce by bylo možné vyjmenovat

Ocenění
činnosti
národního výboru

Výbor
žen

několik jejich hodnotných akcí, jinou namátkou připomínáme oslavu MDŽ, účastí na osvětlování, každoroční výstavě v obci, vysazení stromků k výročí 50. let republiky (r. 1968) a pod. Také národní výbor mnohokrát veřejně ocenil práci žen a často je kladal za příklad mužům.

Činnosti Svazarmu (předsedou je stále H. Kolář) je nutné zvýšovat především dále již tradiční motocyklové závody (do stavu 50 cm³). Trat v bývalé cihelně je příhodná a motoristický oddíl. Lze s úspěchem organizovat Svazarmu je prosadit do naší obce závody i pro motocykly vyššího obsahu (do 150 cm³). To by ovšem znamenalo nutně trat rozšířit. Vedle motoristického je tu ještě střelecký kroužek. Svazarm organizoval také cvičení cvičení obrany (CO); toto cvičení bylo zhodnoceno výjimečně organizací jako jedno z nejlepších.

Velmi oceněna je i práce mužského požárního oddílu. Jejich předsedou je J. Vatašák a členové, kteří skutečně pracují a jede k požárům, jsou: F. Váňha (technik), M. Novák, J. Novák, H. Mach, J. Vondrák

F. Mach a L. Čihák. V posledním roce získali novou výkonnou střelku s motorem Super Oceania. Že k práci družstva přispěla hodnocena i výjimečná orgánů, svědčí i to, že F. Váňhovi bylo při příležitosti oslav 25. výročí osvobození (v květnu 1970) uděleno vyznamenání za zásluhy v oblasti veřejné činnosti. Ž požáru, k nimž v posledních letech bylo nutné vzpomínat vyhořel domek Plochačova v obci v Kabině (v r. 1968) a požár lesa podle silnice k Kabině Mlý (v červnu r. 1969). Požár v Kabině se zpořoval jako první brigádníci při práci na koupališti. Při vlastní likvidaci požáru pak z řady jingeli zůstali jedni požárníci z naší obce. Požár lesa vznikl z nehlédavého ohně a byl poměrně požárníky naší obce úspěšně lokalizován a uhašen. V roce 1969 (1. 10. v 5 hod. ráno) to byl ještě požár dřevobrány našeho JZD.

6. Kulturní život.

6.1. Škola:

Základní devítiletou školu v naší obci navštěvovalo v r. 1967/68 celkem 314 žáků. V dalších letech se projevuje dosti výrazný pokles v počtu žáků a ani výhledy do budoucna nejsou pro tuto školu lepší. Ukazuje to tabulka:

Rok	1967-8	1968-9	1969-70
chlapci:	153	145	138
dívky:	161	153	140
žáků celkem:	314	298	278

Rok	1970-1	1971-2	1972-3	1973-4	1974-5
žáků celkem (předbíhání)	255	237	241	231	230

Odkud počtu žáků pro následujících 5 let (podle informací ředitelky školy) ukazují tedy směřem ke mírnému stažení a tedy i mírnému počtu tříd (v r. 1974-5 by patrně stačilo jen 8 tříd). To ovšem není v současné situaci pro obec výhodné. Národní výbor již mnoho let totiž pronáší u okresních orgánů výstavbu nové školy. Opět se jim podařilo dostat výstavbu do plánu a v roce 1973-4. Okresní národní výbor tedy s výstavbou nové školy u nás zatím počítá a to v hodnotě asi 19 mil. Kčs. Národním výboru se dokonce

Oprava školy (1970)

podařilo započít v plánu i stavbu kapacitní a to se pramenných staveb. Ale bylo-li to být opravdu nutné

(pro něch těch dosavadních zkušenostech), to asi mnoho není. Doba tří let je dlouhá a zrušit se máš opravdu mnoho. Můžeš stavby začít v dalších letech mohou být jednou i argumentem proti stavbě nové školy budovy. A přece by se takto uvažovat nemělo. Je třeba posoudit trochu i nenkovou (mluví se o tom již přes 20 let) a vytvořit tam aspoň trochu lepší životní podmínky a prostředí. Jen tak bude možné na nenkově udržet lidi, zejména mladé lidi.

Je pravda, že se v posledních letech investovala určitá část i do naší školy, ale to jen proto, že situace byla výloze havarijní. Tak v r. 1956 byla opravena střecha, porušena nová fasáda a provedena výměna oken a přístavba kabinetů. V r. 1963 to byly opravy střechy (po požáru byla část zničena) a z nejhorší byla opravena soc. zařízení. Zoufalá situace v minulých letech (a opět odložení výstavby nové školy) přiměla koněně vyšší orgány, aby pomohly a finančně valy opravu a zejména stavbu nové soc. zařízení (poslední náklady ve výši 450 tis. Kčs). K tomu došlo až letos dne 15. 4. 1970 započal Stanislav Podmíl Holý,

Opravy školy

zabral velkou, pomalu o přístavbu, v níž mají být tělocvična, dílny, skladové prostory, kotelna a dřevo. Práce ovšem letos ukončeny nebudou (viz flografie na str. 189 a 193). Ředitel školy A. Sedláčák usiluje ještě o posunutí přístavby a tím nad základním blokem sociálního zařízení. Lze mu k tomu přáť jen a jen štěstí.

Mnohemu vyvstane otázka, zda je účelné opravovat starou budovu, dokonce ji i přehrad rozšířovat, když a k tomu v tuto chvíli natěně - se má za 3 roky stát nová. Myslím, že to smysl nemá. Neustále odklad výstavby nové školy nejsou minou organizace obce, například postup nadřízených orgánů bude v sociálně je opravě nové předivěru a skepsi. Konečně i kdyby tu ná nová budova stála, což by nebylo splatěním pro starou budovu? Konečně by aspoň bylo místo pro občanskou knihovnu, třeba i čítárnu, místnost pro schůzky MNV, komitá a organizace, místnost pro klubovnu mladě, suad i síň pro kino a pod.

Kdyby se podarilo zlepšit prostředí školy, odstranit prostorové obtíže a tím i snížit složitě a pro děti ná-

roční souměrné vyučování, přestaly by jisti i terti
 žáci klesat. Neud' to totiž jen tím, že se rodí na
 nekoně méně dětí, ale i tím, že musai' rodiče dá-
 vají' přednost jiné škole a posílají' děti na př. do pře-
 louče. Patrně i pro řadu dětí z Čtyřet' by bylo vy-
 hodnější dojíždět do školy k nám než do Mělníka.
 A tak by vyřešení této školní záležitosti jiste vedlo
 nejen ke zvýšení počtu žáků, ale i k tomu, že by naš
 obec nebyla jen přechodným a nouzovým místem ob-
 děje a nových učitelů, zejm. učitelek.

Žáci ZDS
 podle
 obcí

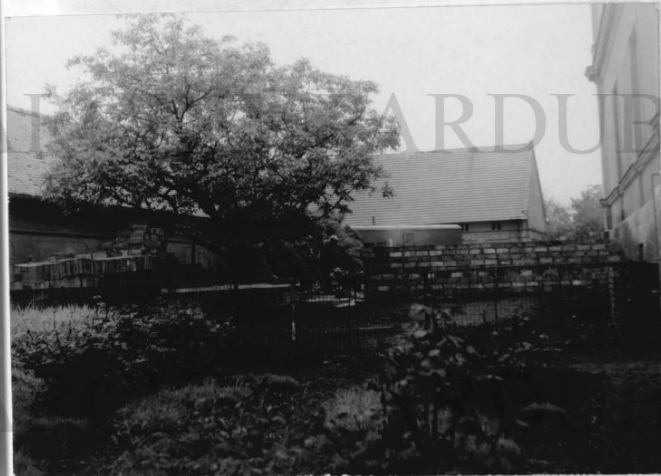
Zastoupení okolních obcí v zářnov ulazují tato

tabulka.

Říada :	142	3	4	5	6a	6b	7a	7b	8a	8b	9a	9b
Bělá	5	3	6	8	1	4	3	5	3	4	6	2
Bukovka	4	2	3	3	1	5	2	4	3	1	3	1
Hábrinka	7	4	5	8	6	5	9	2	5	3	3	2
Topčič					6	5		5	3	5	1	1
Záharovice					1			4		2		2
Výžehovice	7	4	4	10	4		2	2	5	1	4	
Valce				2	5		4	1	3	4	5	3
Kasalice	1	4	1	1		3	3	1	2	4	1	3
Dobruška							2	1		1	5	7

Tabulka platí pro školní rok 1968-69; celkový počet
 žáků byl 298.

V roce 1967-68 byl celkový počet žáků 314;
 z toho bylo z Bělé 60, z Bukovky 35, z Hábrinky 67,
 Topčič 27, z Záharovic 11, Výžehovic 44, z Valce 30,
 z Kasalce 9, Kasalčák 13, Prav 5 a z Dobrušky 13.

Oprava školy v r. 1970,
 pohled ze silnice.

Pokud jde o učitelství, nemá smysl
 vyjmenovávat všechny učitele ani učitelky v učitelstevní
 sborní. Ty jsou totiž tak časté, že každým rokem
 přichází několik nových učitelů, resp. učitelek,

a několika jich začali. Protože jde prakticky vyhradit učitelky o učitelky, odchází často i v průběhu školního roku na mateřskou dovolenou; zastupují ji pak většinou starší učitelé - důchodci. Podrobně tyto změny zachytila škola kronika. Zde poutavě uvést, že stálými učitelky jsou jen ty, které bydlí v blízkosti obce, nebo přímo v ní. Jsou to: ředitelka A. Kadyná, Z. Kutynová, J. Koopková (z Bělé), M. Hlastová (Habřinka), J. Humrová (Bohdaneč) a až do letošního roku i M. Jenková (Habřina Pěč). Ostatní dojíždějí většinou z Pardubic a pochopitelně si po přechodu a krátkém přístrojení na nové (tedy na se u nás) školení místo v lépe vybavené a modernější škole ve městě. Přimotají jim odpadnou i problémy s dojížděním.

Alce školy

Alce, které škola pořádá, souvisí s jejím výchovným programem. Jde především o návštěvy divadla (VČD) a k ní, vlastně dvě exkurse (do Olšavy), různé besedy a zájezdy, každoroční výlety pro vyšší třídy (sev. Čechy, Brno a okolí, Olomouc a pod.), organizování lyžařského výcvikového kurzu pro 8. třídu. Škola se účastní i veřejné činnosti,

jde, především o různé výstavy při různých příležitostech (MDŽ, vítání občů, státní svátky a výročí).

Pomůcka organizace vedou učitelé (v nejmenších třídách tuto práci přebírali žáci 9. třídy) pomáhala při sběru brambor, organizovala sběr lečivých bylin, pomáhala i při výstavbě koupaliště tím, že vysázela listy v jeho okolí a pod.

V r. 1967-68 vycházelo 56 žáků, z toho 27 dívek; 7 jich odešlo na další studium (gymnasia, Ukromnická, Průmyslová škola), 11 jich odešlo do zemědělství, ostatní pak do učebních poměrů.

Vycházejí žáci

V dalším roce jich opět 56 žáků odešlo na studium 14, do pracovního poměru 6 a do učebních poměrů 36.

Zdravotní

Zdravotní stav žáků je dobrý. Neobtěžují se žádné slavné epidemie a nedošlo ani k žádným úrazům; v malé míře to byly několikrát jen spalničky a plané neštovice.

6.2. Místní lidová knihovna.

Správcem knihovny je stále bývalý ředitel školy
K. Račín. Pohár a bolet, nová děje v dřevěných zá-
pisích, neuvěřely a stále trvají. Mnozí si půjčují
mí jsou omezeny provozem školy. První s knihami

Ze závodů v bývalé škole, koncertu nové
muty (1969).

po umístění v učebně; tím ovšem lze jak sbírat
(provozovat) zámků záhy), tak i knihy (velká právní).

Průt skříní nelze zrušit a tak je nutné málo čtené
knihy stále vyřazovat.

V r. 1968 bylo v knihovně 2006 knih v ceně

22.141,- Kčs, koncem r. 1969 již 2069. Počet vy-
půjček poněkud klesl: v r. 1968 bylo půjčeno

868 svazků, čtenářů bylo 51; v r. 1969 bylo vy-
půjčeno 465 a čtenářů již 41. V tomto roce byl

počet vyjímek i čtenářů za posledních 36 let málokdy

málo, přestože v nových knihovně jsou občané pra-

vi celou informovaní na výněm skříně MNV u sto-

ly. Pravidelnou přívěnou tohoto polevu je jednak

úmrtnost starších lidí, kteří čtou poměrně hodně,

jednak celkový pokles počtu občanů obce. Mladí lidé

navíc mají i jiné možnosti vyjímání knih

(na svých pracovištích). Koncem jsou i jiné druhy zá-

havy, mnozí lidé si večery zkracují televízí a fod-

Ke stálým návštěvníkům patří samozřejmě i

žáci místní školy a studenti jiných škol, neboť

zde mají zájem knihy, učebny za povinnou školní

čtení.

7. Klimatické podmínky

v obci v letech 1966 - 1970.

Rok
1965

Do přívětivější a vesku slunnější podzimu r. 1965 přišlo chladnější počasí v listopadu. Na Martina 11. 11. se ochladilo až pod nulu (-3°C) a začal padat sníh. Chladnější počasí a sníh (v listopadu byla leckde ještě tráva na poli) vydrželo až do počátku prosince (teploty přes den -4 až -5°C , studený vítr). Jižte kolem 20. listopadu napadalo několik cm sněhu, ale pak se již střídaly oblačí se sněhem. Konec listopadu a prosince přináší totiž silnější vítr, protože se stále střídá sněhem, mokrym sněhem a deštěm. Teploty kolísají přes den kolem nuly. Na Václavův den napadl opět čerstvý sníh, drsný den na táh. Kolem Silvestra a Nového roku to bylo stejné. Mokry sníh pak umrzl; teploty v noci byly asi -4°C .

- 199 -

Leden r. 1966 byl chladný (teploty průměrně -10°C , výjimečně až -15°C), výjimkou byla krátká oblačí 20. ledna, proala dva dny. Teprve 28. ledna vstoupila teplota ve dne na $+10^{\circ}\text{C}$ a sníh v několika dnech prakticky zmizel.

Rok
1966

Dobré počasí v tomto období není nikdy průměrné; sněhová náledí, které stížíje silnější opravu - 31. ledna měly ramí auto busy na Pardubice hodiť nové zpoždění.

Únor byl poměrně teplý a slunný; první únorové dny připomínaly zcela jaro. Občasův lijáček byl vytržen v polovině února mokrým sněhem. Druhá polovina měsíce byla opět teplá; v neděli 20. 2. bylo přes den na slunci až 25°C , večer byly taly a úli, pak hlas hlávil, že se objírají první ptactvo a že tedy začíná jaro. Kolem 12. března se však objvílo trochu sněhu (teplota -4°C), ale od 17. 3. se opět tepleji (nad 0°C).

Jaro je celkově pěkné a slunné, jen v občasův dští; - duben: teploty zpočátku kolem 20°C , od 10. 4. až $25-28^{\circ}\text{C}$, květen: teploty až 30°C ,

pr., zmrzlých 10 až 20°C s dostatečnými přehánkami. To koliv přimo na Medarda napadlo, je kouce června chladnější a deštivý. 26. června t. j. spout se opět koualy zařody motykli a obahu do 50 cm³ za obtojného počau'.

Červene mu' pro zavědila přizniny'.

Byly to jednak prudké lijáky které 5. 7. způsobily značné škody (viz vyšší část z druhé práce na str. 201), jednak spousty vod v poliích a pak téměř každodenní přehánky, které ztěžovaly práci na poliích. A tak zni v tomto roce byly

obřízue' a nahroue'. Teprve koue spua a zari se zlepšil, a tak aspoň sbliveto brambor probíhala za suchého a studené uho počau'. Vyjímkou bylo

Přírodní pohroma

V úterý po 17. hodině se nad jihozápadní částí našeho okresu přehnala bouře doprovázená orkánem. Vitr dosahoval rychlosti 145 km/hod. a spadlo asi 30 mm srážek, tj. 36 litrů vody na 1 m². Oblast bouřky zasáhla svým okrajem i Pardubice, kde byly vyvráceny stromy, hodně vytopených bytů je hlášeno z Polabí. Na Vlasatce bylo poškozeno 26, a na Dukle 32 střech. Bytové podnik v Pardubicích operativně zorganizoval schopné pracovníky, dal jim k dispozici auto s materiálem a druhý den již byly mnohé střechy opraveny. Prudký déšť doprovázený kroupami (v průměru asi dvoucentimetrovými) poškodil i část úrody na polích, především ječmeny. Největší škody byly způsobeny v Chotčicích, Elpoticích, Litosticích a Barčově. Přesné vyčíslení škody na odhadované ploše 2.500 ha bude známo v nejbližších dnech. (Dm-)

suad jen 13. zdn', kdy byla prudka' bouřka a liják. Teprve v druchet polovně přijna se ochladilo (až k nule)

a silue' pětry (časte' poruchy v dodávce el. proudu), vllike' počasi' ozuamovaly sbliveta' se zimou. Suha se objvil několikrát v 2. pol. listopadu, ale kdy během 1-2 dnů roztal (teploty kolem nuly).

Tento stav trval prakticky do počátku ledna 1967 - střídavě mokry' suh' a deště, přišlo jisté na Morav' rok. Celkem mruva' zima začala 4. ledna, kdy napadlo větší množství sněhu (teploty -3°C, vyjímecie -12°C, přes den i nad nulou), a trvala asi do pol. února. Po do. 2. stouply teploty nad nulu a objerije se dešť a vítr. 23. 2. řádila silua' bouře (obfokalo se)

Rok 1967

a padaly kroupy. Výsledkem byly četné vytrácení a polámaní obiliny. Vše zprávo vzhledem dosahoval vlny rychlosti 120-200 km/hod.. Ale již 25. 2. je slunný a teplý den (+15°C) a také se objeví déšť, aby půla'kaly járo cvrkáním kulicák. Velikonoce připadly na 26. a 27. března a byly teplé a slunné. A také bylo járo celkem příjemné a teplé až na výkyv kolem 18. dubna, kdy teplota poklesla na 2°C o posledně, resp. 0°C podno.

Ze závodů v červnu 1968 - dvěma počasí slátný tuzem.

Červen byl hlavně od poloviny spíše chladný a deštivý. Za to červenec byl suchý a horlý.

První počátkem srpna se objevily občasně přeháňky, spojené s ochlazením (teploty kolem 14°C). Konec srpna a první polovina září však byla opět tepla. Trvalější dešť (celý týden) se objevil až v druhé polovině září. Podzim byl přeháňavý, teplý a slunný až do listopadu. Od začátku listopadu se však ochladilo, počasí bylo syčravé (mlhy), občas dešť, teploty v noci někdy až -3°C. Na samý konec listopadu napadl na jediný den sníh. Mokřý sníh pak padal i počátkem prosince. Od poloviny prosince se už počasí uklidnilo a přestaly být situace větrné a sněho se prakticky do 23. 12. udržel (teploty -2 až -4°C). Druhá předvánoční deň nastala oblova a nový sníh napadl až 28. prosince.

Krátká zima z konce r. 1967 trvala až do poloviny ledna 1968. (teploty -10 až -15°C).

Rok
1968

15. ledna vymrzla teplota nad nulou a nastala první oblova, některé dny byla teplota až 20°C. Kolem 22. ledna nově sněžilo, občas s deštěm, teploty kolem nuly. Poměrně hodně mo-

veliké sněžení napadlo 27. ledna (přes noc velmi
zavěje); druhý den bylo ale opět tepleji a padal
sněh s deštěm. Kolem 26. února poklesla teple-
ta na -6 až -10°C a to opět ani na tři dny po
němž následuje oteplení. Druhý týden v březnu
se na několik dní opět objevil sněh (již po čtvrté).
Druhá polovina března byla již teplejší (sněžení
nad mlou), netruhá a deštivá. Konec března
se polepšil, první jarní dny jsou teple a slunečně.
Duben byl chladnější, časté přeháňky; zni kvě-
ten nebyl příliš teplý. První konec června byl
teplejší. Záludnost a nestálost počasí v roce 1968
ukazuje i to, že začátek července byl horší (větrná,
v 2. polovině časté deštivé přeháňky a chladno
budily pocit podzimní. A tak se celkem pěkná
hroda na polích velmi špatně sklízela. Úroda
byla lepší. Zimě se projevilo četnými přeháňka-
mi. Až do počátku listopadu pale bylo slun-
nečně podzimní počasí. Sněh se objevil 16. listo-
padu po předchozím ochlazení počátkem měsíce
(teploty až -5°C); pak přišly silné deště (mimořádně

ni mokry' listopad). Po ochlazení až na -15°C
se objevil o Nánošick, nový sněh. Ještě počátkem
prosince byla na „váze“ na dolním kousku ob-
řepa, to proto, že řada cukrovarů vůbec neprac-
ovala (na Ji. Choltici) a v Pálovici, kam obvykle
přel, naši řepu „měli dostatečnou zásobu.
Systématický odvoz začal až 17. prosince, do Most-
ho, poky řepa zružela.

Počátkem roku 1969 byla mírná zima
(teploty kolem 0°C), sněh i přepočalou obševu dr-
až. V třetí až do poloviny února. Kolem 15. 2.
padal 3 dny intenzivně sněh a zvršily se vypo-
zavěje. Po 20. únoru byly teploty spíše mírné
nad mlou a to až do poloviny března. Druhou
polovinu března vyznačoval studený vítr, sucho-
ný poprask střídavě se suchem.

Zima 1968-69 nebyla sice hluboká, ale
poměrně dlouhá. Až koncem října klesaly teple-
ty pod nulu a tak bylo potřeba poměrně brzy
střít. Ale situace s uhlím byla velmi vážná.
Velká doprava uhlí, propovraly se i důsledky

Rok
1969

Situace
s uhlím.

nesprávného hospodářem s uhlími z drojí
z předcházejících let, spotřeba uhlí se jistě
zvýšila i v důsledku pobytu sov. vojsk u nás
od srpna 1968. A tak na to doplatili zejména
lidé, kteří si obvykle uhlí neobjednávali ma-
jednou. Situace byla akutnější velkou zla, za-
hývala se jí proto několikrát i vláda.

Důsledkem jí i průběžně evidence při vydávání
uhlí a omezení odběru (cca 20 g. na rodinu).

Od dubna bylo hezké počasí (v těli-
kovech přes den nad 20°C); po mírném ochla-
zení v druhé polovině dubna a po aprílovém
počasí přišla opět suchá a teplejší pol. květen
(20-30°C). Konec května, červen i začátek
července byl spíše chladný, větrný a deštivý.
Od 13. července nastalo pěkné počasí; teplota
až 20°C z rána a 35°C v poledne (při největší
teple za posledních 15 let). Půsta jí sněhová,
vypráhla, zapršelo teprve 30. července. Počátek
srpna byl opět teplej, po 10. 8. se ale ochladilo,
občas mírně pršelo, 28. 8. padaly krupy.

září bylo teplé a poměrně suché (málo deště).

Teplý a suchý byl i říjen a počátek listopadu.

Odvod řepy z "ráhy" začal 20. listopadu.

V tomto roce se zvláště silně projevil nedosta-
tek vody na dolním konci obce. Řada občanů
si vřizila vodu na zalévání zahrady či struky,
kteří se přišli kouřit a přecházi v měšičkách
potok do luk. Nedostatek vody ve studničkách
v této dolní části obce je kritický! To bude nutně
také jednou řešit a snad by to mohlo vést i ke
stavbě obecního vodovodu (až se ovšem ujasní
sítu se se silnicí), který by bylo možno patrně
napít z prameny, které jsou "na kopečku" a kte-
ré zatím nevyužitý vytékají přes vodní nádrž
do struky.

Zima v tomto roce začala skutkem
sněhovou. Po celkem teplejší a slunečném dnu
napadlo sněhovou (v noci z 25. na 26. listo-
padu 1969) velké množství sněhu. To samo-
řejmě vyvolalo velkou dopravu kalami, to,
hlavně se velkých místech, jako v Brac a pod.

Rok
1970

Zima
1969/70

Autobusy nejezdily, silnice nebyly posypany,
železniční doprava téměř úplně ustala.
Každý první vlak, který z Pardubic do Prahy
dojel, měl více jak půldeku zpoždění. Také
u nás stála dlouho dopoledne fronta aut
pod kopcem a čekala až bude povrch silnice
v lepší situaci.

A snůh se od té
dobu udržel po ce-
lou zimu.

Počátkem provin-
ce 1969 byly teploty
okolo -5°C

(v noci -10 až -15°C),
Zajímavá čísla!
(Zač. noviny 27.2.1969)

před vánocemi

blesky ještě mžle - ve dne -20°C, v noci -25°C.

O svátcích byla zima již mírnější, přes den
vystoupila teplota i na -3 až -5°C, začem
většinou mželo.

Již na počátku ledna 1970 polevila
zima ještě více (až +2°C), snůh nepovalil.

● Co stojí povodně

Povodně v letech 1954, 1958,
1960, 1963, 1966 a 1967 způso-
bily na slovenských tocích škody
za pět miliard korun. Nej-
větší škody napáchal Dunaj
r. 1965 - za tři miliardy. Dru-
hou největší byla povodeň na
Váhu r. 1960 se škodou za 322
mil. Kčs. Dunajská povodeň
z r. 1965 si vyžádala nasazení
47 800 civilních osob, 12 500 vo-
zů, 5600 nákladních aut, 380
autobusů, 236 traktorů, 114 bul-
dozérů, 87 obojživelníků, 22
vrtulníků aj.

Teprve později pomalu ubýval (občas přišlo)
a to až do 1. poloviny února, kdy se začla
dít (až -10°C) a opět padal nový snůh
(po 20.2. někdy i mokry). 6. března napadlo
přes noc velké množství sněhu. Autobusy za
celý den vůbec nejezdy; oba směry (přes Hradec) /
autobusy, vyjíždějí z Chlumce, skončí
v zdejším u Nového města. Ani trolejbusy
z Bolešovic nejezdily a tak se celý den trávili
lidé pesky do práce a zpět. Silnice na Píloně
přes Zábřeh byla úplně neprojízdná, horní
část přes Zábřeh byla patrně také lesem pra-
jízdná. Po 13. březnu nastala povolná ob-
laka. Koncem března byla stále ještě zima (0 až
+5°C), občas větr se mžkem. 28.3. bylo slyšet
hrom blesků.

Jaro si leto bylo celkem dobré, úroda je
zabírá slibná!

roč

1971-75

Zamyslet se nad uplynulými lety 1941-45
nemůžeme. Je to právě období celé pětiletky,
jež splnění je s napětím letos očekáváno.

Vechno nasvědčuje tomu, že bude splněna.
Víme totiž, vždyť pro každého z nás to při
svoji hmatatelné zlepšení životního prostředí
a úrovně.

Jkdyž se nám někdy zdá, že něco není,
že některé výrobky jsou nedostatkové, že ceny
některých nových výrobků jsou vysoké, že t. z.
nové výrobky znamenají morál pro některé
podniky je to cesta a možnost ke zvýšení
ceny a pod., nelze popřít, že každý z nás
si může své potřeby opatřit, že ceny základ-
ních potravin jsou pevné a nemění se a že
kvalita úrovně našeho života stále roste.

Rostou ovšem i naše požadavky,
na pí. na kulturu bydlení, cestování, možnosti
a prostředí nakupu, na prostředí v zaměstnání
a pod. Naš život se neustále mění a mění,

zjednodušují a přitom se stává vlastně i složitějším. V každé domácnosti je řada zařízení, strojů a přístrojů, které zjednodušují a usnadňují provoz rodiny (zjednodušují nutně práci, jiné umožňují zábavu, cestování, rekreaci a pod.). Na druhé straně však jejich množství vede často k obtížím a starostem s jejich opravami, se školením náhradních součástí atd. Životní důležitých výrobků se spíše zkracují, nelze počítat se zrychlení i jejich morální zastarání.

Technická společnost svým prudkým rozvojem naráží na nové dosud neznámé problémy. Počtemu nikdo málo let se stal problémem uchování zvířatelného životního prostředí celosvětovým. Jde o čistotu ovzduší, vod, moří, o uchování alespoň části přírody, které nutně potřebujeme jednak pro svoji vlastní regeneraci, jednak jako zařízení, které biologicky udržuje čistotu ovzduší a vod. Proto se těmito, pro nás životně důležitými otázkami zabývá již dnes nejen věda a přírodopis, ale prakticky každý z nás.

Závady vydvají s ním či menším úspěchem milióny položky na zařízení, zachycují či uletí pro les, škodlivé exhalace chemických látek, množství NV zakazují paleni umělých hmot v domácnostech, automobilové motory se seriují s ohledem na minimální obsah škodlivin ve výfukových plynech atd. Prakticky každý z nás musí zabývat a musí měřit příspět (třeba jen tím, že neučíná volbu přírodu v lesích, u koupališť a pod.), protože se to týká nás dotyka.

Problémem dnešní společnosti je i hluk. Připomeňme si kolik aut projelo třeba našimi obcemi a kolik dnes. To se ani nedá přemýšlet. A dnes jsou vozidla navíc čím dál tím větší a mohutnější; taková, že se objeví dlahba i domy, které stojí u silnice.

Technický rozvoj dnešní společnosti se opravdu den za den zrychluje. Uvědomíme si však jen když se v hluku zamyslíme a trochu přemýšleme o tom co bylo dříve.

Měli se i lidé. I tady by se mělo stále

více a více hledět na to, "ozdušit" mezi lidmi a na jeho číslu. Na to, aby vztahy mezi námi měly státi a neustály, aby to, co je v nás dosud zaporného, postupně mizelo. Aby se lidé snažili žít rozumně. Aby se jim nestalo smyplem, "sít ně, co mají druzí a ještě něco navíc", aby netoužili jen po maximálním vydělku a po moci a aby se při práci a turby si neuskutečňovali na úkor druhých.

Každý prostý člověk má radost, pokud-li se učinit něco proto, aby chom mohli lépe a spokojeně žít s míru.

Je nutné ocenit postoj vedení našeho státu ke starým lidem; konkrétně se to projevilo na př. zvýšením měsíčních důchodů koncem roku 1971 a v připravené úpravě důchodů, která má být provedena v lednu příštího roku 1976. Je to v zlepšování prostředí v domovech důchodců a v rozšiřování sítě těchto ústavů. V naší obci bylo poč. r. 1975 99 důchodců (starobních i invalidních),

měsíční výplata těchto důchodů činila na 80 tis. Kčs.

Všichni markantní a konkrétní poukazy vztahy s námi všech socialistických zemí o zachování míru ve světě. Je neuvěřitelné, že vlastně po celou dobu od posledních svět. války jsou stále ještě země nebo oblasti, kde se budí přímo válci (Vietnam, Stř. východ), nebo se tam uplatňuje násilí, násilné a mučivé (Chile a jiné). Nejvýznamnější je bezesporu konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, která byla zahájena v Helsinkách v červnu 1973, na podzim pokračovala v Ženevě a skončila opět v Helsinkách 7. srpna 1975. Za účast 34 států (včetně USA, NSR...) byly deklarovány zásady, jimiž se mají řídit vztahy mezi zúčastněnými státy i zásady pro spolupráci na poli hospodářském, kulturním i vědeckém. Cílem konference bylo odstranění přebytečného napětí mezi státy, vytvoření atmosféry důvěry a ^{lepší} podmiňování odzbrojování. I když závěrečný dokument není pro všechny zúčastněných zemí závazný, je to velmi významný politický akt,

který připravuje cestu mnoha dalším
 dvoustranným i mnohostranným
 jednáním.

V naší republice byla nejvýznamnější
 událostí v uplynulém období jiště volba
poslanců do zastupitelských orgánů všech
okresů v listopadu 1971. Rok 1975

je s tímto výročím od osvobození naší
 republiky z okupace, výročím právního
porostání v květnu 1945. K tomuto vý-

ročí bylo uspořádáno mnoho akcí,
 včetně se k němu muselo zabracovat
 a činní, které směřují ke zlepšení naší

života a prostředí. Jednou z nej-
 větších celostátních akcí byla Garda-
kiáda v létě 1975. Cvičení, která

se setkala s tvrdou nepřizní povasí,
 dopadla opravdu dobře. Ukázala, že
 máme zdátou mládež a občany.

Jejích perfektní výkony při cvičeních
 v prudkém lijáku a v hlubokých kalí-
 ůch vody, zanechaly hluboký dojem.
 ve všech diváckých na stadionu i doma
 u televizi.

V květnu r. 1975 - 30. května 1975 - byl zvolen
 nový prezident Gustáv Husák. Zároveň
 zůstal v prvním taj. UV KSČ. K volbě došlo

řádně s ohledem na špatný zdravotní
 stav dosavadního prezidenta Ludvíka Svobody
 a na okolnost, že praktický rok již
 nemohl svoji funkci vykonávat. Prezi-
 dent L. Svoboda byl zvolen poč. r. 1968.

Důvodem, proč se tato jeho volba byla
 opravdu šťastná, svou minulostí si
 vytvořil zaslouženou a opravdovou auto-
 ritu u svého našeho lidu a také i v
 zahraničí. Získával si lidem svoji otevře-
 nost, čestnost a upřímnost. Jeho funkční
 období nebylo lehké, vyžádalo se mnoho
 jeho životních sil i zdraví. Při této složi-
 tosti politického dění zůstal čestným člo-
 věkem. A to je to nejcenější.

Zásluhy armádního generála, prezidenta
L. Svobody byly oceněny odměnou a úctou.
 výborem KSČ a byl mu udělen čestný titul
 "Hrdina ČSSR".

Oastranováni napiti a nedůvěry mezi
 dvěma největšími velmocemi světa na zemi -
 USA a SSSR. Neefektivní výzary toho
 byl společný pokus ve vesmíru - spojili
 sově. kosmické lodi Sojuz s americkou
 lodí Apollo pomocí spojovacího modulu,
 vzájemně návštěvy kosmonautů ve vesmíru,
 oddělení lodi a samostatná přistání
 (19.7. - 26.7. 1975).

Ale vrátíme se již k nám, do naší
 obce. Leos se za těch 5 let změnilo, do-
 konce i počet obyvatel dle určité míry
 vstoupil vzroste. A to je velmi důležité.
 Valbu program nář. výboru byl bohatý,
 byla snaha vyřešit co nejvíce těch sta-
 ných problémů v obci. Že se všechno
 nepodařilo? To nemusí být vinou
 jen nář. výboru, vinou nepřevzatosti
 společných orgánů, které rozhodují a ověřu-
 jí a vzhledem naší obci, ale měly by
 nás - občany.

Metody a provozovny nář. výboru

Nejdůležitější provozovnou je samozřejmě
 prodejna potravin. V lednu 1971 končí její ^{prodyva}
 dovozci nedouci E. Hornikova, neboť ^{potravu}
 se stěhuje do nového dřevěného bytu
 v Pílově. Situace v prodejně se tím pod-
 státně zhoršila. Krátkou dobu zde působil
 J. Šedivý s manželkou, od 2. pol. r. 1971 pak
 J. Kalva (dojížděl autobusem od Pílovce). Ten
 však byl pordeji dlouho nemocný. Poslední
 roky vedla prodejnu Z. Černá. Teprve v r.
 1974 (23.8.) se situace stabilizovala, do pro-
 dejny nastoupil B. Mrstík s manželkou
 J. Valčí. V téže roce se začalo také s vý-
 stavbou nové prostorné prodejny potra-
 vin a masa na místě, kde byl původně
 hostinec. Tak vauka pro nás slibuje
 perspektiva a snad se tedy dočkáme, že i ve
 šedivské obci bude konečně čistá, prostorná
 a dobře zásobena prodejna. Prostory starého
 hostince jsou již naprosto nevyhovující, již

roztouřím sortimentu zboží nelze v nich
již udržet ani nejnmutnější pořádek
a hygienu. Pravdou je, že za doby, kdy
nedoucí byla E. Haruškova bylo v pro-
dejně dostatek přezrušého zboží, pořádek
i čistota. Od té doby to je ovšem z různých
příčin (časté personální změny, nedostatek
provozů, nové druhy zboží, vžadující
více skladovacího prostoru atd.) horší
a horší.

toto byl náš sen.....

V prodejně masa je stále paní M. Lejková,
kteří dělá i v té miniaturní prodejně ^{prodejna}
u Oborů to může pro společenost občanů ^{masa}
často plně nahradit prodej mléka a peči-
vá (v době, kdy v potravinách je zrovna
veliká dovozní, nemoc, inventura a pod.).

Kdy navštívíme jsou prodejny obuvi ^{obuv}
a textilů a to i lidem z okolních obcí ^{a textil}
prodejní prodej je od jara 1941 paní M. He-
řánková (z č. 98), v druhé je nedoucí stá-
le Bl. Kadimská. Prostory těchto prodejen,
oblaste jak v textilu, jsou velmi stěsná-
né a zohřálé a naprosto nevyhovující. I to
bylo třeba časem řešit.

V drogerii pracuje B. Havelková, která drogerie
se stará i o obsluhu bezúplatného čerpádky.
V září 1943 byla dokončena úprava
budovy č. 30 na hostinec (u „Jerdětky“, hostinec
budova je majetkem MNV). Během úpravy
roku intenzivní brigádní práce
byly v budově zřízeny nové místnosti,
sál, jídelna, kuchyně pro vaření ob-
čian (také pro školní děti), skladisté, soc.
zařízení a pod. Nový národ je v straně stoly

a je zastřešen, budova byla i nově nahoru
 rena. Finanční náklady na úpravu činily
 cca 35 tis. Kčs. Práce byly provedeny
 opravdu rychle. Pracovalo se prakticky
 až od jara a v září téhož roku byl
 hostinec převzat Jednotou. Bylo to ovšem
 nutné, neboť jinak by nebylo možné
 připravit se pro zahájení starby nové pro-
 dejny potravin.

V bývalém statku paní Kr. Hora-
 kové (vykoupen MNV) byla koncem 1973
 Stavěbní (21.11.) otevřena nová prodejna stavební.

Je to opět výsledkem dobré brigádnické
 práce našich občanů (a když stále stý-
 mjící) pod vedením tajemníka MNV K. Ho-
 řavky a O. Chodury. Prostory prodej-
 ny byly oploceny, upraveny místnosti
 pro kamelari a skladovací prostory
 ve stodole a v bývalých chlévech. Přední
 část domu abývájí zatím vyhorově,
 neboť jejich dům spolu se starým poho-
 stovním padl za obětí budoucí nové
 prodejny potravin.

Vjezd do stavebniny byl také upra-
 ven (rozšířen). To bylo nutné, protože

vyjezd je v lopei a v blízkosti zatačky
 a tedy ne zrovna nejprůhlednější. Jina
 možnost ořem nebyla. Prodejna byla
 otevřena 21.11.1973. Zpočátku sem do-
 jížděl nedouci z Pardubic (přísobil zde
 jen velmi krátce); od poč. r. 1974
 je nedoucím pan Feučik z Bohdaneč.

Prodejna velmi dobře prosperuje; je v ni-
 tatpau se věchi okolních obcích, měste-
 je nedostatkove' zboží zde shánějí i zá-
 kamci z města. Prodejní doba je
 denně od 7 hod. do 16 hod. a v sobo-
 tu dopoledne.

Domek po Štěpánkových (kteří se
 krátce po válce odstěhovali do Praha-
 ní) byl nar. výborem odkoupen a by-
 la v něm zřízena provozovna čalou-
nictví a autočalounictví. Od poč. r.
 1974 (1.5.) sem dojíždí z Bohdaneč

Dvořel. Tak je využít i tento domek,
 jak uřízený rooně k likvidaci (v pří-
 padě stavby nové silnice).

Čalounictví

Ke změně došlo v autoopravě. V říjnu
 autoopravena 1973 převzal dílnu Zdr. Houdrová. V r. 1974
 a bylo zrušeno kadeřnictví, neboť první
 kadeřnictví
 Konečná, která sem dojížděla, odešla
 do důchodu.

Přeprava a spojení obce s okolními městy.

Pokud jde o autobusovou dopravu
 nemění se prakticky nic. Nejčastější spo-
 jení je směrem na Pardubici, pak na Chlu- autobusy
 muse, V. Lovč a konečně i do Dobrušic
 a dočasně přes silnice na Chlumec n. r.
 1973 (od prosince 1972 byla uzavřena část
 silnice a to v úseku Voleč - Chyšt) jezdil
 Chlumecy "autobus přes Vojekovic, Žara-
 vici a další vesnice na Chyšt. Některé auto-
 busy se s tímto ještě z Bělé vracely do Voleče
 a linky Bělá - Pardubice jezdí mimo vy-
 soušené autobusy dvě pravidelné soupra-
 vy ž. b. Čermáčkem (z Truovic), B. Vosáhlem
 Chlumce) a V. Glosem (z Chlumce) a M. Jechem
 (z Bělé na Chlumce). Horší je to s průvodci
 a s tímto pro její nedostatek v ČSAD se
 v současnosti, některé linky obsluhují pouze
 v zimě. Na ostatních linkách je to podobně.

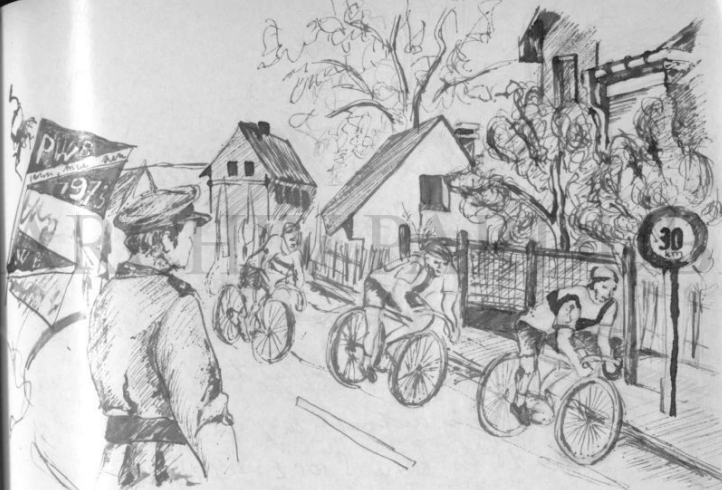
Spojení na Pardubice je 9-10x denně, proti spojení zpět je stejné. Normálně jezdí do Pardubic je za 6 Kč, týdenní jízdenka stojí 12,- Kč.

V současné době je silnice na Chlumec velmi pěkná (v Chyšti jde prakticky mimo obec). Zbývá tedy spojit tuto novou silnici se silnicí od Bohdaneč, která končí před Bukovkou. V úseku přes naši obec má být podzemí - tedy přes B. Vondrouše a F. Těpánka a zatím se s tím nepřipravuje asi pro rok 1980.

F. Těpáněk pravděpodobně přišel rok (1976) dokončit stavbu svého podnikového závodu za odbočkou na Vyšehuševici. V letošním roce 1975 začal se stavbou také Zed. Vondrouš a to na parcele vedle krejčího dvora.

Po objíždce přes Žáravice projížděl náš obcí i Závod mlék (10. 5. 1973). Byla to 1. etapa po zahajovacím prologu v Praze. Obec byla vyzdobena a některé menší pěkné partie zakryty vhodnými transparenty a podobnou výzdobou.

Závod
Mléka

4. 1973 o kávošicích (24. a 25. 12.)

byla mlka mlka, taková jakou be
z dřívější je těžko pamatovat. Vidi-
telnost byla nejvýše 1,5 až 2 m; autobus
z Pardubic jel celou cestu téměř krokem.
Na hracích byly suché šalamuty,
většinou byl proto i provoz na silnicích
mávný.

Od př. r. 1974 byla zrušena daň
z mot. vozidel*) zůstalo pouze zákonné
pojištění, které na fi. pro automobil
stálo do 1000 cm čísel 199,- Kč,
pro motocykl 98,- Kč.

Daň z mot.
vozidel,
ceny aut
ceny benzínu

*) Požadavky: Daň na fi. a motocyklu 250 cm
je 340,- Kč, 350 cm 440,- Kč, u automobilu
podle obsahu 900 - 1600,- Kč ročně.

Ceny benzínu čim' za Special (okta-
nové č. 90) 4,30 Kčs/litr, za Special Super
(okt. č. 96) 5 Kčs/l. Vědle těchto se pro-
dával ještě Normal o oktávovém čísle 80.

V této době byla také snížena cena
některých automobilů, na Fi. Škoda 500
na 45 tis. Kčs., Š100L 44 tis. Kčs., Š110L
na 50 tis. Kčs., Trabant 35 tis. Kčs. a v
úpravě Kombi 38 tis. Kčs. Tím se opět
zajímala značně poptávka; největší zájem
byl o Škodorky (malá spotřeba 7,5 l/100 km)
případně Li'guli VAZ 2101 (1198 ccm, cena
58 tis. Kčs.), a těchto je spotřeba trochu
vyšší, nad 8 l/100 km. Koroum dubna 1974
došlo téměř až k panice a ke koupem
těch aut. Teprve v létě se podařilo
obnovit pořádek v dodávkách a prodeji
nových aut a trh opět nasycit.

Na jaře 1975 (3. 4. a 5. března) bylo
u nás Právním zorganisováno školení
řidičů z vyhlášky č. 80 a 32 (i když se již
připravovala novelisace této vyhlášky).

Školení bylo zajímavé a poučné (zejména
zábor neohodovosti). Diskutovalo se tam
o nebezpečných zátačkách v naší obci
(jako zejména o zátačku u kostela směrem
od školy), o tom, že by tam mohl být
omezení rychlosti a že značka "Pozor
děti" by měla být spíše před zátačkou
než těsně za ní. V této zátačce
je skutečně hodně nehod a když do-
jed akce vždy dobře, bez nehody.
Proto dle dostatečným volnému proto-
tlu na její vnější straně.

V této souvislosti je třeba uvést
i to, že všechny zátačky u nás jsou
převážně skloněny a na některých
je poruch dlanby již nhlazený a zvláště
u začínajícím dešťi nebo mrholení
velmi nebezpečný (zátačka u kostela,
u kovářny a dále).

Význačný bod naší obce - modro-
sílený audelíček u bývalé kovářny je
od léta 1974 na šesh' opět měkce ná-
padný a šedivý.

Wichtigy život v obci

4.1. Místní národní výbor
a výstavba obce.

V popisovaném období stojí v čele MNV předseda Jan Beranek a tajemník N. Kottouček. Je to období velmi náročného, hlavně proto, že se o naši obci jako státníkově už mluví dleho, ale douhá se nívem nepružnosti opěch orgánů na okresě či kraji nic pořádného neudělalo.

Volební program nového NV je opravdu bohatý. I když se z toho dostal 3/4, nebo i jen 1/2 bude to pro naši obec znamenat velký krok kupředu. Hlavní je, aby se to trochu pohybovalo a objevilo se něco nového. Aby tak byly i argumenty proti pesimistickým a nedůvěřivým názorům některých občanů.

V oblasti rozvoje obce a zlepšení

životního prostředí je to především vybudování nové prodejny potravin dodavatel - program
skupinami. I výstavbou se má začít ^{nař. výbor}
v d. pol. r. 1972, předána má být koncem
r. 1973 nebo počátkem r. 1974. Hodnota
stavby je kalkulována na 1,5 mil. Kčs.
Místní JZD má v r. 1971-73 zahájit
výstavbu pro stabilizaci svých pracovní-
ků a získávání mladých lidí do země-
dělství. V uvedených letech má být
postaven 6ti bytová budova. Konečně
má být umožněna v obci i individual-
ní výstavba rodinných domků a to hlavně
v obci za „vlečkou“. Tato výstavba
má být v r. 1972 zahájena v rámci
úkolů z provádění technické vybavenosti
obce pro sídliště. Další velkou a ná-
ročnou akcí volebního programu má
být výstavba nové kanalizace v obci.
Má být řešena brigádnicky a samovojně
v rámci náročnosti na nový územní plán
obce. Odhadovaná hodnota má být 3,5 mil.
Kčs. Brigádnicky má být v r. 1973 započato

s výstavbou nové požární zbrojnice. Hodnota stavby je počítána na 600 tis. Kč. V r. 1973 se má začít proušet brigádnickou svépomocí občanů s výstavbou školky pro 60 dětí o hodnotě 1,2 mil. Kč. Ve volebním programu se nezapomíná ani na mládež. V letech 1971-72 má být svépomocí na hrášku T.J. Sokala vybudována své zařízení a kabiny (hodnota díla 160 tis. Kč).

Společně s řeči těchto plánovaných úkolů v plánu rozvahy by opravdu znamenalo pro naši obec převrat. Prakticky každá položka by to znamenalo zejména jednu velkou akci. Znamenalo by to opravdu velkou množství brigádnických hodin občanů. Je ovšem nutné si uvědomit i to, že nejde jen o zajištění dostatečného počtu brigádníků, ale také o zvaný počet odpracovaných pracovníků, kteří by práce brigádníků organizovali a řídili a práci pro ně stáli při přípravě. Myslím, že na to poslední se dost často zapomíná. Sebevětší počet občanů, kteří

se na vyhlášení brigády dostaví není nic platný, pokud pro ně není řádně připravena práce. A právě na tuto odpracovanou práci je málo lidí.

Občasný plán je úzce svázán s územním plánem obce a tedy i s činností výšších nadřízených orgánů. Qui zde to není jednoduché a je zde vždy řada úskalí, která někdy činnost brzdí.

Začátkem akce nového NV bylo v r. 1972 bourání a to právě v okolí za budovou MNV. Samozřejmě, že se to mohlo i bez občasných posudků, začátek akce
že se nás se jen bourá. Jinak to ovšem mělo. Dokumentuji to fotografií
a průboje kromky. Za budovou MNV pak byly upraveny 3 sklady - pro úklid NV, pro prodejny textilů a drogerie. Věproe o následujícímu roce 1973 se podařilo prosadit výstavbu prodejny potravin a to v místě hostince „u Lejkarů“ (č. 51). Proto bylo nutné hostince přemístit a to naproti

do budovy čp. 30. Nejprve se ovšem museli Lejkorovi z tohoto bytu přestěhovat do protějšího v čp. 39, odkud se Novákoví přestěhovali do budovy MNV, do bytu po Řezankových. Ti se v r. 1972 odstěhovali z Bele' do Rokytína. V květnu 1973 se tedy začalo s brigádnickou úpravou budovy čp. 30 na pohostinství. Vyžadění nových místností, betonování podlah, rozvod elektriny atd. Výsledkem práce občany bylo, že již v září bylo pohostinství Jednotou převzato a uvedeno do chodu (také již delší a vyraďování pro školní děti). Budova byla upravena i zevně, vchod zakryt stříškou.

V téže době se také dokončila v čp. 9 (u Pošvi) na kopečku úprava místnosti a zabudování elektrického mandlu.

V zadních místnostech tohoto starého domu si svazáci rovněž svezpomoce upravit klubovnu. Mladí pak dokončovali práci na kabínkách na hřišti a pomáhala již konečným ústem koupaliště.

el. mandl

klubovna 99H

kabiny na hřišti

Do této doby spadá také úprava bývalého státku čp. 22 pro prodejnu starobní

Starobní

také zde probíhaly brigádnické práce velkou spole, takže již na podzim 1973 (21. 11.) byla prodejna otevřena.

Toto období horečnaté činnosti občany pod vedením MNV bylo úspěšné, neboť přibývalo koncese pracoviště, která i když zde byla ve vinnou obce na nás seděla. Najednou vaničky v obci alespoň dvě markantní nové hodnoty. V pohostinství není třeba psát, starobní dodnes dobře prosperuje a v celém okolí se o nich ví. Konečně, když i v naší obci přibývá výstavba, je třeba říci, že tato prodejna opravdu rozumně a téměř nutně. Rozumné bylo i vyvíjení čalounictví státku čp. 54 pro zřízení autočalounictví.

čalounictví

Práci si většinou provedl B. Doěl sám.

Nová prodejna potravin se stává dodavatelským způsobem na místě bývalého hostince vedle MNV. Lejkorovi, kteří čp. 57 bydli se přestěhovali do bytu v starém státku čp. 22. Se stavbou prodejny v našem okrese starobní podnik v červnu 1974.

Prodejna potravin

Jde o přiznání prodejny o velikosti prodejní plochy 150 m². Bude zde soustředěna prodej potravin, drogerie a dovážecích potřeb a odděleně prodej masa. Četné a velké sklady a moderní vybavení dává naději do budoucna. Hodnota stavby má být 1,5 mil. Kčs. Kolem projektu bylo mezi lidmi také dost řečí. Přiznání prodejny se stává hlavně kvůli starším lidem. Je sice pravda, že by naši lidé přivítali i větší obchodní komplex, na př. s prodejnou textilů a obuvi v 1. patře (vyřešilo by to naše místní problémy, protože obě zmíněné prodejny jsou naprosto nevyhovující), avšak na druhé straně musíme pochopit, že zajistit takový projekt je asi neuskadné, ne-li vůbec nemožné. Atypický projekt by se určitě dlouho vlekl a velký obchodní dům by pro naši obec určitě nebyl schválnou. A proto nás je třeba důležitě předat rychle.

V letošním roce (1975) se stavba běhá již ke konci. I když je to trochu opožděné, ke konci roku očekávat

otevření prodejny.

Stavba hasičské zbrojnice začala v pol. července 1974. Brigádnické práce vedl Z. Valjůnek. Za leto se podařilo vyjetovat zaklady a postavit hasičská z přírodních kvádrů hlavní zdivo zbrojnice při velké rozloze stavby (ještě samotná plocha garáže pro 2 požární auta je nejméně 12 x 12 m²) to nebylo málo. Protože v tomto roce došlo na podzim k obtížím při sklizení řepy a nás muselo soustředít na pomoc zemědělcům, byly i zde přerušeny další stavební práce. Pokračovalo se až v následujícím roce a to až na podzim. V určitých sporech (ažad pobud jde o potup při stavbě střechy) a za zrušení pomoci se strany MNV a požárníku se podařilo zbrojnici prakticky dokončit. Pro první rok zbyva požárníku má být celková drobných dodávek (instalace akumulací kámen a úprava místnosti k chlazení), ty si však mohou dokončit sami ve svém vlastním čase a ve vlastní

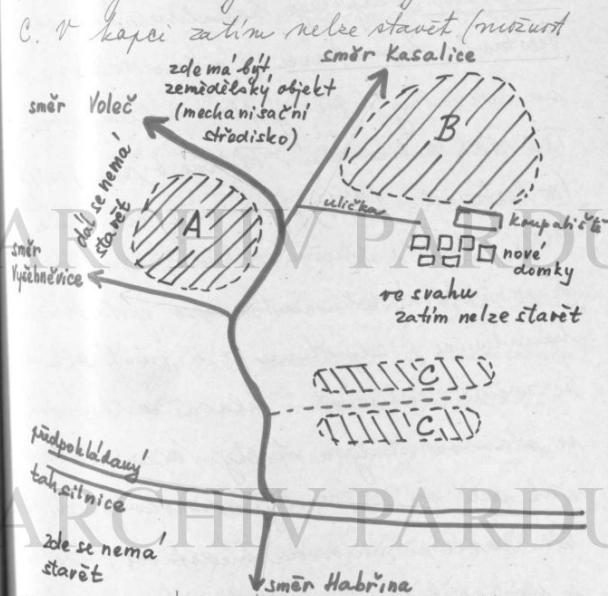
režii. Budova požární zbrojnice je velká. Vedle garáže je tam velká klenbová mlátnost, sice zrušená a správně dalších místnosti, které budou patrně sloužit jako sklady materiálu.

Umístění zbrojnice přímo u požární nádrže je výhodné (viz fotografie v příloze).

Je stavbou rodinných domků se u nás začalo na parcelách na konci vsi stavba "uličky" za bývalým statkem č. 100/1. rod. domky To bylo jediné místo, kde nebylo omezení.

V dubnu 1943 byla svolána veřejná schůze, kde měli občani schválit návrh rady MNV o zástavbě obce. Plán je rozdělán na stavbu nové školy. Pokud by totiž bylo možné stavět úplně novou školu (rozpočet na cca 10 mil. Kč), bylo by výhodné ji umístit do oblasti B (viz náčrt), kde je také dřevěná školní hřiště a koupaliště, kde je kladivo a formě malé sílniční provoz. V případě, že by se prováděla v. z. generální oprava

starší školy (rozpočet také téměř na 10 mil. Kč) a další zástavby, je nutné počítat s tímto, označ. jako A. I když v současné době je stavba nové školy málo pravděpodobná (omezení rozestavění) je rovněž s obrazováním oblasti B ještě počítat. Nař. výbor proto bude zadat rozpracování plánu zástavby souborným úlohou pod částí v oblasti C. V kapei zatím nelze stavět (můžeme

směru sídly). Obrázek ukazuje i předpokládaný směr nové silnice. Je situace pro naši obec nyní jedu-

ducha, dokazuje i to, že na veřejné

schůzi KSČ v červnu bylo konstatováno, že schválený výhledový plán obce je opět odložen na dobu až tříministerstva rozhodne definitivně o škole.

Přitom na listopadové schůzi téhož roku je již rozhodnuto o generální opravě školy a to v hodnotě asi 14 mil. Kčs.

V r. 1973 zakoupil MNV starší autobagr a zajišťuje kanalizaci trubky.

Přístavba kanalizace je ovšem rážována na schválený a přesný plán výhledu obce. Těm mák zatím není. Teprve o rok později (v listopadu 1974) je na veřejné schůzi MNV a KSČ o plánu akce konstatováno, že projektová dokumentace pro výstavbu kanalizace je zajištěna a že již v tomto roce se začne realizovat - hlavně v souvislosti se stavbou školy a školky. Mělo se očekávat, že v r. 1975, bylo mnoho jiných akcí. Navíc si nedovedu představit, kdo by se vázal k tomu, aby tuto nákladnou a hlavně technicky velmi náročnou akci vedl MNV se proto snaží zajištit tuto stavbu alespoň

veškeré dodavatelsky.

V r. 1975 se mělo začít také se stavbou školky (projekt pro 60 dětí). Hlavní by se mělo realizovat i brigádnicí z okolních obcí. Překážkou k tomu, že se do tohoto roku protáhla brigádnická výstavba požární zbrojnice, až od konce listopadu 1974 do jara 1975 bylo nutné brigádnicky upravovat také stavbu pro školu (bourání stodoly a pod.), aby bylo možné a realně začít s další akcí - školkou.

Na brigádnických akcích se podílela celková měrou i mládež. Bylo to proto také v sedmém výboru několikrát oceněno. Na stavbu školy schůzi 8. 5. 1975 bylo od ONV požádáno o udělení finanční pomoci a přidělení materiálu. Při této příležitosti byla také řada aktivně zapojených osob (v. výboru odměněna (aspi. J. Černý, M. Kuch (řádaeda SSM), J. Černá, M. Valjmi'kora, M. Valjmi'kora, Z. Kudj'nová, St. Pavlíček (po požárník), M. Novák). Za dlouholetou činnost pro NV byl radou ONV uznávan

J. Beránek (předseda) a Jar. Koraňková,
obřadním výborem KSČ pak z. Voljanská a B. Že-
man.

Jak se vidět byla realizace některých
obcí proti plánu trochu opožděna.

Přesto se domníváme, že MNV si občane
udělali, co bylo možné. A hlavně -

bylo dosaženo mnohého, o čem se nám
začínalo má jasně zdát. Vzdýt si to, že se
končí začít něco zřadního dit

s naší školou, znamená, že dlouhá léta
boji představiteli naší obce na všech
orgánech nebyla marná. Důležitě ke

hodnotit si to, že se NV na několika schů-
zích radil s občany a pravidelně s nima

moral se situací v plněm svěle programu.
Na těchto schůzích byla vždy účast občani
velká, protože občani mají zájem o to,
co se konkrétně v obci a pro obec
bude dělat.

Pod návr. výboru práce několik
provozoven (tak jako má dříve). O obraz
o hospodářem a přínosu z těchto provozov
je patrný z příkladu:

Provozovny
MNV

Na fi. r. r. 1972 čimil přerod z předcházejícího
roku 94. 343,- Kčs,

zůjmu v r. 1972: 287 947,- Kčs
celkový zůjmu tedy čimil 385. 290,- Kčs

Výdaj na provozovny
v r. 1972 byly: 214. 045,- Kčs

Odsad na pojistění
a odsad MNV za hosp. 47. 390,- Kčs
v r. 1971

Výdaj celkem: 291. 435,- Kčs

Rozdíl z zůjmu a výdajů čimil aisk v r. 1972
93. 855,- Kčs

Podobně v r. 1973 byl aisk
96. 614,- Kčs.

V provozovně zahradičství, která je
nejvýnosnější, pracují 5 lidí (V. Trubač,
Jan Trubačova, Valašková, Koudraňková
a Kvaňková), v autodilně 1 (B. Voudrůs).
V r. 1973 byl zůjmat 2. Voudrůs. V kadeřičství
(Jan Konečná), to však bylo v listopadu
1974 zrušeno; v křižovnici 1 (Jan Beránek),

a jeden hrobuč (V. Trla). O užitčnosti a výnosnosti zahradičství byla již v dřívějších zápisech zmínka. Zásadní provoz je také v autodiluvě, kde ovšem nelze získat tak jednoduše zjištění a vyjádřit. Autodiluvu nutně potřebuje dosti bohatý sklad; dnes se musí náhr. díly kupovat (když jsou (a to je skutečně náhoda!)) a ne jenom, když by byla potřeba. Čím větší zář. osoby náhradních součástí a dílů provozována má, tím lépe a pružněji může plnit svojí poslání. A to finančně zhruba občas o činnosti této provozovny. Za karantény je v dnešní době dost a dost a při vhodné ochotě obou větví prospívá tato provozovna také velmi dobře. V r. 1974 byla opravena za pomoci a podpory ONV vybavena hodnotným zář. zeuř. a nářadím se vyší 14.400,- Kčs. (kompressor, hydraulický zvedák, bruska s oběžnou křídelti, státní bruska, kladkostroj a další)

Autoopravu vhodné doplňuje i provozovna autočalounictví B. Dočela, která je rovněž vyhledávaná a skutečně vyhledána.

Ze zemědělství v obci.

51. Jednotlivé zemědělské družstvo.

Stav pracovníků JZD v naší obci

podle věku v r. 1971 bylo:

do 20 let	1
20 až 30 let	4
30 až 40 let	1
40 až 50 let	11
50 až 60 let	8
60 až 70 let	17
nad 70 let	11

celkový počet členstva 56

O hospodářství družstva by bylo možné psát dlouze psát. Družstvo bylo celkem silné a vedlo si dobře. Vímenně si však hlavně

dělečtělí kroku, že nemají se družstvem

je po přípravech odchodali. Jde o spojenu

s družstvem Kasalice - Pravy; společně

hospodářství se datují od 1. ledna 1973. Spojené družstvo nese název JZD Jiskra

Spojené
sklad
a vznik
družstva
JISKRA

a má sídlo v Kasalicičce.

Předsedou družstva se stal F. Bazant z Kasalic, ekonomem J. Gvozdena z Volce, agronomem Mil. Karelka z Brav, zootekním J. Žižich z Kasalic, mechanikem V. Finel z Běle, šéfi účetní M. Pauckartková a M. Paněčková jsou z Běle, obhospodářkou je M. Gyručková z Běle, ústředním technickým a pokladníkem je Karel Kubníček z Běle. Funkci skladníka zastává J. Morávek.

Členská základna měla v letech 1973-5 průměrně 180 členů, z toho 133 činných. Věkové rozložení na poč. r. 1974 a 1975 ukazuje tabulka:

	r. 1974	r. 1975	z toho mužů
do 30 let	20,5 %	21,2 %	18 %
30-40 let	9,4 %	9,7 %	7,2 %
40-50 let	20,5 %	21,2 %	29 %
50-60 let	17,1 %	17,7 %	45 %
nad 60 let	32,5 %	30,1 %	52 %

V živočišné výrobě pracovalo celkem 31,8% (z toho 22,2% mužů) činných pracovníků.

Na počátku r. 1973 - v prvním roce společného hospodářství vlastnilo družstvo

469 ha zeměd. půdy (z toho 688 ha orné půdy). Výměra společného zahradnického úmla 57 ha. Koncepce r. 1975 obhospodářovalo družstvo 814 ha zeměd., z toho pak 741 ha orné půdy. Na jednoho pracovníka připadalo 6,28 ha půdy.

5.1.1. Hospodářství družstva v r. 1973.

Hospodářství v rostlinné výrobě.

Příznivou podmínku a půdu bylo poměrně dobré. Zaorat se musely pouze 4 ha pšenice, nahradě byla zaseta kukurice.

Rostlinná
výroba 1973

Ně bylo veškeré a přehojně. První práce proběhly díky předánímu přísá hlade; byl pouze nedostatek hnojiv, což se projevilo hlavně při setí cukrovek. V tomto ohledu pak vyponožel patronátů závod VCAZ.

Jednou a okopává cukrovek, krmné řepy a čekanky bylo provedeno veškeré a vlastními silami za pomoci místních brigádníků.

Skližení sena a plešně byla při stále poměrně velkou dobrou. Při malém

počtu pracovníků se používaly a osvědčovaly samosběrné vozy a tlakové lisy. Tradičním způsobem se sklídilo pouze 23 ha vojtěšky. Sklizené obilovin obstaraly dva vlastní kombajny SK4 a nový E512 (sklídily 378,5 ha). Po skončení žni se pomáhal kombajn E512 ještě v Dřevanech a na drutnovském okrese se státní statku Slavnice.

Plánovaná sklizeň byla 13.394 q obilí.

Sklídilo se 14.370 q (včetně zálumek). Mnoho přeučící byly výnosy překročeny. Průměrný hektarový výnos 33,9 q/ha se proti plánu zvýšil o 2,3 q/ha.

Státní odvedli 4.106 q obilí (směrové úhled byl 4000 q), do míširny krmiv se dodalo 2.986 q obilí, čemuž se odprodalo 788 q.

Poměrům hlady proběhla i sklizeň ranných brambor, pro přičemž bude dobré předkládat více sadby a více ji vysázet, aby sklizeň mohla být dříve.

Nejúspěšnějším produktem byl námel.

Tak třeba za 42,67 q činila tržba 448,040 Kč a mohla být i vyšší nežli zveřejněné pokroky žni sklizené. Škodu vyromala pojistovna 22.325 Kč. Je třeba, že se námel nebude dále pěstovat, protože v tržbě se bude těžko jiným dokázat.

Výnosy rozdílné úrody jsou následující v tabulce:

	plán 1973	skutečný výnos 1973 q/ha
obiloviny celkem	31,6	33,9
pšenice ozimá	34,0	33,6
žitka ozimá	22,0	19,2
ječmen jarní	33,0	39,9
oves včetně píce	28,0	32,1
brambory	135,3	185,7
lukovka	347,0	290,9
plaviny	75,6	67,2
louky travní	45,0	42,5
námel	2,0	2,1

Přes výnosů některých plodin oproti r. 1972 (rozumně se v Kasalčích) byl zavineš domohovajícím suchem (hlavně v přechodě luk a lukovky). Nedostatek zeleného krmiva má nepříznivý vliv na živočišnou výrobu.

Dlouhé suché ztěžovalo také orbu a přípravu půdy k setí. Velké opotřebování strojí, zejména opravy a údržba si vyžádaly značné neplánované náklady. Přes tyto potíže bylo na podzim zaseto 140 ha ozimé pšenice, 38 ha žito a 20 ha směs ky a 10 ha řepky.

Spotřeba hnojiv byla v r. 1943-212 kg živiny na 1 ha zem. půdy.

Tržba o rozlišení výrobě z 1 ha zem. půdy byla 3.501 Kčs/ha.

Ž.V. 1943

Živočišná výroba v r. 1943.

Kdekoliv se v ŽV (živočišná výroba) rol od roku prudce zvyšují. Určitě komplikace přinesly z nedostatku zeleného krmiva také z nedostatku ošetřovateli dobytka. Přesto že mělo JZD v naší obci 3 volné byty (v dostavěné 6ti bytovce), nepodařilo se další pracovníky získat. A také strádání krmivem (někdy je nahrazovali i traktoristé, nebo brigádníci) není řešením.

V poslední let o Zaslavicku se opakovaně mluví o omnožení - uhynulo 6 prasnic.

a 125 selat. V posledním čtvrtletí se to díky snížení mléka (z dovozu) podstatně zlepšilo; adaptace porodny byla sice plánována, ale neuskutečnila se.

Dobrá situace byla u telat a u mléka. V bravičce se dvousměnný provoz, průběžně se sledují výsledky každé směny, čímž se podporuje i soutěžení mezi směny. Bylo odevzdáno 66.301 l mléka; roční dojnost se zvýšila na 2.914 l/1 kravu.

Reálně se také sleduje spotřeba jader na jednotku výroby. Na výrobu 1 l mléka se spotřebovalo 0,29 kg jader, na 1 kg přírůstku u telat do 6 měs. 1,72 kg jader, u chovných jalovic 2,98 kg, u skotu na živ. 3,15 kg, u prasat na výkrm 3,27 kg. Na odchov 1 selate se spotřebovalo 20,4 kg jaderových krmiv.

Tržba z živ. výroby a z 1 ha zem. půdy činila 6.129 Kčs/ha.

Pokud jde o finanční stránku hospodaření JZD, stává místem, že tržby byly většinou překročeny. Na př. plánované tržby rozlišení

Finanční
hospodaření

výroby byly překročeny o 161 tis. Kčs; bylo to hlavně za obilí, námlu a jehelové semeno.

V žiročenské výrobě pak o 193 tis. Kčs hlavně za mléko. Navíc nebyl splněn plán tržeb za zvířata (o 66. tis. Kčs). Překročeni bylo také v tržbách za práce a služby o 94 tis. Kčs; jedná se hlavně o práce stavební skupiny na stavbě bytových jednotek (což bradi OVBD Pardubice). Vedlejší zisky (14 tis. Kčs) představuje prodej písku z písečku u Bělé, také tržby z prodeje materiálových zásob a zákl. prostředků se zvýšily prodejem tří rodinných domků členům.

Také nevydající byly některé plánované položky překročeny, hlavně proto, že podle příkazu ministerstva byly více dotovány některé fondy (kulturní, výstavby a zejména fond rezervy). Rozsáhla byla i investiční výstavba - byty, dokončení meliorace pozemků, nákup nových strojů (Traktor ZT 300, kombajn E 512, vleční vozy, mýrvač řepy, silážní kombajn a další), příspěvek na startu společné budovy s MNV v Kvaspicích a členům

podíl na kooperaci v firmě nepří.

Celková produkce na 1 pracovníka byla 48.638 Kčs, průměrná hodinová odměna jednoho trvale činného pracovníka 10,24 Kčs a měsíční průměrná odměna 1900 Kčs.

5.1.2. Hospodářství družstva r. r. 1974.

Roč 1974

Družstvo obhospodářovalo celkem 813 ha zem. půdy, z toho 732 are. Počet členů družstva byl 175, činných pracovníků bylo 127. Od května 1974 bylo usnesením členské schůze zrušeno zakázkové hospodářství.

Většinu členů stále nkarují na nutnost získávat zejména mladí lidé (nejvíce členů je nad 60 let).

Poslední výroba r. r. 1974.

První část jarních prací probíhala za příznivého počasí, trvale sucha umožnilo provést všechny práce včas. V červnu se však počasí zhoršilo, práce se zpoma-

Poslední výroba

lily, takže porosty uctěde zarostly plevelem a na p. jeduocem řepy se protáhlo.

Děstě zpomalily také sklizeu sena a pšenin, sklízelo se většinou v špatné jakosti.

Vlhká počasí naopak pomohlo obilí, také brambory a cukrovka sklízely dobrou úrodu.

Průměrný výnos u jarního pšenice byl na výměři 142 ha 54,3 q/ha (někde až 60 q/ha).

18. srpna přišla přítrě mračen a kroupy. To způsobilo značné škody na nesklizených plochách (hlavně pšenice a oves). Sklizeu byla

pak pomalá a velmi ztížena. Kombajny v mokré půdě vázly, proto si družstvo vyžádalo pomoc 3 kombajnů (2 Habřiny a z Chyčt). Ty pak u nás sklízely celkem 9 ha. Škody způsobené nepřiznivým počasím byly kompenzovány úhradou od pojistovny.

Přes vše chybí potíže a škody se sklízelo obilovinu 17.317 q, t. j. více než předpokládali plán (15.500 q); i průměrný výnos byl o něco vyšší (41,2 q/ha proti plánu 39,6 q/ha).

Smluvní úkol na dodávku obilí státu

potí osiv byl 5.400 q, dodáno bylo 6.000 q.

Druží stovnkům bylo odprodáno 1.133 q. Pro potřebu družstva bylo dáno do mlékárny 3.497 q.

Vzhledem ke špatnému počasí našel také uklid slámy. Část slámy musela být zaprána (asi na 100 ha); to však folik nevedlo, protože družstvo mělo ještě zátohy slámy z minulého roku.

Výšší výnosy byly i u brambor. Plán sklizeu ranných brambor byl 110 q/ha, dosaženo bylo 190,7 q/ha. U pozdních brambor byl plán 170 q, ve skutečnosti bylo 275 q/ha. Smluvní úkol dodávky brambor byl 1000 q, a byl překročen o 50 q.

Sklizeu sena byla nižší; horsí byla i jakost.

Největší potíže však byly při sklizeu cukrovky. Mokré a rozbahněné pozemky znesnadňovaly sklizeu strojů a mechanizací. Sklizeu po 23. říjnu mohla pokračovat.

čovat prakticky jen pšeně. Za velké pomoci brigádníků z fabriky textilního závodu VCHZ, pracujících v potrubnickém družstvu z Pardubic, podniku v cukrovky proctní techniky - Chemy, okr. v'boru NF, vyškolených stoly chemička z Pardubic, vojáku a členů různých organizací z Kasalovic a Píle bylo sklizeno 42 ha řepy. Rucím sklizení, velký počet brigádníků .. to vše zvýšilo náklady na sklizeň (strava brigádníků, jejich transport atd.) V zájmu o příspěvek na tyto zvýšené náklady byl uveden odhad cca 114 tis. Kč, od nadřízených orgánů pak JZD dostalo úhradu 52 tis. Kč.

Mechanizaci se podařilo sklízet 45 ha. Také při odvozu řepy vypomohl patrovačův závod VCHZ svými náhl. auty a traktory. Odvoz řepy (cukrovky) byl skončen 6.12.

Kol dodávky cukrovky 32.000 g nebyl splněn; bylo dodáno 40.592 g. Plánovaný výnos byl 367 g/ha, skutečný 466,6 g/ha. V období soutěží za dosažení nejvyššího výnosu hektarového výnosu (proti průměru

posledních 3 let) se družstvo tak umístilo na 3. místě. Nepříznivá počasí zpozdila také průběh všech polních prací. K 31. prosinci bylo zaseto jen 103 ha ozimé pšenice a 25 ha žita. Celkem se mělo osít 240 ha; chybělo také zrna 169 ha řepy.

Spotřebu hnojiv v posledních letech ukazuje tabulka:

	1972	1973	1974
část živiny			
kg/ha zem. řepy	206	212	204

V r. 1974 se viděl určitý pokles, způsobený ovšem tím, že nebylo možné zasít plánované plochy ozimí.

Tržba z rožl. výroby činila 4.011 Kč/ha zem. řepy, byla oproti minulému roku zvýšena o 114,6 %.

Živočišná výroba v r. 1974

Živočišná
výroba

Užitkovost hospodářských zvířat zvažovala se srovnání s plánem užitkovosti polek. Velkou vinu na tom má hlavně horší kvalita krmiva, zeleň

plíce se většinou sklízela mokrá a zablácená, kvalita nebylo ani seno a sláma. Také časté stůdky ošetřovatelů i dojíček nepřispívalo ke zřejmé užitkovosti. Stájové prostory pro dojnice jsou malé. Stav 270k odpovídal maximu obou kravinů (v Bělé i v Kasalčicích).

Dodávka mléka nebyla splněna na 100% (úkol 730.000, dodáno 669.226).

S vepří to bylo lepší, hlavně zásluhou porodny v Bělé. V Kasalčicích je třeba nutně dokončit úpravy stávající porodny. Stav prasat se o něco změnil, neboť byla zrušena vžkrmna v Bělé u Andrešů; úkoly bude postupně přebírat kooperace (viz dále). Proto byla ^{na} masa. výroba vepř. masa.

Tržba z živočišné výroby byla 6.119 Kčs/1h zem. půdy, což se srovnám s předchozím rokem je 99,8%.

Financování hospodářství.

financování
hospodářství
1944

Ve většině případů byl tržby z hospodářství oproti plánu překročeny. Tak v rostlinné výrobě o 317 tis. Kčs; bylo to hlavně za obilí, cukrovku, řepku, brambory a cibuli. V živočišné výrobě byly překročeny tržby za zvířata (o 156 tis. Kčs); naopak nebyly splněny v mléce (o 128 tis. Kčs). Měsí byly také v oblasti práce a služeb. To proto, že práce pro bytové družstvo DVBD v Pardubicích již vřstavbě bytů byly měšidlo rozsahu, než jak se předpokládalo.

Došlo také k úsporě materiálů; nakládů, bylo nakoupeno méně hnojiv, méně ochranných chemických prostředků, méně stavebního materiálu apod. některé položky byly naopak překročeny, na př. spotřeba energie, náklady na opravy a údržbu mechanické atd.

Byla také zaplácena pohuta 18 tis. Kčs

za zúčastňování vody.

Na rekonstrukci porodny prasnic v Kasalčích se vynaložilo 230 000 Kč; jmenů však dosud dokončena. Přispěvek na výstavbu kulturního zařízení v Kasalčích činil 90 tis. Kč.

Z nových strojů, které družstvo zakoupilo, můžeme jmenovat 2 traktory, sklápači pívně, brumňový, chladicí mléka, ořezavač chřastu a další (celkem 407,27 Kč). Za starší stroje - autobusový vlek a traktor bylo zaplacen 13 tis. Kč.

Členský podíl na stavbu kooperativní výkrmny vepřů činil v tomto roce 391 tis. Kč. V r. 1973 to bylo 371 tis. Kč.

5.1.3. Hospodářství družstva v 1. pol. r. 1975.

Družstvo obhospodaruje v tomto roce 817 ha zem. půdy, z toho 741 ha půdy orné. Členská základna má 186 členů, čiňých pracovníků 130. Družstvo je nositelem

JZD -
nositel
kooperace

kooperace pro výkrm vepřů v Kasalčích (sdružení JZD).

Roční výroba.

Jarní práce byly opožděny pro nadměrné srážky a zamokření polí. Seti obilnin a cukrovky se proto protáhlo až prakticky do konce dubna. Okopávka cukrovky a brumňové řepy byla provedena plastovními silami a místními brigádky. K dobrému průběhu těchto prací nesporně přispělo zejména odměny (ze 720 - 920 Kč/ha na 1200 Kč/ha, k tomu ještě podle stupně zaplevelení příplatky až 20 %).

Roční
výroba 1975

Olymule proběhla sklizeň sena z luk a víceletých pícnin. Současnost obilnin však nepřekládá dosaženému plánovanému výnosu, to platí hlavně o žitě a náč. Orba se prováděla většinou až na jaře, opožděná setba spěchala a kvalita některých průpravných prací tímto

brýla. Počítá se, že výnosy budou až o 20%
míši.

Porosty cukrovky jsou nevyrovnané.
Některé plodky u Bělé byly hodně protoupy
krupobitím a průtráí (10.7.). Po silném
moleku netěde řepa žloutne.

Chemické ošetření bylo zajištěno u STS
ve St. Hradišti (pro 440 ha obilovin, 10 ha kukur-
ce, 92 ha cukrovky a 12 ha brambor). Ti však
provedli postřik jen asi 15 ha obilovin. Proto
byl zakoupen vlastní postřikovač a ošetřeno
asi 280 ha. Postřik byl už dosti pozdě,
takže některé plodky byly silně zapleveleny.

V Bělé byly zbourány kvůli stavbě
školy 2 stodoly. Náhradu, kterou za to
druhéstvo mělo mít (sklad ZN2 u nás),
nedostalo. Měli proto počítat se skladováním
obilí; část obilí byla skladována v
otevřených kolnáck se ztrátami.

Živočišná výroba.

Zůstává obtížná situace v užitelovosti

dojnic. Bez větší úsilí a suahu
(přezimování dojmé podle užitelovosti,
úpravy krmných dávek podle užitelovosti
a pod.) se nepodařilo situaci výrazněji
změnit ke lepšímu.

Také odchov telat byl postřehem
úspěšným (4 narozených a 12 odstavených te-
lat). Za pomoci okr. veterinářského
zařízení se podařilo situaci zoladnout.
K 2. 7. 1945 byl již úhyn podstatně
menší.

Stav prasat se dále zhušňuje. Byla
zrušena výkrmna u Andresů v Bělé,
v Bravce u Horských a v Kasalčicích bu-
de zlikvidována výkrmna v bývalé
dřevěné drůbežárně. Pokles výroby mepř.
masa (přebírá kooperace) je třeba postupně
náhradit jinou výrobou. Chybi vý-
krmna býků (aspoň 200 ks). Plánova-
ná přístavba kravna v Kasalčicích
(alespoň pro 50 ks; v letošním roce
tam mělo být prostaveno 500 h.s. kč) se asi

Živočišná
výroba
1945

neuskutčení, proto že není dohodnuto zajištění projektu a potřebný stavební materiál.

Financování státního podniku s touto
 financování 1. pololetí 1975 některé položky ve výdajích
 hospodářství přeloceny. V rostlinné výrobě je to asi
 o 200 tis. Kč. Je to způsobeno tím, že bylo
 nutné provést práce, které se pro nepřítomnost
 počasí nestihly na podzim minulého roku.
 (hnojení, orání a pod.) že 440 ha újmou
 obilovin bylo na podzim oseto pouze 128 ha,
 zbytek se sel na jaro. Proto byly přeloceny
 i výdaje za pohonné hmoty.

V živočišné výrobě činilo přelocení
 asi 110 tis. Kč. Byla nakoupena krmiva
 a 10 dojmů a to proto, aby se vyřešila
 špatná situace v produkci mléka.

Věměr o 180 tis. Kč byly také přelo-
 ceny náklady na opravy a údržbu strojů.
 Byl to důsledek špatné předcházející výroby
 podniku i toho, že družstvo má málo opa-
 ráků.

V tomto roce byly také ukončeny

práce na rekonstrukci porodny prasnic
 (cca 101 tis. Kč); jednalo se o novou elektric-
 kou instalaci a vodárnu.

Z investic si družstvo zakoupilo
 traktor Zetor, traktor, auto Š1203, postřic-
 kovač, ventilátory ... nákl. auto IFA WDL.
 V tomto roce také družstvo spolupráce
 na výstavbu teletužky (také kooperace) ve
 výšce výdajů a to 151 tis. Kč.

5.2. Kooperace pro výrobu nepřevle- masa.

V této kooperaci, jejíž nositelem
 je JZD Jiskra - Kasalice, se spojilo
 celkem 12 družstev. Každé družstvo
 pak splácí určitý podíl nákladů.

celková hodnota výroby má být
 cca 25,5 mil. Kč, státu dotace činí
 9,763. 281 Kč.

Rozdělení nákladů na jednotlivá
 družstva je toto:

"Kooperace"
 Kasalice

Borek	9,6 %
Bílky	4,7 %
Dolany	20,2 %
Chrást	6,6 %
Křesalice	8,3 %
Kolesa	5,3 %
Rabý	6,0 %
Trch	5,3 %
Hř. Hradičtí	10,1 %
Telov	3,0 %
Vávro	3,6 %
Pléň Habřina	17,3 %

Výkrmna nepří byla stavěna od dubna 1942; výstavba byla ukončena v červnu 1945. Byly postaveny 4 haly; tak, jak byly postupně dostavovány, byl v nich zahajován provoz. První hala byla uvedena do provozu na podzim 1943. Stavba prováděla „Zemědělské stavební sdružením“ z Pardubic.

V každé hale je 1850 ks prasat, t. j. dohromady 7 400 prasat ve 4 halách. Obsluha dobyteka je díky technice omezena na 1 ošetřovatele v každé hale. Kooperace tak zaměstnává 4 ošetřovatele, 3 řidiče, 2 hlídače, 1 elektrikaře, zootechnika, účetního a vedoucího, t. j. celkem 13 lidí.

Rosici se tu má vyrábět 16 t. g. masa. Krmí se 20 kg sláma, vykrmují se na valnu oca 105 kg v průměru za 105 dní. Denní přídělky se polybují kolem 0,56 kg.

Povrta se suché krmení a krmné směsi. Jednotlivá zúčastněná dřívstva jsou povinna dodávat do ŽNZ podle procent svých vrátek podle krmiv.

Je to tedy došlovala tovarna na výrobu nepří masa a k tomu s tak malým počtem zaměstnanců, že tomu člověk nemá ani chutnat. Jednu stinnou stáuku to ovšem také má - a to je ten zápach. Zápach samotné vykrmny k nám do Bělé snad ani nedojde (jin někdy), zápach vyvážených odpadů (rozváží se po polích v širokém okolí) však dosti často. Tuu nic není zadarmo; vždy je jen něco za něco.

Podobná kooperace pro výrobu krmné-tilho masa bude od tohoto roku (1975) budována ve Dvřehuševicích.

Kulturní život v obci.

6.1. Kulturní akce.

Výchovou a kulturní činnost všech složek NF v obci shrnuje t. z. Jednotný plán kulturní výchovné činnosti, který sestavuje každý rok kulturní a sociální komise MNV. Jednotný plán kult. Lze říci, že prakticky každý rok se tento plán akcí splní; někdy je akcí i více než určuje tento plán. Je to obvykle několik zajímavých přednášek, různé oslavy vzájemných vjezdů, zájezdy do divadel, plesy a taneční zábavy, rozhlasové relace, vystoupení školních dětí a pod. Pro ilustraci uvádím zkráceně a souhrnně přehled činnosti v r. 1974:

- přednášky - ČSČK napřádal zdravotnickou přednášku
- SRPS - cyklus pedagogických přednášek "Žáci a škola"
- účast občanů byla dobrá, zvláště na přednáškách o škole - 102 účastníků (i z okolních obcí).

- akce ke vjezdům - škola, SSM a Po spolu s MNV ke vjezdům K. Leninova, ke vjezdům únorových událostí, 9. 5. - položení věnců k hrobu padlých z 1. sv. války, Ohně míru, založení KSC, SNP, vjezd vyjádření obcí Lidice a Kazy a pod.
- vítání nových občánků - sbor pro obč. záležitosti, ČSČK, MNV; v r. 1974 bylo 6 dětí.
- zájezdy do divadel - pořádá Stavební beseda, cca 6x,
- zájezd do Liberce na výstavu trhy - ČSČK, asi 50 účastníků,
- zájezd do Čes. Budějovic na výstavu Země žití, JZD, 45 účastníků,
- zájezd do závodu na výrobu traktorů v Brně, JZD, 48 účastníků
- výstavy knih, spojené s prodejem, Místní lidová knihovna,
- výstavy prací záku ZDS,
- hudební pořady, pořádané ve škole pro školní mládež a SSM - přednášky děl Guetany, Dvořáka, Fibicha a dalších, spojené s vykladem.
- máevka na III. celostátní Spartakiádu, Sokol - zruš, 13 žen, máevkové byly 4x měsíčně, zúčastni-li se výstřed soutěží,
- obrskové vířící fotbalu,
- foliákové vrdelavám' olum a laud. KSC, 2x měsíčně, členů SSM, 2x měsíčně,

- plesy; obvykle 3-4 společenské plesy,
zábava o pouti a o posvícení.

Rada akcí je již vřívá a oblibena. Jde
na fi. o zdravotnické a školské přednášky,
kurzy sítí a pod., zájezdy do divadel, na
výstavy nebo na kult. samotáky, slavnosti
vítání nových občánků a další. Přítom
nejou v naší obci nejlepší podmínky. Jde
hlavně o potíže s místem; přednášky se
často konají v místnosti MNV, ve třídách
školy, v Sokolovně. V obci nemůžeme
pál pro větší slavnosti, nemáme kino,
půjčovna knih je stále ve škole, knihy
jsou ukládané ve třídách v nevyhovu-
jícíde skříních. V kulturní práci a zejména
na ve výdvoři mládeže je znát, že většina
učitelů školy k nám dojíždí a nelze je
proto touto mimoškolní činností tolik
zabývat.

Národní výbor obvykle počítá ve
svém finančním plánu na tuto kult.
činnost s částkou asi 10 tis. Kč.

Podmínky
pro kulturní
činnost v obci

6.2. Základní dvoutřetiletá škola.

V učitelském sboru naší ZŠ,
dochozí jen k občasovým záležitostem, obvykle
jde o odchod učitelky na mateřskou do-
voluou nebo naopak o udržet z m.
Tat. ve šk. roce 1971/2 zastupovala H.
Valentová z Pělicové D. Hamrovou, která
byla delší dobu na léčbě, A. Bezdičková
z Pardubic nastoupila za H. Laštor-
kovou, která odešla na školu do Živa-
mce a E. Kalalová zůstala za J. Stehlí-
kovou, která na jare 1972 odešla na
mat. dovolenou. Také H. Hummelová odeš-
la na mat. dovolenou, zastupovala ji
H. Obdržálková ze ZŠ v Kuněticích.
Z. mateřské dovolené se po 2 letech vrá-
tla učitel J. Hořáková.

Učitelský sbor tedy byl: ředitel
A. Kudýra; M. Šenková - 1. tř.; Z. Kudýrová
- 2. tř.; H. Laštorková (pak A. Bezdičková
a J. Hořáková) - 3. tř.; M. Hájová - 4. tř.;

Škola,
učitelský
sbor

J. Davidová - 6 tř.; K. Hummelová (pak H. Obdr-
žálková) a J. Plehlíková (pak E. Kalalová) - 7, 8, 9, 10;
M. Pecáková - 8. tř.; J. Kalousová a R. Nováková -
9. A, B tř.; J. Formánek a A. Hynková.

Vě sk. r. 1972/3 odchází M. Genková
do Pardubic; v dalším roce pak J. Davidová
na mat. dovolenou (místo ní učí M. Ma-
tyšková). V r. 1974/5 opět učí K. Hummelová.

předitel
školy

Předitelem je stále A. Kudýn, který však
pravděpodobně v dalších letech odejde,
neboť stavi pod. domek v Bohdaneči. Zastupem
předitele je D. Humrová. O úklid se škola
se starají J. Čerua a K. Wunderlová, od r.
1974 pak J. Čerua a A. Trlová.

Na konci roku 1973 (13. provincie) zveřejn.
bývalý školník - pan F. Kalis.

Počet žáků mírně klesá; v r. 1971/2 k nám
chodilo 240 žáků, v r. 1972/3 přič. bylo 243
(z toho 125 dívek), v r. 1973/4 - 234 a v r.
1974/5 - 221 (z toho 105 dívek). Z Pěle bylo
v r. 1971/2 - 45 dětí, v r. 1972/3 - 48 a v r.
1974/5 - 39 dětí.

počet žáků

Žáci školy se aktivně podílejí na organizaci
a kulturním dění v naší obci. Jsou to průzračná účast
vystoupení při slavnostních schůzích nebo
slavnostních událostech (na příkl. při volbách
v r. 1971 vítali žáci občany ve volební
místnosti), rozhlasové relace a pod. Tato
kulturní vystoupení se neomezovala jen
na naši obec, ale i na řadu sousedních
obcí (vystoupení k výročí úmrtí u nás
v Bukovce, Habrušce, Kasalovicích a pod.).

Pomáhají ŽD při sklízničích brambor
a řepy a sbírají léčivé rostliny. Peníze,
které získali za starého papíru
v r. 1972/3 (1500 Kč), věnovali na po-
moc Vietnamu, čímž se v soutěži ŽDŠ
škola umístila na 6. místě.

Na druhé straně pro naši školu, spo-
lu s rodičovským sdružením (SRPŠ) pořá-
dá průzračná výlety po republice, zájezdy na
divadla, výstavy, exkurse do závodů
nebo jiných škol, výuková soustředění
(např. lyžařský výcvik) a pod.

účast
žáků
ve veřejném
životě

V roce 1941/2 vylučovalo se dvou 9. tříd
41 žáků. Na studium do gymnasia odešli 4,
vyhledávající na zemědělské školy 3, na chemickou průmyslovou
školu 1 a 3 do divéi odd. školy; 25 jich nasto-
pilo do učebních poměrů. V r. 1942/3 jich
z 39 odešlo na další studium 8 a do učebních
poměrů 29, ostatní zůsta do pracovních
poměrů. V r. 1944/5 bylo z 9. tř. 31 žáků,
z toho 17 dívek.

V období let 1941-5 se díky nekompro-
misivnímu postoji představitelů obce (MNV a KSČ)
podarilo konečně po mnoha letech doka-
dováním a čelání dosáhnout řešení stáží
- jak to bude u nás dál se školou. V r. 1947
totiž vicholil boj o novou školu, resp.
o generální opravu a rozšíření staré.
Komise ONV na podzim 1947 potvrdila
konečně, že stará budova je kritická,
že budova je navrhuována hnilobou a dokovna
i cizopasníky. V říjnu téhož roku se na
jednání našich zastupců (MNV a školy) a ONV,
za přítomnosti Ústavoprojektu o DSP (star. form.)

školy, dohodlo o zahájení 1. projektované
části stavby (pavilon pro 6. až 9. tř. a ko-
telna). Brigádníky pak bylo přepraveno
stavoviště, takže stavba školy (resp. její
generální oprava) mohla v r. 1947 začít.
První brigáda na úpravě stavoviště byla
30.11. 1947, v prosinci byla vyklézána sto-
dola JZD („Jerábku“) a upraveny sklady
pro cement a další stavební materiál
na škole. V březnu 1948 pak byla zbo-
rěna stará stodola (také „Jerábku“)
a tím bylo uvolněno místo pro sta-
voviště.

Vlastní práce na stavovišti v r. 1948
začaly navážkou materiálu, posta-
vením jerábu a dalších pomocných zá-
řezů, zemními pracemi atd. Hlavně,
že se tedy už začalo a že se tedy upří-
te 1. částí snad už brzy dočkáme.

Poznámka:

Že boj o školu nebyl jednodušší
ani lehčí, ukazují na fi. tyto skutečnosti:

V květnu 1971 zde byla komise z ministerstva, komise pro kontrolu havarijních škol (toť staveb nových škol, které byly do r. 1975 v plánu se suidovat o více jak o polovinu!). Komise prohledala školu spolu s ředitelem (jimi zastupeli obce nebyli přávami) a vyjádřila se tak, že staré školy není tak nejlhorší (že viděli horší) a stavěla se za návrh přístavek 4 učebny, dílny, jídelny a míst. topení. Zapoměli však patrně prohlednout také střešní trámy a jiné detaily, které jsou podle odborníků - státní klamání přičinou havarijního stavu.

Proti této komisi se MNV a organizace KSČ ohradil a spolu se věmi NV školského úřadu napsali stížnost na všechny úřady státní orgány (ONV, KNV), i stranické orgány a přímo na ministerstvo školství i gen. tajemníkovi UV g. Husákově. Ministerstvo odpovědělo a vyhláso novou komisi (z nedostatku lidí to byla ta samá komise). Výsledkem byl kompromis - porovnají se náklady na přístavbu (to jsou finance na gen. opravy) s náklady na stavbu nové školy. S tím pak komise znovu řídí a podle výsledku se rozhodne.

Ve stížnosti MNV ostře odsoudil počínání komise i lidský a politický důledek všech neplněných slibů o stavbě nové školy. Vystavba školy je slibována od r. 1936, v plánu ONV již byla v r. 1964, další příslib byl na léta 1969-70. Nyní byla v plánu staveb na r. 1973.

Prakticky již 30 let je doavadu škola uznávána jako nevyhovující pro zdravotní i provozní stránce.

Stížnost byla psána udr. výborem učeni, dosti ostře a naprosto nesmlouvavě. Nak. výbor i ostatní orgány obce tak udělaly opravdu již ně, co je v jejich silách.

Ať nám to tedy dopadlo tak nebo jinak (nová škola nebo gen. oprava), hlavně, že se něco začalo dít.

Do k etapě bude třeba trvat na rychlejší výstavbě dalšího (dalších?) pavilonu.

7.1. Kostel sv. Petra a Pavla.

Oprava

Oprava kostela byla provedena v r. 1974/5.
Byla uctivena kopule a kostel byl nově očištěn.

památky

Podle informací z krajoškolního střediska
státní památkové péče a ochrany přírody
východočeského kraje je kostel charakterisován
jako stavba s gotickým chórem ze 14. stl.,
barokní a upravená v r. 1768. Archi-
tektura je dobře vyvážená úrovně. Z pa-
mátek je do státního seznamu navržen
zvonek z r. 1751 a oltář z období vrcholného
baroka (kolem r. 1730) se sochami sv.
Barbory a sv. Anny a s postavami andělů
a s obrazem Petra a Pavla.

udržet
listu

V zedním z kostelních praporů byl
v r. 1943 nalezen list, jehož text po přečtení
mámí pracovníky pardubického muzea zú-
" Leta Panie 1865 byl zde zvolený živnostní
ský Spolek od J.V. Františka Josefa I.
Na poděkování Bohu založili po 2 letech

tento prapor. Při tom zakládání toho času byl
zvolen za Starostu J. Josef František Frublař
z Bělí Numer 4

- 2 František Krasovička hodičář Měmeštek
- 3 Weuel Souv. krejčí který tento prapor
měl, co důvěřuje.

Jesli ledoto suad za dlouhá léta
bude něco reparurovat a tuto cedulek
zřít a naše těla již ztrouchnivělá
budou za naše namáhání prosíme vas
každě za naše duše vykonnat 1 obět' svatou
----- naše 6-7 podpisů,
klus' nebo spolehlivě přečíst

Originál písma byl předán do pard.
muzea, jejíž popis textu je uveden také
v příloze kroniky.

7.2. Zdravotnictví.

K zádušní zveštání nedošlo, pouze
Mudr. Brandyšský byl v r. 1974 delší dobu
velmi ráději nemocen.

V r. 1975/6 bylo provedeno povinné očkování občany proti tetanu. Očkování se provádělo třemi injekcemi v časovém intervalu asi 1/2 roku. Ale předeházela již od poč. r. 1975 všestranná propagace ve všech sdělovacích prostředcích (tisku, rozhlas i televizi) a občané byli tak informováni o zbytečnosti a neúčinnosti těchto očkování, proti nim budou očkování.

7.3. Sport.

Ze sportovní činnosti je nutné vyzvednout evičenům zám na Spartakiádu v r. 1974/5. Bylo to 13 zám a za obětavost, vytrvalost a houževnatost, s níž nacvičovali si opravdu zaslouží pochvalu. Lehčely se pravidelně, ke konci až 2x týdně. Oceňují si zaslouží i to, že dovedly obětovat hodně svého času na evičenům a že melitoraly ani vydatně, které s tím byly spojené (nakup ubora, hraček, cest na výstoupení). Prošly postupně všechny soutěže, nakonec evičenům na konečných spartakiádách vystoupily, které byly před vlastním představením

vyvoláním (na strakoně může evičenům jen omrzet počet evičenům).

Ženy si také ze svých příspěvků platily evičenům z Pardubic a ve značném počtu (na dvoakrát) navštěvovaly v. z. dílny - gymnastiku. Úspěch těchto evičenům, která jsou dnes moderní hlavně ve městech, je zachovat si svěžest pohybu, svíženost a pružnost těla.

Ženy jsou asi opravdu aktivnější než muži. Než jako evičenům mužů se již od r. 1973 nepodařilo dát dokromady. Leto však dobře funguje fotbalový oddíl, který pravidelně schraňuje zápasy v rámci oblastních soutěží.

Je to patří i vzpomínka na B. Křečička, který ve věku 52 let náhle zemřel (27. 1. 1974). Celý život věnoval sportu a myslím, že po této stránce vykoukal v naší obci mnoho. Do posledních chvíli trénoval fotbalisty a do zimy r. 1973 evičenům s několika muži na nářadí. Já sám na něco mám mnoho vzpomínek a asi už ani nedobřeji vyjádřím

Kopana!

Mmrk!
B. Křečička

tat holikrát jsem ho měl od mládeže za
 učitele. Od klukovských let až prakticky
 do konce roku 1943 je pro mne sport opo-
 jiu s jeho osobou. A tak, jak jsem ho znal
 já, měl jsem ho vždy rád pro jeho kama-
 rádství a skromnost a mouhu na jeho
 vzpomínat jsem v dobrou a s úctou.

10. května 1973 vedle naší obce krát
 Závodů Mruv.

7. 4. Seznam občanů podle popisných čísel
 (stav v pol. r. 1975)

- čp. 1 - Zdravotní středisko
 čp. 2 - L. Járaček (naroz. 1916), majitel,
 J. Kohoutek (1940), J. Kohoutková, roz. Jára-
 čková (1944),
 děti: Pavel (1964) a Petr (1969).
 čp. 3 - J. Fiala (1902), majitel,
 Anna Fialová, roz. Fikarová (1913),
 M. Fikarová, roz. Kušnířová (1885)
 nejstarší občan v obci,
 čp. 4 - J. Štěpánek (1907), majitel,
 A. Štěpánková (1915),
 F. Grügel (1942), A. Grügelová, roz. Štěpánková
 (1942)
 M. Štěpánková (1943), svobodná,
 J. Štěpánek (1945), svobodný.

- čp. 5 - M. Beránková (1896), majitel,
 V. Tunder (1921) - v majmu.
 čp. 6 - Jan Kruček (1910), majitel,
 R. Šimčíková (1913)
 St. Vaučík (1946), M. Vaučíková, roz. Šimčíková (1946),
 děti: Michal (1968).
 čp. 7 - J. Petišky (1915), majitel,
 M. Petiška r. Forstlková (1923),
 J. Petišky (1948), Soňa Petiška, roz. Frydová (1910),
 děti: Petr (1942) a Soňa (1945).
 čp. 8 - W. Vaňhářková, r. Raliošová (1898),
 majitel: Šimčík.
 čp. 9 - MNV - maudl, klubovna JPM.
 čp. 10 - M. Pošvora r. Tunderová (1906), majitel,
 B. Douša (1952), Boh. Doušová r. Floryšová (1953),
 (od r. 1944)
 děti: Pavlína (1944)
 čp. 11 - J. Havelka (1900), majitel,
 M. Havelková (1908)
 V. Havelka (1902), svobodný
 Z. Havelka (1934), Boh. Havelková, roz. V. Havelková (1910)
 děti: J. Havelka (1961), Leoš (1962)
 (přítel z Křičevic v r. 1969)
 čp. 12 - Mil. Gryncík (1928), majitel,
 M. Gryncíková, roz. Flejšová (1929)
 Mil. Gryncík (1953), svobodný
 Lubomír Gryncík (1915), Věra Gryncíková, roz. Pro-
 madlová (1915) (od r. 1944)
 děti: Dagmar (1945).
 čp. 13 - M. Provašková, roz. Raliošová (1924), vdova,
 majitel domu,
 M. Raliošová (1898)
 Petr Ralioš (1954).

- čp. 14. - byvalý mlyn, majitelkou je A. Trnec.
- čp. 15. - Fr. Bejfel (1910), majitel,
M. Bejfková (1920),
Fr. Bejfel (1946), v r. 1974 se odstěhoval
do Prahy.
- čp. 16. - Jan. Trla (1910), majitel,
A. Trlova (1916),
Jan. Trla (1941), přestěhoval v pol. r. 1975.
- čp. 17. - Jos. Bidlo (1907), majitel,
A. Bidlová (1907),
Fr. Doudová (1894), svobodná
- čp. 18. - Jo. Pauchařtek (1914), majitel,
Lib. Pauchařtková (1927),
Lib. Bruncelíková (1946), svobodná,
Václ. Moráček (1907), † 26.6.1975,
Bož. Nováková, roz. Kadavá (1907), v nájmu.
- čp. 19. - Boh. Vondrouš (1913), majitel,
Mar. Vondroušová, roz. Pyřmíčková (1917)
Zd. Vondrouš (1952), Jir. Vondr. roz. Jiřáček
(1953)
děti: Martin (9.1.1975). (od r. 1974)
- čp. 20. - Bož. Malá, roz. Kapičková (1900), majitel.
- čp. 21. - Lad. Voljník (1926), majitel,
Mil. Voljníková, roz. Paulusová (1927),
F. Ondraček (1941), Jana Ondračková, roz.
Voljníková (1946),
děti: Pavel (1969) a Eva (1972),
Lad. Voljník (1952), Zd. Voljníková, roz.
Kralová (1955), (od r. 1974),
děti: Jira (1975).
- čp. 22. - MNV - stavebniny,
Jan. Šejkora (1921), v nájmu,
Marta Šejkora, roz. Richterová (1924),
Milan Šejkora (1952), Zbyněk Šejkora (1957)
oba svobodní.

- čp. 23. - budova ŽSD,
Fr. Kouska (1935)
Ludm. Kousková, roz. Pyčková,
děti: Petr (1969), Pavel (1966),
Fr. Jiřáček (1952), svobodný, odhlášen r. 1977,
Jo. Jiřáček (1946), rozv., — " —
- čp. 24. - Clodora O. (1926) majitel,
M. Clodová, roz. Olivová (1929).
- čp. 25. - R. Žeman (1911), majitel,
A. Žemanová, roz. Hořková (1916).
- čp. 26. - majitel MNV (býv. kovářna),
M. Grajerová (1896), vdova, v nájmu,
Boh. Veselý (1920), svobodný, — " —
- čp. 27. - Jan. Andrus (1924), majitel,
Emilie Andrusová, roz. Macháčková (1929),
Jan. Andrus (1951), Petr Andrus (1952), oba svobodní,
M. Olivová (1906), vdova, v nájmu.
- čp. 28. - Jo. Radouš (1917), majitel,
M. Radoušová, roz. Macháčková (1925)
M. Radoušová (1911), svobodná,
Jo. Radouš (1951), odhl. 1975, přechází do čp. 113.
Anna Radoušová (1949), svobodná.
- čp. 29. - Václ. Formánek (1920), majitel,
Anna Formánková, roz. Šimíčková (1923),
Pavel Formánek (1951), svobodný,
Oliva Formánková (1955), svobodná,
sklad Jednoty.
- čp. 30. - MNV - hostinec.
- čp. 31. - M. Svatoňová, roz. Trubačová (1902), vdova, majitel.
- čp. 32. - MNV - škola.
- čp. 33. - nikdo nebydlí; majitelkou je Bc. Křemena'ková.

- čp. 34. - Jos. Rauboušek (1930), majitel
M. Rauboušková, roz. Tichá (1935),
děti: Petr (1959), Jiří (1962).
- čp. 36. - M. Marková (1911), majitel,
B. Mojžišová, roz. Marková (1932), roz.
děti: Mil. Marek (1954), Boh. Mojžišová
(1961)
- čp. 37. - A. Mrůdlová, roz. Rohlíková (1910), majitel,
Jos. Mrůdovek (1941), svobodný,
Hana Mrůdlová (1945), svobodná.
- čp. 38. - Kr. Nováková, roz. Šabelková (1903),
Jar. Volymě (1931), majitel,
Em. Volyměková, roz. Nováková (1931)
Mil. Volyměková (1956), svobodná,
Jar. Volyměková (1954), svobodná.
- čp. 39. - JZD
Zoltán Plachetka (1938),
Alžb. Plachetková, roz. Florová (1944)
děti: Jaruila (1961), Zoltán (1963),
Běta (1964), Petr (1964).
přišli v r. 1943 ze Švedlar ob. Šp. Nová Ves.
- čp. 40. - Jos. Kadavý (1913), majitel,
Jar. Kadavá, roz. Richterová (1922)
Jar. Kadavá (1949), svobodná,
Jos. Kadavý (1951), svobodný,
A. Richterová, roz. Čiháková (1894), vdova.
- čp. 41. - Budova MNV,
v názvu:
Jar. Novák (1934), Jaruila Nováková, roz. Marková
(1929),
děti: Jar. Novák (1958), M. Novák (1965),
Jirina Marešová, roz. Běláková (1912), vdova

- Jar. Hránek (1911), Zden. Hránková (1916),
Jar. Hránek (1940)
Klad. Hlavík (1949) (od r. 1932), Mil. Hlavíčková,
roz. Hlavíčková (1952),
děti: Mil. Hlavíčková (1974).
- čp. 42. - Jos. Velušky (1923), majitel,
Mm. Veluška, roz. Žemanová (1927),
Mm. Veluška (1954), svob.,
Jo. Velušky (1959), svob.
- čp. 43. - Fr. Hanclová (1902), vdova,
Lad. Hancel (1928) majitel, Helga Hanclová, roz.
Hagen z Karl Marx Stadt (1927) (od r. 1969),
Gertrud Haguová (1894), žilá od r. 1971.
- čp. 44. - A. Machová, roz. Krejčová (1908), vdova
F. Mach (1930), majitel,
M. Machová, roz. Peruvianová (1933),
děti: Pavel (1956) a Roman (1965).
- čp. 45. - Jos. Krejčík (1907), vdovec, majitel.
- čp. 46. - Jos. Kuoniček (1907), M. Kuoničová (1909),
Jos. Kuoniček (1935), vlastník domu (půl z Krůčovic
r. 1974)
M. Kuoničová, roz. Sourová (1934),
děti: Josef (1959), Marie (1962) a Pavel (1966),
O. Klempíř (1942), E. Klempířová, roz. Kuoničová
(1945),
děti: Oldřich (1966) a Martin (1969),
Lad. Kuoniček (1946), Marta Kuoničová, roz.
Adamkovičová (1950),
děti: Ladislav (1968) a Roman (1970).
- čp. 47. - Vinc. Pauchařteke (1912), majitel,
M. Pauchařková, roz. Ficová (1917).

- čp. 48. - Václ. Paucháček (1916), majitel,
A. Paucháček, roz. Zimáková (1922)
Blk. Paucháček (1952), přešla do čp. 26
Václ. Paucháček (1959), svob.,
Zdislava Machánová, roz. Paucháček
(1954), roz., 1944 odešla
do Pardubic
dítě: Gabriela Machánová (1970)
- čp. 49. - Petr Čeruy (1950), majitel, (žijel r. 1973)
Luduila Čerua, roz. Paucháček (1949)
dět: Petra (1973), Pavel (1975),
Mar. Paucháček (1946), svobodná
- čp. 50. - Jar. Douda (1900), vdovec, majitel,
Fr. Bažant (1932), Jir. Bažantová,
roz. Doudová (1935), 1975 odešla
do Kasáre,
dítě: Jirina (1961).
- čp. 51. - majitelům je Jednota Pardubice;
byvalí sokolovníci,
Jar. Šejkora, M. Šejkora a Milos
a Zbyněk Š. 1974 přešli do čp. 22.
- čp. 52. - Fr. Štěpánek (1909), majitel,
M. Štěpánková, roz. Flourová (1926),
Bl. Štěpánková (1956), svobodná.
- čp. 53. - Ludvík Běhal (1900), majitel,
(žijel r. 1960)
Bož. Běhalová, roz. Malá (1900),
Vít Běhal (1939), Zl. Běhalová, roz.
Havlíková (1950), žijla 1973.
- čp. 54. - MNV, čalouničtvi
- čp. 55. - MNV, hasičská zbrojnice.
- čp. 56. - Mil. Schuutek (1945), majitel (žijel z 1981)
Dagmar Schuutek, roz. Nováková (1952)
(žijla 1971 z Kráče),

- čp. 57. - majitel Jos. Kos z Pardubic.
- čp. 58. - parcela V. Nováka (blízko sokolovny).
- čp. 59. - Fr. Novák (1907), majitel, † 30. 12. 1974,
A. Nováková, roz. Jungrová (1902).
- čp. 60. - M. Flrubá (1893), vdova, majitel.
- čp. 61. - Jar. Kokoštek (1905), majitel,
M. Kokošková, roz. Malínská (1907).
- čp. 62. - Jos. Čerubk (1902), majitel,
Ludm. Čerubková, roz. Doudová.
- čp. 63. - M. Paláková, roz. Paucháček (1905), vdova
v nájmu,
majitelům je A. Jiřinska, roz. Kadava, vdova
(1897)
(nebydlí zde).
- čp. 64. - volně číslo po zboření "fastovce".
- čp. 65. - Jos. Kunderle (1914), v nájmu,
Hedr. Kunderlová, roz. Huchlíková (1918),
dět: Josef (1955), Helena (1958),
majitelům domu je J. Kejra (nebydlí
zde, pravidelně dojíždí).
- čp. 66. - Jos. Valašek (1916), majitel,
Mar. Valášková, roz. Paucháček (1921)
Pavel Valášek (1952), svobodný.
- čp. 67. - Jos. Čeruy (1922), majitel (od r. 1967),
Jir. Čerua (1931),
Zl. Radoušová, roz. Čerua (1954), odešla
do čp. 113 (r. 1975),
Jin. Čeruy (1958), svob.
- čp. 68. - Ed. Volajník, roz. Hořková (1905), vdova,
majitel.
- čp. 69. - Al. Gyruček (1901), Anna Gyručková, roz.
Lichová (1907), žijla r. 1962 z Dobrušky,
majitelům je E. Kubíčková (nebydlí zde).

- čp. 70. - E. Vincencová, ro. Hesková (1910)^{vdova}, majitel,
† 13. 11. 1974.
dům koupila Ubráňkovi.
- čp. 71. - Jo. Vondrák (1934), majitel (od r. 1958),
Zd. Vondráková, ro. Věeláková (1935)
děti: Jana (1960), Soňa (1964).
- čp. 72. - Blah. Ludvíková, ro. Plučelová (1901),
vdova, majitel.
- čp. 73. - Jo. Věelák (1938), majitel, (půlka r.
n. 1972)
M. Věeláková, ro. Ramanová (1941),
děti: Marie (1961), Věra (1963), Josef (1968),
Ruď. Věeláková, ro. Šteklová (1909).
- čp. 74. - majitelům Josef Spáň; pošta;
Jan Nouza (1935), Lydie Nouzová,
ro. Šušáková (1942),
děti: Zuzana (1965),
Em. Nouzová, ro. Vančková (1904) vdova.
- čp. 75. - Em. Slabotinská r. Mališová (1933), ro. r.,
f. hl. od r. 1968
dcera Jarušila (1965);
Jiří Klajčík (1956), svob., f. hl. od r. 1970
Slava Klajčková (1958), svob., - II - od r. 1972
Jar. Slabotinský (1936), ro. r., - II - od r. 1972
všichni trvale odhlášení v r. 1974.
majitelům J. Nováková.
- čp. 76. - Mar. Forstková, ro. Bruba (1899), vdova,
majitel.
- čp. 77. - B. Krejčík (1921), majitel, † 27. 1. 1974,
Jiř. Krejčíková, ro. Gyričková (1925),
Zd. Štyblo (1950), f. hl. ledn. 1974, odhlášená v r. 1974
El. Štyblova, ro. Krejčíková (1949), odhlášená v r. 1974
Lo. Štejn. Kříž.

- Jiří Zeman (1952), f. hl. 1973, odhl. 1975,
Jaroslava Zemanová, ro. Krejčíková (1951), odhl. r. 1975
děti: Kamil (1972), Leona (1973);
Jiří Krejčík (1953), svobodný.
- čp. 78. - Jo. Rejřek (1914), majitel,
Em. Rejřková, ro. Dvořáčková (1920),
děti: Jan (1953), Pavel (1954), Petr (1954).
- čp. 79. - Jo. Pfaš (1905), majitel,
Em. Pfašová, ro. Krejčíková (1912),
Václ. Matička (1944), f. hl. 2. března r. 1967,
Mil. Matičková, ro. Pfašová (1948),
děti: Milana (1968), Alena (1971), Kamila (1974).
- čp. 80. - Bohumil Pauchařtek (1915), majitel,
M. Pauchařtková, ro. Bazantová (1921).
- čp. 81. - Jan Chodora (1929), majitel,
Zd. Chodorová, ro. Pančlová (1932)
děti: Jan (1958), Zdena (1960).
- čp. 82. - Karel Dušek (1902), majitel,
Ruď. Dušková, ro. Plešková (1900),
Karel Dušek (1948), f. hl. od r. 1975,
Jana Dušková, ro. Volajnková (1954), f. hl. od 1975,
dítě: Karel (1975).
- čp. 83. - Karel Doleček (1892), vdovec, majitel,
Ed. Doleček (1919), svob.,
Fr. Lorač (1919), v majmu,
Ant. Kozáková, ro. Řeháková (1923),
Zd. Kurovčák (1945), ro. r., oživil mzuoru 1974,
Mar. Kurovčáková, ro. Kozáková (1953), ro. r.,
vdava z r. 1974
dítě: Zdeněk (1975).
Kurovčákov f. hl. od konce r. 1973.
- čp. 84. - zjmenek, majitelům J. Karelka Jo.

- čp. 85. - zborčeno (družičku v ryměnek).
- čp. 86. - Václ. Novák (1926), majitel, hlava od r. 1966,
(hlava
pošta) Anička Nováková, roz. Čermáková (1931)
Zd. Novák (1954)
Blah. Nováková, roz. Pauchartková (1952)
(přesla z čp. 58 v r. 1975)
Fr. Novák (1963).
- čp. 87. - čistírna, majitelka je Jan Beránek,
- čp. 88. - učitelství domu, majitel MNV,
Karel Bohuslav (1910),
Anna Bohuslavová, roz. Salavová (1912)
Jana Bohuslavová (1949), svob.;
Adolf Kudýn (1920),
Zd. Kudýnová, roz. Klanová (1931),
Petr Kudýn (1953), ženatý, odešel 1975 do Kasabie,
Helena Kudýnová (1953), svob.;
Joa. Hlopdka (1941), od r. 1963,
Loua Hlopdková (1943),
Martina Hlopdková (1970),
Karel Rašín (1903),
Anna Rašínová, roz. Lorynová (1915),
Karel Rašín (1938), svob.,
Drahoš Rašín (1948), svob.,
Hana Volápková, roz. Rašínová (1950),
odešla 1975 do Prahy,
- čp. 89. - Anna Velínská, roz. Zahradníková (1891),
vdova, majitel.
- čp. 90. - Václ. Kuoniček (1946), majitel,
Mar. Kuoničková, roz. Malá (1948),
dítě: Ivana (1969), Edita (1974);
Václ. Kuoniček (1907),
Fr. Kuoničková, roz. Krejčíková (1910).

- čp. 91. - Sololovna, majitel ČSTV;
Fr. Kocárek (1921), od r. 1963,
Hauislava Kocárková, roz. Riháková (1927)
Hauislav Kocárek (1954), svob.;
- čp. 92. - majitel Jednota Pardubice,
Vlad. Jecháček (1944), přišel po Horuňkových
r. 1971, r. 1975 odešel
do Pardubic;
Yv. Jecháček, roz. Lva-
lová (1944)
dítě: Vladimíra (1964), Jaroslava (1966).
- čp. 93. - Václ. Běba (1920), majitel,
Mar. Běbová, roz. Hrudnýčková (1919)
Rana Mířková, roz. Běbová (1951); odešla
do Bohdaneč 1974,
Eva Běbová (1954), svob.;
- čp. 94. - Fr. Kocí (1912), majitel,
Hlavena
Kocová, roz. Pauchartková (1918).
- čp. 95. - Emil Ryjdl (1914), majitel,
Rosalie Ryjdllová, roz. Malá (1913)
Zdušek Ryjdl (1954), svob.
- čp. 96. - majitelka je Čeněk Marek (zatím zde nebydlí,
opravuje to).
- čp. 97. - Jiří Barták (1946), majitel,
Václ. Bartáková, roz. Jeráblová (1947),
dítě: Jiří (1969);
odešli 1974 do Pílonče,
Kristina Nováková (1894), vdova, byt k úpravě
nájemní,
- Mar. Jeráblová, roz. Čermáková (1921), od r. 1974.
- čp. 98. - Fr. Hlejšek (1928), majitel,
Mil. Hlejšek, roz. Kadava (1934),
Vladimír Hlejšek (1954), svob.,
Jana Hlejšková (1959), svob.

čp. 99. - Fr. Vosáhllo (1925), majitel,
Jiř. Vosáhllova, roz. Šandorová (1929)
Jar. Povjšil (1951), od r. 1944,
Dana Povjšilová, roz. Vosáhllová (1955),
 Povjšilovi přeošli 1974 do čp. 113.

čp. 100. - Ed. Valjmišk (1927), majitel,
Mar. Valjmišková, roz. Šmetanová,
 děti: Zdeňka (1953), Luděk (1954).

čp. 101. - Václ. Trubac (1909), majitel,
Marta Trubacová, roz. Jičínská (1911).

čp. 102. - Václ. Kokoštel (1931), majitel,
Anna Kokoštelová, roz. Nováková (1932),
 děti: Marcela (1955), Dana (1961);
Jiř. Voudrouňová, roz. Škalová (1912), vdova.
 (bydlí u zeti).

čp. 103. - Jan Beránek (1920), majitel,
Věra Beránková, roz. Vošovatová (1925),
Milov Beránek (1952), oženil se a odstěhoval
 1974 do Pardubic.

čp. 104. - majitelem je zem. nákupní podnik ZN2;
Fr. Věclák (1932), n. majimur,
Mil. Věcláková, roz. Moravčková (1935),
 děti: Pavel (1957), Flava (1958).

čp. 105. majitelem je V. Formáček (domek u dvora).

čp. 106. Mar. Voudrouňová, roz. Olšáková, vdova (1904)
 majitel,

Bohumil Voudrouň (1935),
Mar. Voudrouňová, roz. Bořtova, od r. 1958,
 děti: Leuka (1960), Petr (1962).

čp. 107. - Mar. Mrázová, roz. Doudorová (1903), rozv., majitel.

čp. 108. - Fr. Šolc (1892), majitel, od r. 1934,
Růža Šolcová, roz. Mauerová (1901);

Zdeňk Šolc (1931), Miluně Šolcová, roz. Řezančová (1901)
 (od r. 1974)

dítě: Dagmar (1945).

čp. 109. - Ed. Zeman (1936), majitel,
Blanka Zemanová, roz. Ryjšlová (1944)
 děti: Alen (1966), Tomáš (1968).

čp. 110. - Josef Oršský (1924), majitel, žil 1943 z kasalice,
Karolína Oršská, roz. Fuchsmannová (1921)
 dítě: Karel (1960)

čp. 111. - Fr. Hendrych (1907), majitel,
Bož. Hendrychová, roz. Šaravová (1904).

čp. 112. - Fr. Novák, majitel,
Vladimír Novák (1929),
Jiřina Nováková, roz. Bruncová (1936),
 děti: Petr (1958), Jiřina (1959).

čp. 113. - dr. Václav Otá. Bytorka
Vlad. Fínek (1948), žil 2 Rybitví 1973,
Vlasta Fínková, roz. Nováková (1948),
 děti: David (1971), Paulína (1974);
Jan Širuček (1948), z Sandubic r. n. 1973
Jana Širučková, roz. Dekrová (1950),
 dítě: Markéta (1974);

Jaroslav Kuvě (1946), z kasalice r. n. 1973,
Olga Kuvěová, roz. Šoucková (1944),
 děti: Flava (1970), Petr (1974);

Jaroslav Povjšil (1951), od r. 1944,
Dana Povjšilová, roz. Vosáhllová (1955),
 dítě: Andrea (1975);

Josef Radouš (1951), od r. 1975,
Zdeňka Radoušová, roz. Čermá (1954);
Vladimír Valča (1949), r. n. 1975 z Prahy,
Jana Valčová, roz. Platačková (1973)

čp. 114. - Fr. Peruy (1933) majitel, od r. 1959,
Věra Perma, roz. Voudrouňová (1937),
 děti: Jiř (1963), Allan (1966).

čp. 115. - Zdeněk Věelal (1942), majitel (od r. 1967),
Růž. Věelalová, m. Jediva (1943),
děti: Jana (1964), Zdeněk (1970), Růž-
na (1972), Jaroslava (1972),
Emilie Věelalová, roz. Farkáčková (1905),
vdova, od r. 1970.

čp. 116. - Karel Křežza (1907), majitel,
Fr. Křežzová, roz. Malová (1896).

čp. 117. - Mar. Nohejlová, roz. Vanková (1911), majitel,
Miloslav Nohej (1913),
Miloslav Václavský (1932),
Blanka Václavská, roz. Nohejlová (1939),
děti: Ruata (1961), Alie (1963).

čp. 118. - Lad. Čihál (1924), majitel,
Růž. Čihálková, roz. Školníková (1930),
Leo Čihál (1953), svob.,
Ladislav Čihál (1955), svob.;
Anna Čihálková, roz. Bačáutová (1895).

(podle přihlasovací
zápisnice MNV).

Tím skoučel zda'ulivě nudný' včet obyvatelů
naší obce; pro porovnávání' změn v dalších
letech vřak bude určité dobrý'.

4. 5. Některé rozdělení občanů
(v pol. r. 1975)

nejstarším občanem v obci je pan' M. F. Ka-
rová - 90 let. O 6 let je mláďe pan' A. Věelal
(84 let). Věku 83 let se letos dožívají pan. K. Doležal

a pan Fr. Šolc, 82 let pan' M. Šruba'.

Celkový přehled poskytl tabulka:

věk	nad 80 let	46-80	41-45	36-40	31-35
% občanů:	1,78	2,55	6,38	5,61	6,89

věk	56-60	51-55	46-50	41-45	36-40	31-35
%	4,84	7,14	6,13	5,87	4,09	4,85
věk	26-30	21-25	16-20	11-15	6-10	1-5 *
%	6,63	11,22	7,39	5,61	5,36	2,29

* rok narození v 1. pol. r. 1975.

Nejmladší občany, narozené v letošním roce
(v úřadovně r. 1975) jsou: Martin Voudrouš, Pavel Čerň
(čp. 49.), Gabriela Petřáková, Dagmar Šimíčková, Andrea
Nováková, Karel Dušek, Zdeněk Livoš, Jovana Václav-
ková, Dagmar Šolcová.

V průměru je věkové procento občanů vždy kolem
5%, mírně zvýšené je ve věku 51-55 let. Poté se klesá
je značné procento mladších ve věku 21-25 let.

Klimatické poměry.

2. pol. 1970

Druhá polovina r. 1970 nebyla zrovna přiziví; hlavně v srpnu, kdy jsou zvěř v plném proudu. Kezke' počasí se neustále střídalo s prudkými přeháňkami (v každém týdnu prakticky 2 až 3 dny pršelo), toto střídání narušovalo plynulost sklizeň a prodloužilo ji až do 20. srpna. Počátek září nebyl šťastný, na Václava (28.9) se však objevily ranní mrazíky (-4°C). A tak pomřaly nejen květiny na zahradě, ale bobuřel i brambory při vybírání. Zbytek podzimu byl mírný, s příchodem deště.

Sníh se objevil od provincie a při mrazích teplotách -5 až -7°C vydráždil přes vše' vánoce a Nový rok.

1971

V prvních dnech r. 1971 poklesla teplota už na -15°C, 3. ledna až na -19°C. Celý počátek ledna se teplota udržovala přes den kolem -15°C, v noci až -24°C. V druhém týdnu ledna mrazy polehly (přes den -5°C)

302

a mrazí sněžilo. Konec ledna se vzrušoval již mrazem obilou (dení teploty kolem 0°C), občas padal mokry' sníh. Toto počasí se udrželo i během února, teploty přes den asi -5°, přes noc -10°C, sněhové přehánky, někdy i mokry' sníh. Sníh přibýval i březnu, silný vítr nadto způsoboval závěje.

Od konce března nastala obilá, sněh rychle mizel. Větší oteplení však nastalo až koncem května (někdy až 30°C). Červeně prakticky celý propršel. Ani červec nebyl lepší, deštivo a chladno (přes den 12-13°C). Pro zemědělství to bylo nepřiznivé období - zatopená pole, obtíže při sklizeň senná. Nebylo to dobré ani na brambory (hodně pale hnilý). Teprve po polovině červec se oteplilo (30-35°C); pěkně letní počasí, jen občas kratsí bouřky s deštěm. Že prošely dobře, skončily již počátkem srpna. 1. červec způsobil u Chlumce velké škody místní prudký víchre. Několik stromů bylo rozbito a sponota stromů umřela. Plody na postizem' de domech

byly velké. Vítr měl mstně zcela omezení účinek, několik set metrů dál se nedělo nic.

Trpen byl teplý, ale velmi suchý. Na zářevných bylo nutno dnuš zalévat, radly i ovocí stromy. První deště a mírné zchlazení (20-25°C) přišly až koncem srpna.

První sníh padal již počátkem prosince, pak se však oteplilo a byly mlhy, občas dešť, občas mokrá sníh. Teploty byly 0 až 10°C.

Ochlazení až na -14°C, ale bez sněhu, přinesla teprve 2. pol. r. 1972. Koncem února se oteplilo a přišlo. Jaro proběhlo normálně. V červenci (22. 7.) byla po suchých a horkých dnech prudká bouřka a vichřice. Na mnohých místech ráděla opravdu prudce, v Bolkovici na př. byly u Kaldy pokácené stromy (topoly), také u Štoky na Vítkově, několik robitých stichů a další různé škody. Velké škody nadělala bouře hlavně v záp. a sev. Čechách a v Praze (viz vj. str. 2 z novim v příloze).

1972

Velké škody vznikly hlavně na chmelnicích, ale i na obilí, kukurici a cukrovce. Koncem července mytvala přišlo. Žuť byly velmi špatné (blato, polehlé obilí), celostátně byly potře se sklizením a hlavně pak dospíváním obilí.

Podzim byl zejména v říjnu horký (v září byl ještě chladý vítr), slunečný a teplý. Pro zemědělce byl však mimořádně suchý. Sklizení brambor byla velmi dobrá, žito bylo dobré i po sklizení řepy.

Koncem října se objevila jinovatka (rano -2°C), fordeji dokonce i sněhové přehánky (mokrá sníh, který na zemi ihned taje). Listopad byl chladý, deštivý a se silným větrem. Vánoce byly bez sněhu.

V lednu 1973 byly časté mlhy a námrazy. Ty působily potře v dopravě a také časté nypadařím el. proudu (zhraty na izolátorech!), takže jme bez proudu byli třeba i celí 2 dny. Sníh se objevil až 20. ledna

1973

(teploty kolem nuly, mokry' suh), avšak již dříve
byl deň zúšiel. Teprve koncem února (24. 2.)
se opět objevil suh, ale i ten pomalu mizel.
Ještě v březnu se několikrát objevil mokry'
suh. Konec března a duben byl chladný
(ráno i -5°C), deštivý a větrný. 11. dubna byl
sílný vítr, který u Bohdaneč vyvrátil několik
stromů a u Trutové shodil 2 strůčky, měrn.
skýček domovní.

V květnu bylo hlaek' a teple' počasí.

Leto bylo slunečné, ale suché. První mrazíky
(ráno -6°) se objevily až 25. října. O měsíc
později je tu suh a mraž (5 až -6°), náhlí.
Suh se udržel až do poloviny prosince, v druhé
polovině nastala oblačnost (teploty kolem 0°C).
O vánočních svátcích byla strašná mlha,
viditelnost opravdu jen asi na 1-2 m! Prorok
na silnicích byl mizivý; nejen proto že hustá
mlha, ale i proto, že na horách docházelo
ke suchým kalamitám.

1974
Počátek r. 1974 byl mlhavý, občas se sně-
hem. Koncem března již bylo velmi hořký,

rečluo rychle rozkvétalo. V 7. fol. dubna (14. 4.)
o Velikonočních, však přišly nocí mrazíky
(-4°C), takže ovocné stromy, ořechy, bramb-
ory a j. pomrzly. Teprve koncem dubna bylo
leže a tepleji (bez nočních mrazíků).

Červen a červenec byl deštivý a chladný.

Zlepšilo se to teprve koncem července.

Leza se proto sušila špatně a pomalu.

Úpen byl slunečný a teple', takže alopon

zařev žni' proběhl hladce. 18. srpna

v neděli přišla večer prudká bouřka,

nejprve padaly kroupy (3-5 cm velké)
(našly se i v zemi!)

fak byl prudký déšť a vítr. To trvalo

celou noc. Kroupy roztily i u několika do-

mi' obua. Konec srpna a začátek bylo opět

slunečno. Od 30. září se začíná na ráhu

svažet řepa. Zatím je počasí dobré, ne-

prší, ale ochladilo se. V 2. fol. října

neustále prší, je větrno a chladno. Na

polích stojí voda, sližou brambor a klavri

řepy ráhu, neboť stroje na rozbahčujících

poté
se sližují
řepy

polích mě neumožnou. Sklizení řepy vázne celosvětově, hrozí zastavení většiny de cukrováren, protože nemají nutnou zásobu řepy. Proto se povolávají brigády a řepa se sklízí ručně. U nás byly brigády koncem října; 10. listopadu je u nás už sklizeň, v Kasalích však ještě ne začala. Proto brigády z VČMZ, škol a občanů, aby i zde se co nejvíce řepy sklízelo. Počasí v tomto období bylo opravdu špatné - mlhy, zima (ráno -1 až -3), deště. Určitou vinu na této situaci nesou i naše zemědělcí sami a to pozdním nástupem ke sklizení.

Důvodem cukrovka má pro nás opravdu svou zlatu - cena cukru na světovém trhu je stále dorážá na 21 Kč/kg. V mnohých zemích (Anglie, USA ...) je podle tisku pouze o cukr. Vývoz cukru proto znamená v našem zahraničním obchodu mnoho, může totiž vyrovnávat naši nepříznivou platební bilanci.

Kolik % řepy bylo v této situaci u nás sklízeno ručně, je uvedeno již v kap. 5. 1. 2, v rámci okresu se uvádí číslo 14%. To znamená, že i tak se většina řepy sklízela strojmi.

V pol. prosince se objevují sněh, teploty se pohybují od -2 do -4 °C. Sněh vydržel asi týden, přič. Vánoce mi není již po sněhu památka. Za posledních svítů slunce, teploty jsou jen mírně pod nulou. Mezi svítly se trochu oteplilo ($+6$ °C) a prší. Řepa, která stále na váze "tráčila" mává během posledního týdne roku.

Počátkem r. 1975 je tedy bez sněhu.

Teploty v lednu a únoru kolísají od -2 do $+5$ °C. 25. ledna dokonce prší. Teprve 18. února se večer objevují sněh; během 2 dnů napadlo již teplotě nepatrně pod nulou 25 cm velkého sněhu. Poslední dny v únoru klesla teplota až na -15 °C. Oteplení nastalo až počátkem března (teploty $+5$ °C, slunečno). Druhá polovina března však přinesla opět ochlazení (až -5 °C) a sněh, později tak sněh s deštěm. Sněh se za silného větru objevil asi na 2-3 dny opět v pol. dubna. Květen byl poměrně chladný a deštivý. Leto bylo hezké, zů

proběhly hladce, úroda obilovin však byla
trochu slabší. Půtinnou byl velmi mokry, podzim
především roku a deštěné jaro tohoto roku,
kteře' zdržely přípravné práce (oran, seti).
V druhé pol. listopadu (21. list.) napadl
první sníh; byl však mokry, takže na ob-
měch nevydržel ani jeden den.

---

roč

1976

F rod.

Život naší společnosti a naší genera-
ce jde rychle. Každý rok znamená mnoho
nového a spoustu změn. Několik událostí
naplňuje člověka uspokojením a lidskou
hrdostí, jiné smutkem. Luctuie je na př.
to, že se vlastně ve světě stále nítde vál-
čí. Přes třicet let po skončení válce a
vlastně se válčit ještě nepřestalo. Úsilí
socialistických zemí o mírové soužití všech
národů je velice úspěšné. Úspěchy se nak dostá-
vají již pomalu a již jich dosahováno již
díky společenosti a neúnavnosti s mládeží
tyto mírové návrhy předkládané a do ne-
konečna pozměňované tak, aby již začo-
nání své základní myšlenky byly přijatel-
né pro národy jiných politických systé-
mů.

K této problematice přispělo i svolání

konference 29 evropských komunistických a dělnických stran do Berlína koncem června 1946. Naši delegaci vedl prezident a taj. ÚV KSČ J. Lušák. Konference se téžila značícímu celostátnímu zájmu, o čem svědčí přítomnost 851 zástupců tisku, rozhlasu a televize z 41 zemí všech kontinentů.

Rozhodujícím momentem v politickém a hospodářském životě naší republiky bylo svolání 15. sjezdu KSČ v dubnu tohoto roku. Závěry tohoto sjezdu totiž určily směrnice pro další politický a ekonomický rozvoj země. V období po sjezdu se ve všech oblastech tyto směrnice konkrétnizovaly na podmínky jednotlivých krajů, okresů, měst, závodů atd.

V těchto směrnících je vlastně obsažena i osud naší obce, její rozvoj jakožto střediskové obce.

Máme hodně problémů, jsme také asi nejmenší středisková obec. Někdy se můžeme

lidem zda', že to jde kupředu jen pomalu. Ale vezmeme-li v úvahu, že v tomto roce byl otevřen obchod, že se staví 4 pavilony, školy a hotela a že se začíná se stavbou školky, je to přece viditelný krok. Také změně k lepšímu u nás nikdy nebyvalo.

řevládající život v obci.

Prodejna
potravin

Původně se očekávalo otevření prodejny potravin a masa již koncem r. 1945. Posunulo se to však až do počátku r. 1946. Teprve 14. ledna mohly nastoupit ženy na úklid prodejny a v pondělí 9. února byla prodejna poprvé otevřena. Funkce jako samoobsluha a lze říci, že je protorua a dobře řešena. Vedle potravin se zde prodává i zboží, patřící do sortimentu drogerie a domácích potřeb či zemědělství, zemědělské papírnickství. Tedy sortiment téměř univerzální, tak, jak tomu v menším rozsahu bývalo i dříve. Prodejna masa má samostatnou část s vlastním vchodem.

Vedle prodejny haly je v prodejně potravin i velký sklad, malý sklad s váhou, kancelář a soc. vybavení. Prodejna masa má vedle prodejny velkou přípravu masa a chladič zařízení.

Zařizování prodejny se provádělo z rampy v zadní části budovy. Před prodejnou je parkoviště. Okolní úprava se provedla poměrně brzy a to především zásluhou členů dočasněho výboru, který vede ing. J. Rambousek. Měsíc hromadnou výzdobu není lehké, vyžaduje to hodně času a práce, která se často ani nijak nezapočítává jako brigádní práce. Celkový vzhled prodejny, jak ukazuje fotografie v příloze, je tedy pěkný a tak to někdy nazýváme "kreativním" (podle komínů) se docela vydařilo. V nové prodejní práci manželé Mrštíkovi z Valce, B. Havelková a M. Vejharová.

Až se za 2 měsíce byla prodejna vykradená. V pondělí 29. března zjistil vedoucí J. Mrštík, že se do prodejny někdo vloupal. Vradu byla přerušena mrtě, novitě pak vylovena dveře. Z výpěch mělo trezor se ztratila hotovost ca 1000,- Kč, 2° zboží pak blížící autosvětilna a další drobné zboží. Krádež vy-

Vykradení
Prodejny

setrovali příslušci VB. Prodejna byla v důsledku inventury zavřena až do 2. dubna (pátek), kdy byla odpoledne opět otevřena a zahájen pravidelný prodej.

Ostatní prodejny (textil, obuv) zůstaly nezměněny. Byvalá drogerie byla zrušena a nově se o úpravě obou místností po m' na agitaci stádko. B. Kavelková přišla do prodejny potravin k manželům Mrštkovým. Od dubna byla rovněž zrušena i čerpač bezúhradní nová stanice. To souvisí nejspíše se zřízením moderního čerpadla u Boldanče a se státním bezúhradní nádrží u nás. Tyto nádrže mají jen určitou životnost po m' a lze zaměřit, že bezúhradní nebude prosakovat do půdy.

Prodejna stavebnin (pan Fencik z Boldanče) je dobře zásobena a čímž svědčí stály pracovní základy. Myslím, že je to i zásluhou práce solidního jednatel se základy v této podnikání i ochotou a odborností vedoucího prodejny.

V pohostinství pracuje J. Kuncová. Zároveň tam se velmi stěží poměrech

i bydlí se svojí manželkou a nově narozeným dítětem. Těžko se mohu vyjádřit k tomu, jak jsou občané spokojeni s pohostinstvem a s jeho vedoucími. Vždy jsou totiž slyšet hlasy pro i proti, v tomto případě více proti.

Pohostinství
Pohledem k počasí byly v tomto roce potřeby s tramborami. V srpnu byl naproti nedostatek brambor. V odchodu se objevily jen někdy a to lidé okamžitě skoupili. U nás nešli v prodejně po 5 kg; ve městě se sháněly hůře, jen po 2 kg a po čekání ve frontě. Konec září (poslední týden) brambory již byly. Začal prodej brambor na uskladnění, cena se zvýšila na 160 Kč/q.

Problémy bydlení!

Konečně se trochu probíhá individuální soukromá výstavba na bývalých pastátech, nebo lépe u dříveho koupaliště. To dokumentují některé fotografie v příloze. Dodnes tam sice nevede slušná silnice či cesta, jsou problémy s rozvodem elektriny a pod., ale rodinné domy již stojí. Staví se i na dolním konci obce - ž. Pondroně, který začal v r. 1975 (přom' parcela v prostoru bývalé cihelny) a rodina Drábkova (druhá parcela). Ti začali 1.6. v r. 1976 a koncem loža již měli prakticky hotovou hrubou stavbu.

Rada občanů si svoje domky opravuje a zlepšují, některé přístavují nebo přestavují. Opravy Od konce r. 1976 je už obydlen upravený domek V. Marka a stejně tak i domek Jan. Moráka (č. 71) i když na meších úpravech pracují i nadále.

V obci jsou dodnes i sociální případy. Příkladem naprosto nespokojivého bydlení

je byt již zrušeného nedoucelho polostinové. Velmi špatné poměry pro výchovu dítěte má i rodina Krémova. Vě dvou místnostech bydlí matka Hel. Krémové - paní Vlendllová, rodina Krémova s jedním dítětem a bratr K. Krémové, který se vrátil z vojny. Přitom je v domku č. 65 více místností. Ty ale patří majiteli domku, býv. učitel J. Vejnaríkovi, který sem občas dojíždí z Pardubic.

Flavarijně se stane brzy i situace u paní M. Polákové v domku č. 63, kde jsou popraskané zdi. Přední část domku je navíc již dlouho nymtělovaná a vyhlučena, takže celý domek působí dojmem, že je právě před zborěním.

Sociální
případy

Dějiny život v obci.

poslední akci, kterou provedl ještě „starý“
nár. výbor, bylo vítání občánků 14. listopadu.

Vítání
občánků
1976

Bylo pozváno kolem 10 rodičů z Bělé s novorozenátky. Vítání se účastnil předseda i tajemník MNV (J. Beraňek a V. Holoušek) a za SPOZ K. Rašín. Vítání bylo velmi zdařilé, rodiče dětí byli pohosteni a podarovali památku a dalšími pozornostmi. Prostředí bylo také pěkné - zasadač sice nově pozápal zbrojmíče.

Obsazení nového nár. výboru bylo zvoleno ve dnech 22. 10. (14-22 hod.)

Volby

a 23. 10 (7-14 hod.). První lidé, slavnostně oblečení, přicházeli již před 14. hodinou. Během tohoto odpoledne volilo prakticky 95% občanů, zbytek se dostavil v sobotu dopoledne. Volili všichni občani, volby tedy proběhly se 100% účastí (291 voličů). Průběh voleb byl slavnostní,

starší občane byli fotografováni a podarováni lučnou řízkou.

Jako stadiškovská obec máme počínaje tímto obdobím, právo na jednoho poslance

do člena NV. Na kandidátce bylo zvoleno

13 poslanců: ing. Milau Schuutek, Jos. Hospodka, O. Chodora, H. Machová, Z. Leman, Vlad. Finck, Petr Čeruj, Jan Beraňek, V. Kuoníček, Jar. Kure, M. Syručková (č. 12) M. Vaněchová a Fr. Štefánek.

kandidátka

Jako poslanec do ONV za obvod Bělá-Bukovka - Kasalnice byl navržen Z. Voljník.

Všichni poslanci byli zvoleni 100%

hlasy. Na ustavující schůzi nového MNV byl předsedou zvolen ing. Schuutek,

výsledek
voleb

tajemníkem J. Hospodka. Bylo rozhodnuto, že funkce tajemníka bude placena a že jí tedy bude J. Hospodka vykonávat jako svého plně zaměstnaní. Byla zvolena rada MNV v tomto složení: ing. Schuutek, J. Hospodka, O. Chodora, V. Kuoníček

a Z. Žeman. Za posledního byl z důvodu
pracovního přetížení v září 1977 schválen

P. Čeruj.

Pro MNV pracují 4 záložní komise:

Stavby
komise

1) Komise finanční pro obchod a služby:

předseda O. Chodora, členové: J. Beránek,

Vl. Machová, Jar. Nováková a M. Váňa.

2) Komise pro výstavbu - předs. V. Klušni-

ček, členové: P. Čeruj, Fr. Štefánek, Z. Holý-

mík, Fr. Griegel.

3) Komise kulturní, soc. a školka:

předseda Z. Žeman, členové: M. Vamičková,

M. Gyručková, K. Rašín, ing. Z. Šolc a akti-

viste s poradním hlasem (J. Bohuslavova,

El. Volejníková - č. 68, P. Ryfek).

4) Komise pro neřádný pořádek: předseda:

Jan Kure, členové: M. Fínek a M. Schoutek

Fr. Vosáhlo, L. Kohoutek.

Thor pro občanské záležitosti (SPOZ)
byl zvolen v tomto pořadí: předseda:

SPOZ

Jan Hlopodka, taj. Fr. Čeruj, členové: K. Bo-
huslav (chronikář sboru), K. Rašín, M. Vamičková,

Jan. Kohoutková, M. Gejkorová, Mil. Volejní-
ková, J. Nováková.

Předsedou NF je Lad. Volejník, který ^{NF, KSC}
je rovněž již řadu let předsedou VOKSC.

Akce nář. výboru v r. 1976.

Rok 1976 je převážně ještě záležitosti

starého nář. výboru.

akce

Prodej na potraviny byla již v provozu,

na výstavbě 1. pavilonu nové školy pra-

cuje okresní stavební podnik Kolice. Koncem ^{Prodejna}
Nová škola

tohoto roku je pavilon již ze dvou stran

kompletně nahrazen a v pol. prosince již fun-

guje nová kotelnice (na ní má být torzej-

Fr. Jena i školka).

Také pořádní zbrojnice se dokončuje.

Poruce nejsou státní výsledky. Výstavba

pořádní
zbrojnice

zbrojnice se trochu protáhla, teprve v

září byla dokončena největší omítka,

ale další drobné dodělávky nemít, to si

již pořádníci dokončí vlastními silami.

Bábyl tak v obci další pěkný objekt,

který nesporně přispívá k lepšímu vzhledu
obce. Zbyva' ještě upravit prostor před zbroj-
mí.

Průběhem května (8. a 9., 15. a 16. 5. a další
soboty a neděle) začaly i první brigádnické
práce na výstavbě školy. Bylo to betono-
váni velmi důkladných základů (až přes
1m širokých). Betonovalo se několik sobot a
nedělí. Průběhem se na firmě za takovou jednu
sobotu zpracovalo se 14 lidích až 60g cemen-
tu. Netroufám si proto ani odhadovat spotře-
bu cementu na celé základy. Tu, ať se

to bude drát a nepadne to ani při zemetřesení!
To, co jsem teď napsal, sice vypadá hloupě, ale
nem' to tak nadsazení. Dne 6. 5. k nám to-
tá během dne proměly záchranné zemetřesení,
které už některé lidi dokázaly postráhat.
Od lidí, kteří bydlí ve vysokých patrech v
Přibinách, věm, že záchranné byly dobře ci-
telné a že mnozí lidé vyběhali ze strachu
raději z domů ven.

Tak tedy, ať máme raději ty základy
opravdu pevné. Od podzimů dojíždějí z
Kabriňky na školku 3 zedníci (P. Mareš,
Kališ a Myska - všichni již důchodci).
Zde se, takže koncem roku je zdířo po prv-
ní podlaží hotovo, betonují se nosné
sloupy, filtry a překlady. Ještě před
Přetřím duem byla položena většina
stropních panelů (pracovalo se i na Přetřím
den dopoledne).

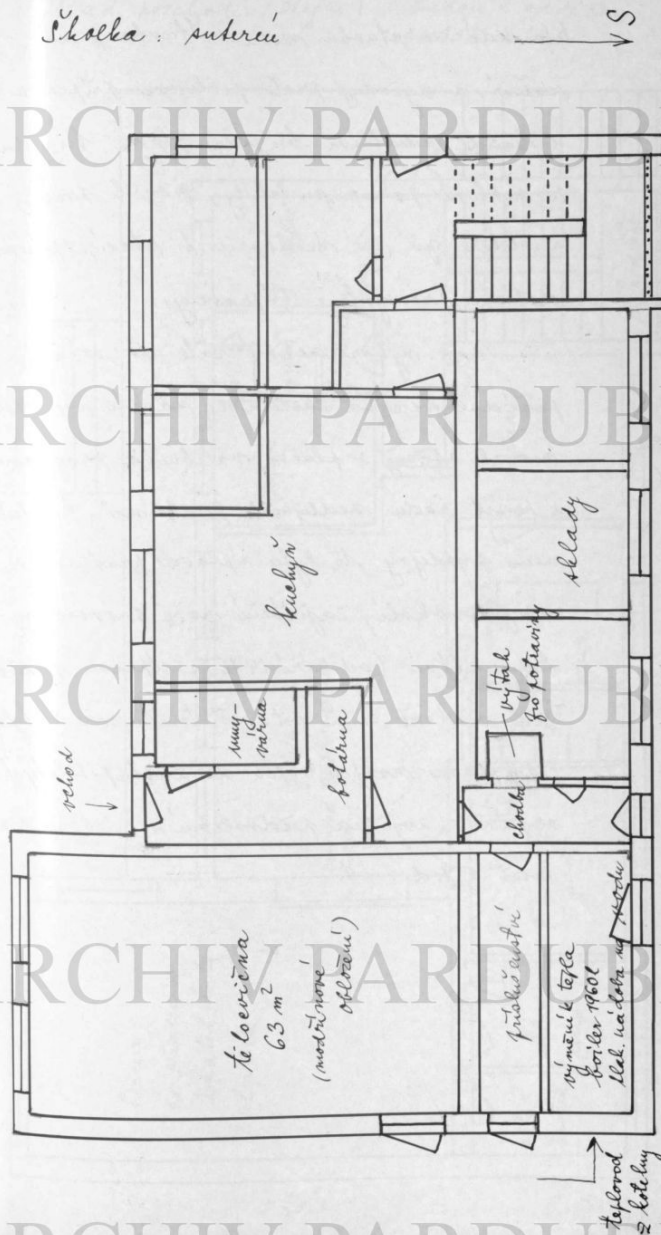
Je to velmi náročná stavba (také'
doud asi nejsložitější), náročná právě i na
množství prací (velký počet betondářských

práci, budou se betonovat i všechny plochy (stěny a pod.). Jde o typ, který byl převzat od místního stavebního podniku v Olomouci a je určen pro 60 dětí (starší a mladší, po 30 dětech). Některé potřebné úpravy projektu provedl architekt mg. Fuchsov. Původně se předvíšim o to, že místo kotelný a skladu uhlí bude tělocvična pro děti, protože škola bude napojena na teplovod školu kotelný.

Stavební dozor má F. Štěpánek, který tak třetí sponstý hodin na staveništi a již včel brigádách. O stavbu se vedla něho a tajemníka MNV, který má na starosti hlavní záborám materiál, stará předním předseda stavební komise V. Kušnířek, a 2 důchodci z naší obce - F. Rejček a R. Zeman.

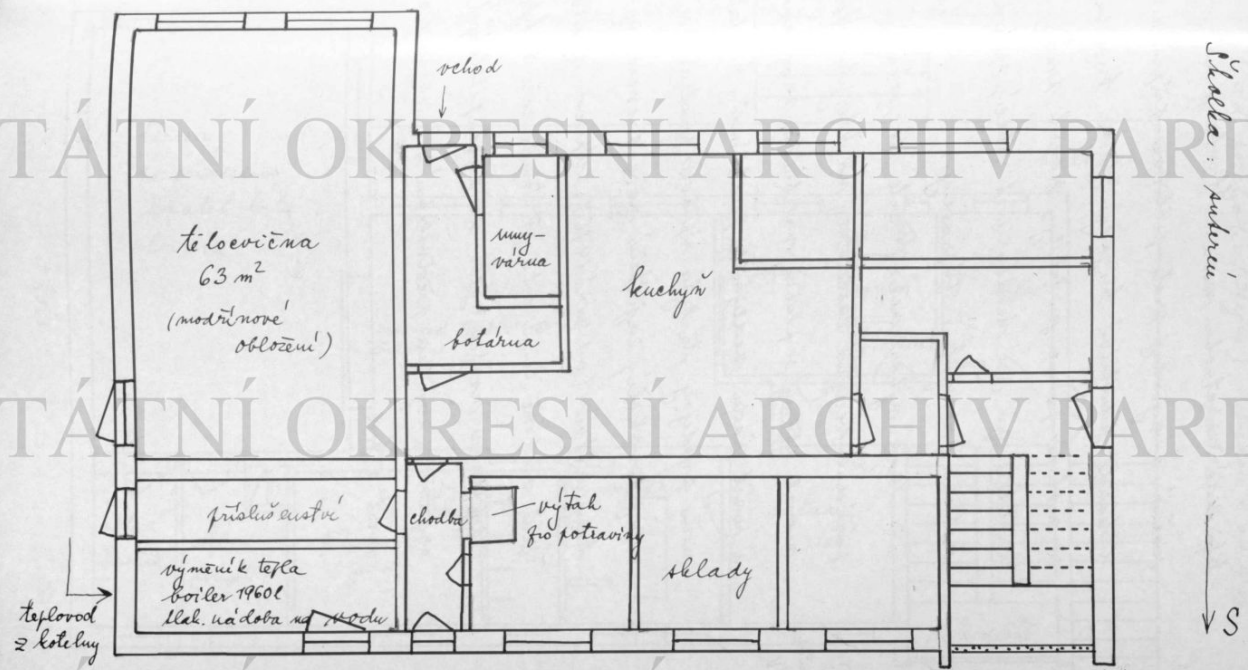
Na těchto a několika dalších fak. Společně největší tíha a nejvíce starost. Jejich práce je sice zčásti honorována, avšak takováto odměna nemůže v žádném případě vyvážit starost a zodpovědnost, kterou

Škola: suterén

práci, kterou se doprovází i měřična, polo-
 díte a prot.). Jedná se o typ, který je převzat
 od maďarského stavebního podniku v Olomou-
 ci a je určen pro 60 dětí (stáří a místa,
 40-80 dětí). Místní architekti upřesňují
 projekt prostřednictvím ing. Fiedler. Původní
 plán předvídal o to, že místo kotelny a skladu
 měla být tělovýchovna pro děti, protože obě
 bude naprogramována na stejném obvodu.
 Stavební území má J. Jiránek, který
 také bude spravovat budovu na otevření a
 při vědu brigádě. O stavbu se bude ni-
 ho a říjnu 1961, který má na starost
 hlavně záležitost, materiál, které před-
 ním předvede stavební komise V. Švarcové
 a 2. divize z máje 1961 - F. Ryšák a
 R. Ševan.

Na místě a několika dalších budov
 činná nejvyšší třída a nejvyšší stáří. Jde
 hlavně o děti z obcí, honorovaná, což
 hlavně to odměna nemůže v žádném případě
 upřesnit stáří a zdravotní, kterou

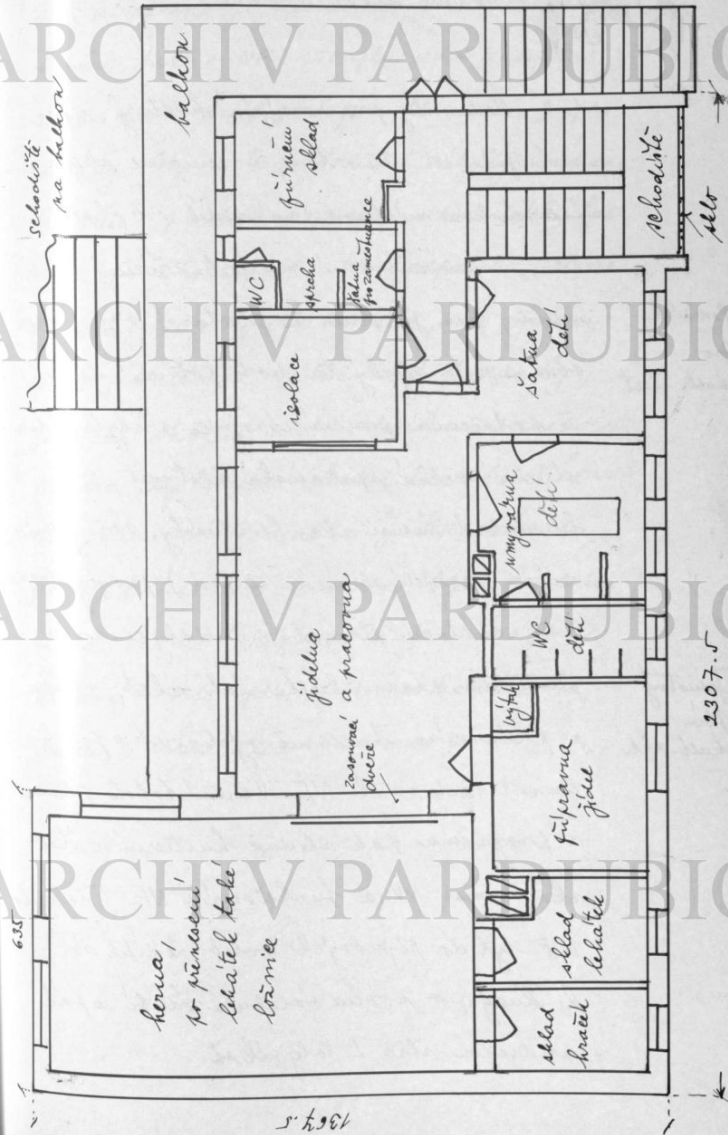

tito lidé za stavbu nesou. Stavba je náročná a vyžaduje proto pečlivou přípravu i ležící jednobližné brigády, protože brigádníci mohou pomoci jen tehdy, jsou-li práce, na které jim své neodborovské stačí, opravdu dobře a promysleně připraveny.

Největší
schůzce
MNV

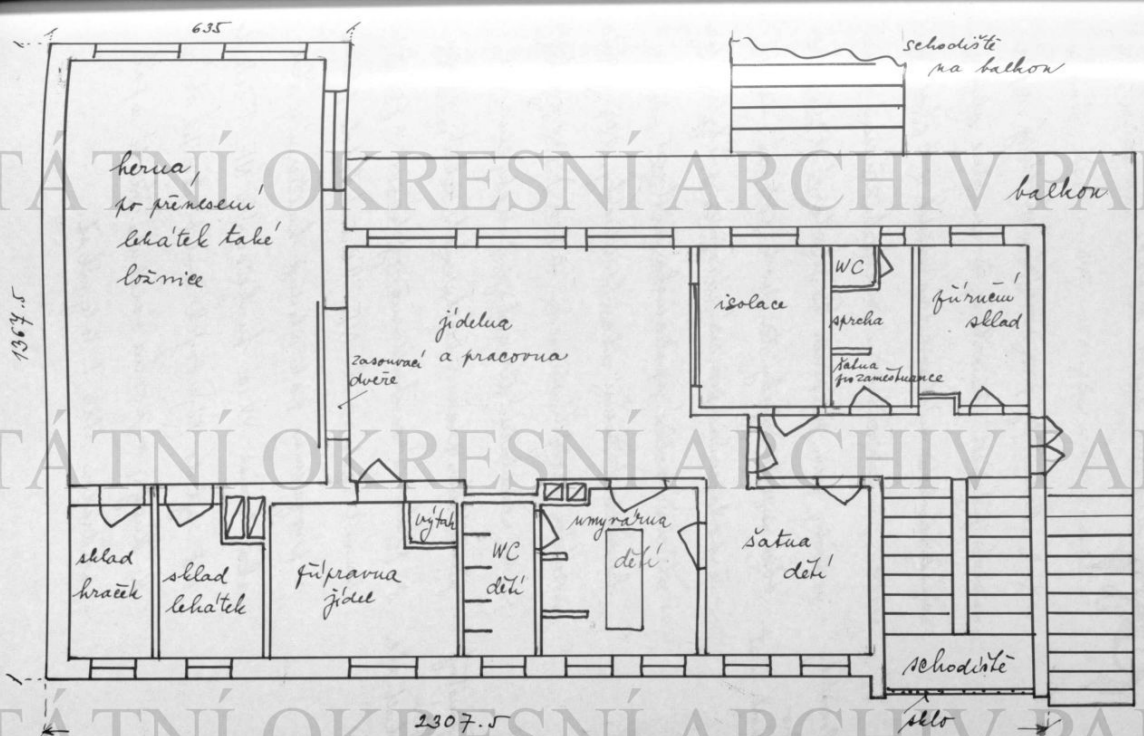
Návr. výbor několikrát do roka pořádá veřejná zasedání, na kterých informoval občany o plánu volebního programu a řešil řadu nejdůležitějších problémů. Po dostavení prodejny to byla úprava prostavství v jejímu okolí, zajištění nové provozovny kamennictví (od září 1976), úprava prostoru v domě čp. 9 atd. V tomto roce to byla i příprava nových voleb do zastupitelstevních orgánů, zajištění předvolební schůzky občanstva a pod.

1. a 2. poschodí (střešní) - budou 2 oddělení po 30ti dětech.

tip. Lide' za starou naru. Starka je na-
 ravena' a vyžaduje pracku pedivnu vypravu
 i kasid' jedlilive' vygady, pracke vygady
 a' mthou kome' pu' tedy, pu' a' krate,
 na ktere' pu' o'v' nardovush' atav', opardu
 dake' a prvny' dce' vypravu.
 Mch. nylor neldelivde do roba
 gora'dae neldivna' zardadu', na ktery'de vypr-
 nural atav' a plavu' neldivna' vypravu
 a' kate' radu neldivna' pracku'. Pracka
 neldivna' vypravu to byla vypravu neldivna'
 a' vypravu neldivna' neldivna' neldivna'
 kamur'of' (od zaku' 1976), vypravu neldivna'
 pu' a' dme' pu' 9 atd. 11' trudo' neldivna'
 i' vypravu neldivna' neldivna' neldivna'
 orgadu', vypravu neldivna' neldivna' neldivna'
 neldivna' a' pracku'.

Uzavre
 Schizra
 FNVI

1. a 2. kochandi' (stijie) - kochani' a' neldivna'
 10 30ti detacku.

Kulturní život v obci.

Podmínky pro rozvíjení kultury nepova-
 rujeme příliš dobré. Ale o tom, že nemáme slušnou
 společenskou místnost (na rozdíl od okolních
 obcí), že zde ani není možnost zřízení kina,
 a pod., jsem již psal. To je stará bolest naší
 obce a jistě nějaký ten prok potrova. Ale nyní,
 že postavíme požární zbrojnice přibyla jediná
 středně velká společenská místnost, v níž
 lze některé věci akce (přednášky, rec. schůze,
 sítání nových občanských a pod.) provádět.

Kulturní činnost je podchyčena v
 jednotný jednotným plánem kulturních akcí; v něm
 hlavní plán kulturní akce je plánována kulturně výchovná a foliácká
 činnost všech složek NF. Plnění tohoto plánu
 a programu pak sledují kulturní a škol-
 ská komise NV a funkcionáři NF. V čele do
 NF byl do říjnových voleb ředitel školy
 A. Kudýn, v novém volebním období se pak
 předsedou stal L. Voljímek st.

Tím, že je plnění kulturního programu pravidelně sledováno a hodnoteno jak na velkých
 komisích, tak v NF, stoupl jeho úroveň i
 odpovědnost, směřuje k jednovlivé akce zůpra-
 vorámy. Nejsem to jen taneční zábavy v obdo-
 bě plesů, poutí a posvícení, ale i děti kár-
 nival (v únoru), sportovní odpoledne (klamě
 kopaná), zájezdy do divadel, na výstavy
 a pod., kulturní veděláři přednášky,
 politická školení atd. Nesmíme zapomenout
 ani na vystoupení bohdanečského kvar-
 teta „Pěroup“, nedělního J. Kopodkou.

Na vystoupení v prosinci byla poměrně
 slabá účast, nikoliv však z nezájmu
 občanů, ale spíše pro nevhodnost ter-
 mínu (těsně před Valašskými).

škola.

Založen
16. roku

Školní rok 1975-76 začal jako obyčejně
podeletem projevem ministra školství, pak ná-
sledoval projev ředitele školy (plán práce ško-
ly, podstatná část školního řádu...). Žáci
1. třídy byli tradičně žvůstám kytičkové
od pionýrů a ČSŽ pro ně připravil památ-
měty.

Učitelský sbor byl tvořen :

ředitelem A. Kudýnem

zastupen ředitelem a výkonným poradcem D. Humarov.

Učitelé:

1. tř. J. Davidová

2. tř. Y. Hopodková

3. tř. M. Hášková

4. tř. Z. Kudýnová

6. tř. J. Formánek

7. tř. V. Svatoňová

8. tř. M. Pecařková

9. tř. A. Hynková

Během měsíce Z. Kudýnové (leden až du-

ben 1976) zastupovala J. Hájková. Ta pak po
odlohu J. Hopodkové má mateřskou dovo-
lenou převzala 2. třídu.

Jako školnice pracovala J. Černá, jako
uklízečka pak A. Trlova. Vedle toho obě pro-
váděly rodičovské občední děti (obědy se
dávají z JZD Vlčí Habina).

Během srpna SRPS^v M. Kurovič z Beč.¹ žáci

Počet žáků ve třídách:

Třída	I	II *	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Σ	Σ	
Postupný ročník	1	2 3 4 5	Σ	6	7	8	9	6-9	1-9			
žáků celkem	16	9	12	28	26	91	38	28	29	28	123	214
z toho z Rok. Beč ¹	3	3	5	16	14	44	19	8	13	15	55	99
z toho z Rok. Beč ¹	3	4	3	7	3	20	4	4	3	4	15	35

*) Tabulka ve 2. a 3. řadě je pro nedostatek učebnic
prořaděna současně v jedné třídě!

Rozdělení záku podle vesnic:

Obec	celkové počty záku			I-IX, t.j. %
	ve tř. I-IV	V-IX	I-IX, t.j. %	
Roh. Bělá	20	15	35, t.j.	16,3
Uli' Slapůva	14	16	33	15,4
Bukovka	20	18	38	17,8
Lopice	2	18	20	9,3
Zákravice	1	7	8	3,7
Pápu	-	3	3	1,4
Vyšehovice	12	17	29	13,5
Voleč	13	19	32	14,9
Kasalice	4	7	11	5,1
Dobruška	-	3	3	1,4
Chýst	1	-	1	0,6
Malé Věleky	1	-	1	0,6
$\Sigma =$	91	123	214, t.j.	100,0 %

Ukončen v tomto ob. roce:

Gymnasium v Přelouči 2 žáci (Bažantová, Račová)
 Šk. ekonom. šk. v Pard. 2 ž. z 9. tř. Kokoňková, Bezděková, Markšková, Dvořáková
 2 ž. z 8. tř.

Šk. zdravot. škola v Pard. 1 ž.

Šk. prim. šk. elektrotechnická v Pardubickách 2 ž.

SPŠ oděvní Praha 1 ž.

SPŠ potravinářská v Pardubickách 1 ž.

Stavba nové školy: hrubá stavba
 završena pro 6.-9. tř. a základy
 pro hotelov. Rýž. tří. spád
 díky velkému počtu pracovníků.

Pionýrská organizace (nedoucí byla
 z. Kudy'nová) měla 12 oddílů a celkem
 189 členů. Z toho byly 2 oddíly žižker.
 Na vedoucí oddílů se podíleli učitelé, pro-
 myšky z 9. tř. a členové SSM z obce.
 Šest oddílů bylo zájmových - vytvořený
 odd. vedla učitelka J. Nováková, pěvecký
 učitel Formánek, tělovýchovný - P. Rambou-
 sek, klub výšivky u. J. Davidová,
 modelářský s. Kouha a J. Vondrovi, oddíl
 hřišť J. Novák.

Přonými pořádky etnoakce při různých výročích (den česka, výročí VRŠK, účast na 1. Máj, oslavy osvobození, den dětí, a pod.). Odvážili mladostevy divadla, vč. galerie, kina a další kulturních pořadů.

Žmýny v obyvatelstvu.

a) Narození:

V r. 1976 se narodilo 11 dětí

Narození

(Radek Douša, Radek Valjník, Petra Andrešová, Lukáš Menešerál, Lad. Slavíkora, Kat. Křemová, Petra Křečičková, Petra Nováková, Jarka Radoušová, Jo. Šlofodka a Martina Zronádková). Vítání občanů, které bylo 14. listopadu a které je zachyceno několika fotografiemi v příloze, ovšem zahrnovalo i děti narození konce r. 1975. Křesák na Ji. Křečičkovi, jímž se dcera narodila koncem r. 1976, byli pozváni na vítání až v následujícím roce.

b) Úmrtí:

11. ledna - Jo. Pěpánek (č. 4), zaměstnanec Úmrtí
pošty, zemřel ve věku 69 let,
pohřben na hřbitově.
28. ledna - Karel Dušek (č. 82), ve věku
74 let, pohřben na hřbitově.
2. února - Anna Bidlová (č. 17) ve věku
74 let, pohřben na městním hřbitově

1. dubna - Jar. Koloušek (č. 61), ve věku 70 let,
pohřben na hřbitově.
16. dubna - Jo. Pilský (č. 110), ve věku 52 let.
5. srpna - Jo. Vondrák (č. 65), ve věku 62 let,
zemřel po delší nemoci.
12. listopadu - Marie Kohejlová (č. 117), zemřela
ve věku 65 let.
22. listopadu - Marie Fikarová (č. 3), ve věku 91 let
pohřbena na hřbitově.
30. listopadu - Frant. Flouška (č. 23), ve věku
41 let, pohřben na hřbitově. Pra-
coral jako řidič a zemřel na násled-
ky tragické nehody při výkonnosti
zaměstnání.

e) Změny :

Změny

- č. 12 - Miloslav Jyruček (1953) se oženil,
manželka Zdena hlášená od 16. 9.
- č. 23 - 9. 4. se přehlásili Štefan Plachetka
(1953) s manželkou Hildou (1958)
- č. 27 - od 2. 1. Jar. Andresová (Melicharová)
jako manželka Jar. Andrese.
19. 2 se odstěhovala M. Olivová (1906)
29. 4. se odstěhoval Petr Andres (1953)
- č. 30 - hostinec - od 23. 12. je hlášen Jiří
Mvečřal (1948) s manželkou Zkouou
(1953) a synem Ludašem (1976)

- č. 49 - od 20. 12. je hlášen Jindřich Kučický (1944)
jako manžel Marie Kučické, roz. Pauchařkové.
- č. 76 - vlastníkem domu je Marie Lámská,
roz. Petřická.
- č. 77 - vlastníkem domu je Jiří Křečák (1953)
s manželkou Evou, roz. Bělohovou (1958).
- č. 79 - Matičkovi se odstěhovali do novostro-
by č. 119.
- č. 83 - od 19. 2. hlášen muž K. Dolečka,
Libor Žich (1953)
- č. 101 - od 25. 10. hlášení Václ. Trubac (1949)
s rodinou (Zdena Tr. (1950), děti Johana
(1972) a Marek (1974)).
- č. 131 - od 2. 7. hlášení Jar. Fiala (1940), Věra
Fialová, roz. Tomášková (1942) s dcerou
Věrou (1970)

Počasí.

Nový rok 1946 byl na samém začátku
distrovi, hned po 1. lednu byla bouřka.
Teploty byly mírně nad 0°C, síly až prudký
větř. Kolem 4.1. padal mokry sníh. K ochla-
zení pod nulou a skutečnému suchu došlo
teprve v pol. ledna. Konec ledna (po 20.1.)
se vyznačoval mrakem -9 až -14°C.

Teplota sněhu byla již mírnější (-4°C).
Postupně teplota vystoupila až nad nulou
(v noci mírně pod, přes den nad nulou),
některé dny byly slunečné, většinou ale
větřivé. Podobně bylo i na počátku března.
Den před svátkem Josefa (19.3.) napadl
v noci sníh, druhý den ještě roztáhl. Ale
sníh, který padal na Josefa vydržel prak-
ticky až do konce března. V neděli 28.3.
bylo opět hezké a teplejší počasí (přes den
až 20°C). A protože se šlo i to počasí,

jako v lidském životě, pořád střídá,
mohlo být ani toto teplejší a slunečné počasí
dále jak do 8. dubna. Ofet nastalo ochlaze-
ní a dešt, nevyšel poloháč (na vr. Že-
lezské hory, Ječ...) padal sníh. V druhé
dehade se počasí zlepšilo, přes den vy-
stoupila teplota až na 15°C.

O Velikonočních (18.4.) bylo ještě
teple a slunečné počasí. To pak více méně
vydrželo i přes Medarda (8.6.).

O zemětřesení dne 6.5. jsem se již zmi-
ňoval na str. 328. Na Medarda tedy
nepršelo, bylo sucho a horho. Červen-
ec se vyznačoval teplem - na slunci
až 50°C, ve stínu přes den až 40°C.
Větrno usychá, tráva na podruhé ani
může. Vůleka nedostatek vody. Ve
místech byly vydány zákony používat
vodu na mytí aut a podobně účely.
U nás na hřbitově se začal mytí hrobů,
je dovoleno jen nejnutnější zalévání květin.

Zemědělci musí zavlažovat louky,
 JZD zhupují každé množství nasušené
 trávy (2 příkopy, sadu a pod.) za 70 Kč/q.
 Vědra travičnická prakticky až do 23. 7., pak
 tři dny přišlo a teplota klesla na 14-15°C
 přes den. Oblačnou počasí se střídajícími
 se slunečnými i deštiřnými dny trvá až
 do počátku srpna. Konec srpna je sl-
 nečný i když noci jsou již chladné
 (4-6°C). Žně pomalu končí, vykup byl
 prakticky v pol. srpna splněn.

Začátek září je deštiřný i když celkem
 teplo. Pokračovalo pak celkem pěkně
 a teplem počasím (přes den slunce) až do říj-
 na. Od pol. října nastalo ochlazení
 (přes den 6°C) a vlnko. Brambory byly
 odvozovány do pol. října, sklízeli se řepa.
 Na váže je řepa od 1. října. Odvoz řepy
 z váhy skončil 22. listopadu a byl rych-
 lý díky speciálnímu nakladači s velkou
 "lopatou" (na auto Tatra stačily 2,5 až
 max. 3 lopaty).

Řepa,
 brambory

Sníh se objevil 23. listopadu,
 byl spíše mokvý, ale napadlo ho dost.
 Pak ale rozmohl. První týden v prosinci
 občas napadlo přes noc sníh, přes den
 však obvykle roztal. Vánoce byly se
 sněhem a s teplotami -10°C. Sníh
 se narázil až přes Nový rok; teploty poded-
 ní dny roku 1976 klesaly až na -16°C,
 přes den nejvýše -8°C.

roč

1977

H

ospodářský život
v obci.

Z prodejny potravin odešla v polovi-
ně roku B. Raveková, asi po měsíci začala
místo ní vykonávat M. Volejníková (67. 100)
a prakticky tam začala.

prodejna
potravin

Koncem července byla provedena
úprava cen některého dovážemého zboží,
především kávy (z pův. 4 Kčs/5 kg na 12 Kčs
- to je nejdražší a nejvíce kupovaná káva)
a kakaa. Čokoláda se zdražila až o
50%, kakao se sňatím obtížně. Na dru-
hé straně bylo toto zdražení kompenzo-
váno snížením některých průmyslových
výrobků, především barevných televizorů
(z původních 12 tis. Kčs na cca 9 tis. Kčs).
Cena černobílé televize se dnes pohybuje
okolo 4-4,5 tis. Kčs. Jinak lze říci, že
základní zboží je dost a i když se občas

úprava
cen
některého
zboží

objevuje u některého druhu úžky profil,
byť je stáškou času, kdy se to zlepšilo.

Pro zajímavost (a porovnání srovnání)
uvádím i ceny některého základního
 zboží, hlavně potravin:

mléko - obvyč. 1,90 Kč/l, plnotučné 3 Kč/l,

chléb - 4,20 Kč/1,5 kg

másla - 10 Kč/0,25 kg

tvarož - 1,50 a 3,0 Kč/0,25 kg,

mouka - v průměru 4 Kč/kg,

cukr - kostky 8 Kč/kg, krystal 7,30 Kč/kg,
prášek 7,30 Kč/kg,

ryže - 5 Kč/kg

hrášek - 8 Kč/kg

hov. maso přední s kostí 17 Kč/kg,

bez kosti 20 Kč/kg,

zadní bez kosti 29 Kč/kg

vepr. maso - hýta 35 Kč/kg,

- bůček 20 Kč/kg,

brambory - v létě až 6 Kč/kg,

- na uskladnění - 160 Kč/q,

uhli - nejlevnější až 12 Kč/q,

lepší (kostka) - 17 Kč/q

brikety - 20-22 Kč/q

Tyto ceny zůstávají zhruba stejné již
řadu let. Situace s masem je horší. Cel-
kově je nedostatek hovězího masa. K nám
se maso obvykle vrací ve čtvrtek a pro-
dává se odpoledne (maso zpracovával
obvykle p. Vejhora, nyní ho paní Sej-
horová seka' paní Secky'). Lidé čekají
obvykle již od poledne, t. j. v průměru
2-3 hod.

Měsíční obrát v prodejní potravín
byl v r. 1977 - 235 tis. Kč (z toho plánu Obraty
230 tis. Kč). V r. 1976 - prům. roční pro- Prodejce
dejny byl plánován měsíční obrát 150
tis. Kč, ve skutečnosti byl 206 tis. Kč.
Pro srovnání uvádím, že obvyklý obrát
ve staré prodejní potravín a v droge-
rii dohromady byl 100 tis. Kč.

Velký je i obrát v prodejní stavební
-ce 220 tis. Kč měsíčně.

črejný život v obci.

Školka

Stavba školky pokračovala v této roce s ještě větší intenzitou a stala se hlavním střediskem činnosti nář. výboru. Na jaře byly sbírány členy agitčního střediska závašky na pomoc ži akcích obce, zejména pak závašky na opravování brigád ži stavbě školky. Byl stanoven také limit - rodiče musí odpracovat zdarma nejméně 30 hod./rok v pracovní dny na 1 dítě, ži klášení do školky. Trochu se tak dosáhlo toho, že v určité období byli na stavbě i v pracovní dny 1 až 2 brigádníci a to i z vedlejších obcí. Přes některou snahu se však některým rodičům (majícím malé děti) nepodařilo pohout. To je bolestněk podobných akcí v naší obci.

Na jaře stave chodi na brigády více méně stále stejní lidé, na druhé stave je však hodně těch, kterých se to vše jakoby netýka. V tady však musíme být ži považováni této společenské aktivity, resp. ži odsuzováni těch, kteří se brigád neúčastní, velmi opatrní. Každý v obci něco má, řada občanů staví nebo opravuje svoje domky, řada rodičů byla nucena vnit si nějaký ten den dovolené na to, aby brigádníky pomohli ži stavbě pavilonu ZDS atd.

Pokud jde o vlastní stavbu, edilo se již v pol. května 2. patro, ži pracovala se výjeři schodiště. V létě pak další schodiště vnútr, terasy a pod. Jeom stavba lešení pro výťah trvala pár sobot a nedělí, kdy pan F. Hejdaček a pan Chalupa podávali abrobatičské výškore výkony. Nezapomena ani na stavbu

zařkladnicí podpír. u západní terasy, kdy
těžké železné trubky (podpěry) vytahoval
pan Heřánek, nakoru sám (kdo jiný
by na ten kusěk těžen máhlec vyběl).
Na stavbu dojžděli já a lonšleu zápisu
uvědeu' duchodci z Kabinny a p. Bahnik
z Orav. Z našich lidí pak F. Rejsek, R. To-
man, pan Krejček a P. Kadavý.

Každá taková stavba vyžaduje
i mnoho audámosti, aby se sehnalo kůeu'
nýtah a podobný materiál a zařízení na
stavbu. Tady opět pomohli hlavně ti
z obce, kteří se stavebnictví pracují,
a záru' je stavba prátěchý pod stří-
chou, hotora jsou i věclua schodiště
a terasy až na jánu' schodiště, které
se bude muset zesílit (zejm. ve raabě
na budovu) a které proto zatím F. He-
řánek jako stavební dozor, neschválil.
Dracovalo se opět až do kámoce, jak jen
to počasí dovolovalo. Šlo o napojení
topení - kaudál od prostoru mezi hotelovými

a školou až ke škole (v délce asi 200 m),
jako betonováni', poklá'daui' paneli', asfalt-
ováni' a izolováni' atd.

Nýstavba školky se provádí na úvě,
který poskytuje ONV. To mě se mák musí prá-
tit po zájstěm' 1. 20. odručených finančních
protríděni' z podniků, dřívěstev a pod.,
které mají o školku zájem a potře bují
pro svoji zaměstnávce mlěta se školee.

Tak na př. od VCHZ byl již v létě získán ži-
slib 800 tis. Kčs. Tím v VCHZ zájstěje uve-
tý počet míst se školkách v rámci ONV
(ne tedy jen se školee).

Školka stavba školky je nejvážně-
nější akcí v tomto roce, není to jediné,
tím se MNV zabývá. Ožehavou a velmi
těžko řešitelnou je otázka nové kava-
liace. Její nutnost žijomínají i stále
zouva se objevující dírny v okolí bývalí
kovárny. Konec tohoto roku já byly
žijpraveny projekty na k. část, tj. od
štolý dolů k Velimským. Tam pak má

Kauallivace

byť vytažena čistící stanice. Teprve
 později se bude řešit 2. část, týkající se
 dolní části obce. Tedy projekt je, jím i
 trubky, jen začít. Podle mého názoru to
 však vůbec není akce řešitelná rozumně bri-
 gáduičky mi pracemi. Je to práce pro od-
 borůcky (možnost zřízení některých domů
 v blízkosti silnice) a pro odbornou sil-
 niční techniku. A to i proto, že nutnost
 přeložení celé dopravy na objízdku bude
 vyžadovat vysoké tempo a tedy i pro-
 duktivitu všech prací. Brigáduičky
 by asi bylo možné jen občas vypomoci.
 I když je tento problém kanalisace také
 občas předmětem kritiky, je nutné vše
 v klidu dobře uvážit. Oustit se bezkla-
 ně do takovéto práce bez rozumného
 uvážení našich možností a sil, by opraco-
 u mělo smysl. Zde platí lidová řeč
 „tříkrát měř a jednou řez“. S kanali-
 sací by bylo asi vhodné položit do země
 současně i vodovodní potrubí. Vše je

pro; proti je jen jeden argument, zato velmi zá-
 ňný. Vodovodní trubky nemohou v zemi jen ležet
 (konec, znečištění), musí být používány. A
 pokud se ještě v brzké době se skupinovým vo-
 dovodem nepočítá (brzy se má stavět podobný
 vodovod v severovýchodní části okresu). Když
 se zdá, že to jsou nerešitelné problémy.

V letošním roce byla vykoupena 1.20.
 farská zahrada (za zdrav. střediskem) a dům
 č. 2 a je připravován projekt autobusové-
 ho nádraží v tomto prostoru.

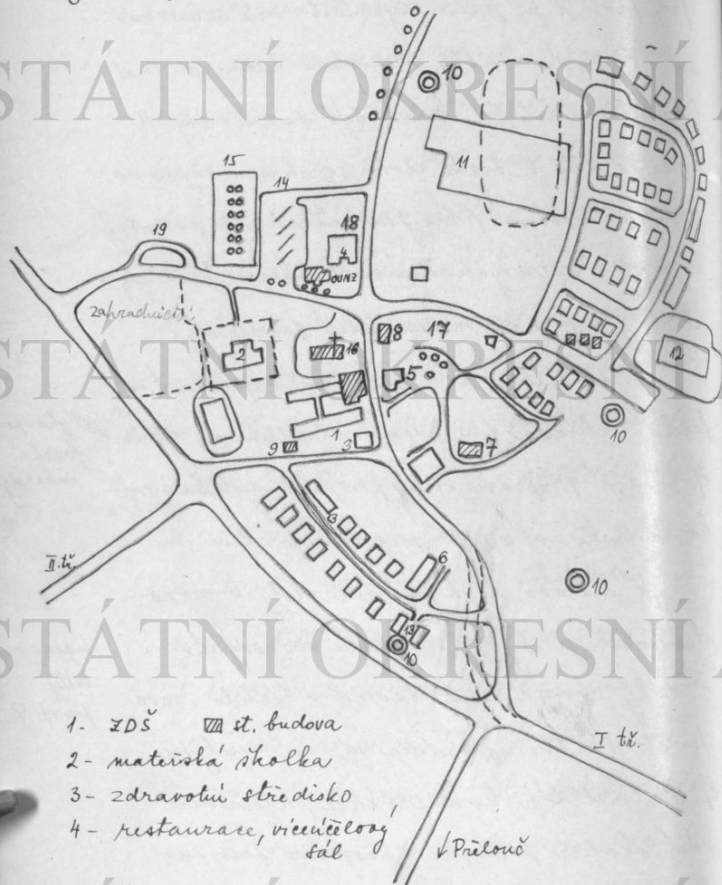
Je hotovo i nyměření cesty k moro-
 stavěm za býv. statkem Posvových
 a díky brigádám občanů z těchto novo-
 staveb je dokončována úprava cesty přes
 č. 9. Část této komunikace, která má
 vést kolem požární zbrojnice přes za-
 hradu č. 13 se zatím nebude realizo-
 vat.

Konečně je to i příprava stavební-
 ích parcel pro přemíchání 10 domů za Ťpa-
 součkami. To znamená nejen ziskat povolení

Vykoupení
 farské
 zahrady

Úprava
 cesty
 přes č. 9.

Výhledový plán obce:

1- ZDŠ	st. budova	13- řadové garáže
2- mateřská školka		14- parkoviště
3- zdravotní středisko		15- hřbitov
4- restaurace, víceúčelový sál		16- hostél
5- prodejna		17- historické centrum obce
6- dům sládků		18- MNV
7- požární zbrojnice		19- kva. čerpací stanice
8- pošta		
9- telef. ústředna		
10- trafostanice		
11- stadion		
12- koupaliště		

pro zabránění zemědělské půdy, zajistit vy-
měřičů, ale připravit i elektrické řízení
atd. Parcely
zoo stábu

Každ. výbor připravil v tomto roce i
půlroční o vzájemné pomoci a spolupráci
a "JZD „Budovatel“, které má sídlo
v Chlívě. Zatím je tato spolupráce dvo-
stranná, MNV zapůjčil dvostran-
na dobu zmi. nákl. auto V35. Veríme,
že časem bude tato spolupráce a pomoc
opravdu vzájemná. Obráz o hospodá-
ní nář. výboru nám poskytl něko-
lik úseč, vztahující se k 1. pololetí r. 1977.

Výdaj:

požárníci	443,- Kč
kultura	
(akce, zájezdy)	5.942,-
škola/nábytek	186.199,-
provoz	38.555,-
řídění	52.545,-
nař. výbor	16.427,-
místní hospodářství	10.176,-
příspěvky organizací	675,-
akce Z (škola)	143.639,-
výdaj celkem	454.631,-

Příjmy číselky:

daň z příjmů zújed. a domovní daň správnou poplatky, daň z příj. ...)	18. 241,- Kčs
nájem z bytů a prodejů	13. 769,-
poplatky z hrobní	3. 728,-
drobné služby obyvatelstvu	28. 710,-
ZDS - jídelna *)	33. 099,-
dotace a ONV	400. 000,-
ostatní	17. 219,-
<u>celkem</u>	<u>515. 366,-</u>

*) Cena obědi je 6,0 Kčs; děti ve škole Fletcher 3,50 Kčs, zbytek doplácí nář. výbor.

Rozdíl mezi příjmy a výdaji vyjádřený
je zisk; v tomto případě činí 60. 731 Kčs.

Prorozorový MNV jsou, jak bylo vidět

již z dřívějších záznamů, většinou detri-

Prorozorový m. Nejneutabílnější bylo jako vždy za-
nář. výboru hradištetol. Zisky, vyjádřené rozdílem

příjmů a výdajů, byly v 1. pol. roku:

zahradní etol	+ 32. 001,- Kčs
autodělna	+ 126,-
hadecni etol (v Bukova)	+ 3. 224,-
čalouni etol	- 1. 469,- *)

šradleuy (2) **)	+ 347,-
kameník	+ 1. 490,-

hrobník	- 1. 980,-
---------	------------

*) zprůsobeno čerpadl'm dovoleno,

**) Jan V. Beránek (č. 103) a od poč. r.
1977 J. Marková (č. 96).

Prorozorová autoopravy zahrad k 31.

12. 1977 končí; je to důsledek celostátní

úvahy soustředit podobná řemesla a

prorozorový pouze pod Komunální služby
(nás pod KS Pěloně). Zda je to nej-
vhodnější řešení, to teprve ukáže čas.

usazení
autoopravy

Je pravda, že odbornost oprav (hlavně
servisová) je nutná v takových díl-

ničkářích horší. Je v nich také často

více poctivosti a tím odpovědnosti k prá-

ci než ve velkých opravách, kde řídí

ani nemá možnost vidět, zda skutečně

požadované opravy a kontroly mu byly

provedeny.

VO KSC'

Nejvýznamnější složkou v obci je revizní organizace KSC'. V současné době má celkem 9 místních členů a 27 členů registrovaných (ti jsou členy v jiné organizaci, na fi. v závodě, v JZD a pod.). Vícekrápníci na první pohled je málokdy star místních členů; uvádíme-li však, že může prakticky jít jen o důchodce nebo ženy, které jsou v důchodnosti, je to dost. Lvaňou výboru je i omlazení této členské základny a to se začalo v tomto roce podávat. Ve výboru organizace pracovalo 5 občanů, od prosince 1977 jich 4. Předsedou organizace je Lad. Valajmík, další členové výboru pak R. Roman, J. Černej, J. Beránek, J. Hospodka, ing. Jehouček a St. Kočárková.

Činnost organizace se soustřeďuje především na pomoc hlavnímu orgánu obce - MNU, na zajišťování protoučinnosti jeho funkcionářů. Velkou pozornost věnují také postupnému zaktualizování všech společenskych organizací v obci

a vytvoření průběžné a aktivní výboru NF. Škanička organizace vede s okresními a výššími orgány dlouhodobě jedním a všude akce, které se života obce a jeho perspektivy dotýkají. Jsou to věci zúčastnění a akce o nichž je psáno v souvislosti s činností nak. výboru - ústavba školy, školky, kanalizace, zajištění podniku pro individuální ústavbu, vypracování územního plánu obce, řešení celkové ozářovací otázek, spojení např. s plánovanou ústavbou silnice a pod.

Za každou zmiňovanou, k níž v obci má dojít, je nepřítomnost množství jednáni, hodín schůzovými a diskusí, intervencí, psaní žádostí atd., proto shánění, běhání, přemlouvání a doprovázení se. Myslím, že většina občanů o této práci (která vlastně není nikde vidět) neví. Ve měně pak

postupuje národní výbor i stranická
 organizace jednotně a většinou ani neto-
 zásluhly jedné či druhé strany oddělit.
 A také proč? Jednak jde často o tyto
 funkce a úkoly, jednak (a to je rozhodující)
 právě jen soulad mezi nimi může
 vést k nějakým výsledkům.

Kulturní činnost.

Jako vždy jsou to na počátku roku
 hlavně taneční zábavy a plesy. V únoru
 to byl přátelský ples, pak ples, pořá-
 daný svazem žen, dětský karneval a
 školní ples. V březnu pak ples sdru-
 žení rodičů a přátel školy.

Tak jako v loňském roce, tak i letošním
 (27. 5.) u nás účinkoval kvartet "Proužek"
 z Bohdaneč, který pod vedením J. Křepky
 předvedl několik klasických děl z ces-
 ké hudby. Přestavky vyplnila svým
 recitacemi ing. Frybora (také z Bohdaneč),
 obojí nařídila učitelka naší školy D.
 Šumrová. Vystoupení souboru zajistil
 dohlížetel výbor, který také jménem
 fútomujské obce poděkoval a podaro-
 val je dárkovými balíčky. Účast občanů
 byla značná; prakticky by se do třídy
 ve škole, v níž bylo vystoupení uspořádáno,

ani více občanů nevědělo.

Velmi hezkou akcí byl dětský den, spojený s poutí v naší obci (26.6.). Již v sobotu, den před poutí, začalo sportovní zářeni kopanou tčiv „starších“ proti mladým. Za starší hrál také „otec“ naší kopané SDH letý Zd. Novák. V neděli dopoledne to byly soutěže mladých pořádku (z různých obcí) a kopaná mládeže. Odpoledne pak závody v pytlích, šplh na mřížku, závody autíček, běh, střelba, cyklistický slalom atd. Děti byly zlákaný i pro jízdou na poměch. Jkoda jen, že počasí nevydrželo a že se již od nedělního dopoledne začalo kazit, k večeru se pak spustil dosti prudký déšť. Atmosféru obou dnů zachycují některé obrázky v příloze. Příprav se účastnily prakticky všechny složky NF (pod vedením předsedy L. Volejníka) a učitelé školy v čele s vedoucím předtělou J. Liškov.

Dětský
den

V listopadu byla významnou akcí veřejná slavnostní schůze, uspořádaná k výročí VŘSR (11. listopadu v Ticholovic). Prakticky hodinový kulturní pořad předvedli záci ZDS; účastnili se záci ze všech tříd. Po tomto pásmu recitací, zpěvu a vystoupení následoval projev Z. Volejníka a jeho území sovětských hostů - souboru z voj. posádky v Bohdaneči.

Veřejná
schůze
11. 11. 47.

Po prvé byla u nás uspořádaná také beseda s důchodci (5. listopadu). Programy s programem (viz přílohu) byly důchodcům doporučený osobní čtení kulturní a školské komise. Program besedy byl:

Beseda
s důchodci

- 1) Zahájení,
- 2) kult. sločka záci ZDS,
- 3) Projev předsedy NF L. Volejníka a předsedy MNV ing. Schuonka,
- 4) vystoupení kouselníka.

Pak následovala volná zábava (občerstvením) a tanec, k němuž hrála hudba OB v Bělé za řízení J. Roudáka.

O naší obci je poměrně dost důchodců, vyplácí se 109 důchodů (starobních a invalidních). Doumívá se, že to byl velmi dobrý krok a že jej starí občané oceňují. U fotografií, které jsou uvedeny v příloze, uvádím i jména občanů. Dnes je ještě každý z nás znač, ale co za třicet, za padesát či více let. To už by se čtenáři jen dohadovali.

To bylo jen několik významnějších akcí; v příloze jsou na př. také fotografie z vítězných občanských. Všechny akce jsou podchyteny v jednotném plánu kulturních akcí a jsou pečlivě sledovány a hodnoceny jak kulturní komisí, tak metodu frontou.

10 knihovna se stále stará býv. ředitel školy K. Rašín. Přijímá se pravidelně ve staré škole a to dokonce i po vytehovalu této budovy a po jejího prohlášení za havarijnou avšak i to bude nutno řešit. Podle přípisu z ONV u nás musí být středisková knihovna s folio-profesionální knihovnou. Proto se uvažuje o vyřízení a úpravě místnosti po bývalém obchodu s potravinami.

Lákladu' dvouletá škola.

Nový školní rok byl tradičně zahájen projevem nového ředitele školy Jos. Lišky/ a. Kudyrn odešel do Bohdačce, kde si v uplynulých letech postavil rodinný domek. Nastoupil hlavou školy a zejména školy, vyplývající z nové koncepce školy.

Záhy v 1. třídě opět přivítali pionýři a předali jim paměťový listy. Od svazu žen pak dostali "průvůdce" jako dárek paměťový.

Učitel'ský sbor:

ředitel: Jos. Liška,

uč. sbor

zastupce ředitele
a výchovný poradce: D. Pluhrona

třídní učitelé: 1. tř. a. Kudyrnova

2. tř. J. Davidova

3. tř. (3. a 4. part. roč.)
J. Hejdova

4. tř. M. Vlastná

6. tř. A. Hynková

7. tř. J. Formánek

8. tř. V. Svatoňová

9. tř. M. Pecáková

J. Davidová odešla na mat. dovolenou, zastupují

J. Hleňková. J. Hajdovou pak zastupovala učitelka

v důchodu M. Karbelová. Noví učitel:

J. Hleňková (na naší škole od 1. 11. 1976 do 31. 8. 1977)

D. Kolmanová (* 1949), která byla 1. 9. 1976 z

Bohdanče.

F. Holuše: J. Čerua

uklizečka: A. Čilová, obě opět zapůjčily

živý dej obědi, dorazující z JZD Habim

Předsedou SRPS: Lad. Liniček z Volče.

Počty žáků:

Třída:	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
Počet ročníků:	1.	2.	3. 4.	5.	1-5	6.	7
celkem žáků	25	25	19 20	37	126	27	27
z toho dívek	13	9	6 7	20	55	15	18

VIII.	IX.		
8.	9.	6-9.	1-9.
30	25	119	245
10	10	53	108.

Počty žáků z jednotlivých obcí:

	1.-5.	6.-9.	1.-9	1.j. %
Řol. Bělá	23	15	38	15,7
Plčí Habřina	19	18	37	15,1
Bukovka	19	18	37	15,1
Gopřev	15	16	31	12,8
Žáravice	1	5	6	2,5
Kalva	-	1	1	0,4
Výšehušovice	10	12	22	9,0
Valeč	25	20	45	18,4
Kasalice (čty)	9	3	12	4,9
Dobruška	-	2	2	0,8
Chytl	1	1	2	0,8
M. Vyklety	-	3	3	1,2
Právy	4	5	9	3,7
Σ	126	119	245	100,0 %

K 1. 9. 1976 byly uzavřeny jednotlivé

Zrušené
školy
v Gopřevě
a ve Valeči

školy v Gopřevě a ve Valeči. Žáci přešli pak k nám. Oproti předloženému poklu to znamenalo celkovou zvýšenou počtu žáků o 14,5 %, z toho v 1.-5. roč. o 38 %, v 6. až 9. roč. nastal snížení o 3,2 %.

Vedoucí pionýrů byla nadále Z. Kudějová s aktivem oddílových vedoucích

několika záhyneční z VIII. a IX. třídy a členy PPM v Bělč, Kasalicích a Valeči. Spolupracovníci v rodině J. Vauček a Novák, Hořka (Bukovka) a Hejmaček.

V letošním roce byly prozatím určité změny ve výuce. Od 1. tř. byl podle nové učebni koncepce zaveden množinový systém výuky v matematice. Musí změny nastat i v ostatních předmětech 1. třídy. Ostatní třídy se měly podle doporučení uč. osnov.

Žáci vyšších tříd udržovali kontakt (čy měna dopisu a dárku) se sov. školou Brovary na Ukrajině (za pomoci učitelky ruštiny s. Pečkové).

Škola se velkou měrou podílela na průběhu oslav padesátých výročí a třídesátých jubilejích tím, že vystupovala s vhodně připravenou kulturní programem.

V IX. třídě byla žáků, kteří dosáhli věku 15 let, předána slavnostně občanská legitimace (na MNV, se svatebními).

Předávací
obě pracovi

Hlavnostního předávací těchto pracovi
se zúčastnili taj. MNV J. Hospodka a
člen VB mrtm. Z. Zahradník, dále reditel
školy J. Šiška a člen SPOZ K. Rasín.

Vycházející
záci

Z. 9. tř. vycházelo 25 záku, 8 tř. 32
lyně. Na str. ekonomickou školu odešli 3,
do SPŠ stavební v Hradci Králové 1,
na gymnasiu do Přelouče 1, do Pardubic 1,
do SZ TS v Poděbradech 1, ostatní pak
do učebních oborů.

Prů zahájení šk. roku zasadil každý
žák 1. tř. svůj svrček v prostoru kolem
koupačny (obnovení staré tradice).

Nový pavilon
školy

Nový pavilon byl stavební dokon-
čen 31. 7. 1977 a to včetně koteleny. Jeho-
vání do 1. patra nové budovy se však
provádělo ještě za pomoci záku již před-
ní týden v červnu, ostatní až koncem
července. Kolaudace budovy byla provede-
na 5. srpna, odstranění zárad a předání
do správy MNV 18. srpna 1977.

V posledním týdnu před zahájením
nového šk. roku bylo nejvíce práce
klid, upravení skříně, stěhování
nábytku, stolku ..., uspořádání vy-
sílák, obrazů atd., poslední dny pak také
úprava okolí, které bylo zarostlé kro-
mím. V tomto období pomohli hoduč
rodice i děti. Odpracovali se více jak
2000 hodin, z toho téměř 900 brigá-
dmičky hodin připadá na děti.

Hlavnostní zahájení provozu v no-
vém školním pavilonu bylo 1. září
v 8 hod. Zahájení se účastnil značný
počet pozvaných hostů, rodiče a samo-
zejména všechny děti. Průběh slavnosti
je zachycen v serií fotografií, které
jsou v příloze. Po úvodní relaci v
místním prohlášení se návštěvníci sešli
před vchodem do nového pavilonu.

Otevření
nového
pavilonu

Mezi významnými hosty byli ředitel:
předseda ONV ing. Jt. Čech, zástupkyne
místedy ONV s. Šejblorá, vedoucí odborů

výstavby na ONV mg. Málek, předseda ONV
 1. Fereik, školní inspektor p. Macl, p. Vasio.
 2. kovář z odboru kultury ONV a s. Tušova
 2. obr. kuet. stúdioka, za krajský investo-
 rský útvor ředitel p. Mareš a s. Urban,
 za stavební podnik OSP Holice p. Janecik,
 s. Petráň a s. Luňák a zařtupe pro po-
 sadky s. Bohdančí, pt. Ljčénant Tkačenko.

Zahájím slavnosti provedl za MNV
 O. Chodora, který žiřoval všechny hosty
 a poděkoval všem, kteří se o výstavbu ško-
 ly starali a jakýmkoliv způsobem se o ni
 zasloužili. Pak následovalo vystoupení
 dětského souboru pod vedením uč. M. Štáň-
 né s recitacemi a písničkami, dále projev
 předsedy ONV ing. Čecha a projev ředitele
 školy J. Lísky. Ředitel školy vyjádřil
 obětavou práci všech učitelů, rodičů i
 dětí a poděkoval všem, kteří se o stavbu
 nové školy zasazovali a všem, kteří jí
 také stavěli. Uprímný a propracovaný projev
 byl ukončen podarovacími zaměstnanky.

školy J. Čerue' a A. Trlove' darovanými kosi,
 neboť obě strávily mnoho hodin navíc
 při úklidu, stěhování atd. Mnohým byl
 ředitel školy odměněn dárkem, který mu
 předal taj. MNV J. Flopodka. J. tento čin
 byl schválen potleskem, neboť za oběta-
 vou a dobrou práci všech pracovníků
 školy je vždy skrytá i dobrá práce ředi-
 telů.

Za investorský útvor promluvil s. Ma-
 rek; poděkoval za dobrou kvalitu odevda-
 né práce a učitelům pak popřál spo-
 kojnost a radostnou práci v nové bu-
 dově. Hodnota pavilonu včetně kotel-
 ny byla cca 5 mil. Kčš, samo vnitřní
 vybavení (nábytek, rozhlasová ústřed-
 na..) má hodnotu 400 tis. Kčš.

Ze všech projevů byla cítit radost
 z toho, že se opět něco dobřelo a navíc
 něho povedlo a myslím, že tato vzájemná
 slavnostní atmosféra radosti osvědila
 všechny účastníky.

Převy' a vyjstěny' byli i podrao záshupe
 sro. rojk. Závěrem pak byl přečten text pas-
 luce, odsuzující snaly o proazeu' neutronovýd
 zbrau', který' byl to schválení z tohoto shro-
 maždeu' odeslán.

Vlastu' akat otevření školy pestrizemou
 řádky provedl předseda ONV. Tím byl nový
 pavilon školy otevřen pro všechny účastníky,
 kteří měli pak možnost si budovu pro-
 hlédnout. Hlste' se po prohlídce ještě sešli
 ve sborovně, kde si při malém občerstve-
 ní mohli ještě svoje dojmy prodiskutovat.
 Odpoledne pak patřila škola našim
 občanům (quožli zejména starší lidé).
 V příloze kroniky je založen i podpisový
 list všech hostů, kteří se slavnosti zúčast-
 nili.

Tradice v učení jsou u nás podle zázna-
 mů z 1. dílu kroniky velmi hluboké. Před-
 tek lze hledat v době Marie Terezie. První
 skutečným učitelem, pověřeným dekretem,
 školy byl Matěj Klucky' a to od r. 1788. V roce
 1792 byla postavena na místě dřevěného pomní-
 ku padlých prou' vlastní školní budova
 (dřevěná, s la podlahy, desky). To ná-
 k nám byly přifojeny i vedlejší vesnice.

Dřevěná „stará škola“ byla postavena
 ještě před 100 lety. V září 1876 byla
 její stavba zadána, v říjnu 1877 byla
 hotova. Roduota stavby byla tehdy
 26.195 zlatých. V květnu 1878 pak byla
 slavnostně vysvěcena.

Je to tedy 100 let a to je již kus histo-
 rie. Ale i boj o stavbu nové školy před-
 stavuje kus historie naší obce. Praktic-
 ky krátce po válce se začalo uvažovat
 o nutnosti nové školní budovy. O
 některých opravách a úpravách se sta-
 re' budově mluví dřívější zápisy kroniky.

Omezíme-li se jen na poslední léta - na období předcházejícího složení naš. vyboru - můžeme si ukázat, kolik práce, jednání, hledání řešení a pod. předcházelo letošním rohu. A to je ta práce, o níž u nás málo lidí. V pol. roku 1971 byli svoláni zástupci MNV a stranických organizací z vesnic, tvořící školní újezd, aby posílili situaci v naší škole. Byla nastavena delegace pro jednání na ONV a OV KSČ (J. Beránek - předseda MNV, L. Volajník - předs. OV KSČ a Z. Volajník - předseda ONV. Vedoucí tajemník

Boj o novou školu

OV KSČ zůstal pozůvat do obce, aby se tak na místě přesvědčil se stavem (M. 7. - po prohlídce se zúčastnil zasedání s vyboru OV KSČ). V červenci 1971 se přednávaly dopisy, týkající se kritického stanov. naší školy a adresované 1. taj. OV KSČ p. Husákovi a ministru školství.

V září 1971 (1.9.) zůjila komise na základě naší stlámnosti. Účastnili se jí 2 zástupci MŠ, 2 za ONV, 2 zástupci

z Stavoprojektu v Pardubicích a za naši obec J. Beránek, L. a Z. Volajníkovi. Zástupce Stavoprojektu zůjpravit i zhodnotení nákladů na navrhovanou rekonstrukci staré školy (více jak 10 mil. Kč) a nákladů na naši požadovanou výstavbu nové (9,6 mil. Kč).

V témže měsíci (5. 9. 1971) jednali znovu naši zástupci na KNV v Hradci o nutnosti urychleného řešení našeho problému.

Koncem září (22. 9.) jednali L. a Z. Volajníkovi na OV KSČ za přítomnosti red. taj. s. Flaattického a ideologického tajemníka KV KSČ p. Koudilky a žádali tento stranický orgán o pomoc při spravedlivém posouzení situace ve výstavbě naší školy.

Jednání na ONV v Pardubicích kde byli také zástupci KNV (naměstek předsedy p. Právda), KV KSČ (red. ideolog. taj. p. Nony), OV KSČ (p. Marková), za ONV pak p. Flavránek, Gichánek, ing. Čech,

Fiala, Bláhová a Morá, se za naši obec účastníci J. Beránek a V. Kaloupek a L. ať Valjím'kovi. Zástupce KNV trval na rekonstrukci staré budovy; jiné řešení nepřipouštěl.

Následovaly další žádosti, prosby a návrhy u s. Oravdy na KNV (u provin-
ci 1971), u s. Kowálka na KV KSČ (3.1.1972)
atd.

Předseda strouické organizace L. Volj-
mka vynutil si přítelosti promluvit se s.
Kempným na okr. konferenci KSČ 14.4.
1973. Ten pak svolil k přijetí naší deli-
gace na ÚV KSČ. K této návštěvě došlo
3.5.1973. Do Prahy odjeli za VO KSČ L. Volj-
mka a za OV KSČ taj. NF s. Těvčák. Přijetí
u s. Kempného trvalo prakticky hodinu.
Po přednesení zprávy našich delegátů a
po seznámení se s doklady usual s. Kemp-
ný naše požadavky a návrhy a slíbil
nam podporu u místopředsedy české
vlády. V krátké době pak i KNV

rozhodlo klade o stavbě naší školy.

To je ovšem jen suchý výčet některých
nejuzavaznějších řešení. Bylo jich mno-
hem více. Ve věci šlo o základní
přístup k řešení celého problému -
postavit školu novou a neprovádět pou-
ze úpravy, opravy, rozšiřování a pod.
rekonstrukce staré budovy. Přijmout
variantu opravy staré budovy by to-
há znamenalo jen oddálení problému
a ne jeho řešení. Rekonstrukce by
opět vedla k neumoderní škole, ora-
zauť jednou provždy koncepci staré
budovy. A přitom finanční náklady
by nebyly menší, nebyly by ani menší
starosti se zajišťováním stavební
kapacity. Myslím, že tentokrát zvítězila
zdravá myšlenka.

Besta tedy nebyla snadná. Na mno-
ha místech bylo nepochopení. Podle L. Vo-
lejmlka měli zástupci naší obce podporu
klade na OV KSČ u s. Huatuckého

a na ONV a místopředsedy ing. Čecha.

Měli bychom si uvědomit, že ani v samostatné obci nebyla vždy naprosto jednota v názoru na řešení. A to byla chyba, která mohla také trochu zpomalit a ztěžila cestu k nové škole, resp. k jejímu podání a proměně pavilonu.

Rádost z nového školního pavilonu však dlouho netrvala. Koncem roku se začaly ve staré škole budově objevovat trhliny ve stropě. Pozvaná komise také zjistila, že budova je havarijní a hrozí samozřícením. Musela být proto do týdně vyklizena. Tím nastaly problémy, protože v novém pavilonu (určeném pro 144 žáků) je napěduou o 120 žáků více. Měly se musely upravit i z mnohých kabinetů, uči se i ve sborovně (největší místnost), obědy se vydávají v evičině kuchyni. Situace byla v jedné chvíli taková, že se uvažovalo i o

Havarijní
stará
ne stará
škola budova

využívání v pozámní zbrojnici, nebo ve volci. Vysokým počtem žáků samozřejmě nový pavilon mnohem více trpí. Navíc, přicházeli-li žáci původně starou budovou do školy a pak teprve po přechodu vstupovali opožďovací chodbou do nové budovy, bylo možné udržit pořádek a čistotu mnohem lépe než teď, kdy chodí přímo vchodem v nové budově.

Tato situace je velmi svízelná a cílově si je potěškul při vzpomínce, jak se při zahajovací slavnosti řádní funkcionáři ujišťovali, že se tady opět brzy sejdem a budeme otvárat další pavilon. Nař. výboru bylo doporučeno, aby se informoval v Karl. Brodě, kde se stavi nová škola. Tam však bylo zjištěno, že jde o jakési dřevěné experimentální stavby. Tak to také není řešením pro nás. A tak asi ta „křížová“ cesta „za dalšími částmi nové školy jistě nekoučí“.

Vyhlídky

měny v obci.

a) Narození:

v r. 1977 se narodilo 6 dětí -

Radek Plachetka, Martin Kučický, Milan Prorok,
Keromila Valmora, Jo. Radouš a Leoš Povýšil.
Městu občanku, kterou se zuč dostalo
7 maminek s dětmi, je zachyceno na foto-
grafické v příloze.

b.) Úmrtí:

4. dubna - Jan. Šejbora (č. 22), zemřel
tragicky ve věku 56 let, pohřben na
hřbitově

12. čerova - Fr. Plejánek (č. 52), zemřel
ve věku 68 let, pohřben na hřbitově

4. září - Anna Velínská (č. 89), ve věku
86 let, pohřbena ohněm.

27. prosince - Bož. Nováková (č. 18), zemřela
ve věku 70 let.

c) Změny:

č. 2. - vykoupeno nář. výboru, Kolouška
se a t. Jaravce se přestěhovali (27. 10)
do č. 122 (v uličce).

č. 4. - 14. 3. odišli Giegelovi a přestěhovali
se do domku č. 127.

č. 5. - odstěhoval se P. Tunder, přestěho-
val se do domku č. 32, který koupil
po svrtní M. Svatošové (+ 14. 9. 1975).
K němu přibyla z č. 67 Jiř. Čerua.

č. 19. - odstěhoval se Z. Vondrovš s rodinou
do novostavby č. 132.

č. 23. - po svrtní manželka se L. Homoková
s dětmi odstěhovala do Pardubic.

Na uvalu u něho místo se nastěhovali: Alex
Čisár (1940) s manželkou Trenou (1940),
Alex Čisár (1960) - svob., Helena Čisárová
(1961) svob., a děti Vlasta (1966) a Josef (1974).

č. 37. - 28. 7. se odstěhoval Jro. Mrváček
(přijel se do Přelouče)

č. 41. - (budova MNV), odstěhovali se Nová-
kovi do č. 75.

č. 52. - přiklášeni Milan Prorok (1955), který
se oženil s Bl. Plejánkovou.

čp. 85. - původní čp. 85, jehož majitelem byl Jan Týrníček, bylo zbořeno (nová prodejna!) a tedy zrušeno. Noděp' byla použita pro část čp. 11, které bylo rozděleno. Čp. 85 bydlí nyní Havelkovi (2d. Havelka s rodinou).

čp. 92. - upraveno se na střižnickovou kuchyni.

čp. 96. od 9.1. Dánc. March (1938) s manželkou Hanou (1947) a dětmi.

čp. 128. - novostavba: od 29.8. Milan Kadavý (1952), Marie Kadavá, roz. Machová (1953), děti Milan (1975), Kamila (1976).

čp. 129. - dostavěl Fr. Štěpánek z čp. 98.

čp. 133. - novostavba. Dráhošlav Drábel (1956) s manželkou Jaroslavou, roz. Pizlovou (1954) a synem Dráhošlavem (1975).

Občasí.

Nánoce předcházející celou noc byly zamrzlé, teploty okolo -10°C . Po Novém roce se postupně oteplilo; 2. ledna bylo ráno a přes den -1 až 0°C , večer pak již padal mokrý sníh. Slýně tak i 3. ledna. Různý mokrý sníh přisobil potůžku na elektrických vedeních (často musel být vypnutý proud). Až do poloviny ledna stále snežilo, teploty poněkud opět klesly pod nulu. 12. ledna se náhle oteplilo (11. ledna ráno -7° , 12. ledna $+2^{\circ}\text{C}$) a nastala oblava. Zbytek ledna se střídalo snežením (-4 až -5°C) s oblavami. V tomto střídání se počátkem února objevila se sílu'cí' i nepřímá' ledovátka. Zbytek února měl teploty kolem 0°C (přes den nad nulou), občas přišlo nebo mrholilo. Samotný konec února

se projevil ochlazením (ráno až -4°C) a mírným sněžením.

Března byl poměrně teplý, občasné deště byly střídány sluncem. Koncem března se kvetly meruňky, hyacinty, narcisy apod. Teploty ve slunečných dnech byly i přes 20°C . Počasí se však polední dva dny v březnu pokazilo. Studený severovýchodní vítr přinesl ochlazení až pod nulu (ráno -4°C) a sníh. Na silnicích byl uježděný sníh a led. Ranní autobusy měly 1-2 hod. zpoždění protože bez pojezdů silnice nebylo možné jít. První dva dny v dubnu přinesly trochu oteplování (nad nulou) a déšť, západně mokry sníh. To bylo prakticky celý duben.

Zlepšení počasí nastalo až v květnu. Poměrně teplé a slunečné dny vedly 20. května až k prudké bouři a prudkému mračen. Výsledkem byla zatopená pole a škody na polích i zahrádkách (padaly kroupy). Pole kolem Bohdane

Bouřka
20. 5.
a prudké
mračen

Doubravice a pod. byla ještě několik týdnů potom zatopena. Průběh mračen byla velmi prudká; v Pardubicích byly zatopeny sklepy, v podjezděch stála voda a na mnoha místech museli zasahovat požárníci.

Pak pokračovalo dusné a teplé počasí. Druhá velmi prudká bouřka byla večer 14. června. Opět velká průběh mračen, kroupy a blesky. Uhořelo do špičky kostela, podle svědků se prý při jedné blesku potočil jiráb na staveništi nové školy. Blesk uhořel a dokonce zafalil stodolu u Kadavych v uličce (č. 40). Požárníkuům z Pěeloua a Běle se nakonec podařilo požár likvidovat a lokalizovat, takže stodoly omezily jen na stodolu a materiál v ní uložený. Podle záp. „Zař.“ byla škoda odhadnutá na 12 tis. Kčš, pravděpodobně prý byla vyšší!

Bouřka
14. 6.

Požár
v č. 40.

Další bouřka a průběh přišla ráno kolem 4. hod. v neděli 19. června. Na falších stoji voda. U bývalé kovárny (č. 26) se objevily další díry, dokonce i přímo v domku a v bytě pami Vrajinové. Poslední dny v červnu bylo deštivo a chladno.

Červenec přinesl opět teplejší počasí i když s občasným deštěm. Bouřkový nok pokračoval prudkou bouřkou 13. července, při níž byly poškozeny oba transformátory.

Bouřlivé
léto

Teprve po jejích vjmeu se pozdě večer podařilo obnovit proud elektriny. Deštivým a bouřlivým počasím byla poškozena hlavně severovýchodní oblast Čech (hlavně Krkonoše) a sev. Morava. Podle klabců předpovědi počasí v televizi napršelo u nás 117% dlouhodobého průměru srážek (hlavně v Čechách, na Moravě o něco méně, na Slovensku zejména).

Prudká byla i bouřka na počátku srpna. Vyhroali přeháňky v prvním týdnu

měně narušily průběh zim'. Také v druhé pol. srpna vydatně pršelo, na mnohých místech Čech a Moravy opět (jako v r. 1966) hrozilo nebezpečí záplav. Zátopená pole tak představovala velké problémy při povrhování obilninových strojů.

Částečné zlepšení nastalo až koncem srpna (2-3 dny hlasy, slunečno, pak opět 2-3 dny deštivo).

V srpnu se začalo s úpravou a rozšířením vally pro svou řepu.

Hladováč plocha byla rozšířena zhruba o dvojnásobek stávající plochy (nalevo od domku s váhou a dozadu až za Chodorovou). Úprava spočívala v odvození zeminy, nakládání pískem a štěrku a ztužení povrchu asfaltem. Úpravy se prováděly až do konce září. 24. 9. se začalo se srovnání řepy na vally (nová plocha ještě nebyla upravena).

Žně

úprava
"vally"

Skladovaná řepa byla do konce listopadu
během 2 týdnů odvozena. Ypravou
ráhy se začalo meluť fceďi cukrovary
v Křochově Týnci však musel čekat na
schválení ONV. Naš MNV se k této akci
mohl pouze vyjádřit. Přitom si dal po-
můcku, že n.p. cukrovary bude nadřazovat
a rušit za čistotu meluťe a že vlastně
na skladech přemístě kavalitaci trusky,
které tam MNV skladuje, na jiné vhodné
místo. Myslím, že rozšířením skládky řepy
včetně občanů (hlavně těch, kteří bydlí
v těsné blízkosti) příliš neustála. Je
to zdroj zápachu, hluku a hlavně
bláta či prachu. Ječ co dělat, neče
se ta řepa musí skladovat, protože jin-
ak lze zaručit plynulý provoz cukrovary.
A eukře chceme řícti.

Deště ve počasí způsobilo v naší
obci i další škody. V okolí byv. kovárny
spodní rody vymílají podklad a chod-
ník se na několika místech propadá.

Vtím souvisí i zborcení dlažby a ro-
zpty před prodejnou stavebním (č. 22) propadl
chodník
a dlažby
Mkr. výbor proto žádal o pomoc vyší
orgány, aby bylo provedeno odborné
šetření a posouzení. Odpověď bohu-
žel nebyla uspokojivá. Místo MNV
s rozhodnutím nepomůže. A tak to končí
tím, že občas některý občanec, na fi-
pan. F. Hejzle, zareže díry stěrkou.
Na nějaký čas je pokoj, ale řešení to
nemí.

Dejme počátek září je pěkný, takže
bylo možno dokončit žně. 10. září
byla v Olomouci státní dožínková slavo-
nost. Po 10. září je již chladno, občas
opět přeháňky, proto podzimní po-
časí. Konec září a počátek října
je pěkný, teplejší, slunečnější (nej-
delší úsek za celý rok). Kolem 10. říj-
na je opět deštivo. Druhá polovina
října je celkem suchá a slunečná.

Listopad začal deštivě a cítiluým ochlazením
 (+4°, přes den nejvyšší +8°C), později a
 nočními teplotami až -7°C. 1. prosince
 napadlo během dne trochu sněhu;
 večer bylo velmi kluzko, autobus měl
 prakticky hodinové zpoždění (opět vřel
 Josyp omluv). Teploty v provincii byly pod
 nulou (až -10°), ve třetí dekadě se tro-
 chu oteplilo (-3°C). Včera a na Štědří
 den byla vřede ledovátka (+3°) a pše-
 lo. Mezi ovátky přišlo, teploty mírně
 nad nulou. „Zelené Vánoce“ ale sněhu
 potvrdovaly zelené pufeny na sčrku.
 Teprve na Silvestra se ochladilo mírně
 pod nulou a trochu sněžilo. Sněh umrel,
 takže do nového roku ¹⁹⁷⁸ jsme vstoupili
 se sněhem.

Sněh

Zelené
Vánoce

roč

1978-79

Udalosti, které byly obecně významné
v uplynulých letech 1978-79, bylo velmi
mnoho. Jsou však podchyteny jinde, v úřed-
ních dokumentech, v denním tisku a dal-
ších materiálech. V výběr těch nejvýznam-
nějších udalostí by byl velmi obtížný.
Připomeňme si proto jen několik z nich;
ty, které nelze přehlédnout, neboť se nás
věci přímo dotýkají nebo nás zajímaly.

V roce 1978 to byl nepochybně
vesměšný let našeho prvního letce -
kosmonauta Vladimíra Remka na 1. čs.
kosmonaut
sovětské kosmické lodi Sojuz 28 (2. března
1978). Někdo si pomyslel, že kosmické lety
se, nás přece nijak nedotýkají. Je pravda,
že tomu prakticky někdo z nás nerozumí,
uniká nám leckdy i význam jednotlivých

nijzbumných úkolů, které tyto lety nmařní-
jí. Skutečností však zůstává, že na řešení
nejrozmanitějších technických, fyzikálních,
chemických i biochemických a dalších
úkolů se podílejí odborníci všech soc.
států, ve velké míře právě i odborníci
naší země. A nyní se mohl zúčastnit náš
občan - vojenský letce - i vlastního kosmo-
kického letu. Později to byli i další, polský,
německý, bulharský letce; v současnosti
(r. 1980) dokonce i vietnamský.

Mexičanův
pokl dítěte
1979.

Rok 1979, vyhlášený jako Mexičanův
pokl dítěte, by měl být klidný a zářivý
ný pozitivní práci pro knost generace.
Ve skutečnosti zdaleka takový nebyl.

Čínská
agrese

Uvěřit každým z nás otrásly zprávy o vpař-
činských vojích do Vietnamu v únoru
1979. Naštěstí nebyl výsledek vpádu
takový, jaký se úločící představovali. Naš
štěstí pro nás pro všechny. I další války
dodnes neustaly, myslíme, že právě tento
konflikt představoval pro nás zcela kou-

krtní možnost rozpoutání třeba i nové světové
váhy. Právem to jednak ve stále rostoucí počet-
ně mohutnosti činy, jednak ve zcela odlišném
a těžko pochopitelném způsobu jejich myšlení,
způsobu života i v jejich přístupu k hodno-
tám lidského života a v jejich cílech.

Nebezpečí nových válek však není jen v ta-
kovýchto otevřených konfliktech, ale
i v „omylech“ výpočetní a rozhodovací
techniky amerického „obranního systému“.

Nebezpečí
t. z. omylech

V listopadu 1979 uveřejnil náš tisk zprávu
o „omylu“ samočinného počítače v severo-
americké velitelství protiraketové obrany
podle komentáře J. Gerasimova v APN. Podle
prohlášení Pentagonu byl při pravidelné
zkoušce založen do počítače pásek se signá-
lem paketového napadení USA a dosud
nezjištěným omylem byl předán nejbližším
letickým základnám. Výsledkem byl poplach
a start 10 stíhacích letounů v plné bojové
pohotovosti. A to přitom nebylo poprvé. Již
v r. 1961 letěly bombardéry na Sov. území,

přijít minut, než se přišlo na to, že poplach byl
planý. Co si o tom mém má obyčejný člověk
myslet? Je pravda, že postoucí složitost celého
systému obrany dává možnost vzniknout omylem
a tím i možnost náhodného rozpoutání války.
Ale není to třeba zděšit, hra na nervy, záměrná
evokace případů? Je skutečně lépe nemyšlet
na to, že osud lidstva může být v okamžiku
změněn nějakým omylem, lidskou chybou, že
osud lidstva závisí na psychickém stavu někoho,
kdo tento složitý systém ovládá a řídí?
Je už nemyšlet, nic nepomáhá.

Ale vrátíme se od tohoto chmurného po-
gymnám zase zpět k nám a připomeneme si
několik událostí a opatření, provedených
v naší republice.

Vzpomeneme nejprve úmrtí bývalého pre-
zidenta - armádního generála Ludvíka
Prosbody. Zemřel po dlouhotrvající nemoci
ve vojenské nemocnici na selhání srdce
(podle úřední zprávy) dne 20. září 1979
(v listopadu by se dožil 84 let). Myslíme,

Úmrtí
prezidenta
L. Prosbody

že není u nás člověka, který by na tohoto pre-
zidenta nezapomínal s láskou a opravdovou
úctou. Bojoval za naši svobodu proti fašistům,
jako prezident s námi prožíval chvíle radostné
i těžké. Vždy se zachoval jako čestný člověk.
Můžeme-li toto o něm říci, pak to opravdu
podle mne je to nejvyšší ocenění, vyšší než
řádky medailí a řády, které za svého života
dostal. Čest jeho památce.

Gláse postoucí ceny zdroje energie na svě-
toných třech se musely nutně odrazit i v
naší ekonomice. Nejprve - na podzim 1978
(listopad) tedy byla provedena opatření k regu-
laci požadavků domácností a drobných spo-
třebitelů na pevná paliva. Bylo nutné brát
některé přiděly uhlí (hlavně tam, kde pocem
spotřeba činila přes 50 q). Základní dávky
uhlí pro lokální vytápění byly 23 q/rok,
pro etážová topení 33 q a pro ústřední vy-
tápění domků pak podle výměry 40 - 60 q.
V přípravě, že spotřebitel používal k vytápění
také naftový kamna, snižoval se základní

Opatření
v distribuci
uhlí

Těžkosti,
způsobené
zimou 1978/79

především velmi prudké a náhlé ochlazení
na přechodu obou polí. To způsobilo velké
těžkosti a problémy především v energetice;
ráželo a bylo velmi ohroženo především záso-
bováním elektrárn uhlím (zmrázilo uhlí na
překladišcích, v železničních vagoncích a pod).
Proto byla v počátku ledna 1979 vyhlášena
úsporná energetická opatření. Aby bylo za-
bezpečeno zásobování obyvatelstva, zdravotnictví
a jiných podobných důležitých zařízeních energií,
teplem a palivem, bylo nutné provádět
přísná regulační opatření, omezení některých
provozů v továrnách, uzavřít dočasně rozvad-
něné osvětlení, upravit vyhlášení doby tle-
nise, vyhlásit na některých školách dočasné
nyněovací volno a pod. Tomu všemu měla
napomoci i úprava pracovní doby (od 29. 1.
1979), především posun pracovní doby jedou-
sacích provozů a objektů měly roboty 4hly
na dobu od 7 do 9 hod. ráno. Tím mělo
dopít ke snížení pánví energetické spotřeby
zvýšenou spotřebu v odpoledních a večer-
ních hodinách bylo možno být (podle

úpravy
prac. doby

tlaku) odběrem v rámci spjatého energetického
systému ze sítě RVHP. Změny pracovní doby
se měly být bez těžkosti. Kde byly posuny
pracovní doby skutečně účelné, v některých
případech ale také zbytečné. Ale tomu tak
byla vždy. Všechny hlášené (opatření musela
být provedena během několika dní), byly pro-
blemy s dopravou atd. Nejvíce měl tyto zme-
ny postihnout pracovníci matky. Předmětem maso-
va diskuse byla i ta půlhodina, o níž
v odůvodněných případech bylo možné
těmito měření "zkrátit" pracovní dobu.

S

měny ve stavu
obyvatelstva

Marození v r. 1948:

Gyručič Milan (čp. 12), Kmíček Petr (čp. 49),
Novák Zdeněk (čp. 86), Olachetka Helena (čp. 23),
Kromádka Jaromír (čp. 38), Velimský Tomáš
(čp. 89) a Dušek Pavel (čp. 82).

Marození v r. 1949:

Volejník Petr (čp. 27), Něvecčera Jová Tereza
(čp. 30, později 88), Krámová Alena (čp. 85),
Androsová Lenka (čp. 27), Pavlíková Šarka
(čp. 40 - J. Pavlíková, ro. Kadavá), Kuoniček Alš
(čp. 90), Gyručič Lukáš (čp. 64).

Úmrtí v r. 1948:

9.2. Jar. Formánek (63 let), krevace,
20.2. Jos. Flavelka (78 let),
6.4. Václav Flavelka (76 let), oba do hroby
v Bělčích
21.6. Bož. Běhalová (78 let), po krátké nemoci,
krevace
30.8. Jan Liručič (68 let), do hroby v Bělčích,

26.10. Anna Jičínská, ro. Kadavá (79 let),
po dlouhé nemoci, do hroby v Bělčích.

Úmrtí v r. 1949:

25.1. Václav Trubač (69 let), podléhá nemoci,
do hroby v Bělčích,
31.1. Marie Forotíková (79 let), po těžké a dlouhé
nemoci, do hroby v Bělčích,
22.4. V Domově důchodců v Pělově zemřela
byvalá občanka Bělč - paní Glytlová
(pouštějí hrobu v místním pohřbišti),
1.6. Antouln Grare (59 let), po krátké ne-
moci, do hroby v Bělčích,
9.7. Jiřina Voudroušová (67 let), po delší
nemoci, do hroby v Bělčích,
12.7. Blazěna Ludvíková (78 let), po krátké
nemoci, krevace,
25.9. Anna Gyručiková (78 let), krevace,
22.10. Václav Kuoniček (72 let), zemřel náhle,
do hroby v Bělčích,
3.11. František Vosáhlo (54 let), zemřel náhle,
krevace,
11.11. Marie Beránková (84 let), do hroby v Bělčích,
3.12. Václav Kohoutek (76 let), byvalý občan
Bělč z čp. 57, poslední léta žil
v Dol. Bělčích v Prahy.

B

měny odklaňování a přiklaňování
trvalého pobytu v r. 1978 a 1979.

Rok 1978:

V březnu odešli z čp. 93 Hrouádtkovi
(rodina E. Hrouádtková, roz. Běbořová) do Pardubic.
V dubnu se oženil Mr. Vělnický z čp. 42 a s manžel-
kou Jirínou, roz. Novákovou, z čp. 112 se přestěho-
vali do čp. 89. Rovněž v dubnu se z Vyšehovic
přestěhoval Jar. Vospířil s rodinou do novostavby
čp. 126. Do nového rodinného domku (čp. 120)
se přestěhovali také Vělníkové z čp. 104 (2N2).
V červenci se odstěhovali z čp. 12 Gyričkoví
(Lubomír J.) a z budovy MNV (čp. 41) rodina Vla-
řikova, naopak se přestěhoval do čp. 38 Jar.
Hrouádtko, který se oženil s Mil. Valjímkovou.
Z obce se odstěhovali z čp. 65 Křemenci a z
čp. 48 odešel do Kasalčic Petr Rejšek. Po
provdání odešla z Bělé v říjnu Jana
Voudráková z čp. 71 a z čp. 118 pak s hospodářem
Ladislav Čihák (nar. 1955).

414

Rok 1979:

Z obce odešli: v lednu Pavel Formáček,
v březnu z čp. 46 Klemptířovi, v květnu rodina
Ža. Polce (dočasně) z čp. 108, v červnu rodina
Hrouádtkových z čp. 38 a v říjnu rodina býva-
lého ředitele školy L. Rašína z čp. 88.

V ostatních případech jde jen o změny
v rámci obce: rodina Jana Nový z čp. 74
do nově postaveného rod. domku čp. 130,
z čp. 98 pak odešli Vladimír a Jana Štěpánková
(sourozenci) do čp. 129, V. Štěpánek se pak oženil
s Drahoňkou Křásovou (v červnu). Rodina
Nevečeřalova přišla z čp. 30 (Kohoutkovi)
do čp. 88 (učitelství dům).

Pro doplnění dřívějších záznamů uvádím
přehled nových popisných čísel:

- čp. 58 - Matejská škola, majitel MNV,
- čp. 119 - Matičkovi, půsili z čp. 79, počet členů 5,
- čp. 120 - Vělníkové (od 4.4. 1978), půsili z čp. 104, počet 4
- čp. 121 - Klemptířovi, počet 4
- čp. 122 - Kohoutkovi, půsili z čp. 2 v r. 1977, počet 5,

- čp. 123 - Veselý Mír. s rodinou, počet 6,
 čp. 124 - Fjás Mír. s rodinou, počet 6,
 čp. 125 - Luoučák Lad. s rodinou, číslo z čp. 96, počet 4,
 čp. 126 - Ospiššilovi (1978 z Týřehouvic), počet 4,
 čp. 127 - Griegelovi (1977 z čp. 4), počet 2,
 čp. 128 - Kadavý Milan s rodinou (1977 z Habřiny),
 počet 4,
 čp. 129 - Štěpánek Vlad. s rodinou, počet 3,
 čp. 130 - Nouzovi (1979 z čp. 74), počet 4,
 čp. 131 - Fialovi (od r. 1976), počet 3,
 čp. 132 - Vondrouš Zdeněk, prod. (1977 z čp. 13),
 počet 3,
 čp. 133 - Drábkovi (1977), počet 3.

Čelkem je tedy v obci 133 popisných čísel,
 počet přihlášených občanů je 415 (konec
 r. 1979).

Popisná čísla, spravovaná MNV:

- čp. 1 - Závodní středisko,
 čp. 2 - Holičtí, ladečnickví,
 čp. 9 - Mandl, klubovna ŽSŽ,
 čp. 22 - Stavební,
 čp. 26 - bývalá kovárna,

- čp. 30 - Hrstinec,
 čp. 32 - Škola ZDS,
 čp. 41 - budova MNV, prodejna textilu,
 čp. 54 - Čalouničtí,
 čp. 55 - Vožárna zbrojnice,
 čp. 58 - Mateřská škola,
 čp. 88 - učitelství,
 čp. 92 - úpravárna pro učily mlékárny
 a střediskové buřličky.

G

Behody a provozovny v obci.

Prodejna potravin a masa :

Prodejna
potravin

Od r. 1978 pracuj
v prodejne potravin talé J. Drábková.

Obrat prodejny je značný; plán 2.855 tis. Kčs
za rok je pluen. Skutečný obrat byl
vyšší - kolem 3 mil. Kčs (t.j. 250 tis. Kčs/měsíc).

31. 12. 1979 končí v prodejne dosavadní
vedoucí J. Mrštica a Valčí. Důvodem byly
pravděpodobně určité problémy v kolektivní
prodejny a menší manko, které v r. 1979
prodejna měla. Situace byla jistě složi-
tejší a nelze ji proto tak jednoduše pou-
dit. Skutečností však je, že za vedoucí
J. Mrštica byla prodejna velmi dobře

zasažena a že se v ní dobře nakupovalo.

Prodejna
textilu

Roční obrat v prodejne textilu byl
v r. 1979 1100 tis. Kčs. Prodejna je však
státní a na stridiškovou obec nedostává

Vedoucí prodejny je stále Bc. Václavská.

Prodejnu obuvi vede stále ke spokojenosti
měch zadržet M. Štefáková z č. 98. Prodejna
obuvi

Určité problémy byly s prodejnou sta-
rebuin. Vedoucí M. Fencik (z Bohdaneč) Slavečiny

měl odejít do Gezemie. To se však podařilo
uvrout, takže zůstává nadále v Bcl.

Situaci ztěžuje i havarijně stará stodola,
sloužící za sklad zejména cementu a vápna.
-třeba se zdivo. Uvažovalo se o přemístě-
ní prodejny do prázdné budovy slladu
žNŽ (č. 104). Nabupní závody však bu-
dovu neprodají, protože jí stále pny
vedou jako nahradu slladovaci protor.

Asi od pol. r. 1979 byl provoz v pro-
dejne omezen na 2 dny v týdnu; M. Fencik
vede zároveň prodejnu v Opatovicích.

Nesnadná situace vznikla také v
pohostinstv. Počátkem r. 1979 bylo zjiště-
no po druhé manko ve výši asi 7 tis. Kčs
a pohostinství bylo uzavřeno. J. Menci-
řal začal pracovat ve Chvalčicích,

posději se VCHZ, manuální práce v Ž.D. Vzhledem ke narození druhého dítěte jim byl poskytnut v červenci 1979 náhradní byt v učitelském domě (čp. 88). O vedoucí pohostinství projevil zájem L. Bruncliková z čp. 18, která dříve pracovala v Hlabřině. Nář. výbor její zájem plně akceptoval (místní občan, vynucená v oboru). Vzhledem ke jejímu odchodu z Hlabřiny byla provozní pohostinství otevřena až od 1. listopadu 1979.

Zisk v provozní zahradnictví byl Zahradnictví v r. 1978 téměř 100 tis. Kčs. V lednu 1979 nář. zemřel vedoucí provozu V. Trubač, navíc se počala rozpadat i kolektiv doradůcké práce. M. Trubačova po smrti svého manžela přestala v provozu pracovat, J. Voudráková po svém úrazu považovala pracovní poměr a M. Valášková po těžké nemoci pracovala již jen na poloviční úvazek. Mladý V. Trubač o vedoucí provozu nemá zájem; přijal místo údržbáře a topiče v mateřské škole. Zhledala se proto pomoe jinde; na pi. v Chlumei u p. Turka, který

kdysi o práci v provozu měl zájem. Ale i to narazilo na zrušené podmínky v jeho osobním životě a šlo o toho. Bůhužel, ani OPS v Brilouci nemá zájem o provozní bez pracovníků. A tak zatím zahradnictví u nás, kde mělo svoji dobrou tradici, je otevřeným problémem, dosud nevyřešeným.

V ostatních prodejnách a provoznách nedošlo k významnějším změnám.

Doprava

Autobusová
doprava

Novinkou v autobusové dopravě bylo pře-
dělení 2 nových kloubových autobusů maďarské
výroby (harmoniky) v pol. října 1978. Poprvé
vyjely na chlumeckou linku 14. 10. 1978. Řidiči
Zb. Čermák - B. Vosáhlo a M. Jech - V. Kloss se
museli přizpůsobit a zvyknout si, jelže s tímto
dlouhým a rozměrym vozem je určitě značně
odlišná od jízdy s našimi běžnými autobusy.
V jedním autobusem měli spádátku i dost trá-
pení (elektrická výbroj autobusu).

bezpečnost
jízdy
v obci

Pokud jde o bezpečnost dopravy, byla
snaha prosadit do obce omezení rychlosti
(škola, špatný sklon silnice v zatáčkách,
nekválitní povrch vozovky...), leč marně.
Skutečností je, že v obci nedochází k do-
pravním nehodám, při nichž by byli
zranění lidé. Aspoň to je počínající a dříve.
Havarii je však dost, zvláště při mcholení
a dešti a zejména v horu v zatáčce u
hostela. V ostatních zatáčkách jedou

řidiči má asi opatrněji. V červenci 1979 došlo
k havarii i v zatáčce dole u Voudroušů,
zaviněné pravděpodobně špatným povrchem
silnice a velkou rychlostí auta, při zdejše-
ho pnutí od Bukovky (auto Austri Allegro).
Ze zranění naštěstí nedošlo. Byl to právě
pokročilý den před omezením rychlosti.

Od 1. 8. 1979 nabylo totiž platnosti
omezení maximální rychlosti. Došlo k němu
z důvodů úspor benzínu a nafty (rostou-
cí ceny ropy ve světě) i u nás. Převážná
většina států toto omezení zavedlo již
dříve. Omezení rychlosti je rozumné a
preferuje úsporné motorové vozy.

Omezení
rychlosti

- Max. rychlost 90 km/hod. totéž plně vy-
hovuje a odpovídá optimu běžných
aut obsahů 1000-1200 ccm. Omezení
se vztahovala na
- a) motocykly - nejvyšší 80 km/h,
  - b) os. auta a os. dodávková auta -
na dálnicích max. 110 km/h,
na ostatních silnicích max. 90 km/h,

c) náhl. auta podle hustoty - nejvíce

80-70 km/h.,

d) autobusy dálkové dopravy - max. 80 km/h.,

verejná a závodová doprava - nejvíce 70 km/h.

V obcích byla předepsána max. rychlost 60 km/h. Podobná omezení byla ve světě zaváděna již dříve; pro provozní úvahy max. rychlosti na silnicích mimo obce a mimo dálnice. Na př. ve Švédsku - 70 km/h., B. R., Finsko, Holandsko, Norsko, Jugoslaviie, Anglie - 80 km/h., Belgie, Dánsko, Francie, NDR, SSSR, Portugalsko, Španělsko - 90 km/h., Itálie, Turecko, Rumunsko a Itálie (upraveno podle obsahu vozidla) - 96 km/h., MLR, NSR, Rakousko, Japonsko - 100 km/h..

Omezení rychlosti motocyklů se pohybuje podle států mezi rychlostí 50 km/h. až výjimečně 100 km/h..

Toto omezení rychlosti je velkou rozumnou a to nejen z důvodů úspor paliva, ale

také s ohledem na rostoucí hustotu provozu. V řadě zemí je ještě odstupňované omezení pro řidiče zručnější.

Veřejný život v obci.

Funkcionáři národního výboru pokračovali v zajišťování volného programu.

Maturská škola

Prvorádným úkolem byla výstavba materské školky. V r. 1978 se prováděly především vnitřní práce, dokončování pravoúhelníky a kanalizace; v létě byly dokončeny i topenišské práce (instalace kotlů, topenového přípojka, instalace a zapojení těles). Dokončoval se rozvod elektriny v budově, nekorní osvětlení a přípojení školky ke transformátoru. Odborné práce provedli pracovníci z patronátního závodu VCHZ v Leutné a ze Slavoučtější v Pardubicích. Myslím, že zvláště je třeba poděkovat topenišníkovi z pardubického podniku, který odvedl hodně skutečně dobré práce (byli pouze 2!). Školka bude vyhřívána i telefonem, kabel byl veden teplotně

kaualem a přípojem na skolu ZDS.

Patronátní zvod VCHZ vypomáhal i při tesarských pracích (bednění pro schodiště a pod.). Provádělo se naharování místnosti a schodiš. Ze stálé party pracovníků lze jmenovat hlavuě R. Žemana, Fr. Rejčka a Jo. Krejčíka; z dojíždějících pana Mareše a Kalosu z Habřiny (p. Babuše mě prakticky nechodil, p. Myskovi uzavřela manželka). Za 1. pololetí r. 1978 bylo vyčerpáno 282 tis. Kčs. Koncem léta - r. srpna pracovali na stavbě také brigádníci z TJ D (hlava zedníci). Prováděli omítání vnitřních zdí.

Při všech akcích pomáhali také brigádníci, bohužel se jich však sešlo jen málo, obvykle 5-6, často i méně. Půlze byly zvláště s docházkou brigádníků z okolních obcí. Bylo proto rozhodnuto obeslat písemně všechny zájemce o školku a upozornit je na to, co mají ještě odpracovat (požadavek

byl 50 hodin brigády ve vědění dny na 1 dítě).

V listopadu (3-5. 11. a 11 a 12. 11.) se provádělo nahrazování měřiček a dle hradu brzo litovou omítkou. Protože v té době byl předseda stavební komise V. Kuoniček vážně nemocen, zajišťoval v této době všechny práce sám tajemník MNV J. Flopodka. 20. prosince 1978 byl na stavbě školky kontrolou den.

Teplotní skok (téměř o 25 °C) v noci na přelomu roku 1978-79 a následující zima v lednu 1979 se projevily zhoršením i na stavbě školky. Topení bylo již odzkoušeno (v létě 1978), přes zimu šlo jen o přitápění budovy tak, aby se dalo nově pracovat. Topilo se proto jen málo, s topením nebyly ani zkušenosti. A tak se stalo, že zamrzla voda v expanzi nádrží, nultěně se škála a postupně i části potrubí. V době kalení Nového roku miledo na stavbě nebyl a tak se teprve asi 5. ledna přišlo na to, že teplá voda potrubím neprovedla. Bylo nutné potrubí rozmrázit.

Díky skutečné obětavosti členů rady MNV a měřiček poslanců (zejména tajemníka J. Flopodka, O. Chodový, V. Kuonička, P. Čeručho, F. Vodařila a dalších) a tomu, že se tajemníkovi podařilo zajistit rozmrázovací transformátor (z VVOŠ v Bybitě), bylo potrubí asi po 10 dnech rozmrázeno a topení odpojeno. Šprásovaní škody nebyly malé - asi 6 prasklých těles, trhliny v přívodních a odvodních trubkách v teplovodním kanálu a část (cca 20 m²) promočené omítky, která podléhala odpadla.

Vedle všech těchto nesužů a poškození při opravě topení (zavazem trhlů a oprava topných těles provedl M. Kadavý), s nimiž bylo nutné se vyřadit bez ohledu na čas a osobní zájmy těch, kteří u toho byli, bylo zle i zdržení všech dalších prací prakticky až do dubna.

Následovalo dokončováním obkladů, natírání a malování, stavba septiků a konečné vybavení školky. Z fotografií, které jsou v příloze, je patrné bohaté, účelné a vkusné provedení a vybavení školky. Většina z toho byla zapůjčována s velkým předstihem (modřínové dřevo na obložení, zařízení kuchyně, pracovní vybavení školky apod.), protože jeho shánění a zapůjčování je v dnešní době velmi obtížné. Tak například pro kuchyň byly zapůjčeny 2 varné elektrické kotle 80l, smažiči pánev, kombinovaný sporák (elektrický a propán-butanový), kompletní kuchyňský robot UNIVERSAL ze závodu Albat z Křovic, obřívací stolice polské výroby, škrabák na brambory (výrobek NDR), kuchyňské pracovní stoly, chladič box CALEY 300l a další drobné vybavení. Obložení stěn bylo provedeno dřevem (horský modřín), opracování a zhotovení obkladů bylo provedeno za pomoci pracovníků VCHZ.

Vybavení školky nabytkem typu UNI-VERSAL, učebnicí pomůckami, hračkami atd. bylo zapůjčováno rovněž s předstihem tajemnicí MNV a ředitelkou školky M. Lehořskou.

Stavbu tohoto typu nelze postavit jen brigádnicky ani při sebevětším elánu a chuti; nestačí ani sebevětší počet brigádníků a organizátorů. Na stavbě je mnoho odborné a kvalifikované

práce, která musí být provedena nejsovou odborně, ale také správně s ohledem na nejnáročnější předpisy a směrnice. Jde o elektrickou instalaci, plynofejení, na sít, o instalaci vodovodní a kanalizační, topení a další. Tady bylo proto nutné shánět odborné pracovníky a podniku, které podobné práce provádějí profesionálně. Patronátní závod VCHZ pomohl zejména při provádění elektrické instalace, plynofejky, při budování měřičů osvětlení a při obkládání stěn dřevem. Vodní a kanalizační instalaci, instalaci topení zajišťoval podnik Havranostáře Pardubice; kachlové obklady, dlažby a teraso provedli pracovníci Havranůvho podniku z Pardubic (V. Novák z Habřovic); jídelní nýtah z kuchyně do obou pater školky instalovali pracovníci n.p. Transporta Chrudim, závod Praha.

Při zajišťování těchto odborných prací, při shánění vybavení a materiálů bylo pochopitelně využito i všech styků

a možností řady našich občanů, kteří ^{již} jakkoliv pracovali s těmito profesemi ve stavebnictví ve styku.

Díky úsilí a houževnatosti řady občanů, především pak tajemníka J. Dopodky (na nějž bylo možné zejména svalovat ty nejnáročnější úkoly - vidět to je za to plácem), předsedy stav.komite V. Kroučela, členů rady NV, zejména P. Černého a dalších občanů (R. Zemana, F. Rejčka, J. Krejčíka, F. Štěpánka ...), byla stavba školky rýs dokončena a vytvořeno tak dílo, jaké se dosud v Bělé nepostavilo. Školka pro 60 až 70 dětí a pro obce Lásalice, Voleč, Habřina, Bukovka, Habřinka, Vyšehněvice a samozřejmě pro Bělou byla slavnostně otevřena 7. září 1979 (viz kap. o školství). Hodnota stavby byla vyčíslena na 2 mil. Kč - vlastních státek, a 350 tis. Kč - investujících státek pro školku.

Dalším důležitým bodem programu MNV je
 snaha prosadit dokončení, resp. pokračování ve
 výstavbě základní devítileté školy. Výsledkem
 ZDS¹ neustálého snažení MNV a stranické organizace KČS
 v obci bylo prosazení výstavby dalších částí ZDS²
 a to přes celou řadu nabízených náhradních variant.
 Počítá se s investicí cca 5 mil. Kčs na výstavbu
 této ZDS a to již v následující 4. pětiletce. Tato část
 již byla na KNV schválena pro Bělou a to patrně
 i zásluhou místopředsedy ONV ing. Balba, který
 je se situací a poměry v naší střediskové obci
 dobře seznámen.

Na 4. pětiletku je schválena i výstavba silnice
 v úseku Voleč - Bukovka. Tím by se vytvořily
 i dobré podmínky pro již několikrát a bolavý
 problém vyřešení kanalizace, zejména i v
 Kanalizace³ vodou vody v obci. Jinak je totiž tento úkol
 těžko řešitelný dokonce i s ohledem na dopravu
 uzavřením silnice v obci a složitě objezdem
 by v tomto frekventovaném tahu na Prahu
 nebylo vůbec snadným úkolem. O nerealizaci
 výstavby kanalizace v akci ž. p. se již

zmiňoval v dřívějších zápisech.

V r. 1979 bylo připraveno prakticky otevře-
 ní provozovny - holičství a kadeřnictví -
 a to v čp. 2. Ve vybavení provozovny jsou Holičství
 kadeřnictví
 křesla, mycí a sušicí kadeřnické zařízení,
 boiler na 160 l. Vytápění provozovny je eta-
 zové.

Koncem r. 1979 bylo znácně usilí vy-
 malozeno na úpravu místnosti bývalého
 obchodu na knihovnu (v obci má být Knihovna
 středisková knihovna). Byly provede-
 ny zednické práce a úpravy, zasazeny
 nové zasklené dveře a velká zasklená
 výloha. Počátkem r. 1980 se v úpravách
 pokračovalo především opravou střešky
 (přechová krytina). Vedle vlastní kni-
 hovny má být i malá čítárna. jsou
 objednané regály na knihy (10 ks);
 kovové regály pro knihy střediskové
 knihovny již byly získány z Magnety.
 Mají se upravit i obě místnosti
 v 1. poschodí tak, aby vznikl byt

(rozvod vody, příslušenství). Vytážení budov
zajišťovat elektrická akumulace kamna.

Byla upravena i 4. z. v. farská zahrada
(za zdrav. střediskem) tak, aby v budoucnu
bylo možné v těchto místech budovat
parkoviště a stanoviště autobusů. Stromy
byly vykáčeny, dřevo rozprodáno občanům,
vzniklé prostranství pak bylo vyrovnané.
Projekt parkoviště je zajištěn. Tato akce
nemá přímo v programu NV, ale jsou tak
vytvořeny podmínky pro její zřízení a
splnění v příštím volebním období.

Neudalé úkoly plnou pro NV i ze sou-
hy umožnit a zajistit výstavbu rodinných
domků v obci. V r. 1978 byl proveden
měřeb a výměřeb 8 parcel v šelviho hřbitvě
ž toho vyplývají i další úkoly - provedení
přeložky vysokého napětí a transformátor-
né stanice a úkol vyprojektovat kan-
alizaci a elektrické přípojky v této oblasti.

V r. 1979 se mělo začít se stavbou
5ti bytovky. Jde o dřevěnou výstavbu

Parkoviště

bytová
výstavba

ovépomocí. Jsou hotovy projekty na tři
tyto 5ti bytovky. Do prvních se kládě M. Marek,
B. Mojžišová, L. Volgijů ml., M. Velínský a
Z. Hýdl. O další má zájem VCHZ. Všechny tyto
tři bytovky se mají stavět směrem dolů
od stávající 6ti bytovky.

Rodinné domky se stavějí i na parce-
lách za „Rošovými“ Lékora, J. Rambou-
sek (zbývá 1 volná parcela).

Mázi tímto rokem je mnoho dalších
„drobných“ úkolů a starostí. Stále se
propadající chodník u kovárny, pro-
blemy se zahradičstvem, předřnou sta-
nekem, pohřebištěm a dalšími pro-
vozovými, přesvědčováním lidí pro
brigádnickou výpomoc na alech ž, za-
jistováním občanů pro některé funkce apod.

Odehoden K. Rasína koncem r. 1979
se svolily funkce matrikáře a knihomka.

Matrikářství převzala v r. 1978 M. Šol-
cova, po jejímu odehodu a Petě na jaře
1979 pak R. Čiháková. Pro knihovnictví

matrika
knihovnictví

byla zlobána M. Radoušová, v současné době však ani toto obzorem není zcela jisté. A co předseda osvětové besedy? Dosud se nepodařilo nikoho zlobat. A takových drobných starostí má nár. výbor nad hlavou.

Kontrola studní

V r. 1979 byla provedena hygienickou kontrola veřejných studní v obci. Výsledky nebyly většinou dobré. Studny n. čp. 26 (býv. kovářna) a n. čp. 12 (Ml. Gyruček) jsou zavadlé, studna n. ZDŠ obahovala čarke a dusičnanů a je tedy rovněž zavadlá (nemí pitná), n. školky byl pak zjištěn značný obsah železa. Rada NV projednávala i tyto otázky; pro komisi veřejného pořádku z toho vypluly úkoly - dbát na dodržování čistoty vodních zdrojů a zejména pak dbát na to, aby do blízkosti vodních zdrojů (veřejných i soukromých) nebyly umístěny návy na př. selských jámy a pod.

Asfaltování selských řepy

Začátkem podzimu 1978 byl na plánu pro skladbu řepy namášen asfaltový potah. Při této příležitosti dosáhl NV i pokrytí

ujednu do stavebnin a částí cest n. čp. 96 (V. Marek).

Nár. výbor pořádá pravidelné veřejné schůze obvykle při příležitosti státních svátků a svátků a často seznamuje občany s plněním volebního programu. Veřejnosti jsou přístupná i pravidelná a častá plenární zasedání rady NV, kde jsou řešeny konkrétní úkoly a návrhy či připomínky občanů. Na jedné veřejné schůzi, pořádané nár. výborem a VO KSČ k výročí Ústava, byla řečena o kres. mím výborem KSČ i dlouholetá veřejná činnost předsedy vesničky organizace Lad. Voljníka.

Veřejné schůze

Kulturní život v obci.

Kulturní akce jsou plánovány na každý rok konceu předchozího roku; je sestaven v. z. jednotný plán kulturní výchovné činnosti.

jednotný
plán
kult. činnosti

Obsah tohoto plánu je pak pečlivě sledováno kulturní a školskou komisí při MÚ. Je zde obsaženy obvykle: 4-6 společenských plesů a zábav (v posledních letech byly obvykle v. z. balada balý), zájezdy do divadel, na různé kulturní památky nebo jiné příležitosti (výstavy..), přednášky, školní a besedy, porady a relace k různým výročím a pod. Pozornost je přitom věnována i duševnímu / pravidelné zájezdy, na pr. do ZOO ve Dvoře Králově, ženám a matkám (MDŽ) a dětem (dětský den, dětský karneval..).

Kulturní a školská komise se zabývá i sociálními problémy (sledování důchodců, podpory a pod.) a problémy mládeže.

Práce
kult. a šk.
komise

Zabývala se na př. otázkou bydlení starší paní M. Polákové v č. 63. Tento dům, kde je paní Poláková v podnájmu, hrozí zřícením (velké praskliny ve zdech). Komise již poč. r. 1978 podala návrh na přechod - přestěhorat paní Polákovou do č. 23, do bývalé kanceláře TZO. Nadobudlým vřboru se však tento prostor od TZO nepodařilo získat. Nepodařilo se zatím nalézt pro ni ubytování ani v Dolčech ani jinde.

Dobré poměry nejsou ani u zmiňovaných Dolčech (č. 83). Starší paní K. Dolčec (*1892) má 3-4 roky více než nevychází ven a je nemocná. Bydlí u něho pouze syn F. Dolčec (*1919), který se o něho stará. Doviřitě však nikoho nepouští. Navíc velmi špatně vidí. Oběma byla nabídnuta možnost odejít do domova důchodců,

kde by měli mnohem lepší podmínky, záopatrání a lékařský dohled. Bohužel vytrvale odmítají. Za oběma dojezdil z Pardubic manželé Čichovi (deera K. Dolečka).

SPOZ

Kulturu činnost má v naplně také sbor pro občanské záležitosti (SPOZ). Jejím předsedou je po odchodu K. Bačina tajemník J. Popelka, kronikářem SPOZ je K. Bohuslav. Sbor zajišťuje blahopřání k významným výročním obřadům, akce jako například vítání nových občánků a pod. Oddává se v nás v posledních letech neprovádělo. Obřadů sice byla již dlouho nevykonávána. V r. 1980, kdy bude provedena rekonstrukce budovy MNV, se počítá rovněž s úpravou a rozšířením obřadů sítě.

Vitáme tě na světě....

Školství v naší obci.

Od r. 1949 musím v této kapitole mluvit nejen za kl. devítiletou školu, ale i mateřskou školku.

Slavnostní otevření mateřské školky.

Mateřská
škola
- otevření

O vlastním výstavbě školky bylo psáno již dříve, vzhled a vybavení je patrné z fotografií v občasové příloze. Její slavnostní otevření bylo provedeno 7. září 1979 v 9. hod. dopoledne. Byl jasný, slunečný a teplý den. Zahájem provedl tajemník MNV J. Hofodka, který přivítal všechny hosty a účastníky. Klavír projev měl předseda MNV ing. Lehoutek, který se dotkl historie a problémů spojených s výstavbou školky. Po kulturní složce žáků ZDS, vedoucích

učitelkou M. Hášovou, pak následoval
jiště projev ředitelky M. Lehovské. Věčtus
se odehrávalo, jak ukazují fotografie,
venku, před schodištěm školky.

Poté byli řečným darem od NV odměněni
ti, kteří se o stavbu školky svými odpra-
covanými hodinami nejvíce zasloužili:

Z. Hamuš - předseda T. D. budovatel - za
pomoc T. D. při výstavbě,

A. Zeman, Fr. Rejfeš, J. Krejčík, P. Mareš
a Myška z Habrušky - jakožto stáři
a obětaví pracovníci,

V. Kluoničák, poslanec NV a předseda staveb-
ní komise,

P. Černý, poslanec NV - oba za obětavou
práci při řešení výstavby, organi-
zování a zajišťování brigád,

M. Lehovská, ředitelka,

Z. Volyník - poslanec ONV - za obětavou
práci při zajišťování odborných
profesí, zejm. v patronátním zá-
rodě VCHZ,

a Z. Šolc jako řádový brigádník.

Odměněni věch jmenovaných provedli
předseda a tajemník NV, místopředseda
ONV ing. Balch, předseda VO KSC L. Volyník
a O. Chodora.

Následoval projev místopředsedy ONV
ing. Balcha; zdůraznil především výsled-
ky, kterých se v okrese dočkalo v oblasti
výstavby školských a předškolních za-
řízení a připomenul přítomným to, co
již bylo naší obcí umožněno a s čím
by bylo dále počítat. Důraz klade zejména
na nutnost iniciativy pracovníků v
obci na organizační úkoly i brigádní-
kou práci občanů, neboť to jsou klou-
ní předpoklady, že akce s nimiž se
do budoucna počítá, skončí úspěšně.

Hlavnostní okamžiky vyvrcholily
přestřižením patky.

Hosté a vřichití přítomní si tak
prohlédli interiér školky.

Po prohlídce bylo pro zvané hosty
napřádnáno v místnosti hasičské zbroj-
ny.

nice malé poloostrově.

Děle, kteří se zúčastnili zahájení:
 místopředseda ONV - ing. Baluh, za odbor dětí
 ONV - inžp. Kubů, stavební technik odboru dětí
 ONV - E. Krivková, za patronát tuž zárod VCHZ
 3 pracovníci z útvaru ředitele a náměstka
 (Just, Bažantová a Weniger), za JZD Chýč.
 Ž. Hamuš, předseda a dála zastupí NN
 z Habřiny a z Vyšehovic.

Zaměstnanci nové školky:

ředitelka - M. Lehovská,

učitelky - Filipuková (po odchodu na mateř-
 skou dovolenou - Kralovácká),
 Brandejsová a
 (zaměstnanci ONV)

provozní zaměstnanci (zaměstnanci VCHZ):

ved. kuchář : Dolauská (Sopřec),

pom. kuchář : Kolková (Vápuo),

školuice : Marková B. (Běta 17. 88),

uklizečka : Krejčková E. (Běta), po jejím
 odchodu na mateřskou dovolenou
 nastoupila Gecka (Sopřec)

topič-údržbář : Trnbač V. (Běta).

Základní devítiletá škola.

Nový školní pavilon byl slavnostně
 otevřen 1. září 1977. Vše vyřadilo dost
 ružově, i přisliby, že bude dostavena
 i zbyvajcí část jak bylo již uvedeno
 v zápisech z r. 1977, situace se zhorši-
 la tím, že stará budova se stala de-
 finitivně havarijní a musela být
 vyklizena. A tak v novém pavilonu
 je místo 144 dětí 264! Už se i v ka-
 binetech, všude, kde se jen trochu dá!
 Problémem zatím je i okolí školy, pro-
 tože děti v podstatě nemají kam vy-
 běhnout. Okolí je neupravené a rozko-
 pané, protože o pár desítek metrů dál
 je staveniště malířské školky. V pol.
 r. 1978 slábnou i naději na dokončení
 výstavby celého areálu školy. Na KNV
 se uvažují stále o rekonstrukci staré
 budovy. To je ovšem neuspokojivé, protože

havarijní
 staré
 škole
 budovy

nejde jen o stropy, střechu, ale i o podlahy (dřev v koberci!), schodiště, dveře, okna, prakticky o vše mimo suad, některých základních zdi. To by v žádném případě nemohlo být rentabilní a výhodné.

100 let
výročí
školy

Od podzimu r. 1977, hlavně pak na počátku r. 1978 byla připravována oslava 100 letého výročí školy. Byl sestaven organizační výbor ve složení: J. Liška (ředitel), D. Škumnová a M. Vlastuvá (učitelky), J. Kopodka, Z. Zeman, O. Chodora, L. Volejník, M. Škumrtek, Z. Šolc a J. Rozinek. Z údaří školy kroměky byly sestaveny seznamy bývalých učitelů a nim byly zaslány pozvánky. Stejně tak na řadu škol z okolí a tam, kde se předpokládalo, že by někteří bývalí učitelé z Bělé mohli dnes učit. Byl připravován sborníček s historií školství v Bělé, se seznamy učitelů atd.

Vlastní oslavy proběhly ve dnech 14.-15. října 1978.

Oslavy 100 letého výročí školy v Bělé.

Oslavy byly zahájeny v sobotu 14. října 1978 odpoledne v 16 hod. Za pěkného podzimního slunečného počasí se před školou shromáždilo přes 100 lidí (bývalí učitelé, žáci, občané - viz fotografie v příloze).

Průběh
oslav

Porad oslav zahájil předseda školské a kulturní komise Z. Zeman, který také přivítal hosty - zástupce ONV (inspektor M. Čápek), zástupce patronátního vojenského útvaru, zaslance ONV (Z. Volejník), bývalé učitelé a nechyby ostatní. Hlavní program měl ředitel školy J. Liška, který připomněl historii školy v Bělé, dušičku školy a poslední základní školní výuku. Na závěr popřel, aby se každému splnilo to, co očekával a co bylo i smyslem oslav - oživení vzpomínek, setkání zvaných učitelů a žáků, vzpomínky na

značnou mírou, provádění dřívějšího a dřívějšího.

V 7. projevu představitele VO KSC L. Volejníka bylo vzpomenu toho, co se již podarilo v obci zmodernizovat a zlepšit a toho, co lze v nejbližší době ještě očekávat.

Následoval ještě projev inspektora M. Čápa a pak se již otevřely dveře těm, kteří se chtěli do školy podívat a prohlédnout si výstavky prací žáků ZDS.

V Bohdanečích pak byla pro zájemce zajištěna večeře, po večeři pak byl uspořádán společenský večer v Sokolovně. Na nocleh v obci zůstal pouze učitel Ždovrák.

Ještě při přípravě oslav byla mnohokrát diskutována otázka společenského večera. U nás v Sokolovně nebo v kult. domě v Kasalčicích. Domníváme se, že to, co bylo, bylo správné. V domácím prostředí naší obce. Navíc se také podarilo naplánovat některé opravy v Sokolovně, na fi. nová podlahy a konkrétně malířem, křesmalování, oprava příslušnosti a pod.

Vedle výstavek prací žáků (výstavky se nám velmi líbily) byla připravena pro dva dny v pozáří zbrojnice také výstavka ručních prací žáků (výšivky, obrazy, gobelíny a nejrůznější další formy ručních prací - viz fotografie v příloze).

Výstavku vždy uváděla některá členka svazu žáků. Tato výstavka (mnohem bohatší než se vůbec předpokládalo)

ukládala zasloužené uznání a jednotlivé exponáty oprávněný obdiv.

Mežilunský program byl zahájen dopoledne v I. hod. přetvářením obrádku odhalení pamětní desky bývalému učiteli

V. Danhelkovi, který u nás krátce působil a byl za války popraven v koncentračním táboře. Obřad probíhal v přítomnosti rodovy, přítelů a velmi důležitý projev přednesla učitelka a zástavnice ředitelka D. Šumrová. Pamětní deska odhalil zástupce svazu protifašistických bojovníků P. Tundera.

výstavka
prací žáků

odhalení
pamětní
desky

Pak následovala opět volná prohlídka nové budovy školy.

Kulturní
program

Na závěr byl připraven kulturní pořad (od 14 do 17 hod.). Pásmo z historie, složené z recitací a zpěm žáků ZŠ, uváděly učitelky J. Pšumrová a Pecinová.

Program byl poutavý i pro malé děti; žáci ZŠ se hráli 3 pohádky. Vše pak bylo provedeno pásmem hudebního souboru „Skrouk“, řízeného J. Kosporkou a recitacemi členky tohoto souboru mg

Závěrem pořadu pak poděkoval za hezkou chvíli obou duů učitel F. Vejražka. Věšt byla opravdu velká, bylo přítomno mnoho lidí i ze sousedních obcí; Sololovna byla zcela přeplněna.

Celkově lze říci, že přes počáteční obavy pořadatelů se oslava opravdu vydařila a že splnila zcela svůj cíl.

Vabudily i zájem u místních občanů; soustředily a svedly dohromady bývalé učitele (na jedné fotografii je na tři opravdu

bývalý a dlouholetý učitel Sovák, Zdobůšek...)
a bývalé žáky.

ONEM DO NOVÉ ŠKOLY

Zdravotnictví

epidemie
žloutenky

Vě zdravotnickém obvodu nedošlo ke změně.
Lékař MUDr. Braudifojg', sestra pan' Mroškové
z Račínky. V červenci 1979 se v naší republice
objevila nebezpečná epidemie infekcí žloutenky.
U nás se naštěstí neprojevila. Ve východních
krajích byly zasázeny některé oblasti (Koš' a/ob.,
Svitavy, Rychnov n/K., Vamberk), v pardubickém
okrese však byla situace poměrně dobrá
a proto nebylo ani nutné omezovat provoz
dětských táborek a soustředění.

Dětská a školní lékařka - MUDr. Suchá
a sestra Mělková z Kasalčiek.

Žebří střežisko vede po odchodu
MUDr. Jaňuse

Klimatické podmínky

Rok 1978.

Leden:

Na nový rok teplota -3°C , sníh; během
první dekadě teploty -5 až 0°C , ale silné
větry a sněžení. Rychlost větru až 90 km/h ,
v Lékoušicích dokonce až 120 km/h .
Zbytek ledna - teploty mírně pod nulou
nebo kolem nuly, sněžení (občas i déšť
a mrazivý sníh).

Únor:

V první dekádě slunečno, sníh, teploty
až -4°C , 10. února -7°C . Další pokles
teploty po 10. únoru; 18. 2. -13°C , slunce.
Postupně oteplování, ke konci měsíce až
k nule. Poslední dny února $+2^{\circ}\text{C}$, mlhy,
v noci deště.

Březen:

Teploty kolem nuly, přes den přeháňky

(dešťové, někdy i sněhové). 20.3. byla veš
souška. Užale mokryj such, oteplení až na
+6°C až poslední dny měsíce.

Duben:

První polovina dubna stejná - přeháňky,
stále leží mokryj such, teploty od +7 do -5°C
(-5°C bylo 7.4.). Oteplení teprve koncem
dubna, 23.4. bouřka. Konec dubna - bouřky,
prudký dešť.

Květen:

Půlraze deštivy, teploty přes den +10°C.
V polovině měsíce ochlazení na 0°C a mnohá
mězenní. Pak opět zamračeno a deštivo.
V druhé polovině přeháňky s bouřkami,
obvykle odpoledne a v noci. Poslední dny
oteplení až na 23°C, ale silný vítr.

Červen:

Zpočátku teple, ale větrno, v druhé polo-
vině přeháňky a ochlazení na 6-8°C.

Červenec:

Teploty kolem 15°C, téměř bez přestávek
prší. Teprve 11.7. je první den slunečno.

Oteplení (ráno +14°, přes den +25°C) s občasnými
bouřkami a přeháňkami. Konec měsíce - teploty
28° až 30°C, občas vítr.

Říjen:

Začátek teplej a slunečnoj, v druhé dekádě
dochází k ochlazení (13°C) a k deštivému.
Konec srpna je opět pěkný.

Září:

Temer celá září ^{velmi} byla pěkná, teprve v po-
slední dekádě se pokazilo - spíše deštivo
a teploty kolem 12°C. V podhorských oblastech
silné větry a záplavy. 25.9. začal pršet
říjny na ráhu.

Říjen:

Zpočátku v první dekádě hlavně přeháňky
(deště), mlhy, teploty přes den 12°C.
V polovině října trochu deště zúmků, teploty
přes den 10°C (ráno 4-7°). Konec
měsíce opět přeháňky, teploty přes den
cca 10°C (ráno +3 až -1°C).

Lистопад:

Chladný, ráno +5 až -1°C, přes den 7 až 3°C,
mlačno. Konec listopadu sněží (mokryj sníh - +1°C).

Prosinec:

Způsobu celkem jasno. Teploty ráno,
přes den a večer:

4.12. -6°C slunečno5.12. -11° , -5° , -8° , -"7.12. -12° , -5° , -9° , -"8.12. -12° , -7° , sněží9.12. -5° , -2° , -"10.12. $+1^{\circ}$, $+4^{\circ}$, $+1^{\circ}$, ledovátko!

V druhé dekádě je tepleji ($+5$ až -2°C),
občas i prší. Odvoz řepy z ráhy skončen 15.12.

Konec prosince:

ránoce $+3$ až $+4^{\circ}$, polojasno30.12. přes den $+12^{\circ}\text{C}$, prší!

31.12. $+10^{\circ}$ - dešť, $+7^{\circ}$ - namrzá led, večer -8° ,
o půlnoci -10°C

|| Skok teploty během noci
o 20°C .

Rok 1949:

Ledec:

1.1. -14° ráno, -15° přes den, -12° večer
suho, silný ledový vítr.

2.1. -12°C , -8° , -10°C sněžílo,
silný vítr.od 3.1. dále klesaly teploty až na -17° , jasno.V druhé dekádě mírnější zima (-6 až -4°C),18.1. opět -18°C - sněží a silný vítr.21.1. -8° , 0° , -2°C ,25.1. -9° , $+8^{\circ}$, -2°C ,28.1. $+2^{\circ}$, $+4^{\circ}$, $+1^{\circ}\text{C}$.

Zbytek ledna stále sněží, teploty mírně pod nulou.

V období od 8. do 26.1. zastavena z úsporových
důvodů výuka na všech školách.

Únor:

Způsobu teploty kolem nuly, občas dešť

a mokry' sníh. Kolem 10.12. teploty -9° ráno,
 $+4^{\circ}$ přes den a -4° večer. Zamrzání, sněží!

Ke konci měsíce opět ochlazení (ráno -10°C),
ale jasno a slunce.

Březen:

Oblepení, prší, zataženo. Kolem 10.3.

stále prší, občas sněží, vítr. Teploty

přes den až 12°C . Až do konce března

stále mokry' sníh, teploty kolísaly k nule.

Duben :

Od 1. 4. zaveden letní čas : 0 hod = 1 hod.
Celý duben poměrně chladý, přehánky ;
kolem 7. 4 opět chumelilo, jinak silně deště.

Květen :

Počátek asi jako v dubnu. V 2. pol. měsíce
a počátkem června - úmorná vedra (přes 30°C)
a sucha.

Červen :

Na počátku čunoh vedrech (1. dekáda) -
bouřka a dešť, ale jen několik dní.
Jinak po celý červen teplo a slunce.

Červenec :

V první polovině ochlazením (v noci
pod 10°, přes den pod 20°C) a dešťové přehánky
Ke konci měsíce mírně oteplení, ale stále li-
jálky a bouřky.

Říjen :

Počátek (1. dekáda) ještě teplý, přehánky
Slunečno a teplo v druhé dekádě. Po 20. 10.
pak ochlazení a deště. 26. říjen byl podle
říšku nejchladějším srpnovým dnem od r. 1891.

přes den bylo 13-15°C. Poslední 2 dny srpen
byly nejteplejší a nejteplejší dny za celý školní
prázdniny.

Žárů :

Zpočátku ještě pěkně a teplo. Kolem polo-
viny měsíce přehánky a silný vítr. Poslední
týden byl chladější a dešťový.

Říjen :

Začátek byl slunečný, ale už chladý
(ráno 3 až 5°C). 1. 10. začala navážka
řepy na váhu. Chladná rána, někdy
i jinovatka. 2. týden byl poměrně teplý
a slunečný (babi léto). Ke konci
měsíce pak teploty ráno +10°C, mlhy
a mlholem až drobný dešť.

Listopad :

Utráveně slunečno a přehánky.

Konec listopadu byl hezký, slunečný,
ale studený.

Prosinec :

Počátek měsíce byl teplejší, ale dešťový.

V polovině měsíce napadlo hodně mokrého sněhu.
 O Vánocech byly teploty kolem nuly, mrazy, od čas
 desí. 30. 12. padal hustě sníh, ale byl suchý.
 Pak teprve šel na krupici. 31. 12. odpoledne sněžilo,
 teploty spíše nad 0°C.

Závěrem chci na tomto místě poděkovat
 tajemníkovi NV Jos. Kropodkovi za skutečně
 příkladnou ochotu při poskytování informací
 a údajů pro kroniku. Přes veškeré pracovní
 záležitosti si vždy pro mne našel čas a nikdy
 mne neodmítl. Našel jsem u něho pochopení
 a opravdový kamarádský vztah i v době, kdy se
 poněkud zkomplikovala moje situace a podmínky pro
 práci kroniky se zhoršily. Za to se mi opravdu ze
 srdce děkuji.

Děkuji tímto i ostatním členům tohoto NV za jejich
 pochopení, i za to, že jsem mezi nimi našel řadu
 dobrých přátel.

Zdeněk Jolík

roč

1980-81

Leta 1980 a 1981 jsou poznamenaná
 celkovým růstem cen nejrizikovějších ve-
 rovin a problémy s jejich zajištěním.
 V r. 1980 se růst cen různých kovů
 na zahraničních trzích obrátil i
 u nás. Od 4. 2. 1980 byly u nás upra-
 veny ceny drahých kovů - u zlata do-
 šlo ke zvýšení až o 70%, u stříbra ^{růst} cen ^{kovů}
 o průměru o 160%. Upraveny však ^{a u měrné}
 byly i výkupní ceny (u zlata 14 kara-
 tů z 50 na 150 Kč/g, u stříbra z
 1 na 8 Kč/g). Zlato pro zubolekářské
 účely cenově vzrostlo na 350 Kč/g.
 Kromě však jen o tyto drahé kovy;
 prudce vzrostly i další kovy, případy
 sloučeniny těchto kovů (na př. kobalt,
 platina, nikl, chrom, rtuť a další),

potřebuje pro rozvoj chemického průmyslu.

Krát cen zlata a stříbra je patrný
z tohoto přehledu:

rok	index ceny (cena jako násobek ceny r. 1970)	
	u zlata	u stříbra
1970	1	1
1972	1,61	0,91
1974	4,42	1,70
1976	3,47	3,28
1978	5,37	3,82
1980	17,02	12,25
1987 leden	15,49	8,30
únor	13,41	7,74
březen	13,88	7,50
duben	13,79	7,15
květen	13,34	7,05
červen	12,80	6,86

Nejvyššího indexu ceny bylo dosaže-
no v lednu a v září 1980; u zlata 18,74

18,72, u stříbra pak v lednu 12,74

Zhoršující se cen těchto kovů
na zahraničním trhu se zastavil a má
opeř velmi zvolna klesající tendenci.

Účetová cenová politika v oblasti
zdrojů energie, zejm. nafty, se po delším

horší přenesla ke zahraničnímu trhu
i u nám. Bylo nutné zvýšit ceny nafty,
benzinu a oleju tak, aby mohla být
regulována její spotřeba. To se ovšem
promítlo i do prodeje osobních auto-
mobilů; zamezil se zájem o jejich koupi.
Na koupi roku 1987 (od 30. 11. 1987)

byly naopak sníženy ceny u některých
druhů spotřebních výrobků. Bylo
to zejména textilní zboží (syntetická
vlákna asi o 15%), podlahová kry-
tina PVC až o 33%, turenské hodinky
a hodinky ze Sov. svazu (až o 20%),
některé televizory, magnetofony nebo ra-
diopřijímače, kotárky, pletací stroje
a další. Na přelomu roku 1987 a 1988

bylo opět rozhodnuto o mírném zvýše-
ní důchodů (zejm. u nejmenších).

Tato občasová opatření, regulu-
jíci situaci na domácím trhu, jsou

Zdroje
energie,
nafta

úprava
cen

úprava
důchodů

celá pochopitelná a pokud jsou sdě-
lovacími prostředky také přímo a jasně
vysvětlena, jsou i pro občany nevyhodi-
ná opatření v klidu a s pochopením pří-
jata. Mělo z nás si nedělat iluze o
tom, jakých prostředků je na zahra-
ničním trhu používáno. Vidět tyto
ekonomické vztahy jsou jen obrátem
mentálních politických vztahů a záj-
mů. A jsme opět v těžké situaci jako
prakticky každý rok. Druhá světová
válka skončila před 37 lety a dodnes
se stále měkde válčí. Pro všechny
snahy a mírové návrhy socialistických
zemí je právě Evropa stále ohrožena.
I dnes, v 1. pol. r. 1982 se válčí;
pro změnu na moři (Malvínské
ostrovy) a i v dnešní době se může
stát, že v námorní bitvě mezi Anglií
a Argentinou zabijeme najednou několik
set námorníků. Je to vůbec v

neříká rodou'
situace

dnešní době možné? Bohužel ano,
i když si to snad my ani nemůžeme před-
stavit.

Varíme si proto misku, kterou máme
a uděláme si pro jeho zachování. Varíme
si těch hodnot, které může vytvořit
každý z nás svojí prací a svým dobrým
vztahem k ostatním. Můžete, ani kárika
páce nenahradí radost z dobře práce,
ani radost z toho, můžeme-li někomu
pomoci. Je to zvláště důležité v době,
kdy se nám zda' (a občas i pravem), že
v naší společnosti to hez podplácení
a zmařnosti snad ani nejde.

V posledních letech (od konce r. 1980)
došlo také ke zhoršení situace v sou-
sedním Polsku, z čehož se snažil
západ těžit tak, aby mohl uplatňovat
svůj vliv prakticky ve střední bloku
socialistických zemí. Skutečností bylo,
že hospodářsky Polsko velmi kleslo.

Situace
v Polsku

v zemi je bída, obelohdy jsou prázdny;
na základní druhy potravin jsou prázdné.
Přítomně v zemi stálovalo. Prvního května
r. 1981 se podařilo situaci v zemi uklidnit,
řada těžkostí však stále trvá.

Vraťme se však k příjemnějším udá-
lostem. V r. 1980 (z 31. 10. na 1. 11.)

Seitální
občerstvení
1980.

bylo provedeno sčítání lidu v našich
zemích. Byl tak zřetelný opět problém
nejedn. o počet obyvatel, ale i o kul-
turní bydlení, o vybavenosti a úrovni
bytů, o možnostech rekreace (chaty,
chalupy). Dotazník byl sestaven tak,
aby menarunoval soukromé občerstvení.

Pokud jde o okres Pardubice pak
podle tisků v něm žije 163. 678 oby-
vatel; nejvíce početují se produktivní
věkové skupiny (do 55 let). Poradí veli-
kosti měst: Pardubice, Pátek (8. 560
obyv.), Holice (6. 545 obyv.), Chvalčice,
Sezemice, Bohdaneč (2. 560 obyv.);

nejmenší obcí jsou Tupesy (73 obyv.).

V r. 1981 byly provedeny volby do
základních orgánů. Práce členů M. 2. 2. 2.
byla přítomně oceněna. Za pozitivní výsle-
dy, zejm. dokončení rozsáhlé akce vy-
stavby mateřské školky bylo nář. vy-
boru uděleno čestné uznání rady
MNV (borec r. 1979). Je to uznání a
ocenění úspěšného řešení volbního
programu a umístění obce v okresní
soutěži nář. výborů na 3. místě (v
kategorii obcí do 600 obyv.). Ocenění
bylo spojeno s odměnou ve výši
10 tis. Kč pro MNV k valnému sou-
středění. Rovněž v roce 1981 bylo zřetelně
ocenění a čestné uznání od rady
vč. KNV.

Ocenění
práce
MNV

PS

obchody a provozovny
v obci.

Prodejna
potravin

Ke změně došlo v největší naší pro-
dejně - v POTRAVINA'CH. Posledního
prosince r. 1979 odešel z prodejny dovo-
radní vedoucí J. Můstík (z Volče); ve
stejně době převázala macorní poměr
i M. Volynková. Během r. 1980 se
v prodejně vytrídali asi 2 prozatímní
vedoucí; teprve koncem října 1980
nastoupil p. Vačků (dojíždí z Pardubic)
s ním pak v prodejně zbyla p. Dráb-
ková a Beránková (z Prápych). Brigádní-
čky nypomáhala paní M. Valašková.
Tato situace se opět změnila až v
listopadu 1981.

V průběhu r. 1980 (17. 8.) byla
také prodejna „vykradena“. Poručení

444

zámlhy, obnova mříž a inventurou
zjištěná škoda ve zboží za 280 Kč. Jako
pachatelé byli později odhaleni 3 muži
z Prahy ve věku 24 až 33 let.

Vykradení
prodejny

Prodejna masa zůstala samostat-
ná, vedoucí je stále M. Lyžarová.

Prodejna
masa

Stejně tak here změn zůstaly i
prodejny obuvi a textilu. Z prodejny
obuvi bude sběr pro opravnu vyře-
něn a převeden do „domu služeb“ v
čp. 2. V prodejně textilu budou v
rámci generální opravy celé budovy
MNV zhotoveny nové podlahy (a zvyšeny)
a nové úpravy výloh.

Obuv
textil

Prodejna stavebnin byla v dru-
hé polovině r. 1980 otevřena již jen
jeden den v týdnu; přes zimu pak
byla prodejna prakticky uzavřena
(M. Feučík byl přerážen do Opatovic 7/8).

Stavebniny

V r. 1981 byla provedena likvidace,
protože skladovací prostory již naprosto
nevyhovovaly a stodola hrozila

štránu. Nadále se však počítá s možno-
stím prostor ZNZ. V prosinci 1980 byl
k této sklad vyhozen nář. výborem
(hodnota 97 tis. Kč). V průběhu roku
1981, především pak v 2. pol. roku, byly
organizovány brigády na úpravy -
úpravy kanceláře, zpevnění dvora
kamenem, opravy střeš a pod. Kvalita
budova skladu byla dobrá a vyho-
rující. Jednotka má o opětovně meder
prodejny zájem, redoucí by byl opět
M. Feucik. Prora v prodejné byl za-
hájen 7. listopadu 1981. Vyhlédoré se
počítá s rozšířením stavební v Dobruš-
cích; mají se stavět hlini'kové' skla-
dovaci haly.

Provozovny
a služby

Okud jde o provozovny a služby,
pracující pod nář. výborem, nastaly
některé drobné změny. Jako krajsová
praruje nyní již jen Jan Beráneková.
V holiřtovi a kadeřnictví (v č. 2),
otevření 20. prosince 1979, Jan Zámečník

ni manželé Pačkatovi z Chýst. Otevřeno je
2x týdně (čtveřda, čtveřek 11-12 hod.). V r.
1981 pravděpodobně skončí provozovna
antiočaloumictví. Budova je zchátrala;
na jare 1987 spadla část zdi; f. Došel
nyní nutněji na náklady MNV opravit
a vyřadit.

Kamenictví je rovněž bez změny;
po zbourání domu č. 9 bude nejvíce
přetřikováno do č. 2. Tam je rovněž
připraveno mandlování prádla;
v provozu je od ledna 1987.

Mandlování provádí M. Petrák,
cena je určena podle váhy prádla
(1,30 Kč/kg).

Hrobnictví v Trlva. Hřbitov je
ve velmi dobrém stavu, vždy uklizen hřbitov
a upraven. V r. 1980 byla v činnosti (opravy)
a činnosti brigádnícky opravena
hřbitovní zeď včetně základů a to
v délce cca 40m (byla prakticky zbourána).

V létě byla opravena a natřena i vrata,
na podzemí byla provedena oprava má-
rnice - omyvatel, oplechování střechy (v
listopadu 1980). Na jaře 1981 byl upra-
ven a účelně vyřešen i prostor pro obla-
sování a odvoz odpadů. Vedle márnice
v úrovni obvodové zdi je rampa, za ní
plošný náhon. Jakmile se zaplní odpadem,
je odvětrán a nakráčován průhledným tabulkem.

Samořádkem pozemků si zaslouží
pohostinství i prodejna pohostinství. I oba venkov
je plná oplození. Koncem r. 1980
byla postavena ještě okružní navařova-
na a nahrazena. Počátkem r. 1981 byla
opravena střecha (přelozemí tasek)
a vyměněny okapové žlaby za nové.
Také na místní poště (a sportovním)

Pošta,
vedoucí
pošty

došlo ke změně. Od r. 1981 je vedoucí
pošty paní Francová z Bohdaneč (paní
Provasníková odešla do důchodu). Vedle
dovozového žižtala na poště paní
Bořánková.

oprava.

Současný stav silnice od Bukovky
a do Volče je hrozný; dlažba a bitumový
povrch je zničen (hluboké ryhy, hydro-
lyze, se korytky atd.). Silnice přes vesnici
se na mnoha místech propadá a defor-
muje. Na jaře 1981 byl povrch trochu
vypraven asfaltem, ale dlouho ne-
vydržel.

Silnice-
stav

Hledaly se tabule i nové varianty
takto nové silnice s ohledem na
maximální úsporu zemědělské půdy,
MNV však přizván nebyl, nebyl ani
informován.

Silnice v obci je pojma s problé-
mem rekonstrukce kanalizace.
Aby ta mohla být provedena, má
být zřízena místní silnice z panelů
od bytovky s vyústěním mezi domem

Problém
kanalizace

Kelínských a M. Toudroušové (č. 106). Tak vznikne objížďka kolem dosavadní silnice (dosavadnímu budou Poemní staný a.p.) a bude možné začít s rekonstrukcí kanalizace. Objížďka horní části silnice bude také z panelů a bude tvořit spojku mezi silnicemi na Vyšehlavě a Toleč. Začít se může koncem r. 1987, dosud se však nezacalo ani s přípravami.

V r. 1987 byly pouze opraveny obmice přes Kráčeň, které budou sloužit jako objížďky ať se bude tolerovat se silnicí přes Bouchovku k nám.

Od mikolikaletě snazší provadit oznámení rychlosti v obci (hlavně kolem škol a v horní zátěže) byla od července 1981 snížena příjezdová rychlost obcí na 40 km/h. Hlavním důvodem byl fakt, že plán rozvoje vozovky, rychlosti se však snad ani projekt nedá.

Odjezdy autobusů jsou prakticky stále stejné, ceny jízdenek také!

Omezení rychlosti v obci

Na lince Pardubice - Běta - Chlumeč jezdí řidiči: Zb. Čermák, J. Barouček, M. Jech a V. Klouček (ml.). Řidič F. Kráček je od r. 1980 v důchodu.

V říjnu 1987 (10. 10.) se měnily ceny benzínu, došlo k určitému zvýšení.

U nás bylo sníženo spotřeby pohonných hmot v obecně. Cena benzínu Super je od října 9 Kč/l, Speciál 8 Kč/l (dříve 6,30 Kč), normálu pak 7,50 Kč/l. Motorová nafta stoupla na 3,50 Kč/l a ceny olejů o 35% (na fi. Magul Super 1784D ze 17 na 25 Kč/l).

V souvislosti s tím byly upraveny ceny doprodeje některých automobilů (sníženy zájem o koupi aut!) od 26. října 1981.

Na fi. Š 105 S - model 1980 - 44,2 Kč
- model 1981 - 46,7 "
Š 120 S - model 1980 - 48,7 "
- model 1987 - 51,2 "

ata. (rodiny Boudovky)

Trabant 601 (r. v. r. 1980) - 32,6 - "

- " - Combi (r. v. r. 1980) - 35,6 - "

řidiči autobusů

Ceny benzínu a olejů

Ceny automobilů

dále Mochovice

Warburg natř. 353 W 56 (r. v. 1980) - 52,3 tis.
kč
353 W DL (r. v. 1980) - 56,0 -

Všechny vozij tedy o 4-5 tis. Kč levnější
oproti cenám z května 1980.

črejný život

v obci.

Bližší se opět kousec jednoho volebního období. Po úspěšném dokončení nejrozsáhlejší akce v naší obci a po ukončení této práce lidmi i výššími orgány, pokračoval MNV v dokončování dalších drobnějších akcí i v zahájení nových. Neusnul na vavřínech, neodpočíval, ale snažil se udělat co nejvíce, aby následovníkům přidal co nejvíce hotových, dokončených děl.

U školky bylo třeba upravit ještě okolí, provést oslovení a vybavit ^{dokončením} areálu školky
okolí školky dětským zařízením. Polože se na vytažení MS ušetřilo, věnoval ONV tyto finanční prostředky na potřebný materiál (pracovní brigádučky). Byl zřízen bazén (vyčerpáváním vody z bazénu a mořností strážkou krávy), pikoviště,

avě slylové chalby, prolezáčky a další obvyklé vybavení pro pobyt dětí neukou na zahrádě.

Na jare 1980 se začalo s čištením a vyhlazením t.zv. farské zahrady (fara-zdravku středisko) a úpravou terénu tak, aby plocha byla připravena pro výstavbu parkoviště osobních, nákladových aut a autobusů a stanovišť autobusů. Je připraven i projekt na odvodnění a provedení a bylo dosaženo již i zářezem akce do plánů 7. pětiletky.

příprava
plochy pro
parkoviště

knihovna

Koncem roku 1979 se začalo s úpravami čp. 92, bývalého obchodu s potravinami, na knihovnu. Základní zednické úpravy se prováděly ještě v zimě 1979, v r. 1980 se intenzivně pokračovalo opravou střechy (plechová krytina), podějí pak (červenec - srpen) byla upravena fasáda (bílolitová tvrdá omítka). Protože se oparily i oba okolní domy (J. Novák a V. Marek) a jejich majitelé pověřili prakticky

stejněho druhu omítky, zlepšil se výrazně vzhled této části obce.

Toučasně s rekonstrukcí úpravami knihovny bylo zajišťováno vnitřní vybavení - stoly, regály, vytápeční akumulacími kamny atd. Velké skleněné okno typu vykladem skříňně se začlonami vytržili meluí pékuy' dojemů vzhled. Koncem r. 1980 již došlo na rovnání knih a koncem konce února 1981 ke slavnostnímu otevření nové střediskové knihovny.

Podoba této přestavby činila cca 50 tis. Kčs a bylo zde občany brigádnicky odpracováno přes 650 hodin. Řády občanů, kteří se na úpravách podíleli, lze namátkou jmenovat R. Žemana, Fr. Plezdula, Milana Orroška, Fr. Macha, Lad. Kuonička atd (září z 10.3.1981). Načasnéu otevření má podíl i okresní knihovna v Pardubicích (zásobení knihami, organizace, upora'da'ni...) a samozřejmě i naše knihovna a. Radoušova'. Knihovna je

otevřena v pátek odpoledne, knihovnice má úvazek 10 hod. týdně. Je řízena obr. knihovnou, která bude obměňovat v knihovně souboj knih. Právce budovy je národní výbor.

Během dřívějších let nebylo prakticky možné věnovat se budově MNV, přesto již byly zchátrala, zaléhala, nebylo vhodné vytápění, opadávala omítka, v obřadní síni nebylo možno již několik let oddávat atd. Teprve v létě 1980 se s opravou začalo.

Oprava
budovy
MNV

Byla provedena výměna oken, odbourány oba nevyhovující balkóny a přestavění vnitřek, zejm. tak v 1. poschodí.

Z původních 2 místnosti MNV byla spojením upravena nová zasedací místnost. Obřadní síň byla poměrně zvětšena a účelně a vkusně vybavena (obrazy, zářivky...). Napravo od schodiště byly 2 dřívější byty upraveny úřadovny pro předsedu a tajemníka (rozhodla místnost s výhledem na stolu a na prodejnu potravin), pro účetní a matricáře a konečně místnost pro schůze komise.

Ze zbývajících částí je archiv. V obou částech je vše zřízeno. V 2. poschodí byla upravena prazácká klubovna.

klubovna
SS17

Levné práce byly provedeny v průběhu r. 1981 (zadeu stěna na jare 1982), celá budova byla omítnuta, opravena střecha a upevněny nové okapy. Nebylo však vyřešeno vytápění. Teprve po nástupu nového MNV se předsedovi B. Kuzněchovi podařilo získat povolení k zavedení akumulacních kamen.

V další fázi se počítá s úpravou místnosti po bývalé drogerii a úpravou prodejny textilů.

U úpravami budovy MNV probíhala

současno i stavba panelu s výřezovými skřínkami jednovrstevných skel NF. Panel byl vyřezán vkusně a účelně

a od pol. r. 1981 začal plnit svoji funkci. Na jeho stavbě se napracovali asi nejvíce P. Čeruy a Ing. M. Schuoutek.

Po úpravách místnosti bývalé drogerie v budově MNV se počítá se za-

neděním sezónního prodeje zahradních vý-
robků (sadby, koření, včence...) tak, aby se
zvyšovalo to, co se v obci, zejména pak v bý-
valém zahradnictví, vypěstuje a mohlo se běžně
prodávat.

Problém kanalizace je již několik let otevřen
a bylo o něm již několikrát psáno. Silnice se
v mnoha místech propadá, někde to působí
spodní voda (u kovárnů), jinde se borčí
staré kanalizační trubky. Ale jak na to?
V radnici brigáda lze občas pomoci, ale tohle
je práce hlavně pro mechanizmy a odborní-
ky. Upravění silnice je možná jen na krátkou
dobu, u blízkých domů (zejména u kopců)
je pak velice nebezpečí sesutí.

I zde dosáhl náš výbor perspektivní
řešení. Pozemní stavby by měly provést
položení kanalizace od čtí bytovek až
ke střeze dole pod kopcem. Prvním ná-
je nutné položit objížďkovou silnici
(snad zůstane trvale) od Velínských
nahrův a pak provést spojení výše-
-

silnicí a volečské silnice. Mělo se začít už
ve 4. čtvrtletí 1981. I přesto, že bylo zajiště-
no i financími krytí, neděje se dosud nic.
Vážně a opožděje se ovšem i řešera čim-
nost na úseku silnic od Bukorhy za Vo-
leč. Že se přece něco děje, alespoň se strauy
přece, ukazuje zbourání stodoly u Velín-
ských (květen 1987). Takže překvapení
musí přinést až rok 1988. Má se
provést rekonstrukce silnice přes Bukor-
hu až po Sokolovnu. K tomu účelu
má být v prostoru bývalé cihelny zříze-
na betonárka pro n.p. Silnice Hradec
Králové, který má stavbu silnice pro-
vést.

Rekonstruk-
ce silnice
od Bukorhy

Mezi menší akce patří oprava hřibi-
tovní zdi (večtve základu) v délce asi
35 m, oprava vrat a vyřešení sblado-
vání odpadu (jaro 1987). Odpad je vy-
vážen, nebo vyvážen, přímo na valík,
který stojí u hřibitovni zdi u ma-
nice. Tak byl vyřešen do té doby nepřeky-
-

Hřibitor
opravěti
a další

houť u sluduy, kde se dosud sbírával odpad, který pak vítr a deště roznášely po celém hřbitově. Byla opravena i mařnice (nová krytina na střeše - llinthové plechy a nová omítka).

úprava
cesty na hřbitov
a "učitelův"

Ke zlepšení vzhledu došlo u budovy "učitelův" (č. 88) - úprava cesty na hřbitov, nové oplocení a vrata do dvora. Cesta byla posázena a vyasfaltována.

O problémech kolem dostavby školy bude zmínka v kapitole o kulturním životě v obci.

Značná pozornost byla věnována také bytové výstavbě.

Bytová
výstavba

Byly zpracovány projekty na přeložení vedení vys. napětí (35 kV) a na zřízení nové trafostanice BS 160 k sídlišti za koupalištěm. Koncepce r. 1980 bylo získáno stavební povolení. Práce bude prováděna VČE Hradec Králové (náklady asi 270 tis. Kčs.). Transformátory (dovoz z ČPPR) má být dodán v r. 1982.

Část prací (hlavně zemní práce) bude provedena svépomocí v akci L. Zároveň bude provedeno rozvedení k 8 parcelám.

Část parcel bylo v r. 1980 prodáno do užívání (ž. Novák z č. 86, Luděk Poláček z č. 100, J. Kuický z č. 49, k. Maláková z Kataliček, Michal Poláček (z Trnové) a V. Tochačův (z Trnové) a žb. Ljškora.

V r. 1980 byla zahájena i výstavba 5ti bytůvek (OVBD Pardubice). Je dokončena hrubá stavba; s výstavbou druhé bytůvky (družstvo pracovníků VChZ) se zatím nezačalo.

Vyřešit se podařilo i u bytovými staré paní Polákové z č. 63 (od jara 1981). Přestěhovala se do bytu po Oláčkové (č. 39). Míst. výbor se snažil, aby ONV vyžadoval na majiteli č. 63 (majitel Kadavý) demolicí. Parcelu by pak MNV vykoupil. Je nutné na tomto řešení trvat, protože dlouze se bojí (pukle zdi), část je už nově poborěna

a celek již dlouho hyzdí vzhled obce.

Pokračují i soukromá výstavba.

Soukromá výstavba
M. Sejkora má dům před kolaudací, ing. Ramba-
housch je hostor s hrubou stavbou. Pánela
vedle ing. J. Rambouska byla prodána
v r. 1980 B. Doušovi, který se rovněž píle
dal do stavění.

Služby
Vě většině dobrých a účelných prací
by bylo možné pokračovat. V prvním polo-
letí služeb obyvatelstvu byl přemístěn
mandl do č. 2, zřízena péče a kadé-
nictví (viz kap. o obchodech) a byla
opravena budova pohostinství - přístav-
ba mrazáky (včetně omítky) a kompletní
oprava střechy (včetně přelozemí státek).

Práce bytu
V oblasti bytové údržby byly oprave-
ny 2 bytové jednotky v budově č. 88
(„větrák“)

To je zhruba výčet nejdůležitějších prací
s hmatatelnými výsledky. Nechtělo se
úspěšně a nevyčerpalá všechno. Činnost
MNV je mnohem širší a zahrnuje práci

řády komise. Dobře pracovala komise kultur-
ní a sociálně zdravotní. Plán kulturní

činnosti je stále kontrolován a jeho plnění
sledováno. I přes nevhodné podmínky pro
jeho plnění v naší obci, je činnost dobrá.
Živě se však i nadále úkol nastavit ově-
řovací besedu OB. Živě se řeší je věnována
starým lidem a důchodcům, stejně tak
i v oblasti péče o rodinu a děti (viz kap.
o kult. činnosti).

Nemaly'm úkolem v počátku r. 1981
(resp. již od konce předcházejícího roku)

byla příprava nových voleb, především
pak příprava návrhu nových poslanců
do NV, zejm. pak návrhu na předsedu
a tajemníka. V obci je povoleno jedno
místo pro zvolené a placené funkce.
náře. V právě uplynulém období to by-
la funkce tajemníka. Ted se spíše ma-
řovalo o zvolené funkci předsedy.
Oba dosavadní funkcionáři - ing. M.
Lhvoštek a J. Hrozdka vykonali dot,

komise
MNV

Volby -
příprava

aby měli právo této dočasné nevděčné činnosti
zanechat a věnovat se opět normální práci
a vrátit se trochu více i do svého soukro-
mého rodinného života.

Postupně byli navrhováni P. Čeruj,
Lad. Volejník a V. Kuoniček. Za kladeu
dobré práce NV je nesporná i souhra,
dobrý vztah a vzájemná důvěra těchto
dvou předních funkcionářů. Proto byli
po zralé úvaze vybráni P. Čeruj a V.
Kuoniček, první pro funkci tajemníka,
druhý pro funkci volebního předsedy.
Návrh těchto dvou je opodstatněn
i tím, že takto je vhodné zachování
i kontinuita práce; V. Kuoniček byl
předsedou a P. Čeruj členem střešní komise.
I když náplň práce NV na vesnici je velmi
široká, otázky výstavby, akcí a t.d.,
jsou velmi důležitě a zůstávají nejmarkant-
nějším důkazem dobré práce pro obec.

V průběhu krátka tak byla přípra-
vena kandidátka pro volby, které se ko-

naly v červnu. Předsedou volební komi-
se byl J. Kofodka, členové pak K. Bohuslav,
J. Špás, J. Beránek a další. Výsledek voleb
byl 100%.

Mozná, že se na takovýto výsledek
někdo ještě divá jako na formální. Myslím
si ale, že na vesnici tomu opravdu tak ne-
má. Práce na vesnici a úhola pro občan-
y je na rozdíl od povinností městských
lidí opravdu hodná, lidé tak naopak
málo. A tak se v různých funkcích
objevují často i stejná jména. Navíc
výsledky práce jsou na vesnici velmi
kriticky sledovány a hodnoceny.
A tak hledat lidi pro tyto navrhované
funkce nebyla jednoduše!

Na první schůzce nového NV (1.7.1987)
bylo provedeno rozdělení a obsazení
předsedu komise a ustavení rady MNV.

Rada MNV složená: V. Kuoniček,
P. Čeruj,
V. Kalkoutek,
J. Houka,
O. Chodora,
L. Zeman,
M. Kureš.

Rada
MNV

Volby
1987

Složení MNV:

uvolněný předseda: V. Kurníček,

tajomník: P. Čeruj,

Předsedové komise a jejich členové; počet
poslanců byl rozšířen ze 13 na 20 (středisková
obec):

Obsazení
funkcí
v MNV

1) Komise finanční, pro obchod a služby.

Předseda: Václ. Koblouček,

Členové: V. Štěpánek, Z. Radoušová, Jana Dušková,
St. Kocárková (poslanec), J. Rumboušek
a J. Nováková,

2) Komise sociální a zdravotní:

Předseda: O. Chodora,

Členové: M. Svráčková, Pavel Věelák, Jan
Kobloučková (poslanec), A. Koblouč-
ková, M. Šejkorová, Emilie Valajníková,
pracovníci pro } M. Svráčková,
stýh se starými lidmi } Em. Valajníková,
prac. pro úsek péče } Z. Bičhalová,
o rodinu a děti } Jo. Hoška (předseda),
A. Kobloučková,

3) Komise kulturní a školská:

Předseda: Z. Zeman,

Členové: M. Vaníčková, Z. Bičhalová,
Jo. Hoška (poslanec), Jan Bohuslavová,
A. Radoušová, R. Čiláková,

4) Komise pro ochranu veřej. pořádku:

Předseda: Jar. Kurč,

Členové: L. Kurníček, F. Peruy, St. Vaníček,
Jan Širuček (poslanec), Lad. Koblouček,
Jan Poušpil,

5) Komise stavební:

Předseda: Jan Moura,

Členové: O. Klempíř, V. Matička, Milan Kadavý,
Z. Věelák (poslanec), Fr. Štěpánek,
Fr. Jürgel, Vinc. Marek, Vlad. Kurníček.

6) Komise pro tělovýchovu a mládež:

Mil. Šejkora a P. Čeruj (poslanec),
Jo. Radouš.

Společnost pro občanské záležitosti (SPOZ):

Předseda: O. Chodora,

SPOZ -
složený

Členové: R. Čiláková (matřičkářka), K. Bo-
huslav, M. Vaníčková, Jan. Koblouč-
ková, Marta Šejkorová, Jan. Nováková,
Mil. Valajníková, Fr. Peruy.

kulturní činnost v obci.

Plán
kul. akt.

Kulturní život je řízen plánem akcí, které jednotlivé složky NF hodlají v průběhu roku pro občany uspořádat (JKPVC - jednotný plán kulturní výchovné činnosti).

Počet akcí bývá značný, JKPVC má 60-80 položek, t. j. že každý měsíc je průměrně 5-6 akcí. Podílejí se na tom všechny složky NF, MNV, organizace KSČ v obci, osvětová beseda, základní škola, SRPS atd.

Činnost je mnohostranná - předudky odborné, politicko-výchovné, rozhlasové relace, oslavy výročí, veřejné schůze s aktuálním programem, školení, kulturní večery, zájezdy do divadel, kulturní pořady ŽŠ, hovorů s mládeží, besedy, putovní panelové výstavy atd.

Pravidelně je pořádáno vítání otčáku,

tradičních a oblíbených se již stává pochod

rodin s dětmi, zakoupení opékacího vřetka

(pořáda ČČK, ČSŽ a Sokol), na den dětí MDD

zajišťují ŽŠ, SRPS a další složky NF sportovní zabavové a soutěžní pořady pro děti.

V r. 1987 se opět uskutečnila výstava ovoc a zeleniny a výstava domácího průběhu našich žen.

Dobrou základem kulturního a výchovného působení na občany se stává nová středisková knihovna a propagační výstavy nových knih. Gohlase

se setkali opětové stěmi kroniky po 5 večerů v únoru a březnu 1987

(ČSŽ a ČČK), průměrně a stála účast asi 40 občanů svědčila o zájmu.

K výchově a k vytváření dobrých vztahů mezi občany zřídila činnost SPOZ (Sbor pro občanské záležitosti).

Jou to na př. návštěvy občanů při příležitosti jejich životních jubilej (nad 65 let), jubilej svateb a rod.

Pochod rodin s dětmi

MDD

výstavy

Středisková knihovna

čtení kroniky

SPOZ

Jsou to pozorosti, které staromoci člověk do-
rede ocenit - je to přece myjádrům' nety ke sta-
rym lidem i důkaz toho, že společnost o ně
ma' zájem a váží si práce, kterou vykonali,
nebo ještě vykonávají. Jsou to i návštěvy
duchodců z naší obce, umístěných v Domově
duchodců v Přelouči. Na druhé straně je ovšem
řehovadna pozornost i mladým lidem - vítá-
m' občáku, předavám' občanských průkazů
a další.

Návštěvy
starých občánů
a další
akce

Kulturní a výchovná práce v obci nejsou
sáh jen přednášky, zábaoy, pesy, relace,
návštěvy..., ale i masová politická veřejná
práce něch poslanců MNV. Pravidelné sekua-
morám' občánů s činností, potřebami a zá-
měry nár. výboru na veřejných plenárních
schůzích, pravidelné informace na vy-
řesněch tabulkách, otevřená politika NV
přístupná příjovnkám, kritickým i radám,
to je základ i úspěšné práce NV a zapojení
občánů do akcí Ž a do vytváření společných
hodnot v naší obci.

Při ŽDŠ je řada kroužků a souborů,
jejichž vystoupení často doplňují různé slavnost-
ní schůze, oslavy a j. Vedle nich pak i kroužek
turistický, fuřodovický, letecko-modelář-
ský, fuřárnický, zdravotnický atd. Podarilo
se ustavit konečně i osvětovou besedu,
ta začína' pracovat a je již předpoklad i
pro vznik dětského hudebního souboru.
Tahm jsou ovšem problémy s prostorami,
kde by se mohli zájemci scházet a macvi-
čovat.

kroužky
ŽDŠ

OB

Jednoživé úseky v kulturní a politické
oblasti jsou od voleb obsazeny takto:
předseda stolské a kult. komise - L. Leman, a komi-
předseda SPOŽ - O. Chodora, předseda
osvětové besedy (OB) - J. Hospodka, kui-
hoovnice Ing. A. Radoušová, ředitel ŽDŠ -
Jos. Liška, předseda NF - V. Fínek.
Předsedou organizace KSČ se stal J.
Grůfa, který se do Bělé přistěhoval
(koupil domek čp. 80 po B. Pauchářtškoví)
a pracuje v JZD Vlčí Habřina.

předsedové
složit
a komi

Předsedou SSM je V. Včeláková z čp. 100 (pracuje v Chlumci nad Cidličkou).

Podnětky
pro kult.
činnost

V souvislosti s kulturní a výchovou činností v obci je vždy konstatováno, že podnětky pro její rozvíjení jsou velmi špatné. Je to otázka sálu, přednáškových místností, klubovny, atd.. V tom se zatím nezměnilo nic. Všem je jasné, že započítají se změny by umožnila její realizace plánovaného kulturního zařízení a nové budovy MNV. Ale přece jen se něco změnilo a zlepšilo - je to knihovna a jsou to i změny, které přinesla oprava stávající budovy MNV - zase dací místnost pro schůzky komisi a rekonstrukce obřadní síňi. První st. svatbou, která se v této nové upravené síni konala, byla svatba místního občana L. Brunclíkovi - Chádimovi. Může ovšem přehlednout ani „panel názorové agitace“, kde jsou scénky pro jednotlivé složky.

Základu' devítiletá' škola.

O situaci v ZŠ jsem již psal - havarijně stav staré budovy a její vyklázení, nový pavilon praktický o 100% přeplněný (254 žáků). To vše má vliv na zvýšení opotřebování nové budovy, větší nároky na údržbu a úklid, větší nároky na učitele, zhoršení podmínek pro vedení zájmovou činnost žáků. Nar. výbor se vytrvale snaží uplatnit nárok na dosta-

Situace
ve škole

Schválení
další výstavby
školy

veu' areálu školy. V r. 1980 se konečně
podarilo získat schválení ^{centrální} VŠ KNV pro přístavbu
dalšího pavilonu (1. tř., sk. družina) /šatny,
jidelny a tělocvičny. Jde o investiční akci
v rámci modernizace. V budově bude
i školní jídelna a vydejna jídel (vyvářová-
ní v materiálové školce). Bohužel se nepo-
čítá s bytem pro školníka. Dodavatelem
má být opět OSP Hlčice, investorem bude
MNV (mimořádně KIV jako v případě 1. pavilonu).
V počátku stavby se počítá v r. 1982,
dokončení se předpokládá až v r. 1984.

V současné době (poč. r. 1982) jsou
určité problémy s přípravou projektu;
Stavoprojekt Pardubice předal práci do
chození. Ředitelství náklady na stavbu si
možná vyřídí i značnou brigádnic-
kou práci (aby se náklady snížily)
a to zejména asi při stavbě tělocvičny.

Materálová školka

V některých dokončovacích pracích
byla již zmínka na str. 482.

Ředitelkou školky je M. Lehotská; pokud
jde o ostatní učitelky, dochází k časté-
mu střídání. Jde o mladé ženy, které
po krátkém působení učitelkou odecházejí
na mateřskou dovolenou.

Počasí v letech 1980 a 1981.

Rok 1980.

Leden : V první dekádě sněžení, teploty max. do -7°C , v druhé dekádě silné olednutí (ráno a večer -15 až -20°C , přes den -10°).

Konec ledna byl teplejší (až kolem 0°), mlhy.

Únor : Teploty mírně nad nulou, mlhy, občas dešť. V pol. měsíce bylo jasno,

teploty i mírně pod nulou (-3°C), koncem měsíce až -5° .

Březen : Teploty mírně pod nulou, jasno.

Sněžení, přecházející až v mokry sněh pak v poslední dekádě měsíce.

Duben : Poměrně pěkný, slunečný. Teploty ráno $+4$ až 5° , přes den na slunci až 20°C . V druhé polovině se objevil přeháňky a silný vítr, kolem 20. pak ochlazení (21. 4. ráno mírně pod nulou,

další dny už mokry sněh a dešť). 30. dubna byla bouřka (ráno $+6^{\circ}$, večer $+16^{\circ}$, přes den jasno).

Květen : Počátkem opět zataženo a chladno (na 1. Maje ráno $+6^{\circ}$, trochu zataženo, přes den až 16°C). Teprve 5. a 6.

bylo jasno, ránní teplota však klesla až na -2°C (v noci až -8°C). Konec 1. dekády

byl pak opět dešťový, stejně tak i v druhé dekádě. Za jasných dní mezi 10. a 17.

5. dosahovaly denní teploty až 25°C .

Konec května byl již dešťový, ránní teploty kolem 10 až 15°C . Celkově byl květen teplejší pod obvyklým průměrem.

Červen : První dekáda byla slunečná a tepla, 9. až 12. pak dešťová.

Po 2 slunečných dnech (až 30°C) prakticky až do konce měsíce pršelo. Pro zeměděle to bylo velmi nepříjemné, sušení sena probíhalo s obtížemi a se ztrátami.

Červenec : Ani červenec nebyl přílišný.

Dešťivé počasí trvalo prakticky

celý měsíc. Navíc bylo chladno (přes den jen 11-15 °C). Vyjímkou byly dny 19. až 21. a 23. až 25., kdy bylo slunečno a teplota přes den stoupla až na 30 °C. Konec července byl opět deštivý; 30. 7. byla prudká bouřka. Dlouhé deštivé počasí se nepřiznává projevovalo zejména tam, kde se tráví zátohy (Tyrnávsko, Pílovsko, ale i pole u Bohdanic). Zlepšení přinesl až následující měsíc.

Říjen: Celý měsíc byl prakticky slunečný a teplý. Vyjímkou bylo několik drobných přeháňek. Žně probíhaly dobře, teploty přes den i ve stínu byly až 32 °C.

Žárí: Po ránu většinou chladno a mlhy, přes den slunce (teploty až 20 °C). Bůve v pol. měsíce se asi po 3 dny objevily přeháňky.

Říjen: První dekáda chladná, později za poledu slunečno; 11. a 12. bůve přišlo. Druhá polovina byla lepší a teplejší. Jen 17. 10. bůve přišlo a byla prudká bouřka.

Listopad: Lilkově byl studený s vyjímkou asi 5 dny na konci druhé dekády. Ranní teploty -2 až -5 °C, drobný sníh se letoval již 3. 11. Skutečný sníhový úprasek se však objevil až 29. 11.

Prosinec: Ranní teploty -6 až -13 °C; sníh se objevil hned 3. 12. Sněžilo až do 4. 12. (15 cm vrstva sněhu), ranní teploty byly -13 až -11 °C. V druhé dekáde nastala obleva a oteplení (ráno +2 °C), 13. a 14. 12. dokonce přišlo. Sněžilo opět až 18. a 19. 12. Osvátcích však až do 26. 12. opět přišlo (teploty až +8 °C). Poslední dny prosince byly pěkné, slunečné, s teplotami -1 až -3 °C ráno a +1 až +3 °C přes den.

Rok 1981.

leden: První dny padal mokry sníh, teploty přes den +1 až +5 °C, silný mrazový vítr. Přes noc na poslední 5. 1. napadlo asi 10 cm sněhu a stále

sněžilo. Teploty poklesly z -1° až na -14°C ráno a -5° přes den. Sněžilo celý leden i ledyž se druhé dekáde teploty o něco vyloučily (-2 až -7°C ráno a -2 až $+5^{\circ}$ přes den). V poslední dekáde byly teploty přes den -11 až -2°C , ráno -4 až -5°C .

Únor: Teploty i nadále pod nulou (ráno -10 , přes den -5°C). Po

4.2. mívna' obleva, teplota vyloučila na 0° , výjimečně až na $+8^{\circ}\text{C}$ (8.2.).

V druhé dekáde zůstaly teploty přes den -2°C .

Poslední dekádu znovu sněžilo, zůstával mívny' mráz (-4°C) a mlhy.

Březen: Mívne' oteplení (kolem 0°C), přes den občas i slunce a vítr. 7.3.

bylo přes den až $+18^{\circ}\text{C}$, další dny drobne' přišlo, a opět se oteplilo. Deštivé přeháňky v druhé dekáde a obleva měla za následek silné zátopy (část Oblabiu v Pardubičích byla připravována na případnou evakuaci,

zátopy na Týnišťsku, Píleoučska a jinde).

Něha'nikove' počasí udrželo i zbývající část měsíce; teploty byly $+8$ až $+12^{\circ}\text{C}$, občas vítr.

Duben: Začátek dubna byl teplejší a slunečný. Po 5. dubnu nastalo

zhoršenu' a ochlazení ($+4^{\circ}\text{C}$). Druhá dekáda byla opět slunečná a tepla' (ráno $+1$, přes den až 20°C). Ránu' mívny' (až -4°) a celkové ochlazení až na $+1^{\circ}\text{C}$ přes den

po 17.4. mělo za následek velké ztráty na ovocných stromech (většinou pod kune'vickou horou zcela pomrzely).

Kolem 25.4. padal dokonce drobny' sníh, který na zemi tál. Konec dubna byl chladný a deštivý.

Květen: Ještě začátek května byl chladný a deštivý. Teprve

od 2. dekády se počasí zlepšilo (teploty přes den až $25-28^{\circ}\text{C}$, slunečno).

Občas se objevily bouřky, dešť jiu málo. Konec května byl už vylovení horký (až 30°C).

Červen : Začátek byl teplej (ráno až +25°,
přes den až 35°C), občas bouřka
ale bez deště. Pro zemědělec až příští měsíc
Drobné přeháňky se objevily až v druhé
polovině měsíce a postupně se ochladovalo
(ráno 11°C).

Červenec : První deště byla slunečná,
bylo horko a sucho. 12. 7. přišla
prudká bouřka s deštěm a ochladilo se.
Až do 22. 7. bylo spíše chladno a deštivo,
stejně tak bylo i na konci měsíce. Vyjím-
kou byl 23. a 24. červenec, kdy bylo teple-
ně horko. Kolem 24. 7. se na folích obje-
vily kornobajny.

Říjen : Celkově teplej a suchý, příznivý
pro průběh žití.

Žití : Zpočátku slunečno s ranními
mlhami. Od konce 1. dekadky pak
spíše chladno a deštivo. Přeháňky trva-
ly prakticky až do konce měsíce s výjimkou
několika dní kolem 20. *9.

Ríjen : Značně deštivý. Oršelo a bylo chladno
dokonce i na Velkou fardubickou
steple - chaze (to byla vždy těžká práce a plun-
ce). 11. října byl dokonce prudký vítr (chladi-
na rychlost až 100 km/hod.). K dalšímu ochla-
zení (až na 4°C) došlo 23. 10., v noci napadl
dokonce měrný sníh. Pak bylo dále deštivo
a na folích mělo (zařezaná pole)

Listopad : Ani listopad nebyl zeměděl-
cům příznivý. Ochladnutí (7. 11.
dokonce ráno sněžilo) a slábl deštivé
přeháňky prakticky znemožňují stroje
sklízet žito. Ze zařezaných folí se
s vysokými náklady a s velkými ztrátami
sklízely aspoň části nepoužitých folí ručně.

Prosinec : Od 6. 12. se prakticky až do konce
roku drží sníh. Teploty zvolna
klesaly pod nulu (14. 12. již -10°, pak -13°C,
přes den -7°C). Mírné oteplení nastalo až
na svátky a zejména v posledních dvou letech
(+1 až +4°C), kdy nastala obilná.

Zapisy v uplynulých třech letech se mi psaly zvláště obtížně; důvodem byla a dosud je moje nepřítomnost v obci.

Jsem si proto plně vědom značné neúplnosti zápisů i všech dalších nedostatků, které sebou toto odtržení od denního života obce nese.

A také prakticky za vše, co jsem mohl v zápisech zpracovat, děkuji ochotě pracovníků MNV, zvláště pak J. Hlojzdkovi a V. Kuoničkovi a členům rady jak starého tak i nového NV. Děkuji jim nejen za ochotu a čas, který mi věnovali, ale i za důvěru, kterou mi tím všem projevili.

Z. Š.

[Handwritten signature]

roč

1982

N vod

Nejnáznačnější událostí v r. 1982 je pro naši obec nesporně zahájení stavby dalších pavilonů školy. Tedy konečný krok k tomu, aby v obci byla dostatečně velká a moderní škola, aby bylo vyřešeno přeplácení dětí a umožněna výuka tělocvičky v čisté a vybavené tělocvičce. Do skoučení je ještě daleko, ale dávny sen občanů se přece jen začal uskutečňovat.

Také budova MNV, nově upravená, dostala přiměřeně důstojné oblečení, novou fasádu. Ze společenských akcí byla v uplynulém roce nejvýznačnější událostí oslava 100 let požárního sboru.

Atmosféra mezinárodních vztahů bohužel nebyla dobrá a pro další vývoj lidstva příliš neposkyjivá. Neustále rostle vzájemné napětí, skupinje se zbrojejí. Přes veskere suady Sovětského Svazu rostle počet základov s jadernými zbraněmi v západní Evropě.

Pro rok 1983 se u nás připravuje velká celosvětová konference, zaměřená na odvrácení uborů pečlivě zadržet války. Je opravdu o zachování lidstva. Je to neúspěšný ekonomický boj, který by však mohl pro lidstvo skončit tragicky.

V této době umírá představitel Sovětského vazu - gen. tajemník UV KSS Leonid Ig. Brežněv (10. listopadu 1982).

měny ve stavu obyvatelstva
a v poměrech číselnosti.

- čp. 9. Budova (po bývalém starostovi obce v. Pošvy), v níž byl umístěn kameňák, mandl a klubovna SSN, byla zbourána. Služby byly převedeny do čp. 2, klubovna si měla dělníci upravili v budově MNV ve 2. posch.,
- čp. 18 - v září se Jan. Chadima odhlásil a přestěhoval se s manželkou do čp. 23,
- čp. 21 - v srpnu se přihlásil k bratřím pokytní K. Moučka, manžel Leuky Kolečkové,
- čp. 22 - budova MNV, slouží již jen jako sklady stavebního materiálu nár. výboru,
- čp. 31 - v listopadu (12. 11.) zemřel majitel domku Petr Tunder ve věku 61 let,
- čp. 38 - mimo obec se přestěhovala v únoru Jan. Langová, roz. Kolečková,
- čp. 52 - v prosinci se odhlásili manželé Milan a Bláženka Brorokovi se synem,

- čp. 63 - dům, který již nebyl obyvatelný, se bourá,
 čp. 41 - z Bělé se odstěhovala po provdání Jitka
 Vaudraková,
 čp. 73 - po provdání se oddělala a odstěhovala
 Marie Vělková,
 čp. 80 - dům po p. Baudrarkovi koupil š. Grůfa,
 přihlášen od konce r. 1981,
 čp. 83 - obydlí již je manžely Kozákovými; ma-
 jitel K. Daleček zemřel 24. 10. 1981, Ed. Dale-
 ček pak 10. 3. 1983,
 čp. 89 - manželé Velinských (Miroslav a Jiřina) se
 přestěhovali poč. r. 1983 do nové postavené
 dřevostavby 5-ti bytů, čp. 136,
 čp. 104 - bývalé sllady LN2; vykoupeno MNV a adapta-
 váno na prodejní stavebnin,
 čp. 106 - koncem r. 1981 se oddělali manželé Bohumil
 a Marie Voudroušovi (odstěhovali se do Kladna);
 v říjnu 1982 se přihlásili k pobytu manželé
 Pavel a Lenka Rejzkovi (Lenka R., ro. Voudroušová)
 a s dětmi Veronikou (1980) a Pavlem (1982),
 čp. 107 - majitel MNV, započato s úpravami pro "klub
 důchodců", t.j. místnost, v níž by důchodci
 mohli odebírat obědy, případně si je tam
 i servírovat. Další upletnění se ukáže později.
 čp. 108 - v pol. roku se k trvalému pobytu zpět
 přihlásili manželé Jalovi. V listopadu (2. 11.)
 pak zemřel p. Frant. Jalc ve věku 90 let,
 v té době nejstarší občan v obci.
 čp. 110 - v r. 1981 zemřeli majitelé domu Frant. Hendrych
 (16. 7.) a Božena Hendrychová (15. 7.) ve věku
 74 a 77 let

- čp. 116 - v červnu zemřela Frant. Krejzová ve věku 86 let,
 čp. 114 - v druhé pol. roku se odstěhovala Alice Vadiuska,

V r. 1981 dokončil stavbu rod. domu (čp. 131)
 Miroslav Šejka, bydlí s bratrem a matkou.

V r. 1982 je prakticky hotova první dřevostavba
 5-ti bytů čp. 136 (rodiny Velinských, Markových,
 Velimkových, Rydlových a B. Mojžišová). Dokončí
 se stavba čp. 137 hg. Jo. Rambouska.

Podle přihlašovacích listů je na poč. r. 1983
 celkový počet popisných čísel 137. Z toho neregistrovanému
 účelu slouží budovy MNV - čp. 1 (zdrav. středisko),
 čp. 2 (služby), 22 (sllady materiálu), 26 (bývalá ko-
 rárna), 30 (hostinec), 32 (škola), 39 (bydlí M. Vělková),
 41 (MNV), 54 (autočlounička), 55 (hasičská zbrojnice),
 58 (materná škola), 88 (f. zv. učitelak), 104 (prodejna
 stavebnin), 107 (budova "klub důchodců") a čp. 92
 (středisková knihovna).

Čp. 71 je prota a správitelna (es. spoj), čp. 35 telefonní
 středna (spoj), čp. 51 je nová prodejna potravin
 (Jednota Pardubice), čp. 91 Sokolovna (ČSTV), čp. 23
 je nádraží MZD.

Zrušená čísla: č. 9 (Zborovo), č. 63 (Bourá se).

Celkový počet obyvatel podle věkových kategorií:

Věkové kategorie	r. narození	% z celkového počtu obyvatel
< 1900		1,9
1900 - 1909		5,6
1910 - 1919		9,9
1920 - 1929		12,8
1930 - 1939		8,5
1940 - 1949		13,3
1950 - 1959		17,6
1960 - 1969		10,9
1970 - 1979		16,5
> 1980		3,0

Přehled je zajímavý, ukazuje 4 generace, které jsou zde zastoupeny: vynikající generace těch, kteří se narodili kolem r. 1900, jejich děti s datem narození 1920-1930. Další a maxima 1950-1960 a 1970-1980 jsou další dvě generace. Patřičitelne je i to, že polovina občanů (48%) je narozených v a po roce 1950 (tedy ve věku do 32 let!).

nejstarší
občan

Nejstarším občanem je od listopadu 1982 paní Marie Krutá (*1893), stáří 89 let. Celkový počet občanů je podle posledního sčítání lidí 403.

Hospodářský život v obci.

Prodejny a provozovny.

Na pose různých změn v naší prodej-
ni protravin se konečně v r. 1982 poměry Prodejny
ustálily. Od 1. ledna převzala místo vedoucí
pan. K. opáčeková ze Žaravie; zpočátku pomáhala
při práci paní Mrštilková z Volče a paní Valašková.

U poloviny roku pak vedle vedoucí pracovaly v pro-
vozně paní Marta Beránková a Širučková, obě z Volče.
Vznášení prodejny se tedy konečně ustálilo. Vyber
zpoří však v současné době není velký, řada vy-
rozků prakticky chybí. To má být pozorovat i
v jiných prodejnách, neteď dokonce i ve městě.

U ostatních prodejen nedošlo ke změnám
(prodejna masa, textil, obuv). Právní rekon-
strukce budovy MNV se začalo i s přípravami
kvůli prodejny drogerie, s přihlédovím sem bude
přemístěn textil, aby mohla být i tato prodej-
na textilu opravena.

Prodejny textilu a obuvi jsou nevyhovu-

jičí; se velmi špatným stavu jsou pak sklady těchto
prodejen. To však záhadně v dalších perstordch
již zlepšit nelze. A tak nám nezbývá než se alespoň
brochu těšit na novou prodejnu v místě bývalé
kauceláře JČD, t. j. parcely čp. 63 a 23., kde by
měl být prodej textilu, obuvi, textilie a kožené galan-
terie, domácních potřeb, bytového textilu, železářství,
papíru a sportovních potřeb. Mělo by tu tedy být
ně, výjma drogerie, která zůstane součástí prodejny
pobravín. Polorozpadlý dům čp. 63 se již bouří
(majitelem je Jp. Kadaou, po zemřelé A. Jičínské)
a připravuje se vykoupení parcely nář. výborem.

Prodejna stavebnin, upravená v bývalých
skladech ŽNZ, je od poč. r. 1982 plně v provozu.
Vedoucí M. Feucik z Bohdaneč je mužem na svém
místě. Dovede si zajistit zboží, dovede dobře
a odborně poradit a umí jednat s lidmi.

Je spolehlivý a ochotný. V době, kdy se v obci
poměrně dost stává, je tato prodejna skutečným
přeludem. To platí jak ve vztahu k soukromým
slavbám, tak i k MNV a jdo akcím i pro celé
široké okolí.

V polostínství převzala po odchodu Liš. Chadi-
more na mateřskou dovolenou vedoucí její matka
Liš. Pauehářková (čp. 18). V abluhou jsou občane
spokojeni. Počátkem r. 1982 byla provedena
přelocka střechy, výměna tašek a okapu.

V domě čp. 2, který je majetkem MNV, jsou
soustředěny služby - v kadernictví pracuje
Jar. Andresová, mimo neděli a ponděli, tedy prak-
ticky po celý týden; se šitím oprav obuvi,
šitím prádla, oprav elektropotřebičů pracuje
šid. Gyričková z čp. 64. K šití šití patří i
obluha mandlu, který oem byl přestěhován
ze Zbournavého čp. 9. Ze službami jsou občane
ně spokojeni.

Do čp. 2 byla přestěhována také pro-
vozovna kamenika. Ten však byl v tomto
rice 1982 dlouho vážně nemocen (mrtevce).
V současné době (léto 1983) opět pracuje
a snaží se za ztížených podmínek zpra-
covat alespoň nakoupený materiál. Jeho
práce by však vyžadovala alespoň pomocníka
(tízký materiál), což není možné.

Lozbrukem je Jar. Tala. Od jara je však ráživi nemocen (rozedma plic), tíže dýcha a chradne. Práče na Hrbítově vede jeho manželka A. Trlová. Hrbítov je v pořádku a upraveny.

Z provozoven u nás fungují ještě autočalouničtvi (p. Došál z Bohdaneč).

3.2. Pošta a spojení

Od r. 1980 je M. Provarukové redoucí pošty M. Francová (dojíždí z Bohdaneč). U přeprážky a u telefonu je Jir. Bašantová z Kasalíc (od r. 1971).

Jako doručovatelé pracují v současné době:

- v 1. okrsku (část Bělá a Daleč) - pan L. Vosáhlo ze Loprůvce (od r. 1956),
- ve 2. okrsku (Výelčovice, Kabinina) - pan J. Obr z Záravic (od r. 1975),
- ve 3. okrsku (Kasalice, Kasalický, Pravy) - pan B. Mojžíšová z Bělé (od r. 1972),
- ve 4. okrsku (část Bělá, Bukorba, Kabinina) - pan Jar. Pavlíkova, poz. Kadava z Bělé (od konce 1972, místo B. Provarukové, poz. Hejhalové).

Činnost pošty není malá. V průměru se doručuje měsíčně až 18 tis. ks novin a časopisů, kolem 60 tis. závolek (o Valencích až dvojnásobek),

nědy až tisíc pošt. poukázek. Pošta také doručuje 540 dičloidiů a soustřeďuje placení inkasa (710 ks).

Pošta zastává i funkci spořitelny. Také zde je měsíčně asi 200 obrátů.

V uplynulém roce 1982 byla postavena nová přepážka a položeno linoleum. Vyhledově se počítá s adaptací místnosti (asi v r. 1985), je zájem i o místnosti na druhé straně chodby (po Kouzovčích). Avšak požadavek, aby některé úpravy provedl v akci z nár. výbor (a pak to pronajal pro účely pošty) není příliš atraktivní a realny. MNV má na starosti dostatek jiných akcí, navíc mnohem významnějších pro budoucnost obce. Záhm proto tato otázka zůstává otevřená.

Adaptace objektu pošty by však byla záducí (v objektu není na fi. ani sociální zařízení).

4. Oprava a spojení obce s městy.

Autobusy

V autobusové dopravě ČSAD nedošlo ke změnám, jízdní řád je v podstatě stejný.

Přeloha silnice

Služeb nedošlo však ani ke změnám tam, kde to obec opravdu potřebuje. 9. 20. přelohla silnice 1. tř. I/36 byla ministrem zemědělství a výživy zamítnuta 17. 6. 1982 a to s konečnou platností. Důvodem byla potřeba půdy (k bráskému osetí 4,8 ha, k dočasněmu 4,8 ha pro celý úsek od Buborhy až k Chyčoh; pro vlastní obelvat naší vesnice 2,3 ha brásk (z toho pole 2,87 ha, zbytek 9,13 ha zahrady), dočasně asi 1,53 ha). Uvažujeme, že s přídou dobré jakosti se opravdu musí sěbrít, ale sěbrí se jí opravdu ošude? I ve městech? Víím, že nároky na byty stále rostou, každý mladý chce svůj samostatný byt a tak ve městech musí být stála výstavba nových bytů. Ale je vždy nutné zabírat novou a novou půdu (jak to vidíme na př. v Pardubicích). Nehraje

tu také někdy svoji roli hruba měst za vysokým počtem obyvatel? A je-li tedy hlavně zájmem ministerstva zajištění vyživování národa, pak by se mělo uvažovat i o vytvoření podmínek pro to, aby na vesnicích zůstávali i mladí lidé, kterí by se tak stávali potenciálními pracovníky zemědělských družstev.

Přeloh silnice se u nás řeší nejméně 17 let. Od počátku se řešilo (ať šlo o kteroukoliv variantu), že silnice bude vyžadovat záber určité půdy. Zda-li pak se řešilo před 17 lety, že se bude stavět sídliště Dubina v Pardubicích a že se Pardubice budou prakticky dotýkat vesnice Hojla? Těžko, to je totiž doba, kdy se začínala stavět sídliště Olabin.

I řešením silnice je přece stále spojen územní plán obce, výstavba, stavba dalších objektů, kanalizace, případně vodovod a pod. O této problematice bude podrobnější zmiňka v kapitole o akcích naší výboru.

A tak se občas jen opravují některé silnice.

Opravy silnic
 Ve 2. čtvrtletí (1982) byl položen nový potah na silnici od Hřibovic k Tolu (Silnice n.p. Hradec Králové). Byla opravena také silnice k Bukovce. V létě však, kdy asfalt zcela zmečknul, provedli posyp šotrkem. Opravdu, zvláštní medaili by měl dostat ten, kdo tento způsob naprawy vymyslel a zavedl. Asi nejedná autem (svým!) a asi ani po takto opravených silnicích nechodí. Zřejmě ho vozí služební vozem. A jestli šotrk oblouká spodek služebního auta, to mu asi nevadí. To, že se nicí spodky a blatníky aut i soukromých majitelů, autobusů a pod. a to také dlouho, dokud se šotrk těmi auty nevyroší pryč, to je má zřejmě jedina. Jnu, hlavně, že se i takové genialní nápady a má zřejmě odměňují.

Omezení rychlosti v obci na 40 km/h trvá.

(40 km)

Ono se ani po takové silnici rychleji jet nedá. Ohledy na bezpečnost silničního provozu (škola, děti...) jal na to dlouho MNV poukázal, byly zřejmě slabším důvodem k omezení rychlosti; dříve havarijně star silnice průměr D1 k poro-

tuí značky.

V souvislosti s bezpečností silničního provozu a musím zmínit i o nehodě, která se v roce stala v mino naší obec, ale přesto se obce hluboce dotkla.

V Delikoucí (11. dubna) v noci při cestě ze záboj

havarovalas se vyjezdu z lesa od Páelouče před

řabinou auto, řízené synem J. Kadinského

v Pardubic. V autě byli ještě dva synové Perujch

a Roman Mach. Havarie skončila pro jednoho

z nich tragicky. Tím nešťastným byl vradu se-

diei Roman Mach; utrpěl vážné poranění

páteře, prakticky 1/2 roku ležel v pardubické

neurologii a pak se spec. léčebně v Kladrubech.

Dovnu se vrátil na vozíku s minimální

nadějí, že by ho opustil. Jeho kamarádi

z vesnice se k němu chorají velmi pěkně.

Často ho navštěvují a snaží se ho poptýlit.

V letošním roce 1983 jej vzali dokonce i

na zábavu. Myslím, že je to rozumné; mu-

si si zvyknout na tvrdou skutečnost,

že nebude tancovat a asi ani chodit. Jeho-

rávat ho před okolním životem by nemělo

*opravou
neštěstí*

smysl. Je to velmi těžké i pro oba jeho rodiče a babičku, kteří s ním žijí.

A k takovým tragédiím dochází hlavně při dopravních nehodách a často. A přitom k tomu stačí snad jen zlomek vteřiny.

černý život v obci.

51. Místní národní výbor
a jeho činnost.

Od poloviny r. 1981 pracuje MNV v novém
složení. Uvolněným předsedou je Václav Kuo-
míček, tajemníkem Petr Čeruj. Tedy opět stojí
v čele obce mládež, 37 a 33 let. Dokonce
ještě o něco mladší než byla předchozí sestá-
va - mg. Jehuoutek a Jo. Hlofodka. Již v
minulém období se ukázalo, že je to dobře.
Práce MNV vyžaduje nejen znalost předpisů,
ochopnost pro „diplomatičku“ jedním a vysokou
poradní, ale i (a asi hlavně) neúnavný elán
a dobrou fyzickou připravenost. Největší
třeba padá pochopitelně na uvolněného pra-
covníka, neboť ten musí být denně ve sty-
ku se všemi pracovníky, kteří realizují
program akcí MNV. To jsou nejen brigádníci,
Funkcionáři
MNV

dičhodci, kteří pomáhají i ve věduch ducech (kež by byli!), ale i pracovníci dodavatelských firem, v tomto období tedy konkrétně pracovníci OSP Holice, zajišťující dobavu zákl. stbky v naší obci. I v tomto případě padá velká zodpovědnost na MNV, neboť je investorem stavby.

V obou případech, ať již jde o dodavatelskou akci, nebo o akci Ž (svěpomocnou a brigádnickou) je MNV zodpovědný za postup prací, za plnění rozpočtových nákladů, za zajištění akce atd. A tak i zdařlivě drobné problémy na stavbě, chybějící materiál, nedostatečný materiál, nemocnost pracovníků, zajištění pomocných prací brigádami atd., to vše musí MNV a tedy především uvolněný funkcionář, který je dostupný i během dne, okamžitě a operativně (často bez možnosti se o něčem poradit) řešit, shánět, jezdit, provít...

Při akci Ž je to zvláště výrazné. Přijít pomoci na brigádu je vlastně to nejmenší. Stejně jako já, i ostatní si uvědomují, co práce dá. Zajistit brigádu tak, aby lišorolný počet brigádníků (na př. 0 až 10) byl plně využit a aby

bylo vše promyšleno a zajištěno materiálově.

Všichni víme, jak řada věcí a zařízení se obhází námi a kupují. A stavby, které MNV investuje, se musí v předstihu vybavit, t. j. shánět a zajišťovat dodání materiálu, nutného vybavení atd. A to je starost opravdu nad hlavu.

I takové akce, které se vlastně MNV tak přímo nedotýkají, se v dnešní době stavějí nemuvně složitě a vyčerpávajíc. Mám na mysli na př. silnici v naší obci. Těch dopisů, zbytečných schůzek a porad, které stále nic neřešily. Ale o tom se zvlášť později.

V r. 1982 neměl MNV žádnou velkou akci Ž, končila novou stavbou. To však také nelze každý rok, musí být i období na přípravu. A tak tohoto přípravného období vynutil MNV k dokončení oprav své budovy.

Byla provedena el. přípojka a rekonstrukce elektrického rozvodu s ohledem

na vytápění budovy elektrickými akumulacími kamny.
 S ohledem na počet těchto kamen (8) a na jejich příkon
 5-6 kW, musela být zapojena samostatná elektrická
 přípojka a vybudována nella rozvodná skříň. Byly
 provedeny další úpravy v obřadní síni (oddělené vstupy,
 prostor pro svatečnau a hosty), vymalování místnosti
 a další práce. Ve 2. posch. si dvazáci upravili
 klubovnu (po zboru domu č. 9).

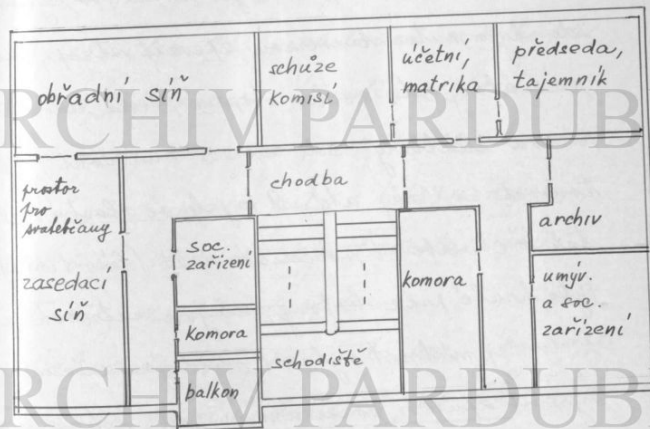
První poschodi budovy bylo účelne rozvrženo
 tak, že v levé části (od schodiště) je nella zasedací
 síň (spojením byr. kanceláře MNV a zasedací místnosti)
 a obřadní síň (byr. obřadní síň + byr. kuchyň po
 Ubraníkovič), v pravé části je pak úřadovna
 předsedy a tajemníka, úřadovna pro účetní a mat-
 kářku a místnost pro schůze komisi. Uspořádání
 je patrné z náčrtu (na str. 538).

Pro MNV byla pořízena nová rozhlasová místnost
 a byla provedena oprava rozhlasu v obci.

Jak již bylo řečeno, bylo zbouráno stavení č. 9.
 Pro klubovnu SSM bylo nalezeno vhodné místo
 v podkrovní místnosti ve 2. posch. budovy MNV.

Provozovna kamenuka byla přestěrována do
 nová a do stodoly v č. 2, romie mandl
 se přestěroval do místnosti před sběrovou v
 téže č.

1. poschodi

Dobrá myšlenka vedla k úpravám bytu
 č. 107. Po odchodu pani M. Mrázové do domo-
 va dičhodců v Pardubicích, byl na podzim
 1981 její domek vykoupen mář. výborem. Opři-
 běhu roku 1982 se začalo s úpravami. Vybo-
 ratím zdi se získala poměrně velká místnost,

kteřá by se po dokončení všech úprav měla stát místem, kde by si důchodci mohli vyževnout dorážené obědy (nežalo dosud na chodmku před proslou), případně je o klidu zde sušit a třeba si i popovídát a odpočinout.

Těch prací a úprav bylo hodně. Po vybourání zde bylo nutné brázdou zpevnit strop, zavést radiátory el.žehného topení, zcela rekonstruovat rozvod elektriny, zde znovu omítnout, vybetonovat podlahy atd. A to jak ve vlastním místnosti, tak v chodbě. V současné době (léto 1983) jsou tyto hrubé práce hotovy, zbývá natřít okna a dveře, místnosti vybavit vhodným zařízením, vyřešit způsob používání a pod. Ještě se uvažuje o možnostech využít skladiště za domem. Ale to souvisí také ještě s plánovanou výstavbou stanoviště autobusů a parkoviště na bývalé farské zahradě.

Průběh dílčích byly provedeny i některé práce na materšské školce, některé potřebné opravy a zejména dokončení skladu pro zahradní nářadí MŠ.

V květnu 1982 se začalo s bouráním polo-
propadlého domku č. 63 (pod bývalou kancelářskou 520). Po smrti A. Jiánské zůstal majitelem pozemku pan Jan Kadavý z č. 40 (bratr A. Jiánské). Bylo dojednáno, že domek bude posebrán na úhledy a že parcela pak vykoupi MNV. V současné době (léto 1983) je smlouva o vykoupení pozemku připravena. I místem se počítá pro budoucí prodejnu, resp. pro parkoviště aut a přístupovou cestu k této prodejně, která bude v místě býv. kanceláře ŠKD a stodoly na parcele č. 23.

Jako investor, odpovídá na výbor také za stavbu dalších pavilonů pro ZŠ. Zahradní stavby (provádějí OSP Holice) bylo provedeno v září 1982. MNV musel ořez pro tuto akci připravit staveniště, k tomu zbourat i část budovy č. 30 (za pohostinstvím), kde byly dřívě sklady MNV. V zahájovacích pracích bylo provedeno také oplocení stanoviště. Po nyměření pavilonů pak prováděly hlavně ženská práce, hloubení

základu. Bylo proinvestováno 145 tis. Kč. Dostavba má zahrnovat 1 pavilon s učebnami a jídelnami jako stravovací (jídelna, úpravna jídel, ^{dětský} dětský jídelník) ze sousední MŠ, školní družina). Vzhledem pavilonu bude tělocvična. Pavilony budou propojeny chodbami se sádkami. Předpokládá se dokončení stavby je konec r. 1984.

V akci jsou zahrnuty 2 přístupové cesty, jedná z předu, druhá pak mezi školou a kostelem. Vzhledem na to, bude muset být co nejdříve rozřešen také osud staré školní budovy.

Další investiční akcí je kanalizace, dodatelem budou posunuty stavby PS - 03 Pardubice. Školou brigádnickou pomocí zajišťuje MNV pomoci 3 důchodci - Jos. Rejpek, Vím. Pauchartek a z Kasalíc pan Jurka.

Dobrá práce MNV na vesnici je také ukazatelem dobrého vztahu mezi MNV a organizací KSČ. Hlavní organizace je zodpovědná za výsledky práce MNV a všech složek NF. Předsedou VO KSČ v obci je od posledních voleb Z. Grífa. Tak, jak mohou být posíleny spolupráci obou orgánů

- podle vztupováni na veřejných službách a podle styku obou předstev - myslím, že zde fanuje soulad a vzájemné porozumění. Při řešeních často vzniká nepochopitelných problémů (které se navíc promítají značně daleko do budoucnosti obce) jsou vzájemná podpora a hlavně stejný cíl základem úspěchu.

Ve stranickém výboru pracuje mimo předsedy také místopředseda Ing. M. Schuoutek, jednatelka Jana Bohuslavová, pokladník V. Beba, Lad. Křehoutek, F. Peruy a V. Kucmíček.

52. Rozpočet a hospodaření náč. výboru r.r. 1982.

Příkladem je výkaz o hospodaření, který je dále uveden i s potřebnými poznamkami.

Z přehledu je patrný příspěvek MNV na stravování dětí (v tomto roce je menší s ohledem na dotaci z ONV ve výši 27 tis. Kč). Jsou patrné i výdaje na př. na vyprojektování zbyvajících pavilonů ZŠ. Pokud jde o prostavenost 145 tis. Kč, je tato částka zhruba o 25 tis. Kč menší, než bylo v původním harmonogramu stavby pro rok 1982.

Nýdružitéjší výdaje v tis. Kčs.:

	plán (rozpočet)	skutečnost (s výjim. dotací z ONV)
místní komunikace	7,0	21,68
ZŠ - provoz školy	175,0	144,47
židélna (příspěvek na stravování)	147,0	146,75
MŠ - provoz školky	83,0	70,35
provoz židélny a potravin	70,0	79,12
kultura, akce	11,5	17,58
střed. a místní lidová knihovna	1,5	3,14
MNV - provoz	60,0	44,94
- adaptace budovy (z obřezávacího prostředku)	50,0	63,12
- el. instalace		
Provozovny na pojištění	2,5	2,50
Místní hospodářství - domy	30,5	27,01
odpadky, ústředí	1,0	0,79
výjezdy, zeleně	1,0	0,69
hřiště, pomník padlým	6,0	5,14
koupaliště, hřiště	15,0	6,35
niv. osvětlení	7,0	16,35
Soc. zabezpečení	6,0	6,0
ZDŠ - projekty na dostavbu	177,0	176,52
- prostavěno	175,0	175,32
Kanalizace		10,91
Požární ochrana	3,0	2,98
	1.049,0	1.045,68 tis. Kčs

Příjmy v tis. Kčs

	rozpočet	skutečnost
daně z příjmu, zemědělská, domovní, popl. ze psů	23,0	23,85
právní poplatky (delegace, svatek, matřička aj.)	2,0	3,51
ZDŠ - stravování	98,0	110,19 (tj. 83,19 za obědy + 27,0 dotace z ONV)
MŠ - stravování	53,0	62,76
nájem z prodejny	34,6	39,40
nájem z bytů	1,5	1,37
poplatky z hrobtů	4,3	7,31
provozovny (4% mezd)	1,5	2,20
výřadky pozemků	15,0	6,18
rozdíl hospodářství	19,0	-
plánovaná dotace z ONV	367,6	367,60 (hlavně na ZŠ a MŠ)
z fondu rezerv a rozvoje	21,5	14,10
účelová dotace (el. instalace na MNV)	50,0	50,00
převod ze druh. prostředků	-	13,94
z výčtení rozpočtu na kulturu	3,0	3,0
" " na projekty ZDŠ	177,0	177,0
" " na dostavbu ZDŠ	175,0	175,0
kanalizace (příspěvek z ONV)		6,36
	1.051,0	1.063,71 tis. Kčs

Celkové příjmy z provozu MNV činily v r. 1982 - 102.607 Kčs, celkové výdaje na jejich provoz, odvod nemoc. pojištění a poplatku

ne vyšší 4% z mzd byly 92.765 Kčs. Čistý roční zisk z provozu tedy činil 9.851 Kčs. Tm, chybí nám tu zahrnutí.

5.3. Akce I/36.

Psal jsem o tom již mnohokrát. O čem? No přeci o stavbě nové silnice (obchvat) č. 36, resp. o jejím průtahu obcí. Z možných variant A, B, C a o vlekoucích se jednámech. Vím, že rozhodnutí není lehké a ani jednoduché; navíc, musí být zodpovědné a brát v úvahu všechny faktory, na ně. výhodnost trasy, slediska stavby silnice, nároky na půdu, finanční náklady, snadnost a schůdnost realizace (minimální počet demolice, počet postižených obyvatel...), odraz do výhledu obce, (výhledové stavby, její umístění a pod.). Faktorem je mnoho a všechny jsou významné a důležité.

Zřejmě nejsnadnější, zejm. pro obec, byl tak severní částí obce (varianta C). Důvodů bylo

několik:

- a) zabránou půdou by byla prakticky jen luka, tedy půda s mírnou bonitou, navíc by tím nebyla narušena ani celistvost houč,
- b) s hlediska stavby silnice by tato trasa byla nejjednodušší, na ní. s ohledem na viditelnost ve křižovatkách. O náročnosti stavby nevíme, tedy by situace byla asi trochu horší, jde o mokrá luka,
- c) pokud jde o demolice, šlo by převážně o hospodářské objekty (navíc je nepoužívané) a o 3 domy, z nichž stydlou jsou jen dva.

Tato varianta byla návr. výborem doporučována již v r. 1966. Pak však došlo k určitým změnám. Když se uvažovalo o nové stavbě silnice č. 36, bylo vyšetřeni orgány vybráno místo u dosavadního školního hřiště a s výstavbou bylo počítáno pro léta 1971-75. Tak by byl vytvořen pěkný komplex - škola, hřiště a koupaliště - a to dostatečně vzdálený od silnice.

Z tohoto důvodu a proto, aby novými změnami nebyla stavba školy zrušena, začal MNV prozarovat spíše variantu jižní. V r. 1970 byla novou komisí (zástupci Hlavoprotjektu a ONV) vybrána alternativa č. 1,

tedy jižní část. I touto variantou nár. výbor souhlasil s jistými připomínkami, týkajícími se především porušení požadovaných občanů při výstavbě nebo zajišťování nových bydlou (F. Těpánek a hlavně B. Vondrouš). MNV dále požadoval, aby při řešení křižovalky k Habruše bylo použito stávající komunikace, a ne nového oblouku, který by vyžadoval zábor několika soukromých zahrad. Proziravě pak MNV upozorňoval na revizi podléhající řezu silnice (zejm. výšky koseného potahu), aby nedošlo k „utopení“ okolních domů.

V poč. r. 1971 bylo jednáno s občany, jejichž se stavba silnice měla dotýkat. Zbourání svého domu vzal na vědomí F. Těpánek, stejně tak i B. Vondrouš s tím, že mu MNV musí s ohledem na stáří být nápomocen při zajištění náhradního bytu. Domy J. Rejčka, F. Macha a F. Šolce byly určeny na dožití (poslední dva jmenovaní tuto situaci sice vzali na vědomí, ale nesohlasili).

Fr. Těpánek si postupem času postavil nový dům u silnice na Úpěchovicích. Nechtěl stát v cestě

pokroku. Teď má dva domy a zatím mu nikdo z nadřízených orgánů nedovede říci, může-li starý (ale dobře vybavený) dům dále prodat, nebo ne.

Mezitím neustále maršovali políže s kanalizací; silnice u kovářny a v kopci se borth (borth se stará kanalizace, zhoubné působí i silně prameny podzemní vody). Doporučení ONV, OAES - zajištění dokumentace na rekonstrukci kanalizace v akci 2.

Nejsou stavitel, abych tomu rozuměl, ale myslím, že podobná akce se nedá dělat brigádnicky. To je přece práce pro odborníky a stroje, prostě pro profesionály.

Ještě v r. 1979 tvořil plán s tahem silnice jižní částí obce, dokonce ve dvou možnostech - A - přes B. Vondrouše a F. Těpánka, B - obloukem za O. Chodorou a přes starou cihelnu.

V r. 1982 však přišlo zamítnutí ministra zemědělství a výživy (17. 6. 1982). Důvodem zamítnutí bylo broské znehodnocení a zastavení 7,83 ha zeměd. půdy (to je pro celý tah

od Bukovky po Chyšt', obchvat naší obce jen 2,30 ha).
 Souhlas realizuje orgánů ONV a VčKNV i okr. země-
 dělské správy byl označen jako projekt lokálních
 zájmů, resouhlas YZD 5. pětilletka v Dolanech
 pak jako název, který jediný bere v úvahu
 především celospolečenské zájmy. Ano, zkrátka
 téměř 8 ha kvalitní půdy není zanedbatelná
 (údajně to znamená zkrátka 900 q pšenice ročně).
 Ale s touto silnicí se přece počítá prakticky 20 let
 a celou tu dobu se přece ví, že nepůjde vedle,
 ale po zemi. A opět se ptáme těch, kteří tak
 dobře o něm rozhodují, zda se před 20 lety, kdy
 se začaly stavět Dolabiny, nedělo, že se bude
 stavět také sídliště Dnbina?

A tak se po této dlouhé válce, která k ni-
 čemu nevedla, zahájila v březnu 1983 nová,
 malá bitva o provedení rekonstrukce kanalizace.
 Věříme, že toto skončí lépe.

kulturní život v obci

1. Kulturní činnost

V rozpočtu MNV je pro r. 1982 na kulturní
 činnost počítáno s částkou 15 tis. Kč. Jednotlivé
 organizace tvoří nář. frontu. Předsedou NF
 je Vlad. Fínek, předsedy jednotlivých organizací:

SKSP - Lad. Čihák

ČČK - Mil. Volejková

KSŽ - M. Lyričková

ČSPO - Mir. Morák, od r. 1983 pak Fr. Mach

DVJ (doblížečský výbor Jednoty) - Ing. Raubousek

SVAZARM - Václ. Koloušek

ČSTV, Sokol - St. Vaníček

SSM - Věra Včeláková

Na kulturním životě občanů se velkou měrou
 podílí další orgány nář. výboru - Osvětová se-
 rada (OS), vedoucí J. Hojovská, knihovna
 (středisková a místní) - Ing. A. Radoušová,
 SPOZ (sbor pro obč. záležitosti) - předsedou je O. Chro-
 dora. Patří sem pochopitelně i kronika.

Věškerá činnost je řízena, koordinována a sledována i hodnocena stolickou a kulturní komisí MNV. Předseda Z. Žeman pravidelně referuje o plnění jednotlivého plánu kulturní výchovné činnosti na radě MNV a při plenárních zasedáních MNV.

Při ZDS je rovněž řada zájmových kroužků, jimiž se kulturní výchovná práce realizuje u mládeže. Je to na př. turistický oddíl (vede M. Nováková, přírodovědec) (Bc. Ciprová, učitelka), pěvecký a recitační (učitelka M. Hrstvá), letecko-modelářský kroužek (K. Houba z Bukovky), zdravotnický (uč. Bc. Ciprová), kroužek mladých požárníků (J. Vaníček z Volče a V. Dušek z Hlabřiny) a modelářský (vede čest. ob. Schubert z Patrovatmího voj. útvaru).

Jednotlivý plán kult. výchovné činnosti, sestavovaný pravidelně na konci každého roku, je v naší obci již řadu let opravdu bohatý. O tom jsem se zmínil již dříve. Na př. v r. 1988 obsahoval o průměru 8 akcí měsíčně, to je opravdu hodně, více by asi ani nemělo smysl a ani patřičně odrazu.

Kulturní směry činnosti v r. 1988 byly asi tyto:

- oblast hudební výchovy - zejména dobré známosti se smyčcovými kvartetem, "Skupin" (OB Běláánek), vedoucí J. Kropáková. Výsledkem jsou velmi hodnotné směry hudby (2-3x ročně),
- Zájmová kult. činnost; sem patří pozvoňní a zejména pěvecko a recitačního kroužku žáků ZDS. Vstupují při nejrušnějších slavnostech a na veřej. schůzích (přímá vstoupení i rozhlasové relace).
- Oblast mimoškolní výchovy a obecně vzdělávací činnost - přednášky z oblasti fyziky a psychologie, historie, zdravotnické přednášky a další zájmové přednášky, organizované především ČČK, ČSŽ, ZDS a SRPS, zahradkáři atd. Patří sem i přednášky a školní CO.
- Velmi významným směrem je i vytrávení socialistických meziklidových vztahů. Zde se upracuje angažuje SPOZ - navštěvy při příležitosti životních jubilejí od 65 let výše, jubilea svatých, kondolence při úmrtích ... Patří sem také přednášky obč. průkazů, besedy s branci, učitelami padlými ze svět. války, návštěvy novorozenců a pod.
- Otevřením knihovny v adaptovaných místnostech bývalé prodejny polavina byly vytvořeny předpoklady pro pravidelnou a zdárnou činnost MK a střediskové knihovny a pro pořádání pravidelných výstavek knih.
- Masové politická práce je nedílnou součástí dnešní kult. výchovné činnosti. Velký význam je přikládán osobní a zodpovědné provádění agitací funkcionáři a poslanci MNV a všech složek NF. Jde hlavně o účast občani pro účast na plnění volebního programu. MNV a složky již mají k dispozici nový panel a vývěsní skřínky. Velký význam mají

veřejná plavání zasedání MNV a veřejné schůze, na nichž jsou občani seznámeni s úkoly, se stavem plnění a s problémy před nimiž rozvoj naší obce stojí. Do této činnosti patří i pravidelná školení členů KSČ, podobně i SŠ. V budovaci MNV a ZDS jsou pravidelně instalovány putovní výstavy, zapůjčované okresem (nejméně 4x do roka).

g) Společenské zábavy a podobné oddechové akce - v r. 1982 to byl požárníčský ples a ples ČsČ a ČČK. Uznání zaslouží i akce k MDŽ a beseda s duchodci a věchy zájezdy s kulturní tematikou.

h) V oblasti řízení. V plánu se počítá se čtyřletými kontrolami a hodnoceními plnění plánu JPKVČ pro radu MNV a NF. Hodnocena je i úroveň porádek a účast občanů na nich.

Naše obec má podle sčítání lidu 403 obyvatel, prakticky 1/4 tvoří duchodci. Je zde nová MŠ pro 60 dětí a ZDS se stavěm 258 žáků. Škola je přeplněna, proto i současné podmínky pro zájmovou činnost jsou horší, není dostatek učeben.

Přesto je činnost velmi dobrá jak ukazuje například výčet těch nejzdařilejších akcí.

- ve spolupráci se SRPŠ byla uspořádána přednáška „Náprava vad dřevěného těla“ velmi zdarila účast rodičů a dětí,

- k výročí února 1948 byla veřejná schůze KSČ, schůze se zúčastnil poslanec NS Jačerman,
- zdarila byla v březnu také beseda s plochodrážnicí jezdci (Dryml, Werner, Hádek a Sova, Krejčíř Flavelka), odpoledne beseda v ZŠ, večer pak s občany a mládeží,
- k svátku MDŽ bylo předsedou MNV přijato 5 členů, vyhodnocujících za svoji aktivní činnost organizací NF, a odměněno malými dárkami a pohostěním,
- v březnu bylo připraveno setkání ^{předsedů MNV} duchodců. Na vystoupení se podíleli také děti z MŠ a žáci ZDS. Následovalo vystoupení kroužků, malá představení a vystoupení hudební skupiny.
- Oslava výročí narození K. Lenina.
- V předvečer osvobození - pětiakt u pomníku padlých.
- večer hudby a poezie, kvarteto „Skupina“ s recitátorkou.
- v květnu - hovory s mládeží při příležitosti voleb soudců z lidu za účast soudců z lidu a hudební skupiny.
- tradiční pochod rodičů s dětmi, zakončený jako obvykle společným vřítím.
- v červnu - oslava 100 let SPOZ
- k výročí VRŠR - slavnostní schůze spojená s přednáškou Dr. Rybáře a cestách po SSSR.
- v říjnu se konala beseda žáků ZŠ s vojáky z palboardního útvaru.
- film pro duchodce.
- Mikulášská nadílka s programem pro děti.
- v prosinci vítání nových občánků.

Patří sem i veřejná zasedání pléna MNV,
pravidelná obvešna na plně vyřešených skřínech
agitacího panelu.

6.2. Základní škola v obci.

Do školního obvodu naší ZŠ spadají všechny
okolní obce až po Chyjot. Zastoupení žáků z jednotlivých
výchů míst ukazuje pro poslední 2 roky tabulka:

	1980/81		1981/82	
	1. stupeň (1.-4. tř.)	2. stupeň (5.-9. tř.)	1. stupeň	2. stupeň
Dobrosl. Bělá	17	26	27	21
Bukorba, Kabinčela	20	19	24	14
Vlčí Slabina	15	19	18	12
Vyšehovice	9	8	12	8
Žárovice	2	4	2	5
Toprč	11	14	9	12
Valč	24	24	22	24
Kasalca, Kasalický	6	5	11	3
Chyjot	-	9	-	6
Malé Vyklčky	-	9	-	4
Prápychy	-	4	-	4
Vápuo	-	2	2	2
Štáňov	1	-	-	-
Gyrovátka	-	1	-	1
Dobřemice	-	-	-	1
Pravy	4	5	7	3
Rybitví	1	-	1	-

ukau

1980/81		1981/82	
1. st.	2. st.	1. st.	2. st.
110	152	135	123
262		258	
(z toho 21 dívek t.j. 76,2%)		(z toho 107 dívek, t.j. 41,5%)	

Ustav žáků je vysoký, protože kapacita nového
favitonu školy je nižší (viz dřívější zápisy). Ve šk. roce
1981/82 byly zřízeny 2 první třídy (IA-22a IB-20 žáků),
protože počet prvňáčků byl vysoký. Ustav v ostatních
třídních byly také vysoké: II. tř. - 33, III. - 34, IV. - 26, V. -
23, VI. tř. 34, VII. tř. dokonce 40, VIII. tř. 23. Pro měly
stav žáků nebyla naproti tomu otevírána v r.
1981/82 IX. třída. Tři žáci budou pokračovat v IX. tř.
v Pardubicích v Obláčinách.

Křídelský sbor: IA tř. - Hana Obláková
IB tř. - Alena Terčová
II tř. - Alena Šab
III tř. - Marta Štástná
IV tř. - Zdenka Čerová
V tř. - Blanka Ciprová
VI tř. - Dana Kolmanová
VII tř. - Mir. Pecáková
VIII tř. - Jar. Formánek

Bez třídníků zůstala v tomto šk. r. Hana Vachová,
výchovný poradce. Ředitelkou je J. Liška, zástupcem
Drak. Šturmová.

Provozují zaměstnávce třídy školník Lad. Čáráček a uklízečky Jir. Tunderová a Jir. Voudrováková.

V předchozích letech přibýlo opět několik nových učitelů, proto alespoň několik slov o nich:

Kauna Poláková (naros. 1954) nastoupila do Běte, jako na svoji 1. učitelské místo (pro 1. st. ZŠ) 1. září 1980. Vyučovala žáky 4. tř. Do praxe ji uváděla učitelka Z. Černá. Bydlí v Bohdanči.

Alena Těrnová (* 1946). První učitelské místo nastoupila v Bradkovicích (1968). Má aprobaci na češtinu a ruskou a 2. st. ZŠ. Po působení na několika dalších místech a po mateřské dovolené nastoupila 25. 8. 1980 do Běte. Bydlí v Rybitví.

Blanka Ciprová (* 1950). V r. 1973 ukončila studium na pedagogické fakultě v Hradci Králové, má aprobaci na přírodopis. Prvním místem bylo zemědělské odb. učiliště v Opově, pak přešla až do Chlumce nad Kld. Na naší škole byla přeložena 1. února 1981 jako zaštep za uč. Annu Hynkovou (nyní v Sov. svazu). Bydlí v Bohdanči.

Alena Šár (* 1955), také absolvent PF v Hradci Králové (1979) s aprobací pro 1. st. ZŠ. Po vojně nastoupil v r. 1980 v Dolní Křem. ke nám přišel 4. ledna 1981, kdy převzal žáky II. tř. za učitelku J. Hořákové. Ta byla z rod. důvodu uvolněna na neplacenou dovolenou (kvůli zdravot. stavu dítěte).

Ostatní členové sboru zde působí již dříve a jsou většinou dobře známi nejen ze školy, ale i z různých kulturních akcí. Vyšucaného životního jubilea (60. let) se v tomto roce dožívá Dr. Hlumrová. Na naší škole působí nepřetržitě od r. 1946, řadu let již působí jako zástupce ředitele školy. Byla také autorkou publikace, vydané ke 100. letému výročí naší školy. Za její dlouholeté působení na naší škole jí bylo uděleno ocenění KVV a vlády ČSR. Do důchodu odchází k 30. 6. 1982.

V tomto roce (20. února 1982) zemřel bývalý dlouholetý ředitel naší školy K. Rašín; do r. 1979 byl také naším občanem. Jeho pohřbu, který se konal 26. 2. v Jevorovicích, se za školu zúčastnili řed. J. Liška a učitel

D. Humrová a M. Hlástová.

V tomto šk. roce došlo také ke změně před-
sedy SRPS. Dlouholetý předseda Lad. Šimůček z Volčá
přičal o uvolnění. Na pleuáruu schůzi SRPS
byl pak zvolen nový předseda Jan Hanuš z Bukovky,
dalšími členy předsednictva jsou Lad. Kokoštek,
R. Věcláková, Bl. Žemanová, F. Vávra, Z. Trubačová
a R. Špryncová.

Pionýrská
organizace

Vedemí pionýrské organizace převzal po
4letém působení uč. D. Kolmanová učitel Albo Váv-
(červen 1981). Účinným pomocníkem tu je patro-
nátní vojenský útvar 5952 z Pardubic, který
zajišťuje 3 oddělové vedoucí. Dále pak další
dlouholetí spolupracovníci jako Jiří Černý a M.
Moráková. Dobrá práce pionýrské organizace
byla odměněna letním pobytem v kempu u Hrubé
Slávy a putováním po Orlických horách (účasť
25 pionýrů). Patronátní útvar umožňuje pioný-
rům i další zajímavé akce, na v. na v. letní
letní při příležitosti dne ČLA, účast na braných
cvičeniích a pod. Pabrouč nad POMA i Jednota
LSD Pardubice; pomáhala zejm. zajišťováním

autobusu pro některé akce pionýrů. Ve šk. roce
1981/82 byla uzavřena i dohoda o spolupráci

mezi školou a JČD Bádovatel se sídlem v Chýstí.

Zdravotní stav žáků je pravidelně sledován
některou lékařkou MUDr. Mir. Suchou a zubní
lékařkou. Ve šk. r. 1981/82 se objevila u 2 žáků
I. tř. spála. Další případy se však již neobje-
vily. Ve značném rozsahu se však rozšířilo
nosní onemocnění, projevující se vyrážkami
a zvýš. teplotami. Pro posílení odolnosti žáků
v jarním období byl podáván dětem, při-
hlašovaným na obědy, čaj s vitamínem C podobu
6ti týdnů.

Byt učitelů není v posledních letech
suave. Různé reformy, změny ve sjeze a pod.,
to vše se učitelů přímo dotýká. Na v. nové
zavedení způsob výuky a žď připravil mnohým
perve' chvilky. Ve šk. r. 1979/80 bylo ukon-
čeno f. 20. metodické školení učitelů I. stupně
k novému pojetí vyučování. V dalším šk. roce
se již museli zdokonaľovat v několika přibliž-
ných seminářích a hlavně sbírat zkušenosti.

Tato průběžná vzdělávací činnost má pokračovat i dále. Ke škole 2. pt. rovněž navštěvovali metodická cvičení, byla uspořádána i konference v rámci okresu k práci v 11. třídách. Tu každý se musí stále učit a poznávat nové!

Rozmístění
žáků

Při rozmístování žáků, vycházejících z naší ZŠ ve šk. r. 1981/82, byl takovýto výsledek:

do IX. tř. (do Pardubic)	3 žáci
na studiích (SPS, SES, gymnazium)	3 žáci
na 1letý učební obor	3 žáci
na 40 měsíční uč. obor	14 ž.
na 28 měsíční uč. obor	1 žák

Škola se podílí na mnoha kulturních a veřejně prospěšných akcích, jejich účel by měl být velmi dlouhý (obruče jsou tyto akce podchyceeny ve školní kronice).

Rok 1982 je i pro školu významný! Přece jen se začínou realizovat sliby, které padly při otváření 1. pavilonu. Na podzim se začalo s vyměřováním a se zemelní prací pro další 2 pavilony a tělocvičnu. Předpokládaný termín dokončení by měl být srpen 1984. To už bude muset být vyřešena osud staré školní budovy.

6.3. Materská škola

Vedou školy zůstává stejně. Ředitelkou je M. Šeholská. Rovněž často se v ní mění obsazení učitelů. V r. 1982 a v současné době (1. pol. 1983) jsou to tři učitelky: Jana Kratochvílová a Ivanka Hrnčíková (obě z Vítkovic) a Jarka Nováková (z Pardubic).

Ve šk. r. 1982/83 bylo ve škole 67 dětí, z toho 16 z Vítkovic.

6.4. Výročí 100 let od založení sboru pro požární ochranu

Oslavy tohoto výročí proběhly 19. června 1982 odpoledne. Pozvánka na slavnost je založena v dokumentaci; atmosféra slavnosti bylo odpoledne je patrná z fotografií.

Průběh
oslav

Ve 13 hod. vyšel slavnostní průvod od váhy, jeho součástí byla i auta pro požární ochranu. První zastávkou bylo uctění památky obětí

z 1. svět. války. Byla to i chvíle, kdy krátce pracel. Průvod fal (v již ustávajícímu desti) pokračoval na školní hřišti. Tam fal již za slunečného počasí zahájil plavnost předseda sboru požární ochrany (SPO) Mr. Morák, později vytrádaná udělučkem Pl. Vaníčkem, který fal také celý program řídil. Vlastní program a zejm. soutěže pak vtípne uváděl a komentoval Fr. Mach. Hlavní projek, shrnující historii požární ochrany v naší obci měl člen a poslavec nár. v'boru O. Chodora.

Z cizích hostů byli přítomni - člen UV ČSPO A. Krása a p. Hanuš za OV ČSPO. Místní nár. v'bor zastupovali předseda V. Luomíček a tajemník P. Čeruy. JZD zastupoval předseda A. Hanuš. Odlov se zúčastnily i útvary z okolních obcí. Raritou byla historická strážka z r. 1899, kterou předvedli požárníci z Kasalce. Předvedli ji i v činnosti; lee říci, že její výkon vzbudil opravdu pozornost a zájem.

Po vlastním úvodu a zahájení byla udělena svazová vyznamenání dlouholetým a obětavým členům. Ocenění obdrželi i ti, kteří již dávno

neúli mufornu na sobě, avšak kteří se svojí prací zapsali do historie m'šulho sboru.

Po přehledce požární techniky následovaly soutěže dřevotců a to jak mladých, tak i dospělých. Naš sbor se sice v soutěži fal neprosadil (neobsadil 1. místo, jak jsme očekávali), ale konečně, to nemusí být zrona to nejděle žitější.

Učíme se přece pro život, ne pro zva'nky. Hlavně, aby jim to vždy šlo při skutečném požáru.

My si vřáchni navíc přejeme, aby těch skutečných požárů bylo co nejmeně. Abychom tedy tuto činnost požární raději nepokřesovali a tedy, aby jim dobře vycházela jejich přerentní činnost, tj. odstraňování možných vzniků požárů.

Celé odpoledne proběhlo v pohodě; občas, jichž přišlo opravdu hodně, byli spokojeni, poučili se i pobavili.

Proti požární ochrana a činnost se dnes již týka' nás všech, ne tedy jen té hrstky nadějných lidí, kteří jsou schopni na signál okamžitě doběhnout ke sbornici a vyjet k požáru.

Soutěže
dřevotců

Zákonu ukládají povinnosti nám všem, všem majitelům obyčejných i průmyslných budov a příslušníci SPO v rámci preventivní ochrany kontrolují dodržování těchto předpisů a zákonů. Členové SPO mají velkou pravomocnost mohou vyřazovat zařízení z provozu, zakazovat jejich další používání, narižovat odstranění závad (a kontrolovat splnění), případně ukládat pokuty.

Je to vše nutné; každý požár (i když není zrovna v mé domě) se mně a každému z nás dotýká.

Škody na majetku na př. za posledních pět letku se odhadují na 900 mil. Kč. Každý požár předtím vyje nejen velkou škodu na majetku, ale promítá se dále. T. z. následné škody činily v uvedené minulých letech asi 1,5 miliardy (!) Kč, tedy více než škody okamžitě vyčíslené. A to je množství, o to si můžeme státu, rozpočet, životní úroveň atd. A to jsme nebrali v úvahu ztráty na lidských životech, které nelze vyčíslovat.

Místní SPO je také chránit životní prostředí, chránit lesy, vodní zdroje a pod. před zničením. Všechny víme, že pojem životní prostředí je dnes kladem na jednu z prvních míst v pořadí důležitosti.

A zaslouží si největšího prostředí, které nás nebude ničit a působit nám nově a nově choroby, v zájmu každého z nás.

Měly pož. sbory jsou dnes velmi široké a odpovídá vzhledem k naší budoucnosti.

To vše vzniklo během těch prakticky 100 let z malých skupinek naděnců, kteří nelitovali ani času, velmi často ani peněz pro to, co považovali za správné, pokrokové a všeobecně prospěšné. Počátky vzniku dobrovolných hasičských sborů spadají do 60tých let min. století. Jak to bylo v naší obci? Využijte některých faktů, které se podařilo zjistit a které se ověřuji v programu uvedl O. Chodora.

Uhor dobrovolných hasičů u nás byl založen 11. června 1882. Šlo o 43 členů, kteří se dobrovolně skládali na potřebná zařízení. Údajně formou příspěvků vybrali 211 šl. z toho se pořizovali nářadí, sekery, třísky a j. Pojistovna Slaviv jim darovala prom' jiucciu, střelacku (samonásavae'). T. to členové cvičili; ale také často nasazovali své životy při likvidaci požárů.

že to bylo často velmi nebezpečné, svědčí i to, že v červnu 1922 zemřel pan J. Štěpánek na následky svého zabití při hašení požáru v Kasalci u Křižáček.

Vyhovující střelákem si zakoupili v r. 1896 (v ceně 900 zl.). V hotovosti mohli zaplatit 320 zl., 580 zl. si vypůjčili a splaceli pak z užitku své činnosti. ZALOŽIVA jim přispěla 30 zl. Zavedli si dokonce i fond pro podporu postižených při hašení požárů. Od r. 1888 byli v chrudimské župě (vstupovali hradieli sami), v r. 1897 přešli do župy přeloučské.

Svoji iniciativou a péčí (pravidelná školení, přednášky, praxe, ukázková cvičení..) se dopracovali na takovou úroveň, že mohli kromě požárních likvidovat i následky povodní, zřícení domů a pod. (viz dřívější zápisy v kronice).

V r. 1907, kdy měli výmění 25 let, byli velkou měrou uspřádali župní sjezd s účastí 40 sborů. Nebylo však vždy všechno jednoduché. Byly i problémy a neshody, zejm. když byla zakázána účast na církevních slavnostech. Ale i to přešlo, člunové se sjednotili a již v r. 1912 na župním sjezdu ve Volči získali diplom za výbornou ukázkou vyvíjení.

Do života sboru dobrovolných hasičů zasáhla i 1. svět. válka, řada členů v ní padla. Jejich jména se ocitla poději na pomníku padlým, odhaleném v r. 1931.

Po válce se činnost sboru obnovila; spolupracovali s ČSČK. V r. 1923 se zúčastnili zemského sjezdu, v r. 1928 pak velkého sjezdu Slovanského hasičstva. V r. 1931 byla zakoupena motorová střeláčka. Obč. záloživa na ni věnovala 10 tis. Kčs. V r. 1932, po 50 letech svého působení, uspořádali župní sjezd za účasti 35 sborů a 411 členů. Během těchto 50 let se vystřídal několik předsedů sboru:

od r. 1882	Hynek Jerábek	na dobu 14 let,
	Jos. Jičínský	5 let,
	Jos. Formánek	4 roky,
	Fr. Tlučhoř	1 rok,
	Fr. Jičínský	18 let,
	Fr. Rejček	6 let,
	Čestmír Pošva	2 roky (pokračoval dále)

V dalších letech pokračuje pravidelná činnost

sboru (při průměrném stavu 20 členů) i snaha o získání peněz pořádatelných různých akcí, zábav, divadel a j. Je třeba vyřešit problém provozu pod mot. strážáckou, sušáku hadic a další (1934). Disciplína členů sboru je velmi dobrá, kázeň přísná. Došlo dokonce k vyloučení jednoho člena za nedůstojné chování v uniformě při zábavě.

Určité potíže nastaly v průběhu 2. svět. války, činnost je dosti nepravidelná, potřebné věci se řešily nárazově. Po válce je s novým členem volen nový výbor. Elán však brzy opadáva, ještě v r. 1946 velitel O. Bělský skláda svoji funkci pro nezdarem a línost. Činnost se v dalších letech opět zlepšila, od r. 1950 se začíná s pravidelnou preventivní činností, byly vypracovány požární služby obce. Začalo se s pravidelným školením za odznak - dokonalý hasič.

K další stagnaci činnosti došlo kolem r. 1952, situaci řešil MNV. Stav klesl na 7-5 členů. Objevila se nutnost naboru mladých lidí. V r. 1960 se situace opět zlepšila, bylo zahájeno také budování požární nádrže. Byla provedena

reorganizace oborská, v r. 1961 se navázalo i o družstvou žen. Omlazení sboru vedlo ke zvýšení aktivity i ke zvýšení výkonů. Základem byla pravidelná činnost a shodná pracovní náplň, bez účinku neexistala ani dobrá spolupráce s MNV. Rostou nároky na technickou vybavenost. Od r. 1941 má organizace strážáckou PS 12, od r. 1976 pak speciální vozidlo - cisternu ŠKODA 706 - RTHP - CAS - 25. Od r. 1979 získala do majetku 6A2 69. Výzbroj a výstroj odpovídá již zavazeni jednotky, jednotka je výjezdová C1 (atest č. 6). Základní organizace má dvě družstva a jedno družstvo záhu (MP). Počet členů se v průměru ustalil na 45. Členové se mimo svůj program aktivně účastní života obce, např. na akcích ž. V rámci těchto akcí byla postavena požární nádrž (1964), pož. zbrojnice (1976) nový sušák hadic (1977).

Členové organizace SPO se zúčastňují různých cvičení, praxí, školení, soutěží a pod. a to s velmi dobrými výsledky. Družstvo mladých požárníků (založ. 1975) se umístuje v soutěžích

(na př. Plamen) vždy na předních místech.

Předsedové org. v druhém 50ti letě (od r. 1932)

Čeněk Pošva	- 11 let
Čeněk Kadauc	- 1 rok
Fr. Rališ	- 5 let
K. Oliva	- 2 roky
Václ. Novák	- 2 roky
Ant. Mareš	- 3 roky
Fr. Vosáhlo	- 2 roky
Još. Valašek	- 10 let
Min. Novák	- 4 roky
Fr. Vosáhlo	- 3 roky
Min. Novák	od r. 1978 dosud

Nelze vyjmenovat všechny členy, kteří se kdy podíleli na úspěšné činnosti sboru, nekteří z nich lze vidět na fotografiích v příloze. Proto uvedeme alespoň tato 4 jména, která si zaslouží asi největší dík a úctu:

Josef Kvoček - nadšený pracovník dobrovolného sboru; zrušil na následky jedné z požárnických akcí.

Josef Valašek - v letech 1951-60 neúnavně prosazoval jako první místopředseda omlazení sboru.

Jar. Rozánek - jako tajemník MNV neúnavně barcoval členy v období jejich stagnace a snažil organizaci v přelomu této stagnace.

Frant. Vosáhlo - obětavý pracovník, který realizoval úspěšnou omlazení sboru, podílel se významnou měrou na modernizaci techniky a na výstavbě požárnických zařízení. Má velkou zásluhu na úrovni dnešní orga-

nizace. Je smutné, že odešel z řad požárnicků a nás občani v aktivním věku 54 let († 3. 11. 1979).

Rozumí 100 let je dlouhá doba, nutně se musela objevit období úspěchu a rozmachu, ale i období snížené aktivity. Jinak to ani není možné. Máme radost, že v současné době plní

organizace svoje poslání v obci dobře a kthově.

Popřejme jim proto i do dalších let hodně síly, přičlivosti a hodně dobrych nápadů, členům pak také zdraví a klidu v soukromém životě.

Zdravotnictví

Ovoboduim lékařem je již téměř 27 let MUDr. Václav Braudyšský z Pardubic, sestrou pak paní Milada Vráňková. Dětskou lékařkou MUDr. Miroslava Lucha z Pardubic a sestrou paní Malhová z Kasalčiček. V zubním středisku ordinuje MUDr. Liběna Krejčí, sestrou paní M. Petru.

Zdravotní středisko je poměrně malé, čekárny jsou téměř vždy přeplněny. Původní vytápění naftovým kamny bylo nahrazeno ústředním topením.

V budoucím je ještě možnost pro ucelý místní zdravotní středisko.

Velkou nevýhodou střediska je poloha. I když není v těsné blízkosti silnice, působí provoz na ni velmi rušivě (hluk, otřesy), někdy i ztěžuje až znemožňuje práci lékařů. Patří k tomu, že provoz, zejm. těžkých nákl. aut, stále roste. Z tohoto důvodu by bylo výhodnější, kdyby silnice byla přeložena na okraj, nebo mimo obec.

Klimatické podmínky v r. 1982.

Oproti dřívějším letům, byl tento rok výrazně teplejší. Pěkná zima se suchem a teplotami max. mínus -15°C ; konec jara, kdy se suší seno, byl také příznivý. Následovalo teplé léto s ojedinělými přeháňkami a příznivým průběhem žně. Také průběh podzimu byl „normální“, podzimní splěznění proběhly celkem hladce a bez problémů.

Celkově byl tento rok teplý a spíše suchý.

leden: V prvních dnech ledna byla oblava, postupně pak teploty klesaly až na -16°C (10.1.), v druhé dekádě až na -17° a -18°C (11.1.) při pokatech sněžením. Třetí dekáda, resp. období po 21. lednu se vyznačovalo oteplením a oblavou (na 1. 29.1. 0°C , později i $+4^{\circ}\text{C}$), občas deštěm a silným větrem. Poslední dny nastala úplná oblava, pole byla převážně zatopena vodou.

únor: únor byl opět zimní. S výjimkou 7.-12.2., kdy byly teploty kolem nuly (až $+3^{\circ}\text{C}$), byla pěkná zima (až -9°C) se suchem. Poslední dny v tomto měsíci bylo již tepleji (-2°C).

Březen: S výjimkou 7. a 8.3., kdy teploty klesly na -2°C , bylo již tepleji, občas deštěm a přeháňkami. V polovině měsíce bylo slunečno,

stejně tak po 20.3. Mírné ochlazení (ránní teplota -2°C) nastalo polední 3 dny.

Duben: V tomto měsíci převládaly přeháňky. Teploty spíše nižší, v počátku měsíce ještě noční mrazíky, ránní teploty nepatrně nad nulou, přes den kolem $+10^{\circ}\text{C}$. Na počátku druhé dekády se objevily i suchové přeháňky; Velikonoce na horách byly se suchem. Konec dubna byl pěkný, ale chladný, občas přeháňky.

Květen: První dny většinou 1. pol. bylo ovlivněno, zima a déšť. Teprve koncem 1. dekády se oteplilo a až na občasné přeháňky bylo hezký. V pol. měsíce bylo slunečno a teplo, ránní teploty až $13-15^{\circ}\text{C}$. 17.5. byla večer bouřka, pak opět slunečno; kolem 20.5. několikrát bouřka a občas drobný déšť. Poslední dekáda byla slunečná a teplá.

Červen: První dekáda teplo (až vedro) a sucho (ránní teploty až $20-27^{\circ}\text{C}$, přes den až 32°C ve stínu). Ohrožení pro plíživou senu! (6. a 7. bouřky a déšť v noci). Po 12.6. nastalo mírné ochlazení, 14.6. déšť, teploty 8°C ráno, odpoledne 17°C . Druhá pol. měsíce opět teplá a slunečná, občas přerušeno přeháňkami. 27.6. dokonce prudkým lijáčkem.

Červenec: lze charakterizovat jako velmi teplý a suchý. Deštivé přeháňky jen velmi zřídka, častěji až v poslední dekádi. Teploty přes den až 35°C ve stínu.

Srpen: Teplý a slunečný, suchý. Přeháňky jen vzácně a až v druhé polovině měsíce. Velmi dobře podnesly pro hladký a nerušný průběh žitových prací. Poslední dny v srpnu již podzimní (teplý, slunce, chladná rána).

Září: Pěkné podzimní počasí, chladná rána ($8-12^{\circ}\text{C}$), teplé a slunečné dny ($26-28^{\circ}\text{C}$). Sucho, nedostatek vody. Průběh svačeni žitky na váhu byl 24. 9.

Říjen: Slunečné pěkné počasí. Velmi sucho - nedostatek vody! Drobný déšť až 3x v druhé dekáde. Velmi pěkné počasí na velké pardubické slepě-chase (10.10.).

Listopad: Pěkný podzim, ale velké sucho. Kolem 6. a 7. mrazíky (ráno -5 až -6°C , přes den nula) Druhá dekáda trochu teplejší. Slunečno a sucho. Nepatrné deště až po 25. 11.

Prosinec: První pol. deštivá, chladná. V pol. prosince se začalo s odvozem žitky do cukrovary. 18. 12. - mokrá sněh. Poslední dekádu bylo chladnější a jasno. Teprve o této nocích napadl sníh.

9.

Asi před měsícem jsem zaslechl z vprávu hradeckého
 rozhlasu poznámku o tom, že dříve chodili po
 vesnici o nedělích a svátcích lidé sváteční
 oblečení. Dnes pry' tomu už tak není. Chodí
 pry' i jen tak v montérkách.

Je to tak opravdu. Jen ten páv, který to psal
 (nebo napsal) zapoměl, že na vesnici si lidé
 musí opravdu většinu dobrých věcí udělat
 sami. Mečci byt jen zaprklym venkovaneu,
 občas se i na vesnici postaví něco dodavatelky,
 u nás třeba prodejna, část školy (v bránu bude
 snad celá nová), ale to je vždy, když už něco
 do bot (když středisková obec nemá kde na-
 kupovat, když je stará škola po několikaleté pro-
 hlášení za havarijní).

Já vím, i akce ž musí někdo (ONV a tedy
 stát) financovat.

A tak lidé na vesnicích se musí starat
 a opravovat, upravovat... svoje domy, obdělávat

578

svoje zahrady a pozemky a chodit na brigády.

Jenže ani ty brigády nejsou všechno. Někdo to
 musí připravit, organizovat, shájet materiál
 a odbořitky a přesvědčovat... a jezdit a pro-
 sit a upomínat, sedět na zbytečných jedná-
 ních a hádat se.

Občas se snažím ne svých zápisech alespoň
 trochu přiměřeně tu mravení práci, než se taková
 třeba aka ž připraví tak, aby se mohlo začít
 stavět.

Na to je v obci jen pár lidí, kteří v dané období
 musí obětovat této práci nejen spoustu času, ale
 často i pohodu ve své rodině. Vím, že to tak je
 někde i ve městě. Ale určitě ne tolik, jako na vesnici.

Hejde ani o tu práci navíc, vždyť se tu vytra-
 řejí hodnoty pro budoucí léta. Jde o to, aby se
 někdy lépe a spravedlivěji dělily kapacity a finan-
 ce mezi město a vesnici a aby rozhodnutí nad-
 řízených orgánů byla pohotovější a někdy
 také lépe promyšlená.

